

RAPORT O STANIE MIASTA

BYTOM 2021

URZĄD MIEJSKI W BYTOMIU

MAJ 2022

Prezydent Miasta Bytomia na podstawie art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. przedstawia „Raport o stanie miasta. Bytom 2021”, zawierający podstawowe informacje charakteryzujące różne dziedziny funkcjonowania miasta w 2021 r.

Niniejszy dokument obejmuje 5 bloków tematycznych, do których należą:

1. Ogólna charakterystyka miasta,
2. Zarządzanie miastem,
3. Społeczność,
4. Gospodarka,
5. Środowisko.

Podstawowym założeniem przygotowanego raportu jest zaprezentowanie możliwie pełnego spektrum życia miasta w oparciu o publicznie udostępniane dane statystyczne oraz inne informacje pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu.

Niniejszy raport został opracowany przez pracowników Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora na podstawie informacji oraz danych przekazanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego, a także jednostki organizacyjne i spółki komunalne gminy Bytom.

Elementy graficzne: Wydziały Urzędu Miejskiego w Bytomiu i miejskie jednostki organizacyjne, internet.

SPIS TREŚCI

1. Ogólna charakterystyka miasta - 5

1.1 Położenie - 5

1.2 Przynależność do organizacji regionalnych i krajowych - 6

2. Zarządzanie miastem - 9

2.1 Planowanie strategiczne i operacyjne wraz z elementami monitoringu - 9

2.1.1 Gminny Program Rewitalizacji - 9

2.1.2 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) - 11

2.1.3 Obszar Strategicznej Interwencji (OSI) - 15

2.1.4 Transformacja górnicza - 23

2.2 Zagospodarowanie przestrzenne - 25

2.2.1 Planowanie przestrzenne - 25

2.2.2 Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej - 26

2.3 Finanse miasta - 29

2.3.1 Dochody i przychody budżetu miasta - 29

2.3.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta - 32

2.3.3 Pozyskane środki zewnętrzne - 36

2.4 Obsługa klienta - 58

2.5 Promocja miasta - 61

2.6 Współpraca z zagranicą - 65

2.6.1 Miasta partnerskie - 65

2.6.2 Pozostała współpraca - 66

2.7 Aktywność prawodawcza organów gminy - 66

2.8 Działania podejmowane na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej negatywnymi skutkami - 67

3. Społeczność - 72

3.1 Demografia - 72

3.2 Oświata i wychowanie - 75

3.3 Ochrona zdrowia - 82

3.4 Stan sanitarny miasta i działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej - 86

3.5 Pomoc społeczna - 87

3.6 Kultura - 101

3.7 Ochrona dziedzictwa kulturowego - 110

3.8 Sport i rekreacja - 111

3.9 Bezpieczeństwo publiczne - 116

3.10 Organizacje pozarządowe - 122

3.10.1 Bytomska Rada Seniorów - 126

3.10.2 Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego - 127

3.10.3 Budżet obywatelski, partycypacja społeczna i konsultacje z mieszkańcami - 127

3.10.4 Partycypacja społeczna i konsultacje z mieszkańcami - 131

3.10.5 Młodzieżowa Rada Miejska - 133

4. Gospodarka - 134

4.1 Przedsiębiorczość w mieście - 134

4.1.1 Otoczenie biznesu - 137

4.1.2 Oferta inwestycyjna miasta - 137

4.2 Rynek pracy - 138

4.2.1 Bezrobocie - 138

4.2.2 Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy - 146

4.3 Infrastruktura techniczna i usługi komunalne - 147

4.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna - 147

4.3.2 Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta - 149

4.3.3 Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych - 153

4.3.4 Ciepłownictwo - 153

4.3.5 Gazownictwo - 155

4.3.6 Telekomunikacja i monitoring wizyjny - 156

4.3.7 Drogi publiczne i komunikacja - 158

4.3.8 Transport publiczny - 160

4.4 Inwestycje - 162

4.4.1 Wybrane inwestycje miasta - 162

4.4.2 Zasoby mieszkaniowe w mieście - 166

4.4.3 Gospodarka nieruchomościami - 174

4.4.4 Inne inwestycje w mieście - 175

4.5 Mienie komunalne - 177

4.5.1 Wartość majątku komunalnego - 177

4.5.2 Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach - 178

4.5.3 Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich - 179

5. Środowisko - 182

5.1. Uwarunkowania środowiskowe - 182

5.1.1 Morfologia terenu i warunki geologiczne - 182

5.1.2 Warunki glebowe - 182

5.1.3 Warunki hydrologiczne - 183

5.1.4 Warunki klimatyczne - 183

5.1.5 Szata roślinna i fauna - 183

5.1.6 Obszary cenne przyrodniczo - 183

5.1.7 Obszar NATURA 2000 - 185

5.2 Działania na rzecz ochrony środowiska i stan ogólny środowiska naturalnego w Bytomiu - 186

5.2.1 Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego - 186

5.2.2 Zanieczyszczenie wód - 187

5.2.3 Zanieczyszczenie gleb - 188

5.2.4 Ochrona powietrza - 188

5.2.5 Ochrona przed hałasem - 190

5.2.6 Ochrona przyrody i ochrona zwierząt - 191

5.2.7 Edukacja ekologiczna - 191

5.2.8 Gospodarka odpadami (odpady przemysłowe) - 193

5.3 Eksploatacja górnicza - 195

5.3.1 Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia - 195

5.3.2 Wpływ i skutki eksploatacji górnictwa – ujęcie dzielnicowe - 196

5.3.3 Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych - 198

5.4 Zidentyfikowane problemy dotyczące środowiska - 202

Indeks materiałów graficznych - 203

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1 POŁOŻENIE

Historia Bytomia sięga XII wieku. Prawa miejskie miasto otrzymało w 1254 roku i tym samym jest jednym z najstarszych miast Polski. Bytom położony jest na terenie Górnego Śląska w centralnej części Wyżyny Śląskiej na średniej wysokości 280–290 m n.p.m., chociaż w rejonie rezerwatu przyrody Segiet rzeźba terenu osiąga wysokość do 346 m n.p.m., zaś w dolinie rzeki Bytomki jedynie 249 m n.p.m. Obecna rzeźba terenu Bytomia jest wynikiem wielowiekowej działalności górniczej, w związku z czym, na terenie miasta można spotkać następujące już antropogeniczne formy rzeźby terenu: garby, hałdy, nasypy, niecki czy doły. Częstość widokiem są również stawy powstałe w miejscach zapadlisk poeksploatacyjnych.

Bytom wraz z całym obszarem Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego leży w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego. Wpływ na warunki pogodowe mają tu zarówno masy powietrza napływające znad Atlantyku jak i te kontynentalne ze wschodu, a okresowo nawet ciepłe masy powietrza zwrotnikowego.

Bytom stanowi ważny węzeł komunikacyjny zarówno drogowy, jak i kolejowy. Miasto znajduje się na trasie łączącej Kraków i Katowice z Poznaniem czy Wrocławiem. Przez Bytom przebiega również odcinek autostrady A1 łączącej przejście graniczne z Czechami w Gorzyczkach z Łodzią i Gdańskiem na północy.

Mapa 1: Mapa Bytomia z podziałem na dzielnice

Infografika 1: Powierzchnia miasta

Powierzchnia miasta ogółem

69,48 km²

Struktura gruntów według sposobu użytkowania

Powierzchnia Bytomia wynosi 69,44 km², a długość granic z poszczególnymi sąsiadami wynosi 54,4 km i prezentuje się następująco:

- Tarnowskie Góry – 7,8 km,
- Radzionków – 8,4 km,
- Piekary Śląskie – 8,0 km,
- Chorzów – 5,3 km,
- Świętochłowice – 2,6 km,
- Ruda Śląska – 3,4 km,
- Zabrze – 12,5 km,
- Zbrosławice – 6,4 km.

1.2 PRZYNALEŻNOŚĆ DO ORGANIZACJI REGIONALNYCH I KRAJOWYCH

Miasto Bytom jest członkiem takich organizacji regionalnych jak: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz Śląska Organizacja Turystyczna, a także organizacji o zasięgu krajowym - Związek Miast Polskich oraz Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce.

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia

Związek metropolitalny, który został utworzony 1 lipca 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów rozpoczął swoją działalność 1 stycznia 2018 r.

W okresie od 24 listopada 2020 r. do 9 listopada 2021 r. funkcję przewodniczącego Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii pełnił prezydent Bytomia Mariusz Wołosz. Zgromadzenie Metropolii jest organem uchwałodawczo-kontrolnym. Jego członkowie podejmują uchwały dotyczące sposobu, formy i finansowania projektów związanych z realizacją przez GZM ustawowych zadań. Zgromadzenie pełni również funkcję kontrolną wobec zarządu metropolii. Związek jest formalnym usankcjonowaniem istniejących i sukcesywnie pogłębianych więzi społeczno-gospodarczych i kulturalnych, integrujących gminy Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. W skład Metropolii wchodzi 41 gmin/miast województwa śląskiego. Obejmuje swoim zasięgiem teren zamieszkały przez ok. 2,3 mln mieszkańców oraz z ok. 240 tys. firm i przedsiębiorstw, które wytwarzają ok. 8% PKB naszego kraju. Związek otrzymuje dochody z budżetu państwa – 5% udziału z podatku PIT od osób mieszkających na obszarze związku oraz ze składek członkowskich gmin i miast tworzących GZM.

Metropolia została powołana do realizacji zadań publicznych w zakresie: wspierania rozwoju społecznego i gospodarczego, kształtowania ładu przestrzennego, rozwoju publicznego transportu zbiorowego i zrównoważonej mobilności miejskiej oraz polityki rowerowej, promocji związku metropolitalnego i jego całego obszaru, rozwoju instytucjonalnego. Związek metropolitalny może realizować zadania publiczne należące do zakresu działania gminy, powiatu lub samorządu województwa, administracji rządowej na podstawie porozumienia zawartego z jednostkami samorządu terytorialnego lub ich związkami oraz organami administracji rządowej. Może również nawiązywać współpracę z podmiotami o charakterze metropolitalnym z innych państw. Miasta i gminy GZM umownie zostały podzielone

na pięć podregionów:

- bytomski: Bytom, Ożarowice, Piekary Śląskie, Radzionków, Świerklaniec, Tarnowskie Góry, Zbrosławice;
- gliwicki: Gliwice, Gierałtowice, Knurów, Pilchowice, Pyskowice, Rudziniec, Sośnicowice, Zabrze;
- katowicki: Katowice, Chorzów, Mysłowice, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice;
- sosnowiecki: Sosnowiec, Będzin, Bobrowniki, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Mierzęcice, Psary, Siewierz, Sławków, Wojkowice;
- tyski: Tychy, Bieruń, Bojszowy, Chełm Śląski, Imielin, Kobiór, Łędziny, Łaziska Górne, Mikołów, Wiry.

Gmina Bytom została Liderem podregionu bytomskiego i koordynuje działania dla całego podregionu bytomskiego związane z realizacją zadań w ramach: •Metropolitalnego Funduszu Solidarności - którego celem jest niwelowanie różnic w rozwoju społeczno-gospodarczym miast i gmin Metropolii poprzez finansowe wsparcie projektów inwestycyjnych, mających na celu poprawę jakości i komfortu życia mieszkańców.

•Programu działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji – celem programu jest zmniejszenie szkodliwej emisji do powietrza nad obszarem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

W ramach Metropolitalnego Funduszu Solidarności podregion bytomski otrzymał w 2021 roku 2 mln zł z czego Gmina Bytom 285 714,29 zł.

Wśród działań realizowanych wspólnie z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią Gmina Bytom bierze udział, między innymi, w następujących projektach i zadaniach metropolitalnych:

- Opracowywanie strategii rozwoju Metropolii – współpraca gmin tworzących Metropolię pozwala na realizację zadań, które ze względów organizacyjnych i finansowych były nieosiągalne dla poszczególnych gmin. Wspólny bilet metropolitalny, nowa siatka połączeń transportowych, kolej metropolitalna, system tras i wypożyczalni rowerów, to tylko niektóre z projektów realizowanych wspólnie z Gminami GZM. Wynikają one z opracowanego Programu działań strategicznych Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii do roku 2022 (tzw. PDS). To pierwszy dokument, wspólny dla całego obszaru metropolitalnego, określający działania rozwojowe na najbliższe lata;
- Rozwój metropolitalnego transportu publicznego – początkiem zmian w komunikacji miejskiej było wprowadzenie wspólnych biletów w 41 gminach tworzących GZM dla wszystkich organizatorów – najpierw jednorazowych, a później okresowych. By-

tom również przyłączył się do tej rewolucji komunikacyjnej. Ujednolicono zapisy taryf, dzięki czemu korzystanie z komunikacji miejskiej stało się prostsze i bardziej wygodne. Wprowadzono również bezpłatne przejazdy dla dzieci i młodzieży do 16. roku życia, których celem jest promowanie wśród nich transportu publicznego i budowanie proekologicznych nawyków. Dzieci i młodzież z tego uprawnienia mogą korzystać przez cały rok – także w weekendy, ferie, wakacje i święta;

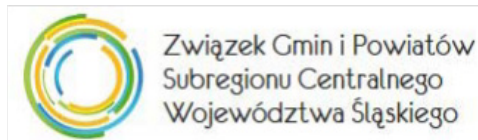
- „Kolej+” - celem programu jest uzupełnienie sieci kolejowej w miejscowościach powyżej 10 tys. mieszkańców, nieposiadających dostępu do połączeń pasażerskich z miastami wojewódzkimi lub takich, które posiadają dostęp do kolei, ale istniejące połączenia wymagają usprawnienia;

- Rower metropolitalny - wszelkie zmiany – również w nawykach mobilności – należy zaczynać od siebie. Dlatego Gmina Bytom zgłosiła chęć przystąpienia do projektu „Rowerem na kole” i otrzymała rowery elektryczne dla urzędników oraz funkcjonariuszy Straży Miejskiej;

- GZM Data Store – Dane to potężny zasób współczesnej metropolii. Projekt pozwoli na „zmapowanie” tego potencjału, z uwzględnieniem wszystkich czynników prawnych, organizacyjnych i technicznych, które wpływają na tworzenie, przetwarzanie, wykorzystanie i udostępnienie danych. W wyniku projektu na portalu GZM Open Data 30 podmiotów udostępniło 292 zbiory danych. Dzięki uzgodnieniu podejścia do danych na poziomie Metropolii, projekt przyczyni się do wdrożenia zarządzania opartego na faktach na poziomie gmin oraz całej GZM;

- Udział w grupach zakupowych energii elektrycznej;
- innych projektach takich jak: „Seniorzy w Metropolii”, „Młodzi w Metropolii”, Projekt „Elena”, „Stop Smog”, rozwój kolei metropolitalnej czy zrównoważona mobilność miejska.

Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego

Stowarzyszenie prowadzi działalność na rzecz zrzeszonych w nim gmin i powiatów członkowskich. W jego skład wchodzi: 81 członków jednostek samorządu terytorialnego Województwa Śląskiego, 14 miast na prawach powiatu oraz 8 powiatów ziemskich. Związek został powołany dla realizacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji oraz rozwoju i ochrony wspólnych interesów. Wspiera wzrost innowacyjności i konkurencyjności podmiotów gospodarczych gmin związku (w tym sektora małych i średnich przedsiębiorstw). Dąży do wymiany doświadczeń, promuje osiągnięcia i wspiera ideę samorządności lokalnej. Członkowie związku

współpracują ze sobą także w zakresie efektywnego wykorzystania środków finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, a w szczególności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych oraz pozyskiwania funduszy krajowych i zagranicznych, w tym funduszy Unii Europejskiej. Ważnym aspektem działalności związku jest też poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej. Więcej informacji o współpracy ze Związkiem Subregionu Centralnego opisano w rozdziale 2.1.2 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Stowarzyszenie, którego priorytetowym zadaniem jest działalność na rzecz rozwoju województwa śląskiego, a przede wszystkim społeczności lokalnych i samorządów terytorialnych. Zajmuje się kształtowaniem wspólnej polityki rozwoju gospodarczego i reprezentowaniem interesów samorządów lokalnych, także w zakresie promocji. Prowadzi działalność informacyjno-szkoleniową i edukacyjną na rzecz gmin i powiatów w dziedzinie polityki i programów UE. Integruje śląskie gminy i powiaty na płaszczyźnie regionalnej, wspiera i promuje samorządność lokalną, inicjatywy na rzecz rozwoju gmin i powiatów oraz kształtuje lobbing samorządowy.

Obecnie Związek zrzesza 141 jednostek samorządu terytorialnego z województwa śląskiego (w tym wszystkie miasta na prawach powiatu), a swoim zasięgiem obejmuje teren zamieszkały przez ponad 4 mln osób.

Śląska Organizacja Turystyczna

Organizacja powołana dla kreowania atrakcyjnego wizerunku województwa śląskiego w kraju i za granicą, sprzyjającego zwiększeniu liczby turystów odwiedzających region oraz dochodów z turystyki. Jej najważniejszym zadaniem jest szeroko pojęta promocja Województwa Śląskiego. Organizacja została założona w 2004 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, powiat cieszyński, miasto Gliwice, Beskidzką Izbę Turystyki, Górnośląską Izbę Turystyki i Polską Izbę Turystyki.

Związek Miast Polskich

Organizacja samorządów miejskich, powołana do opracowywania wspólnego stanowiska wobec rządu i promocji miast członkowskich w Polsce i za granicą. Jest najstarszą orga-

nizacją samorządową, założoną w 1917 r. Poprzez propagowanie wymiany doświadczeń w zakresie wykonywanych zadań, inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych, ma wpływ na rozwój i bogacenie się miast polskich oraz prowadzenie prac informacyjnych, konsultacyjnych i programowych. Związek od wielu lat wspiera miasta członkowskie w prowadzeniu współpracy międzynarodowej oraz promuje ideę miast partnerskich. Związek realizuje wiele projektów we współpracy ze stowarzyszeniami skupiającymi samorządy w Europie oraz wspiera miasta członkowskie w poszukiwaniach zagranicznych partnerów do współpracy. Reprezentuje interesy miast członkowskich w organizacjach europejskich i międzynarodowych, takich jak: Komitet Regionów Unii Europejskiej, Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) oraz Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE).

Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce

Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, jako organizacja samorządowa ma na celu ochronę interesów gmin górniczych oraz wspieranie rozwoju gospodarczego w tych gminach. W jego skład wchodzi 28 górniczych gmin członkowskich z województw: śląskiego, małopolskiego, lubelskiego oraz dolnośląskiego. Do głównych kierunków działania Stowarzyszenia należą: pozyskiwanie wewnętrznych i zewnętrznych źródeł finansowania; działania na rzecz prawnych możliwości efektywnego egzekwowania podatków, opłat i odszkodowań należnych gminom górniczym; działania polegające na zmianie niekorzystnego stanu legislacyjnego; propagowanie i wdrażanie działań dotyczących ekorozwoju, czystej produkcji oraz programów rewitalizacji obszarów zdegradowanych działalnością górniczą. Bytom w kolejnych latach planuje kontynuować działania na rzecz łagodzenia skutków transformacji górniczej i pogłębiać relacje z innymi partnerami w celu osiągnięcia założeń Europejskiego Zielonego Ładu. Biorąc powyższe pod uwa-

gę oraz w związku z uchwałą nr XL/557/21 z dnia 22 lutego 2021 r. Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przystąpienia Miasta Bytomia do Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce, Bytom został członkiem Stowarzyszenia. Dzięki członkowstwu w SGGP, które jest podmiotem zrzeszającym jednostki samorządu terytorialnego, w których prowadzona była lub jest intensywna działalność górnicza, Bytom zwiększy swoje znaczenie na forum gmin ubiegających się o środki w ramach Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji.

Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych

Od połowy XIX w. na terenie Bytomia funkcjonuje Górnośląska Kolej Wąskotorowa (GKW), której operatorem jest działające od 2003 r. Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, posiadające licencję na wykonywanie transportu kolejowego. Celem Stowarzyszenia jest zachowanie w jak najlepszym stanie istniejących linii, obiektów i taboru GKW oraz ochrona dóbr kultury i tradycji jakie stanowią zabytki kolejnictwa i techniki. Stowarzyszenie realizuje swoje cele w szczególności poprzez: prowadzenie ruchu pociągów Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, zarządzanie przyległą infrastrukturą kolejową, eksploatację taboru kolejowego, a także dbanie o eksponaty muzealne kolejnictwa i techniki w celu ich utrzymania lub prowadzenia działalności muzealnej. Utrzymanie GKW w dobrym stanie wymaga stałych nakładów i modernizacji jej infrastruktury. Stąd też miasto aktywnie włączyło się w proces zabezpieczenia dalszej przyszłości GKW, ratując jedną ze swoich największych turystycznych atrakcji. Gmina Bytom od dawna wspierała działalność Stowarzyszenia, a od 2021 roku jest jego pełnoprawnym członkiem. Decyzja o przystąpieniu do Stowarzyszenia została podjęta poprzez uchwałę nr XLII/582/21 z dnia 26 kwietnia 2021 r. Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przystąpienia Gminy Bytom do Stowarzyszenia Górnośląskich Kolei Wąskotorowych.

2. ZARZĄDZANIE MIASTEM

2.1 PLANOWANIE STRATEGICZNE I OPERACYJNE WRAZ Z ELEMENTAMI MONITORINGU

Kluczową składową lokalnego systemu planowania jest „Strategia Rozwoju Miasta. Bytom 2020+”. Obowiązujący dokument został przyjęty uchwałą nr XXXVI/501/14 Rady Miejskiej z dnia 22 września 2014 r. i stanowi aktualizację „Strategii Rozwoju Bytomia na lata 2009-2020” przyjętej uchwałą XLVI/640/09 Rady Miejskiej z dnia 27 września 2009 r. Znowelizowane w 2020 r. przepisy, wprowadzone ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych ustaw, dały podstawę do opracowania nowej Strategii Rozwoju Miasta Bytomia na lata 2022-2030. Przemawiała za tym konieczność wielopłaszczyznowego i kompleksowego powiązania rozwoju miasta z kierunkami europejskiej, krajowej i regionalnej polityki rozwoju oraz wykorzystania nowoczesnych narzędzi opartych o instrumenty finansowe w ramach Europejskiego Zielonego Ładu (Mechanizm Sprawiedliwej Transformacji) i kolejnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej w ramach polityki spójności w latach 2021-2027. W związku z powyższym Rada Miejska w dniu 22 lutego 2021 r. podjęła uchwałę w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu „Strategii Rozwoju Miasta Bytomia na lata 2022-2030”.

Zgodnie z harmonogramem w pierwszej połowie 2021 r. zostały przeprowadzone warsztaty strategiczne, w których udział wzięli członkowie zespołu powołanego Zarządzeniem Nr 197/21 Prezydenta Miasta z dnia 12 maja 2021 r. Do składu zespołu powołani zostali naczelnicy wydziałów Urzędu Miejskiego, przedstawiciele miejskich jednostek oraz Rady Miejskiej. Druga część warsztatów skierowana była do przedstawicieli określonych sektorów: gospodarczego, społecznego i środowiskowego. Celem warsztatów było rozpoznanie zróżnicowanych opinii użytkowników miasta o Bytomiu jako miejscu do życia, prowadzenia biznesu, realizacji karier zawodowych; poznanie opinii o różnych częściach (dzielnicach) miasta – cech i funkcji wyróżniających, rozpoznanie kierunków angażowania się podmiotów lokalnych w rozwój miasta. Przeprowadzono

również pierwszy etap konsultacji – badania ankietowe wśród min. mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, oraz cykl wywiadów ze wskazanymi politykami i menadżerami rozwoju lokalnego. Na podstawie zgromadzonego materiału, z uwzględnieniem analizy statystycznej, studiów dokumentów oraz wyników przeprowadzonych ankiet, opracowano diagnozę strategiczną a następnie projekt Strategii Rozwoju Miasta Bytomia na lata 2022 – 2030. Dalsze prace nad ostateczną wersją dokumentu będą kontynuowane zgodnie z przyjętym i aktualizowanym zgodnie z bieżącymi potrzebami harmonogramem.

2.1.1 Program Rewitalizacji Miasta

W 2021 r. kontynuowany był program rewitalizacji miasta wspomagany przez Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+. (GPR). Pierwotny dokument został przyjęty w 2017 r. i był trzykrotnie aktualizowany uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu: w dniu 23 września 2019 r. (Uchwała XVII/223/19), 23 marca 2020 r. (Uchwała XXVI/392/20) oraz 26 lipca 2021 (Uchwała XLV/618/21). Wskazaniem do ostatniej aktualizacji były rekomendacje zawarte w II Raporcie monitoringowym zwracające uwagę na konieczność uelastycznienia zapisów w GPR dotyczących zasad wyznaczania składu i zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Zmiany wymagał również zapis dotyczący możliwości dokonywania korekt GPR. Zgodnie z obowiązującym wówczas dokumentem zmiany można było dokonywać w miarę potrzeb jednak nie częściej niż raz w roku. Z uwagi na coraz większą dynamikę zachodzących zmian w obszarze rewitalizacji niezbędne okazało się częstsze wykorzystywanie bardziej elastycznych narzędzi jak np. przedsięwzięcia uzupełniające podstawową interwencję projektową. W wyniku aktualizacji załącznika nr 4 do załącznika do uchwały nr XXXVIII/487/17 wprowadzono nowy projekt Centrali Obrotu Towarami Masowymi DAW – Bytom Tadeusz Bieniek. W GPR zapisano projekty tworzące listę podstawową (Załącznik nr 2 - „Lista przedsięwzięć podstawowo-

wych do Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”) oraz listę przedsięwzięć uzupełniających. Zakłada on realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych gminy oraz innych podmiotów publicznych i prywatnych.

System monitorowania programu obejmuje przegląd wskaźników operacyjnych co dwa lata (do 30 marca, począwszy od 2019 r.) oraz monitorowanie realizacji projektów na podstawie sprawozdań rocznych, przygotowywanych na podstawie sprawozdań cząstkowych składanych przez beneficjentów. W 2021 r. zgodnie z harmonogramem monitorowania dokonano oceny realizacji projektów rewitalizacyjnych. Stan realizacji projektów przedstawia poniższa tabela:

- Opiekuńczy Bytom – utworzenie i funkcjonowanie Bytomskiego Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych (projekt nr 65),
- Bezpieczny senior (projekt nr 66), w jeden wniosek o dofinansowanie pn. „Bytom opiekuńczy i bezpieczny dla seniorów”.

Na podstawie informacji przekazanych przez Wnioskodawców możliwa jest ocena stanu realizacji przedsięwzięć uzupełniających (zgłoszonych do realizacji w ramach procedury pozakonkursowej przewidzianej dla projektów infrastrukturalnych tzw. bytomskiego OSI). Wyniki przedstawia tabela 2.

Komitet Rewitalizacji Bytomia
Działający od dnia 13 listopada 2019 r. Komitet

Tabela 1: Stan realizacji projektów z listy podstawowej GPR

STAN REALIZACJI PROJEKTÓW Z LISTY PODSTAWOWEJ	(stan na koniec 2021 r.)
Wniosek nie został złożony/projekt nie zostanie zrealizowany – beneficjent wycofał się z realizacji	43
Wniosek o dofinansowanie został złożony, w tym:	83
Wniosek o dofinansowanie pozostawiony bez rozpatrzenia	2
Wnioski negatywnie ocenione	6
Projekty z podpisaną umową o dofinansowanie oraz będące w trakcie realizacji	18
Projekty zakończone lub zakończone będące w trakcie rozliczania	43
Projekty, dla których odstąpiono od umowy o dofinansowanie lub realizacji	14
RAZEM	126

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań cząstkowych składanych przez beneficjentów oraz serwisów <https://rpo.slaskie.pl/lsi/nabory> i <https://mapadotacji.gov.pl/>.

Tabela 2: Stan realizacji projektów z listy uzupełniającej GPR

STAN REALIZACJI PROJEKTÓW Z LISTY UZUPEŁNIAJĄCEJ	stan na koniec 2021 r.
Wniosek nie został złożony/projekt nie zostanie zrealizowany - beneficjent zrezygnował z realizacji	2
Wniosek o dofinansowanie został złożony, w tym:	16
Wnioski negatywnie ocenione	1
Projekty wybrane do dofinansowania	1
Projekty będące w trakcie realizacji	11
Projekty zakończone	3
RAZEM	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań cząstkowych składanych przez beneficjentów oraz serwisów <https://rpo.slaskie.pl/lsi/nabory> i <https://mapadotacji.gov.pl/>.

Pierwotnie w GRP zapisanych było 127 przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Liczba ta uległa zmianie. Beneficjent Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji sp. z o. o na etapie składania wniosku o dofinansowanie dokonała połączenia dwóch projektów:

Rewitalizacji Bytomia II kadencji, powołany Zarządzeniem nr 572/19 Prezydenta Bytomia, zapewnia udział różnorodnych interesariuszy w procesie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Bytom 2020+. Skład tworzy 17 członków w tym: 7 przedsta-

wicieli sektora społecznego, 5 przedstawicieli sektora gospodarczego i 5 przedstawicieli sektora publicznego. W 2021 r. nastąpiła zmiana osobowa składu Komitetu Rewitalizacji Bytomia. Prezydent Bytomia powołał zarządzeniami nr 334/21 z dnia 1 września 2021 r. oraz nr 494/21 z dnia 1 grudnia 2021 r., dwóch nowych członków. Do zadań Komitetu Rewitalizacji Bytomia określonych zapisami ustawy o rewitalizacji należy wspieranie działań Prezydenta Miasta w obszarach związanych z rewitalizacją, wyrażanie opinii i stanowisk dotyczących prowadzenia procesu rewitalizacji na obszarze Bytomia i jego oceny. W 2021 r. odbyły się 4 posiedzenia, w tym jedno w formie on-line ze względu na ogłoszony w kraju stan pandemii i związane z nim obostrzenia. W trakcie roku członkowie Komitetu Rewitalizacji opiniowali: II Raport monitoringowy Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+ oraz projekty uchwał: w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Bytomia, w sprawie przystąpienia do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Bytom 2020+. Dokumenty zostały zaopiniowane pozytywnie większością głosów.

2.1.2 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

W 2021 r. kontynuowano wdrażanie instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w oparciu o zapisy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL 2014-2020). Przedsięwzięcia w ramach ZIT dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) wdrażane były na obszarze Subregionu Centralnego, obejmujące

go pięć podregionów, tj.: bytomski, gliwicki, katowicki, sosnowiecki i tyski.

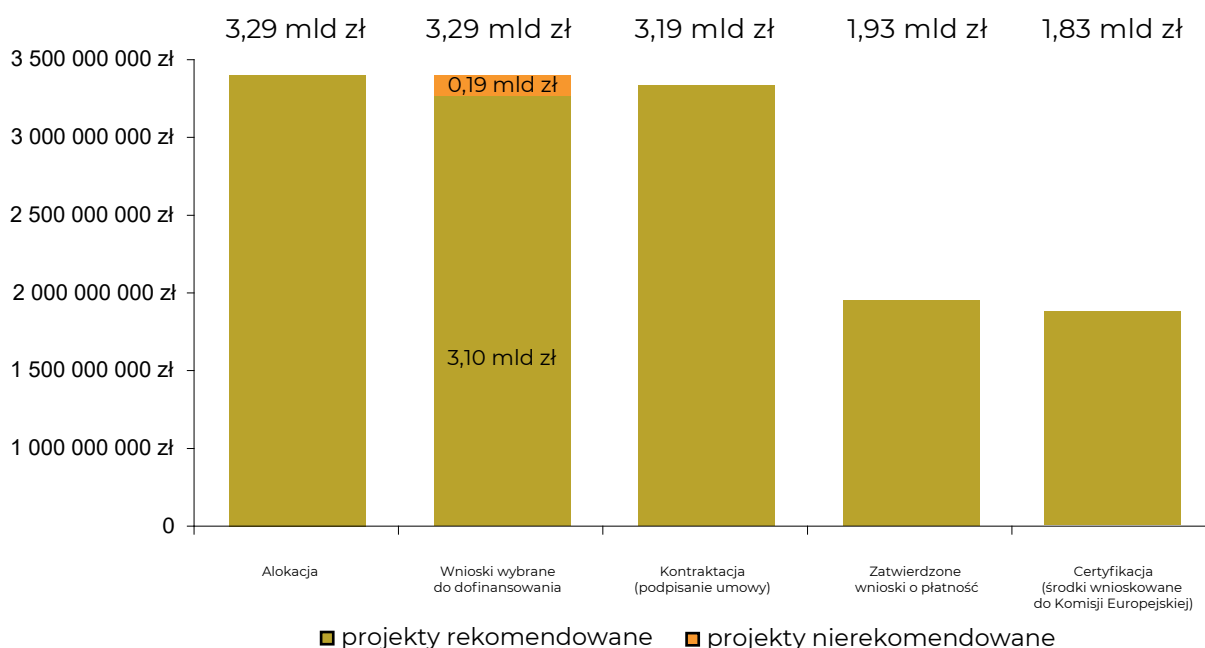
Zdjęcie 1: Wizytówka Bytomia na stronie internetowej Związku Subregionu Centralnego

Źródło: www.subregioncentralny.pl

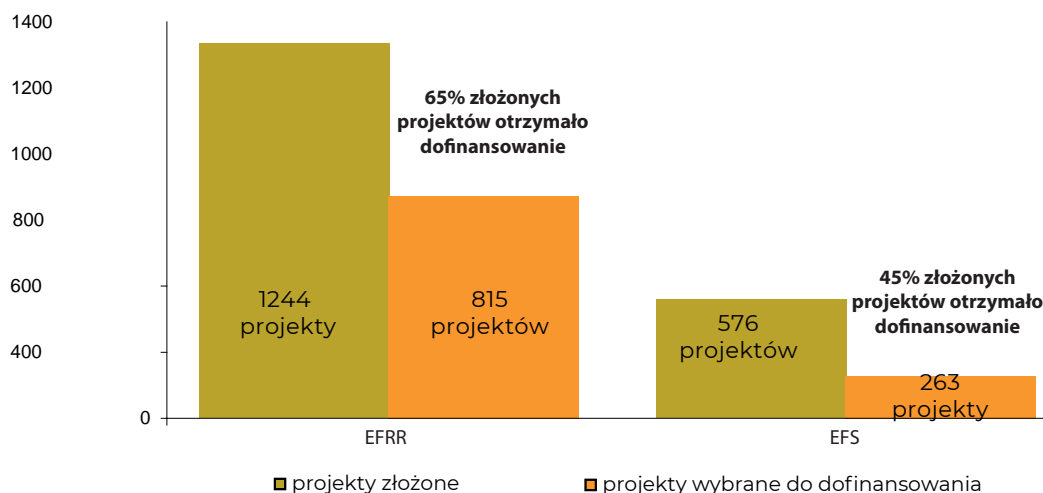
W województwie śląskim zarządzanie i wdrażanie instrumentu ZIT prowadzone było przez Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego (ZSC), który jest samorządnym stowarzyszeniem gmin i powiatów, powołanym w 2013 r., dla wsparcia idei samorządności lokalnej, ochrony wspólnych interesów, wymiany doświadczeń, promocji osiągnięć oraz realizacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji. Jest największym z czterech subregionów w województwie śląskim. W obrębie Związku znajduje 81 jednostek samorządu terytorialnego. W skład Zarządu Związku wchodzi po 3 przedstawicieli każdego z pięciu podregionów. Bytom jest członkiem stowarzyszenia, a prezydent Mariusz Wołosz jest jednym z 15 członków Zarządu ZSC. Stan wdrażania instrumentu ZIT w ramach RPO WSL 2014-2020 przedstawiają poniższe wykresy:

Wykres 1: Alokacja ZIT RPO WSL 2014-2020 (stan na 15.11.2021 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Związku Subregionu Centralnego w Gliwicach

Wykres 2: Projekty złożone i wybrane do dofinansowania w ramach ZIT dofinansowane z EFRR i EFS (stan na 22.11.2021 r.)

W naborach ZIT EFRR + EFS złożono łącznie 1820 projektów. Dofinansowanie uzyskało 1078 projektów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Związku Subregionu Centralnego w Gliwicach

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w perspektywie finansowej 2014-2020 sprawdziły się jako instrument, który poprzez wypracowanie bardzo dobrze funkcjonującego partnerskiego modelu współpracy istotnie zwiększył skuteczność działań podejmowanych przez samorządy.

W 2021 r. dofinansowanie w ramach instrumentu ZIT RPO WSL 2014-2020 otrzymało sześć bytomskich projektów inwestycyjnych, z tego:

- trzy dotyczące termomodernizacji budynków Urzędu Miejskiego przy ul. Parkowej 2 (budynek Rady Miejskiej), ul. Olejniczaka 22 (budynek USC) i ul. Smolenia 35;
- dwa dotyczące termomodernizacji budynków oświatowych, tj.: sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 przy pl. Klasztornym 2 oraz Przedszkola Miejskiego nr 10 przy ul. Strzelców Bytomskich 152;
- jeden projekt Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Miechowickiej 17 dot. kompleksowego usunięcia azbestu z budynku wielorodzinnego przy ul. Miechowickiej 17 – projekt uzyskał pozytywną ocenę merytoryczną w 2020 r., jednak z uwagi na brak wystarczającej alokacji konkursowej znalazł się

na liście rezerwowej, natomiast w 2021 r. ze względu na pojawienie się wolnych środków unijnych został w marcu wybrany do dofinansowania.

Do końca 2021 r. spośród 30 projektów inwestycyjnych 26 otrzymało dofinansowanie, z tego realizacja 17 projektów została już zakończona, a 9 jest w trakcie realizacji.

W 2021 r. w ramach ZIT zakończona została rzeczowa realizacja projektu Klubu Sportowego SKARPA BYTOM dofinansowanego ze środków EFRR w ramach poddziałania 10.3.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - ZIT RPO WSL na lata 2014-2020. Przedmiotem projektu była rewitalizacja budynków po byłej KWK Rozbark wpisanej do rejestru zabytków województwa śląskiego wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego. W obiektach popopkalanianych przy ul. Chorzowskiej powstało uniikatowe w skali kraju i Europy Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych. Z Centrum mogą korzystać zarówno amatorzy pragnący rozpocząć swoją przygodę ze wspinaniem, jak i najbardziej wymagający zawodnicy skali światowej.

Zdjęcie 2 i 3: Zrewitalizowane obiekty po byłej KWK Rozbark zaadaptowane na Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych

Źródło: www.bytom.pl

Zrealizowana została również inwestycja w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Miechowskiej 17 polegająca na kompleksowym usunięciu azbestu i zastąpieniu go materiałami bezpiecznymi wraz z termomodernizacją budynku – łączna wartość projektu wynosiła 651,53 tys. zł, z czego otrzymane dofinansowanie ze środków unijnych 252,63 tys. zł (w ramach poddziałania 5.2.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT RPO WSL na lata 2014-2020).

W 2021 r. rozpoczęta została realizacja projektu pn. „Program Aktywności Lokalnej w Gminie Bytom” dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach poddziałania 9.1.5. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – konkurs RPO WSL na lata 2014-2020 (nabór z pulą środków wydzielonych dla ZIT). Projekt realizowany jest przez Miasto Bytom w partnerstwie z 4EDU Sp. z o.o. (liderem projektu) oraz Fundacją Pomocy Dzieciom „ULICA” (partner projektu).

Przedmiotem trwającego do końca 2022 r. projektu jest wsparcie 150 dorosłych mieszkańców Bytomia oraz 280 dzieci zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Kluczowym zadaniem jest aktywna integracja uczestników przy wsparciu animatorów lokalnych/streetworkerów oraz działania środowiskowe angażujące również otoczenie osób uczestniczących w projekcie. Dla dorosłych mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci biorących

Zdjęcie 4: Plakat promujący projekt PAL

Źródło: 4EDU Sp. z o.o. Gliwice

udział w projekcie, przewidziano możliwość udziału w bezpłatnych: kursach zawodowych, treningu rozwoju umiejętności miękkich i doradztwie zawodowym w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych i zwiększenia szans na rynku pracy. Projekt obejmuje również organizację przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu zajęć sportowych dla dzieci w pięciu dyscyplinach: koszykówce, piłce nożnej, hokeju, boksie oraz tenisie ziemnym.

Do końca 2021 r. z 23 złożonych w ramach ZIT RPO WSL projektów nieinwestycyjnych dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego otrzymało 20 projektów, z tego realizacja 14 projektów została już zakończona, a 6 jest w trakcie realizacji. Pozostałe 3 projekty dotyczące kształcenia zawodowego uczniów, w których Miasto Bytom było partnerem, a liderem Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna SA nie otrzymały dofinansowania. Informacje na temat projektów realizowanych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych RPO WSL 2014-2020 dostępne są na stronie internetowej Związku Subregionu Centralnego pod adresem/ www.subregioncentralny.pl/projekty-zit.html.

W 2021 r. Związek Subregionu Centralnego rozpoczął realizację zadań związanych z przygotowaniem do nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2021-2027. Podejmowane były działania związane z opracowaniem nowej Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, która równocześnie będzie pełniła rolę Strategii ZIT w nowym okresie programowania budżetu unijnego z perspektywą do roku 2030. Przygotowywanie przez ZSC tego dokumentu zostało poprzedzone przeprowadzeniem w 2021 r. badań o charakterze jakościowym i ilościowym oraz analizą danych w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej Subregionu Centralnego. Opracowanie zestawu analiz i rekomendacji w ww. obszarach sta-

Zdjęcia 5, 6 i 7: Zajęcia sportowe prowadzone w ramach projektu Program Aktywności Lokalnej w Gminie Bytom

Źródło: Zdjęcia OSiR w Bytomiu

nowiło jeden z elementów przygotowania członków Związku Subregionu Centralnego do perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2021-2027 oraz sposobu podejścia do działań zorientowanych na osiągnięcie jak największego efektu rozwojowego dla Subregionu Centralnego, z uwzględnieniem jego specyfiki oraz indywidualnych uwarunkowań w poszczególnych podregionach. Prace nad opracowaniem nowej Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego będą kontynuowane w 2022 r.

Ponadto w ramach prac związanych z przygotowaniem Związku Subregionu Centralnego do nowej perspektywy finansowej 2021-2027 w okresie od stycznia do kwietnia 2021 r. odbywały się spotkania z przedstawicielami wszystkich podregionów Subregionu Centralnego w celu opracowania fiszek zintegrowanych projektów transformacyjnych, możliwych do dofinansowania ze środków nowego, planowanego do wdrożenia w latach 2021-2027, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Zestawienie propozycji projektów zostało przyjęte w czerwcu uchwałą nr 283/2021 Zarządu Związku Subregionu Centralnego i przekazane Zespołowi Regionalnemu ds. sprawiedliwej transformacji województwa śląskiego. Miasto Bytom we współpracy z Miastem Piekary Śląskie przygotowało fiszkę pn. „Rekultywacja i rewitalizacja zdegradowanych terenów poprzemysłowych w podregionie bytomskim – projekt partnerski gmin: Bytom, Piekary Śląskie”. Głównym celem planowanego przedsięwzięcia jest złagodzenie negatywnych skutków wygaszania przemysłu ciężkiego w podregionie bytomskim wraz z zainicjowaniem trwałego procesu transformacji i dywersyfikacji lokalnej gospodarki w stronę neutralności klimatycznej. Ponadto w czerwcu Zarząd Związku Subregionu Centralnego w celu podjęcia działań zmierzających do racjonalnego gospodarowania mieniem pokopalnianym i większego włączenia samorządów w ten proces przyjął Stanowisko w sprawie gospodarowania terenami pokopalnianymi będącymi w dyspozycji Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA, które zostało m.in. przekazane do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwa Aktywów Państwowych i Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Stanowisko zawierało również postulat o tworzenie nowych instrumentów zagospodarowania terenów pokopalnianych oraz zabezpieczanie i rekultywację terenów pogórnich i poprzemysłowych, a także stanowiło apel o przeprowadzenie reform legislacyjnych, które usprawnią proces sprawiedliwej transformacji, szczególnie w kontekście dalszego racjonalnego gospodarowania mieniem pokopalnianym. Z kolei w listopadzie 2021 r. Walne Zebranie Członków

Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego podjęło uchwałę nr 35/2021 w sprawie podziału środków Funduszu Sprawiedliwej Transformacji na regiony najbardziej wymagające wsparcia, wskazane przez Komisję Europejską. Zgodnie z intencją Komisji Europejskiej wsparciem z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji powinny zostać objęte tylko trzy regiony, które szczególnie potrzebują zrekompensowania społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków trwającej transformacji energetycznej: śląskie, wielkopolskie i dolnośląskie. Natomiast do projektu umowy partnerstwa zostały wpisane jeszcze trzy kolejne regiony - łódzkie, małopolskie i lubelskie. Dlatego w celu zapewnienia koncentracji wsparcia ze środków FST na regionach najbardziej wymagających wsparcia, a w szczególności na Śląsku jako największym regionie górniczym w Europie, stojącym przed najistotniejszymi wyzwaniem społeczno-gospodarczymi związanymi z transformacją służącą osiągnięciu neutralności klimatycznej, Walne Zebranie Członków Związku przyjęło stanowisko o objęciu wsparciem ze środków FST trzech obszarów wskazanych przez Komisję Europejską. Stanowisko przesłano do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwa Aktywów Państwowych i Zarządu Województwa Śląskiego.

Związek Subregionu Centralnego jest jednym z beneficjentów uczestniczących w partnerskim projekcie zintegrowanym pn. „Śląskie. Przywracamy błękit” realizowanym w ramach unijnego Programu LIFE. W grudniu 2021 r. Województwo Śląskie (Lider projektu - Beneficjent Koordynujący) podpisało z Unią Europejską (reprezentowaną przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska CINEA) umowę o dotację na realizację ww. projektu. Partnerami w projekcie są poszczególne subregionalne związki gmin i powiatów oraz jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa śląskiego. W projekcie bierze udział 80 gmin z województwa śląskiego, z tego 51 gmin z Subregionu Centralnego, w tym Miasto Bytom.

Zdjęcie 8: Logo Programu LIFE

Źródło: <https://www.gov.pl/web/klimat/life>

Projekt ma na celu kompleksowe działania na rzecz poprawy jakości powietrza na terenie województwa

śląskiego. Efektem prac będzie utworzenie systemu sieci ekodoradców gminnych, którzy poprzez kompleksowe działania przyczynią się do poprawy jakości powietrza na terenie naszego regionu. Ich zadaniem będzie m.in. doradztwo w zakresie doboru urządzeń grzewczych, wykorzystania odnawialnych źródeł energii, dostępnych źródeł finansowania oraz działań w obszarze poprawy efektywności energetycznej budynków, a także koordynacja działań informacyjno-edukacyjnych realizowanych w ramach projektu na poziomie gminy. Ponadto celami projektu „Śląskie. Przywracamy błękit” są m.in.: ograniczenie emisji transportowej, koncepcje zwiększenia obszarów zieleni, przyspieszenie tempa wymiany urządzeń grzewczych małej mocy, zmniejszenie oddziaływania środowiskowego w budynkach użyteczności publicznej oraz utworzenie regionalnego systemu eko-informacji mieszkańca. Realizacja projektu rozpocznie się w styczniu 2022 r. i potrwa do końca 2027 r.

2.1.3 Obszar Strategicznej Interwencji

Obszar Strategicznej Interwencji (OSI) to obszar obejmujący najbardziej problemowe regiony Unii Europejskiej. Za jeden z takich obszarów – w perspektywie finansowej funduszy Unii Europejskiej 2014-2020 – uznane zostało miasto Bytom (obok Łodzi i Wałbrzycha). W Bytomiu wskutek wieloletniej eksploatacji górniczej i procesów likwidacyjnych w przemyśle wydobywczym i hutniczym doszło do dewastacji tkanki miejskiej, w tym dekapitalizacji budynków mieszkalnych, obiektów zabytkowych

za sobą nawarstwianie się licznych problemów społecznych, jak wysoki poziom bezrobocia różnych grup społecznych, niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych i niechęć do podnoszenia kwalifikacji, niska aktywność społeczna mieszkańców, niski poziom kapitału społecznego, wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców, wysoki poziom przestępczości, uzależnień, przemocy w rodzinie, wysokie zadłużenie czynszowe. Konsekwencją trudnej sytuacji w mieście Bytomiu przyznano dodatkową pulę wsparcia w wysokości 100 mln euro (tzw. środki OSI Bytom) na przedsięwzięcia obejmujące kompleksową rewitalizację miasta. Środki te stanowią część Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 i wydatkowane mogą być jedynie w ramach wskazanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego osi priorytetowych przy założeniu, że rewitalizacja fizyczna dotycząca przestrzeni miejskiej, powinna jedynie wspierać procesy przemian społecznych na obszarach, gdzie koncentracja problemów jest najwyższa. Dlatego też aż 45% środków przeznaczonych zostało na działania skierowane do społeczności lokalnej (tzw. projekty miękkie). Pozostała część środków wspiera działania inwestycyjne, pod warunkiem, że wynikają one bezpośrednio z potrzeb społecznych.

Projekty inwestycyjne w ramach OSI

Obszarami, w ramach których miasto mogło ubiegać się o wsparcie projektów inwestycyjnych były:

Tabela 3: Zestawienie poddziałań, w których miasto mogło ubiegać się o dotacje dla OSI, wraz z przyznaną alokacją (w euro i zł)

Poddziałanie EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020	Alokacja z EFRR wg Urzędu Marszałkowskiego
4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej	7 500 000 euro 30 000 000 zł
5.3 Dziedzictwo kulturowe	5 000 000 euro 20 000 000 zł
5.4 Ochrona różnorodności biologicznej	637 500 euro 2 550 000 zł
10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych	10 883 250 euro 43 533 000 zł
10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	30 979 250 euro 123 917 000 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie alokacji przekazanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

i przemysłowych, znacznego zanieczyszczenia środowiska, wysokiego poziomu niskiej emisji, zaniedbania przestrzeni publicznych. Równocześnie negatywne zmiany na rynku pracy pociągnęły

W trakcie perspektywy finansowej 2014-2020 miały miejsce dwa główne nabory projektów do OSI i ich identyfikacja (akceptacja do wsparcia) przez Instytucję Zarządzającą RPO WSL na lata 2014-2020

(tj. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego). Pierwotna lista podstawowych projektów inwestycyjnych do wsparcia w ramach OSI ustalona została z Instytucją Zarządzającą w 2017 roku. Obejmowała 35 projektów, które zostały wpisane do załącznika 4 Wykaz projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WSL na lata 2014-2020.

Dla zaplanowanych do wsparcia w ramach OSI projektów inwestycyjnych do Instytucji Zarządzającej złożono wnioski o dofinansowanie dla wszystkich 35 projektów, z czego do końca 2021 r.:

- z realizacji 9 projektów zrezygnowano,
- 22 projekty zostały zakończone,
- 4 projekty były w trakcie realizacji.

Z realizacji dziewięciu zaplanowanych pierwotnie w Gminnym Programie Rewitalizacji. Bytom 2020+ projektów zrezygnowano ze względu na znaczny wzrost cen robót budowlanych, nierealnie zaplanowane koszty projektów oraz inne uwarunkowania w mieście (m.in. postawienie w stan upadłości Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej, w stan likwidacji Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o., rezygnacja Prokuratury Rejonowej z użytkowania budynku przy ul. Sądowej). Ostatecznie z pierwotnie zaplanowanej listy nie będą realizowane następujące projekty:

- Termomodernizacja budynków zlokalizowanych przy ul. Sądowej 1 i 2 – siedziby Prokuratury Rejonowej w Bytomiu;

- Renowacja zabytkowego kościoła Św. Krzyża w Bytomiu;
- Renowacja zabytkowego kościoła Św. Wojciecha w Bytomiu;
- Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Bobrek);
- Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej;
- Rewitalizacja części podobszaru 8 - Bytom Bobrek;
- Remont konserwatorski elewacji budynku plebani kościoła p.w. Św. Trójcy w Bytomiu zlokalizowanego przy ul. Kwietniewskiego 1;
- Masz firmę masz lokal - Program Aktywizacji Lokali Użytkowych;
- Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnos Śląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu.

Celem wykorzystania powstałych w ramach OSI oszczędności, w 2021 r. zakończyła się identyfikacja przez Instytucję Zarządzającą uzupełniających projektów OSI Bytom. Do wsparcia wskazano łącznie 18 nowych projektów, z których do końca 2021 r.:

- zrezygnowano z realizacji 3 projektów (w przypadku jednego wnioskodawca otrzymał negatywną ocenę merytoryczną, w przypadku dwóch pozostałych wnioskodawcy odstąpili od realizacji przedsięwzięć);
- 3 projekty zostały zakończone;
- 12 projektów było w trakcie realizacji.

Tabela 4: Zestawienie projektów OSI EFRR z I i II naboru wraz ze stanem realizacji na koniec 2021 r.

Poddziałanie RPO WSL	Nazwa projektu	Podmiot nadzorujący	Stan realizacji na koniec 2021 r.
nabór I			
4.3.3	Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
4.3.3	Termomodernizacja budynków zlokalizowanych przy ul. Sądowej 1 i 2 – siedziby Prokuratury Rejonowej w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	rezygnacja
4.3.3	Termomodernizacja budynku Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu przy ul. Piekarskiej 18	Śląski Uniwersytet Medyczny	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno - Hotelarskich w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony

4.3.3	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
5.3.2	Rewaloryzacja zespołu pałacowego Tiele-Wincklerów zlokalizowanego w Parku Ludowym przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowicach	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
5.3.2	Renowacja zabytkowego kościoła św. Wojciecha w Bytomiu	Parafia Św. Wojciecha	rezygnacja
5.3.2	Remont budynku kościoła p.w. Świętej Trójcy w Bytomiu	Parafia Św. Trójcy	zakończony
5.3.2	Prace renowacyjne przy kościele parafialnym p.w. Wniebowzięcia NMP w Bytomiu	Parafia WNMP	zakończony
5.3.2	Prace remontowe przy kościele filialnym p.w. Ducha Św. w Bytomiu	Parafia WNMP	zakończony
5.3.2	Renowacja zabytkowego kościoła Św. Krzyża w Bytomiu	Parafia Św. Krzyża	rezygnacja
5.3.2	Konserwacja i zachowanie zabytkowego kościoła św. Małgorzaty w Bytomiu	Parafia Św. Małgorzaty	zakończony
5.3.2	Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
5.4.2	Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowanie obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno - wypoczynkowe	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Program Terapii dla Młodzieży	Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Przebudowa i adaptacja budynku przy ulicy Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście, Rozbark)	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
10.2.3	Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Bobrek)	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	rezygnacja
10.2.3	Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej (BARI)	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.	rezygnacja

10.3.4	Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 – Bytom Śródmieście, Rozbark	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
10.3.4	Rewitalizacja części podobszaru nr 8 – Bytom Bobrek	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	rezygnacja
10.3.4	Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	zakończony
10.3.4	Remont konserwatorski elewacji budynku plebani kościoła p.w. Św. Trójcy w Bytomiu zlokalizowanego przy ul. Kwietniewskiego 1	Parafia Św. Trójcy	rezygnacja
10.3.4	Rewitalizacja starego domu katechetycznego przy ul. ks. Koziołka 3 w Bytomiu	Parafia WNMP	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja społeczna poprzez kulturę kościoła Św. Jacka w Bytomiu	Parafia Św. Jacka	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury III etap	Bytomskie Centrum Kultury	zakończony
10.3.4	Modernizacja obiektu UL na cele działalności społecznej bytomskich harcerzy	Związek Harcerstwa Polskiego	zakończony
10.3.4	Masz firmę masz lokal -Program Aktywności Lokali Użytkowych	Bytomsko Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna	rezygnacja
10.3.4	Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	rezygnacja
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
nabór II			
10.2.3	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu – podobszar 8 Bobrek	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
10.2.3	Zmiana sposobu użytkowania zdegradowanego budynku przy ul. Batorego 2 w Bytomiu z przeznaczeniem na dom dla seniorów oraz osób z częściową niepełnosprawnością	Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieniek	rezygnacja
10.2.3	Nowoczesny przykład mieszkalnictwa na przykładzie Domu dla Seniora w Bytomiu przy ul. Czarnieckiego 4	NWR Silesia Aleksander Słota	rezygnacja
10.2.3	Nowoczesny model mieszkalnictwa wspomagane w Bytomiu - Korfantego 10	TSL Silesia Sp. z o.o.	rezygnacja
10.2.3	Adaptacja przyparafialnego budynku na potrzeby utworzenia Klubu Seniora w Gminie Bytom	Parafia Św. Rodziny	zakończony
10.2.3	Nowa przestrzeń dla bytomskich seniorów. Remont zabytkowego budynku ELIM na potrzeby mieszkalnictwa wspomagane dla osób starszych oraz zagospodarowanie terenu	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Bytomiu Miechowicach	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 8 w Bytomiu - w tym przestrzeni Nowej Kolonii Robotniczej w dzielnicy Bobrek	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom	w trakcie realizacji

10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 19 – zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec (etap II)	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	w trakcie realizacji
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - kwartał ulic: Głębocka, Matejki, Katowicka	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	w trakcie realizacji
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - okolice ulicy Dworcowej i Rynku	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	w trakcie realizacji
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 13 w Bytomiu - okolice ulicy Mickiewicza	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	w trakcie realizacji
10.3.4	Rewitalizacja przestrzeni publicznych na terenie Rozbarku i Śródmieścia w Bytomiu	Parafia Św. Jacka	w trakcie realizacji
10.3.4	Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2a	Klub Sportowy Skarpa Bytom	zakończony
10.3.4	Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2b	Klub Sportowy Skarpa Bytom	w trakcie realizacji
10.3.4	Zagospodarowanie przestrzeni miejskich Śródmieścia Bytomia na cele społeczno-integracyjne (Kwietniewskiego 11 - 15)	KBP BWI Polska Sp. z o.o. Sp. komandytowa	w trakcie realizacji
10.3.4	Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Bytomia – etap II	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom	w trakcie realizacji
10.3.4	Bezpieczna i przyjazna przestrzeń dla mieszkańców Śródmieścia Bytomia (Wrocławska, Kolejowa, Batorego)	Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieńiek	w trakcie realizacji
10.3.4	Zmiana sposobu użytkowania budynków przy ul. Wrocławskiej 6 oraz 6 A w Bytomiu z przeznaczeniem na żłobek i przedszkole	Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieńiek	w trakcie realizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziałów Urzędu Miejskiego i podmiotów z terenu miasta

*uchwałą XXII/329/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z 16 grudnia 2019 r. z późn. zm. Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki oraz Miejski Zarząd Dróg i Mostów zostały połączone w jeden podmiot - Miejski Zarząd Dróg i Mostów, która obecnie realizuje/utrzymuje trwałość projektów zgłaszanych przez MZZiGK.

Tabela 5: Podsumowanie stanu realizacji projektów inwestycyjnych OSI na koniec 2021 r. przedstawia poniższa tabela.

Liczba zidentyfikowanych projektów inwestycyjnych OSI Bytom w perspektywie finansowej 2014-2020 (łącznie)	53
w tym:	
Liczba projektów zrealizowanych	25
Liczba projektów w trakcie realizacji	16
Liczba projektów, z realizacji których zrezygnowano	12

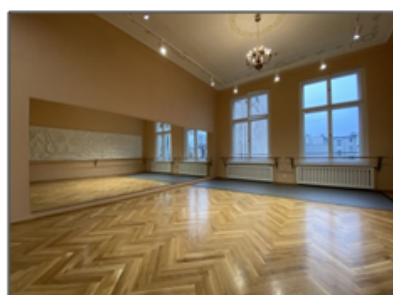
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziałów Urzędu Miejskiego i podmiotów z terenu miasta

W związku z końcem okresu programowania Unii Europejskiej, zakończenie wszystkich projektów będących w trakcie realizacji zaplanowano nie później niż na połowę 2023 r.

Poniższe zdjęcia prezentują przykładowe efekty realizacji projektów inwestycyjnych wspartych ze środków unijnych w ramach OSI Bytom:

spowodowanym wzrostem kosztów robót, rozstrzygnięciami postępowań w ramach zamówień publicznych, pojawianiem się niespodziewanych dodatkowych prac, a z drugiej strony występowaniem oszczędności na podziałaniach RPO WSL na lata 2014-2020, które mogą być dodatkowo przyznane projektom. Ostateczne wartości projektów oraz przyznanego dofinansowania ze środków unij-

Zdjęcia 9, 10, 11, 12 i 13 Obiekty odnowione w ramach projektów inwestycyjnych wspartych ze środków unijnych w ramach OSI Bytom (zespół pałacowy Tiele-Winklerów w Miechowicach, Młodzieżowy Dom Kultury nr 1, koncert w kościele Św. Jacka, wizyta delegacji z Drohobycza w Pałacu w Miechowicach, zajęcia w Centrum sportów wspinaczkowych i siłowych na Rozbarku

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Źródło: www.bytom.pl

Wysokość kosztów całkowitych oraz przyznanego dofinansowania dla poszczególnych projektów OSI Bytom w trakcie ich realizacji ulega zmianom

nich wykazać można dla projektów zakończonych, co prezentuje tabela.

Tabela 6: Wartość kosztów całkowitych i dofinansowania dla zakończonych projektów inwestycyjnych OSI Bytom

Tytuł projektu	Beneficjent	Koszt całkowity (w zł)	Przyznane dofinansowanie ze środków UE (w zł)
Termomodernizacja budynku Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu przy ul. Piekarskiej 18	Śląski Uniwersytet Medyczny	8 786 317,52	7 468 369,89
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno - Hotelarskich w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	519 473,50	310 305,00
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	1 920 500,50	1 151 969,50
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	1 143 690,50	449 873,09

Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	1 479 690,50	645 370,72
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	1 532 140,81	895 688,18
Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	1 629 674,50	1 089 918,36
Rewaloryzacja zespołu pałacowego Tiele-Winklerów zlokalizowanego w Parku Ludowym przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowicach	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	11 645 314,67	5 916 105,51
Remont budynku kościoła p.w. Świętej Trójcy w Bytomiu	Parafia Św. Trójcy	459 400,00	390 490,00
Prace renowacyjne przy kościele parafialnym p.w. Wniebowzięcia NMP w Bytomiu	Parafia WNMP	733 128,83	545 789,16
Prace remontowe przy kościele filialnym p.w. Ducha Św. w Bytomiu	Parafia WNMP	364 948,18	270 609,08
Konserwacja i zachowanie zabytkowego kościoła św. Małgorzaty w Bytomiu	Parafia Św. Małgorzaty	2 380 000,00	2 023 000,00
Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	8 760 665,70	4 054 234,67
Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowanie obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno - wypoczynkowe	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	2 747 625,00	1 990 448,05
Program Terapii dla Młodzieży	Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Gmina Bytom	1 018 608,61	864 795,34
Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Gmina Bytom	3 038 182,27	2 501 036,17
Przebudowa i adaptacja budynku przy ulicy Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej, Gmina Bytom	5 826 592,24	4 907 551,29
Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	11 204 669,86	9 523 969,38
Rewitalizacja starego domu katechetycznego przy ul. ks. Koziołka 3 w Bytomiu	Parafia WNMP	183 867,85	148 741,90
Rewitalizacja społeczna poprzez kulturę kościoła Św. Jacka w Bytomiu	Parafia Św. Jacka	8 399 000,00	7 139 150,00
Rewitalizacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury III etap	Bytomskie Centrum Kultury	8 554 861,16	5 791 907,62
Modernizacja obiektu UL na cele działalności społecznej bytomskich harcerzy	Związek Harcerstwa Polskiego	1 866 869,00	1 416 413,65
Adaptacja przyparafialnego budynku na potrzeby utworzenia Klubu Seniora w Gminie Bytom	Parafia Św. Rodziny	1 799 069,92	1 529 209,43

Nowa przestrzeń dla bytomskich seniorów. Remont zabytkowego budynku ELIM na potrzeby mieszkalnictwa wspomaganego dla osób starszych oraz zagospodarowanie terenu	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Bytomiu Miechowicach	1 056 287,00	649 510,55
Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2a	Klub Sportowy Skarpa Bytom	1 043 655,00	721 225,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie generatora projektów LSI (<https://lsi.slaskie.pl/#/login>) oraz mapy dotacji (<https://mapadotacji.gov.pl/>), stan na koniec 2021 r.

Więcej informacji o projektach można znaleźć na mapie dotacji pod linkiem: <https://mapadotacji.gov.pl/>, a także na stronie miasta <https://www.bytom.pl/dla-mieszkanca/fundusze-europejskie>.

Projekty nieinwestycyjne w ramach OSI

Spośród projektów nieinwestycyjnych dofinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, wpisanych na listę przedsięwzięć podstawowych Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+ do końca 2020 r. zrealizowanych zostało 15 przedsięwzięć, dla których beneficjentem było Miasto Bytom:

- Będę przedszkolakiem! - dodatkowe miejsca w Przedszkolu Miejskim nr 48 w Bytomiu;
- Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu;
- Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową - etap I;
- Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez specjalistyczne szkolenia zawodowe w wybranych zawodach rzemieślniczych;
- Droga do aktywności zawodowej – Bytomianie na Start;
- Aktywizacja bytomskiej przedsiębiorczości;
- Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja I;
- Lepszy start;
- Centrum Integracji Społecznej przestrzeni dla aktywności osób wykluczonych;
- Centrum Wsparcia Rodziny edycja I;
- Jak w rodzinie – utworzenie zespołu placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- Bytomska szkoła = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia;
- Aktywizacja osób pozostających bez pracy.

Ponadto w 2021 roku zakończono realizację projektów, których beneficjentami były podmioty zewnętrzne – programów aktywności lokalnej „Śródmieście” i „Godna Starość” realizowanych przez Fundację „INICJATYWA” oraz projektu pn. „Podwórka bez przemocy – program z zakresu pedagogiki

podwórkowej w rejonie Bobrka, Rozbarku i Śródmieścia” realizowanego przez Centrum Misji Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP.

W przypadku 6 przedsięwzięć planowanych do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego wnioskodawcy odstąpili od ich realizacji lub od podpisania umowy o dofinansowanie. Spośród projektów wpisanych do „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+” w trakcie realizacji lub z podpisaną umową o dofinansowanie w 2021 r. były następujące przedsięwzięcia miejskie:

- Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową - etap II;
- NHZ - Nowe horyzonty zawodowe;
- Usługi rozwojowe dla bytomskich przedsiębiorstw. Podmiotowy System Finansowania;
- Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja II;
- Szansa dla dziecka;
- S.O.S. Dla dzielnicy Bobrek - aktywizacja zawodowa i społeczna;
- Centrum Wsparcia Rodziny edycja II;
- Usługi społeczne w mieszkaniach wspomaganych edycja I;
- Kompleksowe, alternatywne i aktywizacyjne usługi terapeutyczne dla osób przewlekle psychicznie chorych – mieszkańców miasta Bytom, w tym mieszkańców DPS dla Dorosłych;
- Program Aktywności Lokalnej w Gminie Bytom;
- Zero ryzyka dla pracownika - wspólny projekt MOPR i PUP w Bytomiu.

oraz zewnętrzne:

- Program Usług Społecznych - Aktywny Senior;
- Program Aktywności Lokalnej - MCI - Międzypokoleniowe Centrum Integracji;
- Program Aktywności Lokalnej Kolonia Zgorzelec realizowane przez Fundację „INICJATYWA”;
- Bytomskie Centrum Aktywności Społecznej – działalność społeczna bytomskich harcerzy będąca projektem Bytomskiego Hufca Związku Harcerstwa Polskiego;
- Świetlica Środowiskowa „Rozbark dla Młodych” realizowana w Parafii św. Jacka w Bytomiu.

2.1.4 Transformacja górnicza

Zespół Regionalny dla inicjatywy transformacji regionów górniczych w województwie śląskim

Województwo śląskie w 2018 r., zostało włączone do grona europejskich regionów górniczych będących w okresie transformacji i uczestniczy w europejskiej inicjatywie pn. Regiony Górnicze w Transformacji (Coal Regions in Transition). Celem inicjatywy jest współpraca na rzecz kreowania dogodnych warunków dla postępu zmian w regionach, które realizują trudne wyzwania związane z eliminacją negatywnych skutków restrukturyzacji przemysłu górniczego.

W związku z uczestnictwem regionu w inicjatywie Coal Regions in Transi-

tion Zarząd Województwa powołał w 2019 r. Zespół Regionalny dla inicjatywy transformacji regionów górniczych w województwie śląskim, któremu przewodniczy marszałek województwa śląskiego Jakub Chęłstowski. Miasto Bytom aktywnie włączyło się w prace tego zespołu, a w 2019 r. członkiem Zespołu Regionalnego został I Zastępca Prezydenta Michał Bieda. Zespół ma charakter opiniotawczo-konsultacyjny i współpracuje z władzami regionalnymi nad planowaniem działań w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. W 2021 r. zespół kontynuował prace, których celem było m.in.: opiniowanie projektu Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030.

Krajowy Plan Sprawiedliwej Transformacji

Bytom jest miastem, które od lat zмага się ze skutkami transformacji gospodarczej. W latach 90. i na przełomie XX i XXI wieku w Bytomiu przemysł wydobywczy stopniowo przestawał pełnić dominującą rolę w gospodarce miasta. W praktyce oznaczało to likwidację kilku kopalń i powiązanych z nimi zakładów pracy. Zmiany te miały wpływ na wzrost bezrobocia w mieście, zubożenie mieszkańców, wyludnianie się miasta. Do teraz Bytom zмага się z widocznymi efektami eksploatacji, jakimi są szkody górnicze. Transformacja energetyczna jest kluczowym elementem fundamentalnych zmian w gospodarce europejskiej znanych jako Sprawiedliwa Transformacja, polegająca na odchodzeniu od wydobycia i zużycia węgla z uwzględnieniem potrzeb i obaw społeczności zamieszkujących regiony węglowe. Odejście od paliw kopalnych oznacza także konieczność zapewnienia miejsc pracy osobom dotychczas pracującym w sektorze górnictwa oraz w otoczeniu. Dla Bytomia nieuchronność schyłku górnictwa węgla kamiennego oznacza ogromne

wyzwania. Ich skalę obrazuje złożoność i różnorodność działań niezbędnych do realizacji dla powodzenia procesu transformacji. Dywersyfikacja struktury gospodarczej miasta możliwa będzie dzięki równoczesnej interwencji podejmowanej w zakresie infrastruktury, technologii, przestrzeni czy szeroko rozumianej jakości środowiska miejskiego poprzez m.in. ożywienie terenów poprzemysłowych o strategicznym znaczeniu dla rozwoju gospodarczego, rozwój innowacyjności zielonych technologii, niwelowanie skutków działalności górniczej, poprawę efektywności energetycznej budynków, zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych, rozwój technologii przetwarzania odpadów czy poprawę jakości środowiska miejskiego.

Bytom jest jednym z miast, które będzie starać się o pozyskanie środków z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji na realizację przedsięwzięć mających złagodzić skutki społeczno-gospodarcze transformacji terenów pogórnicznych i poprzemysłowych w mieście. W 2021 r. miasto zgłosiło propozycje przedsięwzięć, które po pozytywnym zaopiniowaniu znalazły się na listach projektów w dokumentach programowych, zarówno na poziomie krajowym jak i regionalnym. Do Krajowego Planu Sprawiedliwej Transformacji zgłoszono następujące propozycje przedsięwzięć:

- Eliminacja negatywnych skutków długotrwałej działalności wydobywczej kopalń poprzez regulację i budowę zbiorników retencyjnych, zabezpieczenie kanałów rzek Bytomka i Szarlejka, a także odwodnienie terenów zdegradowanych w podregionie bytomskim – projekt partnerski gmin: Bytom i Piekary Śląskie;
- Green Energy – budowa systemu alternatywnych źródeł energii w podregionie bytomskim – projekt partnerski gmin: Bytom, Radzionków i Piekary Śląskie;
- Rekultywacja i rewitalizacja zdegradowanych terenów poprzemysłowych w podregionie bytomskim – projekt partnerski gmin: Bytom, Piekary Śląskie;
- Program szkoleniowy Re-Skilling w podregionie bytomskim.

Na liście projektów kluczowych rekomendowanych przez Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego do Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 (TPST) znalazły się przedsięwzięcia zgłoszone przez Miasto Bytom w imieniu podregionu bytomskiego, w tym projekt „Rekultywacja i rewitalizacja zdegradowanych terenów poprzemysłowych w podregionie bytomskim – projekt partnerski gmin: Bytom, Piekary Śląskie”. Głównym celem projektu jest złagodzenie negatywnych skutków wygaszania przemysłu ciężkiego w podregio-

nie bytowskim wraz z zainicjowaniem trwałego procesu transformacji i dywersyfikacji lokalnej gospodarki w stronę neutralności klimatycznej. Cel ten będzie mógł być osiągnięty dzięki przywróceniu potencjału zdegradowanych terenów oraz zwiększeniu spójności terytorialnej, poprzez m.in. rekultywację terenów poprzemysłowych i pogórnich oraz ich kompleksowe zagospodarowanie na cele gospodarcze, środowiskowe oraz społeczne.

Współpraca z Fundacją WWF Polska

W 2021 r. Miasto Bytom kontynuowało współpracę z Fundacją WWF Polska (Światowy Fundusz na rzecz Przyrody), która jest organizatorem inicjatywy Forum Burmistrzów na Rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Inicjatywa ta umożliwia wymianę doświadczeń między burmistrzami miast górniczych, które w ciągu kolejnych dekad będą przechodzić proces transformacji energetycznej. Przedstawiciele Bytomia wzięli udział w IV Forum Burmistrzów na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, które odbyło się we wrześniu w Koninie. Uczestnicy rozmawiali m.in. na temat transformacji regionów górniczych, przykładów transformacji z Polski i zagranicy, planowaniu zielonej transformacji i dywersyfikacji w gminach górniczych, rekultywacji terenów pokopalnianych oraz o Odnawialnych Źródłach Energii, w tym klastrach energii i spółdzielniach energetycznych.

Zdjęcie 14: IV Forum Burmistrzów na Rzecz Sprawiedliwej Transformacji w Koninie

Źródło: www.bytom.pl

Uczestnictwo w projekcie EDINA

W ramach szeroko pojętych działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej w 2021 roku Miasto Bytom kontynuowało uczestnictwo w projekcie pn. „EDINA – Rozwój efektywności energetycznej w Specjalnych Strefach Rewitalizacji i na obszarach

miejskich” realizowanym przez Instytut Rozwoju Miast i Regionów wraz z dwoma partnerami: Fundacją Poszanowania Energii oraz Housing Initiative for Eastern Europe będącym częścią Europejskiej Inicjatywy Klimatycznej. Projekt zakładał sekwencyjne przeprowadzenie działań przygotowawczych i wdrożeniowych, w tym spotkań informacyjnych, warsztatów i szkoleń pilotażowych. Z rezultatów tych działań powstały konkretne produkty m.in. narzędziownik zawierający metody i wytyczne, materiały szkoleniowe i audiowizualne do samodzielnej edukacji w zakresie poprawy efektywności energetycznej, a także poradniki dotyczące stosowania dotacji z budżetu gminy oraz korzystania z różnych instrumentów prawnych i możliwości obszarów objętych Specjalną Strefą Rewitalizacji. Wypracowane metody i produkty rozpowszechnione zostały wśród podmiotów prywatnych i publicznych w Polsce oraz na Litwie, Łotwie i Węgrzech.

Współpraca z MMG sp. z o. o.

Mając na uwadze konieczność tworzenia nowych miejsc pracy w oparciu o nowe inwestycje, w szczególności dla pracowników planowanej do zamknięcia kopalni, oraz potrzebę zagospodarowania terenów inwestycyjnych, na których niegdyś prowadziła działalność Huta Bobrek, po przeprowadzeniu wstępnej analizy potencjału realizacji projektu Miasto podjęło współpracę z mającą siedzibę w Bytomiu spółką MMG. Najistotniejszym efektem tej współpracy w roku 2021 było przedłożenie do Krajowego Planu Sprawiedliwej Transformacji propozycji partnerskiego przedsięwzięcia pn. „Transformacja poprzemysłowych terenów dawnej huty Bobrek poprzez utworzenie Strefy Rozwoju Inwestycji i Aktywizacji Zawodowej oraz budowę instalacji oczyszczania gazu koksowniczego oraz systemu wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w technologii wysokosprawnej kogeneracji”. Celem projektu, którego wnioskodawcą jest spółka będzie wdrożenie kompleksowej transformacji poprzemysłowych terenów wraz z infrastrukturą w wymiarach gospodarczym, społecznym i środowiskowym tj. stworzenie Strefy Rozwoju Inwestycji i Aktywizacji Zawodowej (SRliAZ) poprzez m.in. udostępnienie terenów inwestycyjnych po dawnej Hucie Bobrek, pozostających w dyspozycji spółki MMG oraz podmiotów współpracujących, a także rewitalizację zabytkowego budynku siłowni koksowni, budowę Zakładu Oczyszczania Gazu oraz budowę Instalacji Wysokosprawnej Kogeneracji.

2.2 ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

2.2.1 Planowanie przestrzenne

W zakresie planowania przestrzennego w 2021 roku podjęto następujące działania:

1. Uchwalone zostały miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- dla terenu położonego w rejonie ulic: Juliana Tuwima i Cichej w Bytomiu – uchwała nr XL/548/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 lutego 2021 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 1681 z dnia 5 marca 2021 r.;
- dla śródmieścia Bytomia oraz terenu położonego w rejonie ul. Wrocławskiej w Bytomiu – uchwała nr XLIII/590/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 maja 2021 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 3705 z dnia 31 maja 2021 r. (dla terenów o łącznej powierzchni ok. 90 ha);
- dla terenu położonego w rejonie ulicy Topolowej w Bytomiu – część północna – uchwała nr XLIII/591/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 maja 2021 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 3706 z dnia 31 maja 2021 r.;
- dla terenu położonego w rejonie ulicy Topolowej w Bytomiu – część południowa – uchwała nr XLIII/521/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 maja 2021 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 3707 z dnia 31 maja 2021 r.;
- dla terenu położonego w rejonie ulic: Suchogórskiej i Tęczowej w Bytomiu – etap I – część północna – uchwała nr XLIII/593/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 maja 2021 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 3708 z dnia 31 maja 2021 r.

2. Uchwalono zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom (dla 16 obszarów) – uchwała nr XL/549/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 lutego 2021 r.

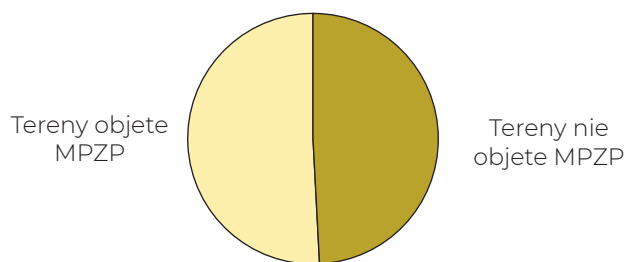
3. Kontynuowano procedury planistyczne dotyczące następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Bytomia oraz terenu położonego w rejonie ul. Wrocławskiej w Bytomiu – część 2 – na podstawie uchwały nr XVII/222/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r., zmienionej uchwałą nr XXXVIII/482/17 z dnia 27 lutego 2017 r. oraz uchwały nr XVII/223/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r.;

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Suchogórskiej i Tęczowej w Bytomiu – etap II – część południowa – na podstawie uchwały nr VIII/118/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.;
 - miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie Placu Jana w Bytomiu – na podstawie uchwały nr VIII/119/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.;
 - miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulicy Żołnierskiej w Bytomiu – etap II – na podstawie uchwały nr VIII/120/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.;
 - miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu Rozbarku w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XXII/323/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 16 grudnia 2019 r.;
 - miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części Bytomia, zwanego planem „Łagiewniki-Wschód” – na podstawie uchwały nr XXII/325/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 16 grudnia 2019 r.;
 - miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego południowej części Miechowic w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XXIX/424/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 czerwca 2020 r.;
 - miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Dworskiej, Strzelców Bytomskich i Stanisława Witczaka w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XXIX/425/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 czerwca 2020 r.;
4. Przystąpienia do sporządzenia następujących opracowań planistycznych:
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Strzelców Bytomskich i Magdaleny w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XLII/578/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 kwietnia 2021 r.;
 - zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części Bytomia, zwanego planem „Szombierki – Zachód”, dla terenu położonego przy ul. Zabrzeńskiej 55 w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XLII/579/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 kwietnia 2021 r.

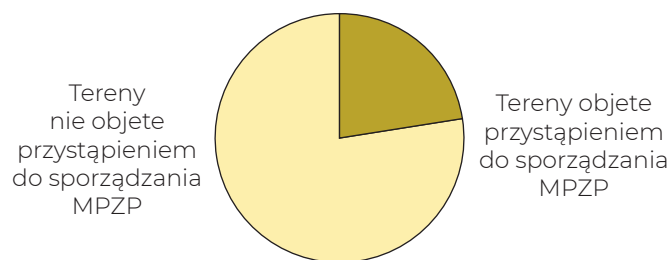
Wykresy 3 i 4: Pokrycie miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na dzień 31 grudnia 2021 r.

% powierzchni miasta pokrytej MPZP

W dniu 31 grudnia 2021 r. 3 519,9 ha (tj. 50,7 % powierzchni miasta) objęte było obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania

% powierzchni miasta objęte przystąpieniami do sporządzania MPZP

W dniu 31 grudnia 2021 r. 1 566,8 ha (tj. 22,6 % powierzchni miasta) objęte było przystąpieniami do sporządzania planów.

Źródło: dane Wydziału Architektury Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.2.2 Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej

Wzrost znaczenia oraz zapotrzebowania w ostatnim dwudziestoleciu na dane przestrzenne spowodował utworzenie w mieście Bytom systemu klasy GIS, który wychodzi naprzeciw pojawiającym się oczekiwaniom.

Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej (BIIP) powstała z inicjatywy Wydziału Geodezji Urzędu Miejskiego w Bytomiu i jest pod jego nadzorem prowadzona oraz rozwijana. Funkcjonowanie BIIP jest przede wszystkim zorientowane na gromadzenie i udostępnienie danych, integrację danych, tworzenie tematycznych opracowań kartograficznych i sporządzanie analiz przestrzennych. Prowadzenie powyższych działań usprawnia procesy zarządzania miastem, ale również sprzyja rozwojowi społeczeństwa informacyjnego. BIIP zawiera m.in. zespół narzędzi, za pomocą których użytkownicy samodzielnie uzyskują i analizują informacje przestrzenne

zawarte w systemie oraz tworzą i aktualizują dane, za które są odpowiedzialni.

W 2021 r. zrealizowano niżej wymienione działania związane z rozwijaniem i zwiększaniem funkcjonalności Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej:

- Zaimplementowanie w aplikacji podglądu mapy GPT oraz planie miasta nowej ortofotomapy 2021 oraz danych wysokościowych. Nowa ortofotomapa została pozyskana z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Publikacja przedmiotowego opracowania w ww. aplikacjach mapowych wymagała uprzedniego przetworzenia. Każdy arkusz ortofotomapy musiał zostać przekonwertowany do odpowiedniej postaci umożliwiającej jego zasilenie w systemie WIIP. Nowa ortofotomapa jest wysokiej rozdzielczości o rozmiarze piksela w terenie 0,05 m. Aktualność danych przypada na dzień 09.05.2021 r., właśnie w tym dniu były wykonywane nad Bytomiem zdjęcia lotnicze, z których powstały gotowe dane.

Zdjęcie 15: Mapa GPT – ortofotomapa 2021

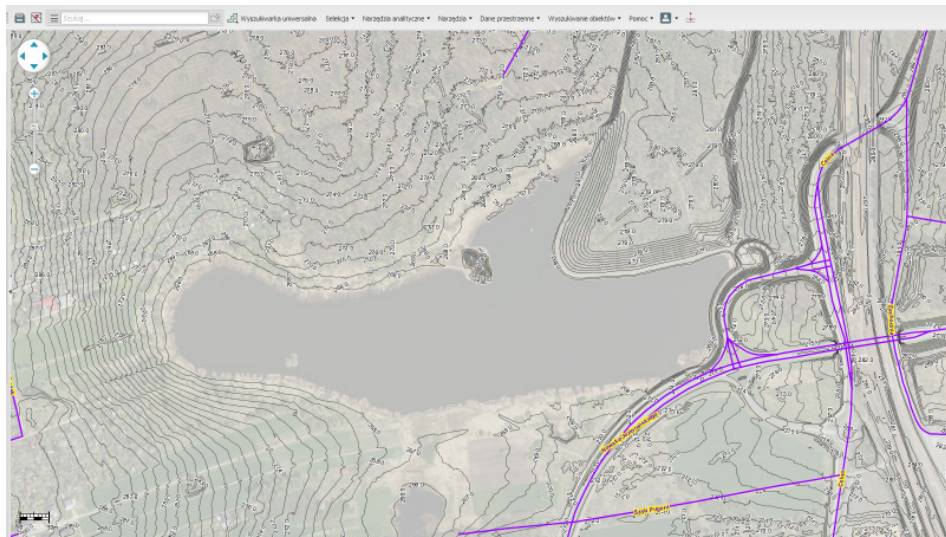
Źródło: zasoby BIIP

Z tego samego okresu pochodzą również dane wysokościowe, które do portalu mapowego zostały zaimplementowane w postaci warstw wysokościowych. Nowe dane umożliwią wykonywanie analiz oraz pozyskiwanie aktualnych informacji o wysokości powierzchni terenu.

Dzięki takiemu rozwiązaniu użytkownik znajdujący się w terenie, korzystający z systemu, może m.in. zlokalizować działkę, na której się znajduje i uzyskać dodatkowe informacje.

W ramach zmian BIIP przeprowadzono również wymianę serwera na wirtualny, na którym funkcjo-

Zdjęcie 16: Mapa GPT – warstwy wysokościowe 2021

Źródło: zasoby BIIP

Przeprowadzenie prac, które objęły m.in. zwiększenie ilości profili mapowych, zaimplementowanie nowego serwera dla planu miasta, dalszą weryfikację i uporządkowanie danych prezentowanych w serwisach BIIP oraz modyfikację interfejsu wersji mobilnej planu miasta.

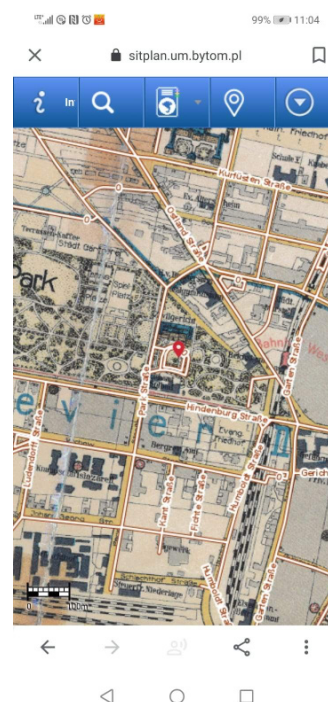
W Internetowym planie miasta została zwiększona liczba profili tematycznych z 5 na 14. Dzięki takiemu rozwiązaniu użytkownik zamierzający skorzystać z planu miasta najpierw jest kierowany do strony wyboru profili mapowych, gdzie już na wstępie decyduje, z jakiego rodzaju danych chce skorzystać. Zastosowanie profili mapowych miało na celu wspomóc korzystającego z systemu użytkownika w uzyskaniu odpowiedniej kompozycji mapowej, a co za tym idzie odpowiednich danych. Nowy interfejs planu miasta zawiera m.in. takie profile jak: „Inwestor”, „Geodezja”, „Architektura”, „Zdrowie”, „Rower”, „Mapy archiwalne”.

W ramach przeprowadzonych zmian zostały również opracowane nowe ikonki prezentujące obiekty znajdujące się na poszczególnych warstwach. W ten sposób obiekty na mapie prezentowane są za pomocą symboli i obrazów, dzięki czemu czytelność mapy jest znacznie ułatwiona. Dodatkowym udogodnieniem są automatycznie wyświetlane „chmurki”, prezentujące atrybuty obiektu np.: adres, telefon, zdjęcie czy link do strony internetowej.

Zmiany objęły również wersję mobilną planu miasta. Aplikacja zyskała możliwość lokalizacji GPS.

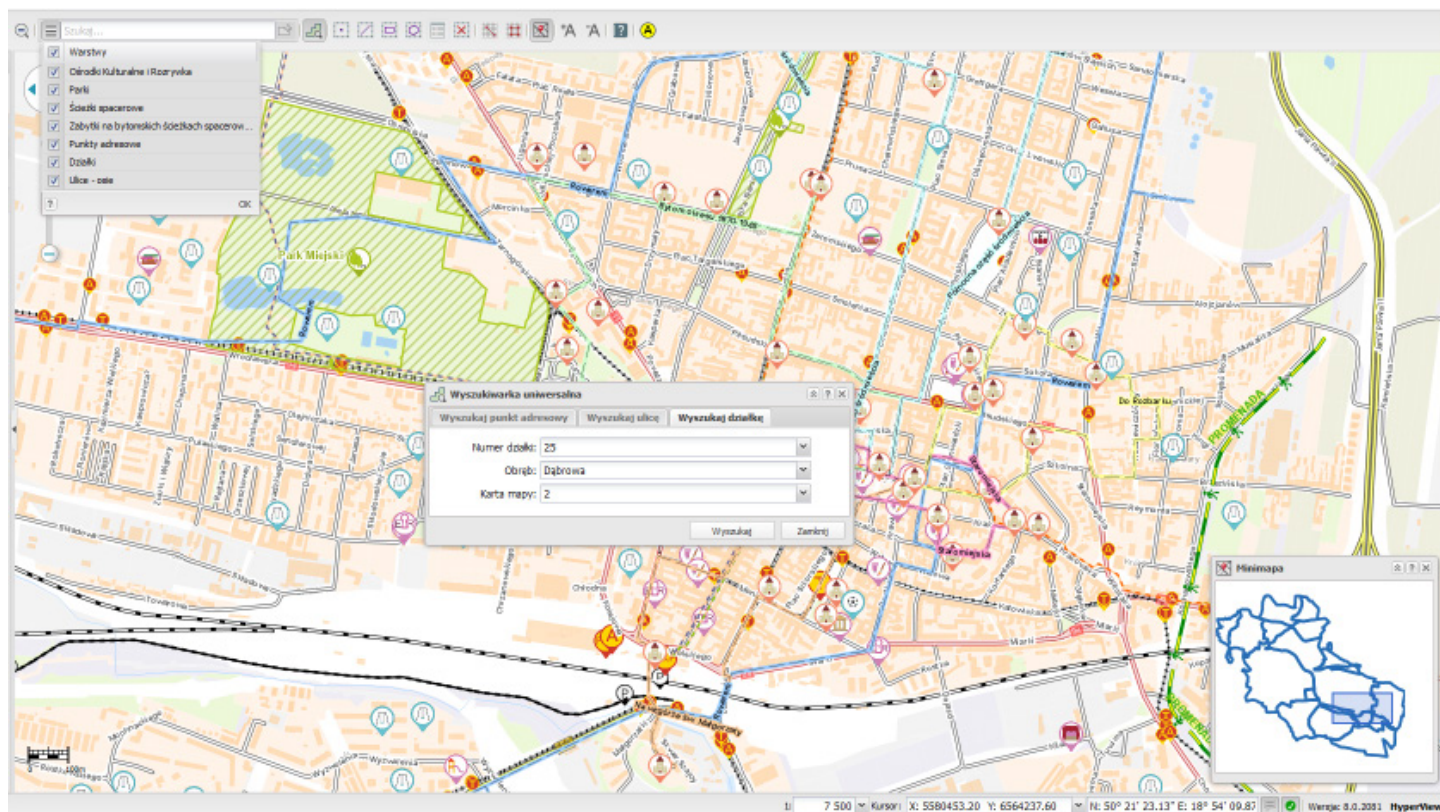
nuje plan miasta. Serwis został zaimplementowany na serwerze opartym na systemie operacyjnym Linux. W wyniku wykonanych prac system zwiększył szybkość oraz stabilność działania, a co za tym idzie efektywność prezentowanych danych. Dla użytkownika - mieszkańca oznacza to szybsze wczytywanie się warstw prezentowanych na mapach.

Zdjęcie 17: Mapa GPT – ortofotomapa 2021

Źródło: zasoby BIIP

Zdjęcie 18: Plan miasta – zastosowanie „uniwersalnej wyszukiwarki” oraz „wyszukiwarki prostej na profilu mapowym „Czas wolny”

Źródło: www.bytom.pl

- Wdrożenie narzędzia „uniwersalnej wyszukiwarki” oraz konfiguracja „wyszukiwarki prostej”. Wdrożenie narzędzia „uniwersalnej wyszukiwarki” umożliwiło wyszukiwanie w aplikacji mapowej GPT podstawowych danych: działek ewidencyjnych, ulic oraz adresów. Zaletą zaimplementowanego narzędzia jest możliwość znalezienia szukanego obiektu nawet wówczas gdy użytkownik posiada niepełne informacje na jego temat.

Dzięki wdrożeniu „uniwersalnej wyszukiwarki” było możliwe skonfigurowanie istniejącej już „wyszukiwarki prostej”, do której dodano możliwość wyszukiwania obiektów z warstw mapowych istniejących na danym profilu mapowym w internetowym planie miasta.

- Wdrożenie narzędzia zasilającego dane ewidencji gruntów i budynków (EGiB) do systemu BIIP. Zmianę dotychczasowego formatu zasilania danych EGiB z SWDE do GML wymusiły uwarunkowania zmieniającego się prawa. Dzięki zastosowaniu nowego formatu danych, możliwe było zwiększenie ilości atrybutów danych EGiB, a co za tym idzie zwiększe-

nie ilości informacji udostępnianych przez system.

- Z inicjatywy Wydziału Architektury w systemie BIIP została wdrażana funkcjonalność multiprofilu WMS. Realizacja zadania umożliwiła segregację tematyczną adresów usług przeglądania danych WMS, dzięki czemu obecnie użytkownicy w łatwiejszy sposób mogą skorzystać z publikowanych przez system danych.

- Dodanie informacji do nazw warstw mapowych istniejących w aplikacji mapowej GPT dotyczących jednostek i instytucji odpowiedzialnej za aktualność danych.

- Realizacja szkoleń z obsługi aplikacji wchodzących w skład BIIP dla jednostek i instytucji miejskich.

- Zaktualizowanie warstw: wspólnot mieszkaniowych, bezpieczeństwa miasta, zdarzeń drogowych.

- Opracowanie i weryfikacja map oraz warstw mapowych dotyczących ofert inwestycyjnych, w porozumieniu z Wydziałem Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora - Referatem Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy.

- Wykonanie map koniecznych do aktualizacji katalogu ofert inwestycyjnych.

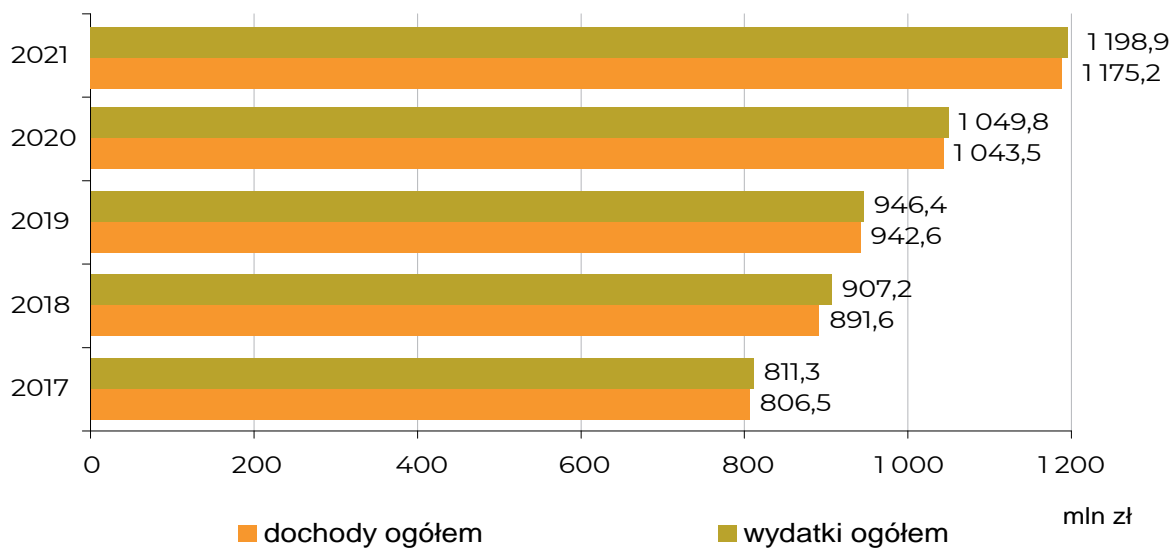
2.3 FINANSE MIASTA

Polityka finansowa miasta Bytomia realizowana była w 2021 roku na podstawie uchwały nr XXXVI/508/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie uchwały budżetowej miasta Bytomia na 2021 rok z późn. zm. oraz uchwały nr XXXVI/507/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej miasta Bytomia na lata 2021 – 2046 z późn. zm.

W minionym roku zrealizowano wszystkie nałożone na miasto ustawami zadania, a płatności wszystkich zobowiązań odbywały się terminowo.

Dochody budżetu miasta w 2021 roku zrealizowano w kwocie 1 175 168 237 zł, wydatki wyniosły 1 198 976 596 zł, co dało deficyt budżetu na poziomie 23 808 359 zł, przy planowanym na poziomie 33 443 407 zł (tj. o 9 635 048 zł niższy niż planowano).

Wykres 5: Kształtowanie się dochodów i wydatków miasta w latach 2017-2021

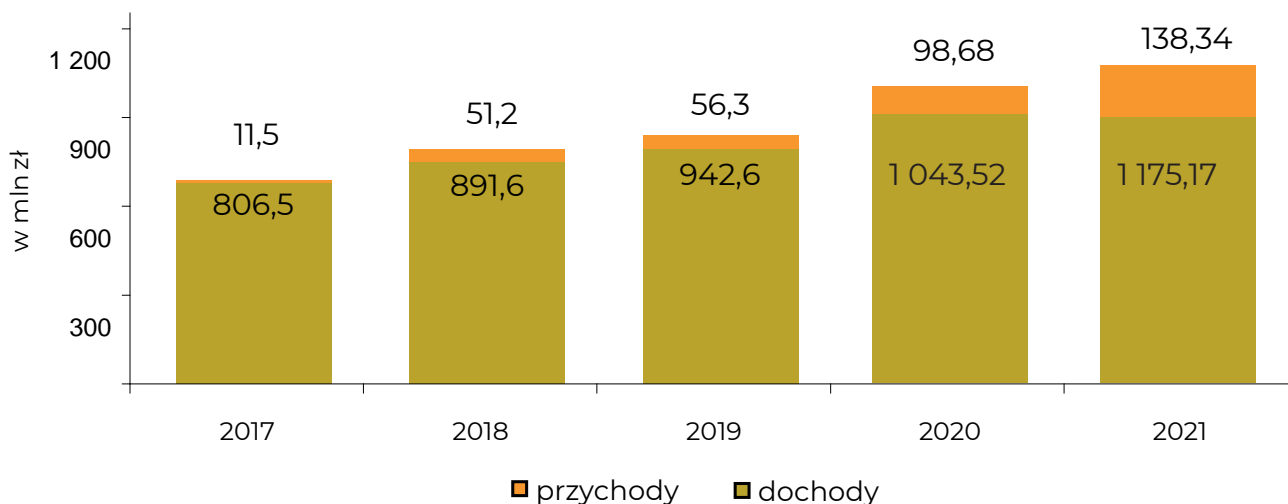
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.3.1 Dochody i przychody budżetu miasta

Budżet miasta po stronie wpływów kształtują dochody uzyskiwane przez miasto i jego jednostki budżetowe oraz przychody, czyli wyemitowane w danym roku obligacje, zaciągnięte kredyty i pożyczki, a także nad-

wyżka budżetowa z lat poprzednich. W 2021 roku wyniosły one łącznie 1 313 508 865 zł i były wyższe o 14,1% od wykonanych w roku poprzednim, w tym dochody stanowiły 89% wpływów.

Wykres 6: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2017-2021

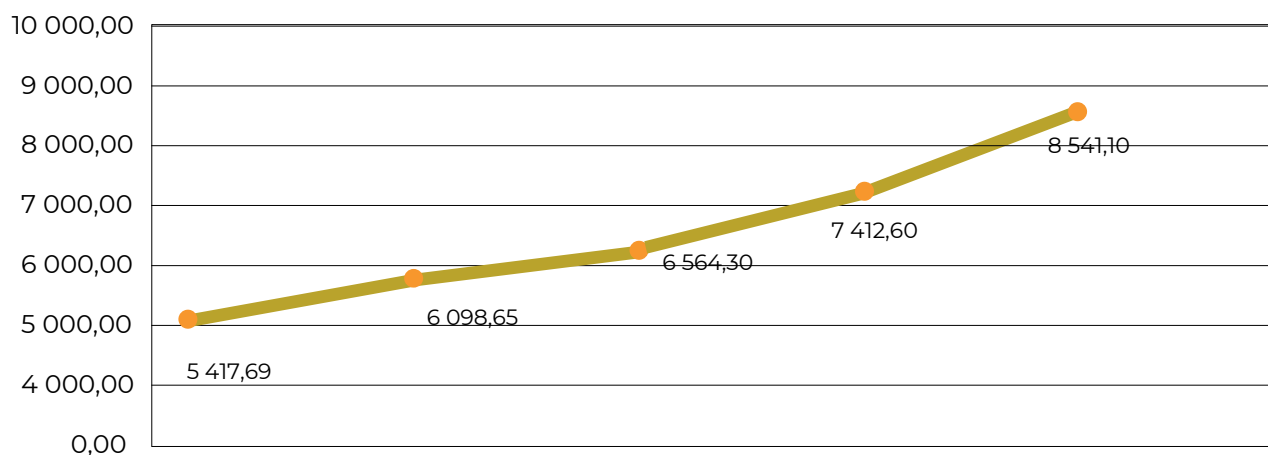

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W przeliczeniu na jednego mieszkańca dochody miasta wyniosły w 2021 roku 8 541,1 zł i były wyższe o 1 28,4 zł, tj. o 15,22% w porównaniu do roku 2020 (liczba

mieszkańców zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 137 590 osób).

Wykres 7: Dochody w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (w zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

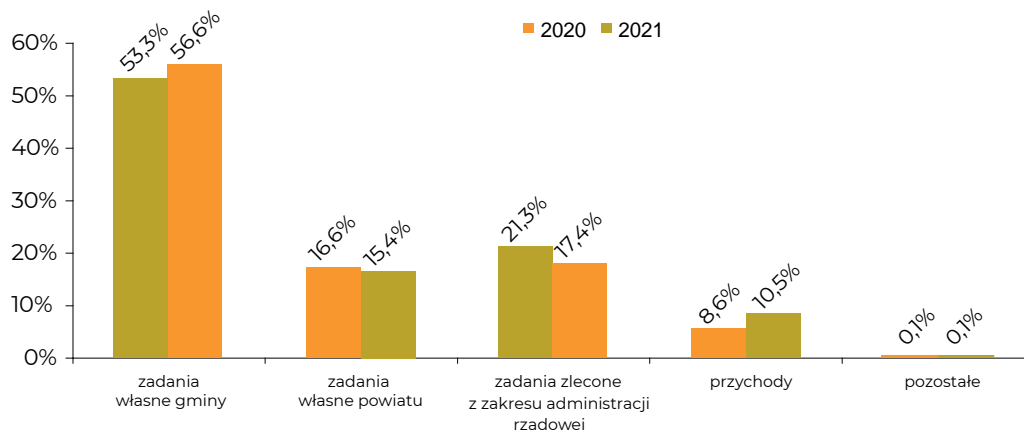
Poniżej przedstawiono podstawowe źródła dochodów w podziale na zadania (w mln zł):

Tabela 7: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Dochody i przychody ogółem:	818,05	942,82	998,95	1 142,20	1 313,51
1. Dochody ogółem, w tym:	806,51	891,58	942,62	1 043,52	1 175,17
- dochody zadań gminy:	646,52	702,75	739,27	821,78	949,69
• dochody zadań własnych	496,86	552,70	558,56	608,91	743,06
• dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	148,85	149,24	180,31	212,48	206,38
• dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,51	0,47	0,10	0,24	0,05
• dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,30	0,34	0,30	0,15	0,20
- dochody zadań powiatu:	159,98	188,83	203,34	221,74	225,48
• dochody zadań własnych	141,58	167,27	171,96	189,95	202,47
• dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	17,79	20,84	30,47	31,13	22,10
• dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,04	0,18	0,34	0,14	0,33
• dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,57	0,54	0,56	0,52	0,58
2. Przychody	11,54	51,24	56,34	98,68	138,34

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 8: Struktura dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Porównując strukturę dochodów i przychodów budżetu miasta wg rodzaju zadań w latach 2020 – 2021, można zauważyć zwiększenie udziału przychodów w dochodach ogółem, zwiększenie dochodów z zakresu zadań własnych gminy oraz zmniejszenie dochodów otrzymanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez gminę i powiat.

Należy przy tym podkreślić, że w strukturze dochodów za 2021 rok tzw. dochody transferowe z budżetu państwa (subwencje, udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych) stanowiły 43,6% ogółu dochodów.

Przychody w 2021 roku zrealizowane zostały z tytułu:

- kredytu zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym w kwocie 40 000 000 zł;
- pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

w Katowicach w kwocie 1 453 918 zł;

- emisji obligacji komunalnych w kwocie 30 000 000 zł;
- wolnych środków w kwocie 24 643 139 zł;
- rozliczenia środków określonych w art. 5 ust.1 pkt 2 uofp i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 6 365 613 zł,
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 35 877 957 zł.

W tabeli poniżej przedstawiono strukturę uzyskanych w 2021 roku dochodów w podziale na dochody bieżące – uzyskane z bieżącej działalności miasta oraz majątkowe – pochodzące ze sprzedaży majątku i dotacji uzyskanych na inwestycje:

Tabela 8: Struktura dochodów uzyskanych w 2021 r.

Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2021	Wykonanie na 31.12.2021	Stopień realizacji planu [%]
DOCHODY OGÓŁEM	1 196 605 254,00	1 175 168 236,98	98,2
1. Dochody bieżące, w tym:	1 036 148 633,00	1 022 727 405,29	98,7
dochody własne razem z udziałami w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w tym:	467 676 422,00	458 337 410,63	98,0
– udziały PIT	210 688 334,00	211 819 405,00	100,5
– udziały CIT	6 000 000,00	6 338 644,44	105,6
subwencje z budżetu państwa	294 318 256,00	294 318 256,00	100,0
dotacje celowe na zadania bieżące	263 128 116,00	260 595 298,62	99,0
środki unijne i inne zagraniczne na zadania bieżące	11 025 839,00	9 476 440,04	86,0

2. Dochody majątkowe, w tym:	160 456 621,00	152 440 831,69	95,0
dochody z majątku gminy i powiatu	133 071 288,00	133 850 196,41	100,6
dotacje na inwestycje	7 783 438,00	9 448 644,89	121,4
środki unijne i inne zagraniczne na inwestycje	19 601 895,00	9 141 990,39	46,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2021 roku, podobnie jak w latach poprzednich, dotacje i subwencje stanowiły największy udział w dochodach budżetu ogółem, następnie dochody z podatków i opłat oraz pozostałych dochodów własnych.

2.3.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta

Budżet po stronie wydatkowej kształtują wydatki związane z realizacją zadań miasta oraz utrzymaniem miejskich jednostek budżetowych oraz rozchody, tj. spłaty zaciągniętych w latach wcześniejszych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji itp.

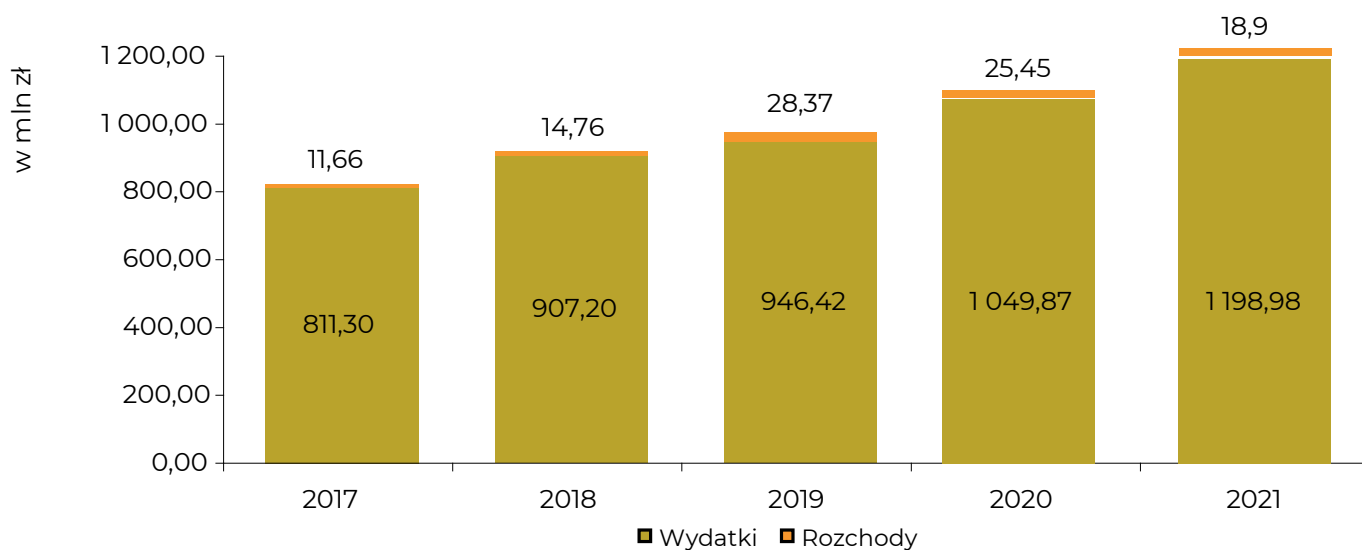
W 2021 roku wydatki i rozchody budżetu miasta wy-

niosły ogółem 1 217 873 651 zł i były o 13,3% wyższe w odniesieniu do roku poprzedniego.

Udział rozchodów w strukturze wydatków wynika z konieczności spłaty uprzednio zaciągniętych kredytów, pożyczek i obligacji. W 2020 roku udział rozchodów wyniósł 2,4%, natomiast w 2021 osiągnął wartość 1,6%.

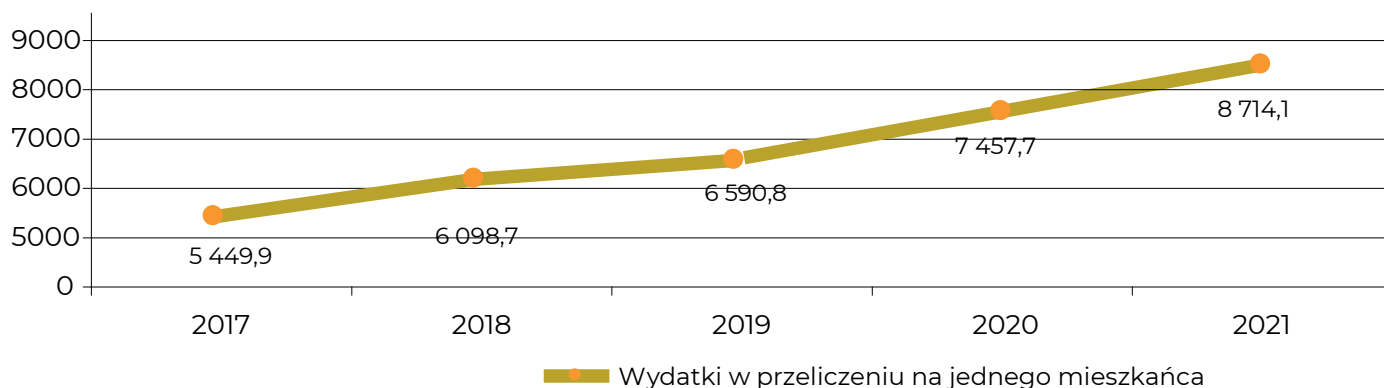
W przeliczeniu na jednego mieszkańca Bytomia wydatki miasta wyniosły 8 714,1 zł i były wyższe o 1 256,4 zł, tj. 16,9% w porównaniu do roku 2020 (liczba mieszkańców zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 137 590 osób).

Wykres 9: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2017–2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 10: Wydatki w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (w zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 9: Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Wydatki i rozchody ogółem:	822,96	921,96	974,80	1 075,32	1 217,87
1. Wydatki ogółem, w tym:	811,3	907,20	946,42	1 049,87	1 198,98
wydatki zadań gminy:	652,68	712,24	739,60	826,64	961,41
wydatki na zadania własne	503,32	562,53	559,18	613,92	754,98
wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	148,85	149,24	180,31	212,48	206,38
wydatki na zadania administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,51	0,47	0,11	0,24	0,05
wydatki zadań powiatu:	158,62	194,96	206,82	223,23	237,57
wydatki na zadania własne	137,76	171,39	173,04	189,10	212,66
wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	17,79	20,84	30,47	31,11	21,85
wydatki na zadania administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,04	0,18	0,34	0,14	0,34
wydatki na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	3,03	2,55	2,97	2,88	2,72
2. Rozchody	11,66	14,76	28,38	25,45	18,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Łącznie na przestrzeni lat 2017 – 2021 wydatki wzrosły o 47,8%, co spowodowane jest m.in. podniesieniem kosztów realizacji zadań w ramach oświaty.

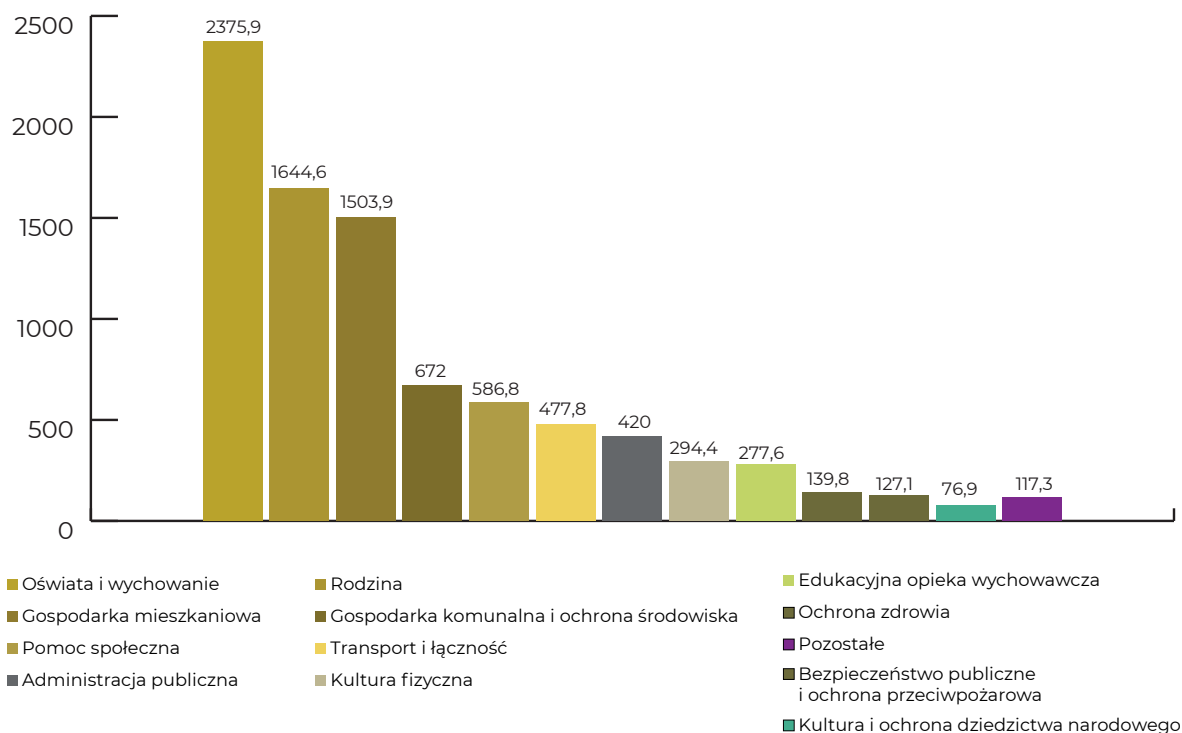
W 2021 roku największe wydatki zostały poniesione w związku z realizacją zadań z zakresu oświaty i wychowania oraz rodziny.

Tabela 10: Struktura wydatków budżetu miasta wg działów klasyfikacji budżetowej (w złotych)

Wyszczególnienie	Kwota wydatków	Udział w wydatkach ogółem
Oświata i wychowanie	326 895 991,02	27,26%
Rodzina	226 273 151,99	18,87%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	206 923 658,65	17,26%
Gospodarka mieszkaniowa	92 460 656,97	7,71%
Pomoc społeczna	80 735 238,77	6,73%
Transport i łączność	65 735 397,58	5,48%
Administracja publiczna	57 786 414,56	4,82%
Kultura fizyczna	40 513 132,51	3,38%
Edukacyjna opieka wychowawcza	38 192 067,30	3,19%
Ochrona zdrowia	19 239 155,03	1,60%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	17 493 734,58	1,46%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	10 586 571,75	0,88%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	9 478 422,41	0,79%
pozostałe	6 663 002,52	0,56%
RAZEM	1 198 976 595,64	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

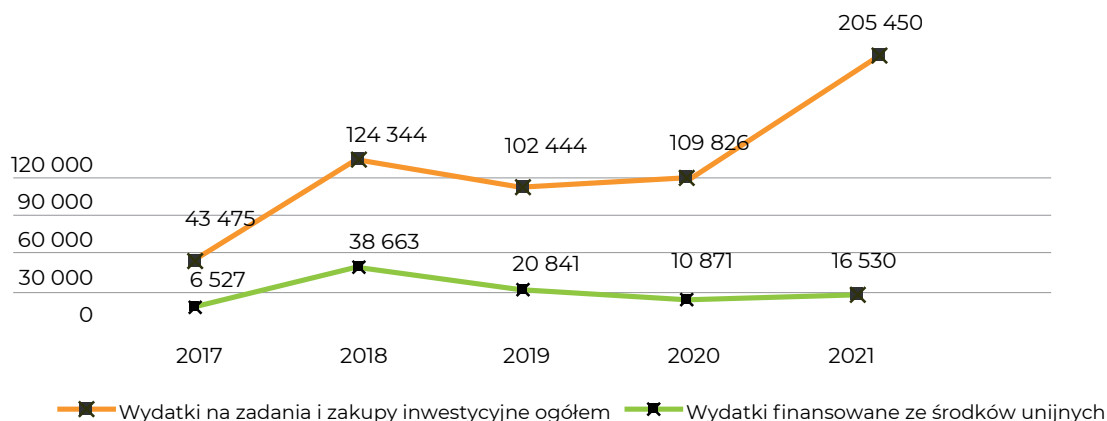
Wykres 11: Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1-go mieszkańca Bytomia (w zł) według działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2021 roku wydatki związane z inwestycjami w mieście poniesiono na kwotę 205.452.383,23 zł, stanowiącą 17,1% ogółu wydatków.

Wykres 12: Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne w latach 2017-2021 (w tys. zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Znacząca część inwestycji przeznaczona została na realizację zadań związanych z gospodarką komunalną i ochroną środowiska – 57%, gospodarką mieszkaniową – 12,5% oraz kulturą fizyczną – 11,2%. Najważniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane w 2021 roku to:

Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku hali lodowiska w Bytomiu przy ul. Pułaskiego 71;
Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury nr 1 w Bytomiu;
Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark);
Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom zabytkowe

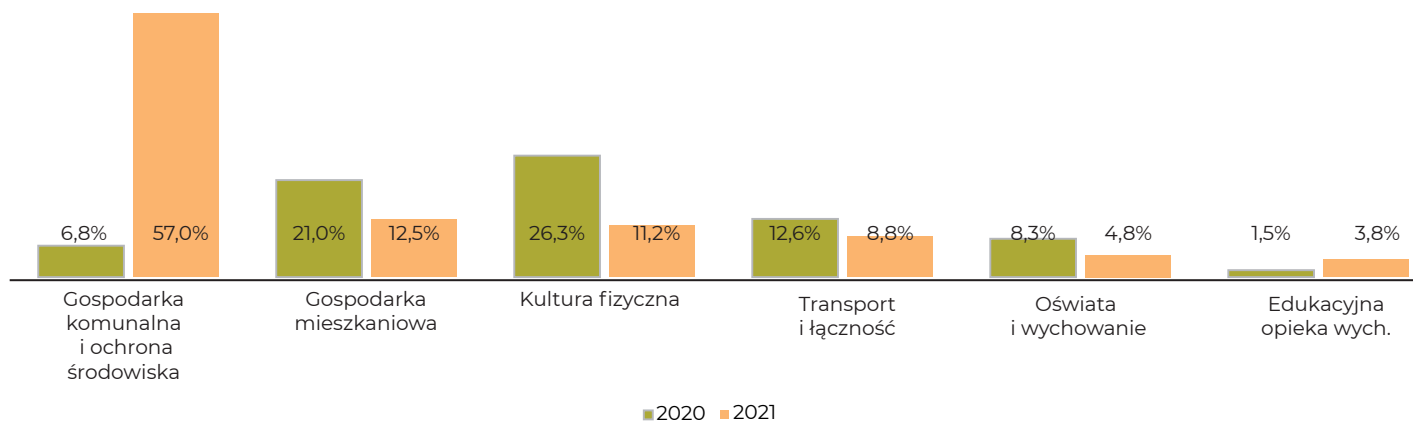
osiedle przy ul. Kolonia Zgorzelec,
Przebudowa ulicy Frycza-Modrzewskiego w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie przebudową torowiska tramwajowego;
Rozbark – nowoczesne, bezpieczne, pełnowymiarowe, oświetlone boisko ze sztuczną nawierzchnią – etap II;
Budowa rolkowiska wraz z zagospodarowaniem infrastruktury towarzyszącej w Bytomiu ul. Pułaskiego (RFIL);
Rozbudowa i przebudowa Przedszkola Miejskiego nr 36 (RFIL);
Budowa wodnego placu zabaw w Parku Miejskim im. F. Kachla (RFIL);

Budowa drogi gminnej pomiędzy ul. Orzegowską a ul. Konstytucji w Bytomiu;
 Budowa kompleksu sportowego przy ul. Olimpijskiej w Bytomiu – etap II;
 Budowa drogi dojazdowej do ul. Hakuby;
 Modernizacje w lokalach gminnych znajdujących się w budynkach wspólnot mieszkaniowych oraz lokali mieszkalnych i klatek schodowych w budynkach będących własnością gminy;

- Gospodarka mieszkaniowa – spadek o 8,5%
- Kultura fizyczna – spadek o 15,1%.

W porównaniu do roku poprzedniego można zaobserwować wzrost wydatków przeznaczonych na realizację zadań remontowych: w roku 2020 – 19 709 694 zł oraz 2021 – 21 699 875 zł. Główne wydatki na działalność remontową w 2021 roku dotyczyły zadań realizowanych w ramach działów klasyfika-

Wykres 13: Struktura wydatków majątkowych budżetu miasta według wybranych działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia;
 Termomodernizacje budynków placówek oświatowych.

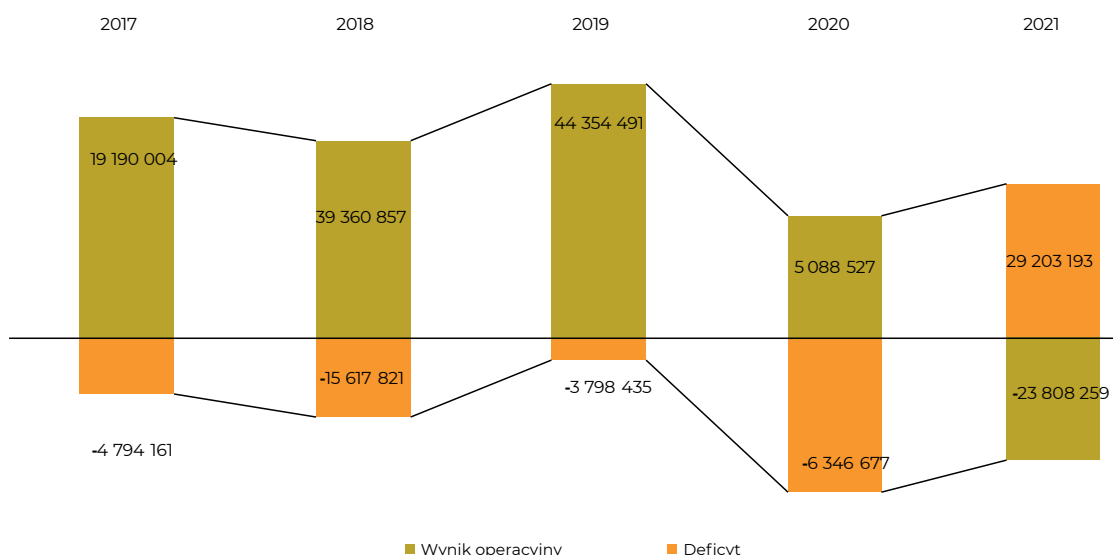
W strukturze wydatków inwestycyjnych w okresie 2020 – 2021 największe zmiany dotyczyły udziału wydatków w działach:

- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – wzrost o 50,2%

cji budżetowej: Gospodarka mieszkaniowa – 7 158 006 zł, Transport i łączność – 6 525 922 zł, Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 5 230 257 zł oraz Oświata i wychowanie – 2 115 623 zł.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na kondycję finansową miasta jest wynik operacyjny, czyli różnica między dochodami, a wydatkami bieżącymi. W minionym roku została wypracowana nadwyżka w wysokości 29 203 193 zł.

Wykres 14: Wynik finansowy budżetu miasta w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.3.3 Pozyskane środki zewnętrzne

W 2021 roku Gmina Bytom pozyskała środki unijne w łącznej kwocie 59 041 424,92 zł (umowy zawarte w 2021 r.), w tym z:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w kwocie 56 035 360,59 zł;

Wśród powyższych projektów dofinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 środki pozyskiwane są z różnych narzędzi:

- w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji pozyskano kwotę 46 505 249,99 zł na 6 projektów inwestycyjnych (EFRR);

Tabela 11: Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2021 r. w rozbiu na źródła finansowania

Źródło finansowania	Wartość projektów (w zł)	Wysokość dofinansowania (w zł)	Liczba projektów
RPO WSL na lata 2014-2020 (EFRR)	73 319 756,44	56 035 360,59	11
RPO WSL na lata 2014-2020 (EFS)	1 342 786,38	1 341 642,73	4
POWER na lata 2014-2020 (EFS)	964 421,60	964 421,60	3
POLiS na lata 2014-2020 (Fundusz Spójności)	0,00	0,00	0
Erasmus+	700 000,00	700 000,00	1
Razem:	76 326 964,42	59 041 424,92	19

Uwaga: w przypadku projektów wspartych ze środków EFS, EFRR, Funduszu Spójności w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz programów krajowych w dofinansowaniu uwzględniono przyznawane automatycznie dofinansowanie z budżetu państwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i innych podmiotów

- Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w kwocie 1 341 642,73 zł;
- Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w kwocie 964 421,60 zł;
- Programu Erasmus+ w kwocie 700 000,00 zł.

- w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych pozyskano kwotę 9 530 110,60 zł na 5 projektów inwestycyjnych (EFRR);
- w naborach konkursowych pozyskano kwotę 1 341 642,73 zł na 4 projekty nieinwestycyjne (EFS).

Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej przedstawia poniższa tabela:

Tabela 12: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2021 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	kwota dofinansowania (w zł)	okres realizacji	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
projekty w ramach OSI		62 189 025,75	46 505 249,99		
EFRR OSI		62 189 025,75	46 505 249,99		
Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu - podobzar 8 Bobrek	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	10 137 500,00	9 038 749,99	2021-2022	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom
Rewitalizacja podobzaru 8 w Bytomiu, w tym przestrzeni Nowej Kolonii Robotniczej w dzielnicy Bobrek	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	5 500 000,00	5 225 000,00	2021-2022	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom

Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Bytomia - etap II	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	6 130 000,00	5 823 500,00	2021-2022	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom
Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - kwartał ulic: Głębocka, Matejki, Katowicka	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	6 762 485,90	4 930 000,00	2021-2022	ZBM-TBS Sp. z o.o. (lider projektu)
Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - okolice ul. Dworcowej i Rynku	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	26 097 898,45	15 351 000,00	2021-2022	ZBM-TBS Sp. z o.o. (lider projektu)
Rewitalizacja podobszaru 13 w Bytomiu - okolice ul. Mickiewicza	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	7 561 141,40	6 137 000,00	2021-2022	ZBM-TBS Sp. z o.o. (lider projektu)
EFS OSI		0,00	0,00		
projekty w ramach ZIT		11 130 730,69	9 530 110,60		
EFRR ZIT		11 130 730,69	9 530 110,60		
Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Smoleńca 35	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT/konkurs	5 312 139,00	4 910 824,13	2018-2022	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Parkowa 2 - budynek Rady Miejskiej	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT/konkurs	1 729 168,00	1 194 887,89	2018-2022	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Olejniczaka 22 - Urząd Stanu Cywilnego	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT/konkurs	545 019,00	463 265,59	2017-2022	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Termomodernizacja sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 przy Placu Klasztornym w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT/konkurs	1 120 322,61	1 000 648,81	2020-2022	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom

Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 10 przy ul. Strzelców Bytomskich 152 w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT/konkurs	2 424 082,08	1 960 484,18	2020-2022	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
EFS ZIT		0,00	0,00		
projekty w ramach konkursów/ pozakonkursowe		3 007 207,98	3 006 064,33		
Fundusz Spójności		0,00	0,00		
EFS konkursy/pozakonkursowe		2 307 207,98	2 306 064,33		
Śląskie Pomaga	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.8 Działania na rzecz ograniczania skutków wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem SARS-CoV-2 – tryb nadzwyczajny	204 800,00	204 800,00	2020-2021	Dom Pomocy Społecznej Kombatant, Gmina Bytom
Śląskie Pomaga	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.8 Działania na rzecz ograniczania skutków wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem SARS-CoV-2 – tryb nadzwyczajny	86 351,56	88 400,00	2021	Dom Pomocy Społecznej Wędrawiec, Gmina Bytom
Śląskie Pomaga	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.8 Działania na rzecz ograniczania skutków wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego koronawirusem SARS-CoV-2 – tryb nadzwyczajny	357 360,00	357 360,00	2020-2021	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Gmina Bytom
Doposażenie Szpitala Specjalistycznego nr 1 w Bytomiu w niezbędny sprzęt i aparaturę medyczną, środki ochrony indywidualnej oraz sprzęt do dezynfekcji w celu zapewnienia odpowiednich warunków leczenia pacjentów z COVID-19	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Działanie 9.2 Infrastruktura ponadregionalnych podmiotów leczniczych	694 274,82	691 082,73	2021-2022	SPZOZ Szpital Specjalistyczny nr 1 w Bytomiu

Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – pilotaż	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020, Działanie 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty; Projekt realizowany jest przez Fundację Edukacyjną ODITK w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Sztuka Włączania”, Fundacją Fundusz Współpracy oraz Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie	191 123,10	191 123,10	2022-2023	Wydział Edukacji/Przed-szkole Miejskie nr 4, Przed-szkole Miejskie Integracyjne nr 8, Szkoła Podstawowa nr 26, Technikum nr 5 w Zespole Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących
Bytomska Tarcza dla Młodych	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego	713 912,50	713 912,50	2021-2023	Powiatowy Urząd Pracy
Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020, Działanie 5.2 Działania pro jakościowe i rozwiązania organizacyjne w systemie ochrony zdrowia ułatwiające dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych	59 386,00	59 386,00	2020-2021	Dom Pomocy Społecznej Kombatan, Gmina Bytom
inne		700 000,00	700 000,00		
Zagraniczna staże zawodowe w ramach programu Erasmus +	Program Erasmus +	700 000,00	700 000,00	2021-2023	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
RAZEM		76 326 964,42	59 041 424,92		
w tym:					
	OSI EFRR	62 189 025,75	46 505 249,99		
	OSI EFS	0,00	0,00		
	OSI razem	62 189 025,75	46 505 249,99		
	ZIT EFRR	11 130 730,69	9 530 110,60		
	ZIT EFS	0,00	0,00		
	ZIT razem	11 130 730,69	9 530 110,60		

	RPO WSL 2014-2020 (EFRR)	73 319 756,44	56 035 360,59		
	RPO WSL 2014-2020 (EFS)	1 342 786,38	1 341 642,73		
	PO IiS 2014-2020 (Fundusz Spójności)	0,00	0,00		
	PO WER 2014-2020 (EFS)	964 421,60	964 421,60		
	inne programy unijne (Erasmus+)	700 000,00	700 000,00		

Uwaga: w przypadku projektów wspartych ze środków EFS, EFRR, Funduszu Spójności w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz programów krajowych w dofinansowaniu uwzględniono przyznawane automatycznie dofinansowanie z budżetu państwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i innych podmiotów

W 2021 r. realizowane były też projekty, na które dofinansowanie ze środków unijnych uzyskano w latach wcześniejszych. Łączna wartość tych pro-

jektów to 281 101 585,71 zł przy pozyskanym dofinansowaniu w kwocie 201 008 275,31 zł.

Tabela 13: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w latach wcześniejszych, których realizacja trwała w 2021 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	kwota dofinansowania (w zł)	okres realizacji	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
projekty w ramach OSI		144 015 043,39	108 764 244,67		
EFRR		118 702 269,70	85 076 596,21		
Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 - Bytom Śródmieście, Rozbark	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	28 911 687,00	20 709 418,36	2017-2023	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom
Rewitalizacja podobszaru 19 - Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	30 425 729,00	21 622 283,48	2018-2022	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom
Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark)	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagającego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	20 356 748,00	13 591 500,28	2018-2022	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom
Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	23 887 672,00	18 629 482,25	2018-2023	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom

Rewitalizacja podobszaru 19 - zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec (etap II)	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	5 630 000,00	5 348 500,00	2021-2022	ZBM-TBS Sp. z o.o. (lider projektu)
Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 5.3.2 Dziedzictwo kulturowe - OSI	8 760 665,70	4 531 203,46	2018-2021	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Lepszy Start	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.1.3. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI	729 768,00	644 208,38	2018-2021	Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Gmina Bytom
EFS		25 312 773,69	23 687 648,46		
Centrum Wsparcia Rodziny - edycja I	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - OSI	6 807 342,26	6 330 828,30	2018-2021	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gmina Bytom
Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej - edycja II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI	2 077 965,19	1 974 066,93	2020-2022	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gmina Bytom
Centrum Wsparcia Rodziny - edycja II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - OSI	5 156 184,77	4 795 251,84	2021-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gmina Bytom
Usługi rozwojowe dla bytomskich przedsiębiorstw. Podmiotowy System Finansowania dla przedsiębiorstw OSI	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa (podano kwoty dla Bytomia)	1 102 000,00	1 102 000,00	2018-2023	Powiatowy Urząd Pracy Lider projektu: Centrum Szkoleniowo-Doradcze Dr Kurnicki Spółka Komandytowa
Jak w rodzinie - utworzenie zespołu placówek opiekuńczo-wychowawczych	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - OSI	7 122 270,72	6 623 394,38	2018-2021	Wydział Polityki Społecznej/ Centrum Usług Wspólnych Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Bytomiu wraz z Placówkami, Gmina Bytom

Szansa dla dziecka - projekt adaptacji społecznej i zawodowej 50 wychowanków pieczy zastępczej w wieku 13-24 lat wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności z obszaru rewitalizacji Bytomia	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.1.3. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI	565 025,00	536 773,75	2018-2022	Dom Dziecka nr 1, Gmina Bytom
Kompleksowe, alternatywne i aktywizacyjne usługi terapeutyczne dla osób przewlekle psychicznie chorych - mieszkańców miasta Bytom, w tym mieszkańców DPS dla Dorosłych	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Działanie 9.2.3. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych -OSI	1 627 656,00	1 513 720,00	2020-2022	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Gmina Bytom
S.O.S. dla dzielnicy Bobrek – aktywizacja zawodowa i społeczna	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI	854 329,75	811 613,26	2021-2022	Centrum Integracji Społecznej, Gmina Bytom
projekty w ramach ZIT		5 168 577,50	4 898 575,74		
EFRR		4 000 002,00	3 800 000,00		
Lepsze umiejętności - większe szanse na rynku pracy. Poprawa infrastruktury kształcenia zawodowego w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 12.2.1. Infrastruktura kształcenia zawodowego – ZIT	4 000 002,00	3 800 000,00	2017-2021	Wydział Edukacji, Gmina Bytom
EFS		1 168 575,50	1 098 575,74		
Asystent z Rodziną - kontynuacja	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - ZIT	999 996,50	929 996,74	2019-2021	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gmina Bytom
NHZ-Nowe horyzonty zawodowe	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 7.4.1 Outplacement - ZIT (podano kwoty dla Bytomia)	168 579,00	168 579,00	2018-2022	Powiatowy Urząd Pracy Lider projektu: RECON Consulting Sp. z o.o.
projekty w ramach konkursów/ pozakonkursowe		131 917 964,82	87 345 454,90		

Fundusz Spójności		75 410 068,03	33 440 634,45		
Likwidacja niskiej emisji oraz termomodernizacja budynków stanowiących własność Gminy Bytom	Fundusz Spójności w ramach POLiŚ na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim	3 564 217,00	2 005 900,00	2019-2022	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom
Modernizacja gospodarki ciepłej dla gmin: Bytom, i Radzionków 2015-2020	Fundusz Spójności w ramach POLiŚ na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	46 340 571,03	16 399 894,45	2017-2022	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
Likwidacja niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2020-2021	Fundusz Spójności w ramach POLiŚ na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	6 744 090,00	4 396 030,00	2020-2023	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
Modernizacja systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023	Fundusz Spójności w ramach POLiŚ na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	18 761 190,00	10 638 810,00	2020-2023	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
EFRR		0,00	0,00		
EFS		54 849 132,87	52 246 056,53		
AS Aktywny Społecznie	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.6 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekty OPS i PCPR (konkurs)	9 444 299,66	8 027 654,71	2018-2021	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gmina Bytom
ZERO RYZYKA DLA PRACOWNIKA - wspólny projekt MOPR i PUP w Bytomiu	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 8.3.2 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej - konkurs	995 607,50	876 134,60	2020-2022	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i Powiatowy Urząd Pracy, Gmina Bytom
Kierunek - lepsze jutro	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs	3 596 978,60	3 057 431,81	2021-2022	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gmina Bytom

Wysoka jakość kształcenia zawodowego w szkołach w miastach: Bytom i Żory	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.2.3. Wsparcie szkolnictwa zawodowego - konkurs (podano kwoty dotyczące Bytomia)	240 612,20	235 727,70	2018-2022	Wydział Edukacji (liderem jest SYNTEA SA, Gmina Bytom jest partnerem projektu)
Bytomska szkoła = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.1.4. Poprawa efektywności kształcenia ogólnego -konkurs (podano kwoty dotyczące Bytomia)	757 079,00	653 571,50	2018-2021	Wydział Edukacji, Gmina Bytom (partnerem projektu jest PROFI BIZ-NES GROUP)
Od szkolenia do zatrudnienia	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 11.2.3. Wsparcie szkolnictwa zawodowego	1 748 404,80	1 660 984,56	2020-2022	Wydział Edukacji (liderem jest Fundacja Polskiej Akademii Nauk, Gmina Bytom jest partnerem projektu)
Nowe kwalifikacje kluczem do sukcesu	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 11.2.3. Wsparcie szkolnictwa zawodowego	2 327 698,90	2 211 313,95	2020-2022	Wydział Edukacji (liderem jest Fundacja Polskiej Akademii Nauk, Gmina Bytom jest partnerem projektu)
Program Aktywności Lokalnej w Gminie Bytom	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 9.5.1 Program aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs	4 304 290,15	4 089 075,64	2020-2022	Ośrodek Sportu i Rekreacji Lider projektu: 4EDU Sp. z o.o. z Gliwic, partnerzy: Miasto Bytom i Fundacja Pomocy Dzieciom „Ulica” z Katowic
Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu (IV)	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe	22 882 105,63	22 882 105,63	2019-2022	Powiatowy Urząd Pracy
Międzynarodowy rozwój umiejętności zawodowych	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020 Działanie 4.2 Programy mobilności ponadnarodowej	194 742,00	194 742,00	2019-2021	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich

Uzupełnienie kształcenia zawodowego ZST poprzez staże zagraniczne dla techników	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020 Działanie 4.2 Programy mobilności ponadnarodowej	639 435,00	639 435,00	2020-2022	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Stáže na południu Europy dla techników ZSTIO szansą na lepszy start w zawodzie	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020 Działanie 4.2 Programy mobilności ponadnarodowej	641 377,00	641 377,00	2019-2021	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu (V)	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020 Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego - projekty pozakonkursowe	7 076 502,43	7 076 502,43	2021-2022	Powiatowy Urząd Pracy
inne		1 658 763,92	1 658 763,92		
Innowacje drogą do sukcesu w turystyce, hotelarstwie i gastronomii	Program ERASMUS + Akcja 1: Mobilność Edukacyjna	645 648,92	645 648,92	2019-2022	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich
Europejskie mobilności uczniów i nauczycieli	Program ERASMUS + Akcja 1: Mobilność Edukacyjna	595 132,00	595 132,00	2020-2022	Wydział Edukacji/ Technikum nr 4
Uczeń z niepełnosprawnością i jego edukacja – razem damy radę!	Program ERASMUS+	148 832,00	148 832,00	2018-2021	Wydział Edukacji/ Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji/ Szkoła Podstawowa Specjalna nr 40
Senior w centrum oddziaływań edukacyjnych	Program ERASMUS + Akcja 1: Mobilność Edukacyjna	36 733,00	36 733,00	2019-2021	Wydział Edukacji/ Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji/ Centrum Kształcenia Ustawicznego
Czerpanie z przeszłości, poszukiwanie/pielęgnowanie górniczej przeszłości	Program ERASMUS+	106 360,00	106 360,00	2020-2022	Wydział Edukacji/ I Liceum Ogólnokształcące
The Angevins, a European dynasty: testimonies, settlements, relics (Spuścizna Andegawenów w Europie)	Program Erasmus + Akcja 2: Partnerstwa współpracy szkół	126 058,00	126 058,00	2020-2022	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
RAZEM		281 101 585,71	201 008 275,31		

w tym:

	OSI EFRR	118 702 269,70	85 076 596,21		
	OSI EFS	25 312 773,69	23 687 648,46		
	OSI razem	144 015 043,39	108 764 244,67		
	ZIT EFRR	4 000 002,00	3 800 000,00		
	ZIT EFS	1 168 575,50	1 098 575,74		
	ZIT razem	5 168 577,50	4 898 575,74		
	RPO WSL 2014-2020 (EFRR)	122 702 271,70	88 876 596,21		
	RPO WSL 2014-2020 (EFS)	72 778 425,63	68 480 224,30		
	POLIS 2014-2020 (Fundusz Spójności)	75 410 068,03	33 440 634,45		
	POWER 2014-2020 (EFS)	8 552 056,43	8 552 056,43		
	inne programy unijne (Erasmus+)	1 658 763,92	1 658 763,92		

Uwaga: w przypadku projektów wspartych ze środków EFS, EFRR, Funduszu Spójności w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz programów krajowych w dofinansowaniu uwzględniono przyznawane automatycznie dofinansowanie z budżetu państwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i innych podmiotów

W 2021 roku pozyskano dla Gminy Bytom i jednostek podległych również dotacje z innych źródeł w łącznej wysokości 90 970 918,40 zł. Zestawienie

projektów, źródła ich dofinansowania, wartości projektów oraz kwoty dofinansowania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14: Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródła zewnętrznych w 2021 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	kwota dofinansowania (w zł)	okres realizacji	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 przy ul. Arki Bożka 21 w Bytomiu	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	5 026 170,25	4 523 553,22	2022	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Przebudowa dróg i chodników wraz z infrastrukturą towarzyszącą w części ulic Piłsudskiego, Matejki, Krakowskiej oraz pl. Sobieskiego w Bytomiu	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	31 578 940,00	29 999 993,00	2022-2023	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom
Dostosowanie budynku i otoczenia dla potrzeb osób niepełnosprawnych Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” w Bytomiu etap II - modernizacja balkonów wraz z naprawą elewacji	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1 641 792,00	643 800,00	2020-2021	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)		996 200,00		

Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 48	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	427 900,00	155 900,00	2021	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Rozbudowa i przebudowa Przedszkola Miejskiego nr 36 w Bytomiu	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	1 909 145,19	1 909 145,19	2021	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z placem zabaw przy Szkole Podstawowej nr 27 przy ul. Świętochłowskiej 12 w Bytomiu	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	510 000,00	510 000,00	2021	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Budowa budynku Przedszkola Miejskiego nr 58 w Bytomiu	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	13 500 000,00	13 500 000,00	2021-2022	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Modernizacja budynku dawnego Gimnazjum w Bytomiu przy ul. Stolarzowskiej wraz z salą gimnastyczną, adaptacja i przystosowanie obiektu do nowych celów kulturalnych	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	315 000,00	315 000,00	2021-2022	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Przebudowa ul. Niczka wraz ze skrzyżowaniem z ul. Daleką	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	6 000 000,00	6 000 000,00	2021-2023	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom
Przebudowa ul. Frycza Modrzewskiego	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	9 000 000,00	9 000 000,00	2021-2023	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom
Przebudowa ul. Węglowej - etap I	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	2 335 880,27	1 850 000,00	2021-2022	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom
Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych ciągu komunikacyjnego ze Śródmieścia do dzielnicy Rozbark wraz z przebudową chodników	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	504 300,00	515 000,00	2021-2022	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom

Przebudowa brodzików i misy basenu dla pływających wraz z instalacją wodociągową i kanalizacyjną oraz remontem terenu przy basenie dla niepływających w Bytomiu przy ul. Wrocławskiej 31	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL) (podano kwotę na 2021 rok)	983 118,68	450 000,00	2020-2021	Ośrodek Sportu i Rekreacji, Gmina Bytom
Budowa rolniczej w Bytomiu przy ul. Pułaskiego 71	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	2 939 700,00	3 000 000,00	2021-2022	Ośrodek Sportu i Rekreacji, Gmina Bytom
Zaprojektowanie i budowa wodnego placu zabaw na terenie parku miejskiego im. Franciszka Kachla w Bytomiu	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	999 619,77	1 000 000,00	2021	Ośrodek Sportu i Rekreacji, Gmina Bytom
Modernizacja budynku na Worpiu	Fundusz Przeciwdziałania COVID -19 - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL)	200 000,00	200 000,00	2022	Ośrodek Sportu i Rekreacji, Gmina Bytom
Przebudowa boiska treningowego GKS Rozbark w Bytomiu	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej - Sportowa Polska 2020	4 119 931,00	2 059 900,00	2020-2021	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom
Certyfikacja PZPN dla szkółek piłkarskich	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej Program Certyfikacji PZPN dla szkółek piłkarskich, działania polegające na rozwijaniu sportu dzieci i młodzieży	123 464,00	113 728,51	2021	Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.
Przebudowa ulic Nawrota i Smolenia	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2 226 300,00	1 113 150,00	2021-2022	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom
Usunięcie i utylizacja odpadów niebezpiecznych porzuconych na terenie działki o nr ewid. 143/25 obr. Łagiewniki w Bytomiu przy ul. Szyby Rycerskie 8, którego użytkownikiem wieczystym jest firma Prefbud Sp. z o.o.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie Program: Usuwanie porzuconych odpadów	4 056 736,00	3 245 389,00	2022	Wydział Inżynierii Środowiska, Gmina Bytom
	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program: Usuwanie porzuconych odpadów (podpisana promesa)		608 510,00		
Kampania informacyjna związana z tematem segregacji odpadów	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	28 498,35	10 465,00	2021	Wydział Komunalny, Gmina Bytom

W 45 minut dookoła świata	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Nagroda oraz dotacja w ramach konkursu Zielona Pracownia _Projekt'2021 oraz Zielona Pracownia'2021	50 446,16	50 000,00	2021	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 51 z Oddziałami Integracyjnymi
Świadomy Smoleń – Zdrowy Bytom	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Nagroda oraz dotacja w ramach konkursu Zielona Pracownia, _Projekt'2021 oraz Zielona Pracownia'2021	50 000,00	50 000,00	2021	Wydział Edukacji/dla: I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Smolenia
Budowa placu zabaw między ul. Dzierżonia i ul. Francuską na terenie działki o numerze ewidencyjnym 1253/24 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	325 000,00	255 000,00	2021	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom
Budowa i przebudowa przystanków komunikacji miejskiej (w ramach zadania gminnego)	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Program działań na rzecz ograniczania niskiej emisji	166 904,69	108 207,00	2021	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom
Budowa i przebudowa przystanków komunikacji miejskiej (w ramach zadania powiatowego)	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Program działań na rzecz ograniczania niskiej emisji	738 917,28	444 630,00	2021	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom
Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 30 przy ul. Czarneckiego 6	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Program działań na rzecz ograniczania niskiej emisji	90 115,62	30 251,00	2021	Wydział Edukacji, Gmina Bytom
	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności		30 714,00		
Metropolitalne obchody 100. rocznicy III Powstania Śląskiego	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, pomoc finansowa w formie dotacji celowej	800 000,00	700 000,00	2021	Wydział Kultury i Sportu, Bytomskie Centrum Kultury

Przedsięwzięcie remontowe (14 Wspólnot Mieszkaniowych: Głowackiego 6a, 6b, Zygmunta Starego 7, Witczaka 105, Świętochłowska 16a, Strzelców Bytomskich 271, 259, Prokopa 5, 5b, Oświęcimska 20, Ligęzy 3, Klonowa 3, Batorego 9, 11-go Listopada 6d)	Bank Gospodarstwa Krajowego (premie remontowe)	4 455 246,23	642 077,95	2021	ZBM-TBS Sp. z o.o. (poszczególne wspólnoty)
Przedsięwzięcie termomodernizacyjne (2 Wspólnoty Mieszkaniowe: Głowackiego 2d, Prokopa 5a)	Bank Gospodarstwa Krajowego (premie termomodernizacyjne)	397 159,55	63 545,53	2021	ZBM-TBS Sp. z o.o. (poszczególne wspólnoty)
Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego - edycja 2021	Minister Rodziny i Polityki Społecznej, Fundusz Solidarnościowy, Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2021 Pobyt dzienny	48 960,00	48 960,00	2021	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gmina Bytom
Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2022	Minister Rodziny i Polityki Społecznej, Fundusz Solidarnościowy, Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022	149 022,00	149 022,00	2022	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gmina Bytom
Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego - edycja 2022	Minister Rodziny i Polityki Społecznej, Fundusz Solidarnościowy, Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022 Pobyt dzienny	146 880,00	146 880,00	2022	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gmina Bytom
Zapewnienie funkcjonowania placówki Senior +	Budżet Państwa Program Senior+ na lata 2021-2025	85 440,00	85 440,00	2021-2025	Wydział Polityki Społecznej/ Bytomskie Centrum Wsparcia, Gmina Bytom
Przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2	Śląski Urząd Wojewódzki Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	76 919,00	76 919,00	2021	Dom Pomocy Społecznej Kombatant, Gmina Bytom
Modernizacja tarasu ŚDS Integracja w Bytomiu wraz z podjazdem celem przystosowania dla osób niepełnosprawnych	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Program wyrównywania różnic między regionami III' w obszarze B	429 772,63	150 000,00	2021-2022	Środowiskowy Dom Samopomocy «Integracja» w Bytomiu, Gmina Bytom

Dobudowa windy w budynku głównym DPS dla Dorosłych	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Dofinansowanie dotyczące obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów	419 974,00	189 974,00	2020-2021	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Gmina Bytom
Remont i modernizacja elewacji budynku terapeutycznego	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Program wyrównywania różnic między regionami III w obszarze F	340 200,00	160 000,00	2021	Wydział Polityki Społecznej dla Bytomskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej
Przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-COV-2	Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego Fundusz COVID-19	86 123,00	86 123,00	2021	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Gmina Bytom
Przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-COV-2	Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego Fundusz COVID-19	26 814,40	26 297,00	2021	Dom Pomocy Społecznej „Wędrowiec”, Gmina Bytom
Przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-COV-2	Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego Fundusz COVID-19	45 363,00	45 363,00	2021	Wydział Polityki Społecznej dla Domu Pomocy Społecznej „Pomocna Dłoń”
Przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-COV-2	Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego Fundusz COVID-19	52 594,00	52 594,00	2021	Wydział Polityki Społecznej dla Ewangelickiego Domu Opieki „Ostoja Pokoju”
Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech „Maluch+” 2021	Budżet państwa Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech „Maluch+” 2021	61 200,00	61 200,00	2021	Żłobek Miejski nr 1, Gmina Bytom

Środki na wzmocnienie domów pomocy społecznej przed skutkami wirusa, w szczególności na zapewnienie kadry niezbędnej do zachowania ciągłości usług świadczonych przez te jednostki	Wojewoda Śląski	19 519,00	15 615,00	2021	Dom Pomocy Społecznej „Wędrowiec”, Gmina Bytom
Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	10 445,44	6 194,72	2021	Dom Pomocy Społecznej „Wędrowiec”
Dofinansowania dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków – Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1. w ramach NPRCz 2.0	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu; Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0” Kierunek Interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych	76 923,00	26 923,00	2021	Miejska Biblioteka Publiczna
Apetyt na książkę	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Fundusz Promocji Kultury w ramach programu Partnerstwo dla książki	13 653,85	10 450,00	2021	Miejska Biblioteka Publiczna
Improwizacja jako forma edukacji	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Program: Kultura dostępna	62 054,74	46 000,00	2021	Bytomskie Centrum Kultury
Utopijny kodeks praw	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Program: Edukacja kulturalna	103 742,67	77 000,00	2021	Bytomskie Centrum Kultury/ CSW Kronika
Chłód w pokoju sący waniliowe mleko	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Program: Wydarzenia artystyczne dla dzieci i młodzieży	51 046,98	38 000,00	2021	Bytomskie Centrum Kultury/ CSW Kronika
BECEK CZYTA. Bytomski Festiwal dla Dzieci i Młodzieży	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Program: Promocja czytelnictwa	118 928,76	88 950,00	2021	Bytomskie Centrum Kultury
Zakup wyposażenia dla BCKina	Polski Instytut Sztuki Filmowej, Program: Rozwój kin	137 327,04	55 000,00	2021	Bytomskie Centrum Kultury

Sztuka, którą tworzę posiada konstrukcję wzruszenia	Instytut Myśli Polskiej, Program: Bardzo Młoda Kultura	7 485,65	7 485,65	2021	Bytomskie Centrum Kultury
CYFERBLAT – Cyfrowe Bytomskie Laboratorium Absorpcji Technologii	Narodowe Centrum Kultury, Program: Konwersja Cyfrowa Domów Kultury	154 150,00	142 000,00	2021	Bytomskie Centrum Kultury
Finansowanie szkoleń pracowniczych	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	20 953,90	12 125,00	2021	Bytomskie Centrum Kultury
Pokłady kultury - miejski program edukacji kulturalnej	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Program: Edukacja kulturalna	124 316,00	93 000,00	2019-2021	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Tradycje Rozbarskie – kontynuacja 2021	Muzeum Historii Polski, Program: Patriotyzm Jutra 2021	65 500,00	52 000,00	2021	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Śląska Inicjatywa INTENC/sE	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Program: Taniec	55 000,00	43 000,00	2021	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Studio Rozbark	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Program: Infrastruktura Kultury	86 000,00	86 000,00	2021	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Bajlandia – integracyjny spektakl taneczny poprzedzony cyklem działań artystycznych	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	13 000,00	5 460,00	2021	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Teren Tańca – program tworzenia rynku pracy dla zawodowych tancerzy	Powiatowy Urząd Pracy Program Specjalny	11 660,00	11 660,00	2021	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Teren Tańca – program tworzenia rynku pracy dla zawodowych tancerzy	Powiatowy Urząd Pracy Program Specjalny	166 780,00	48 376,00	2021	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Program wsparcia rodzin „ZA ŻYCIEM”	Ministerstwo Edukacji i Nauki	916 840,00	916 840,00	2017-2021	Wydział Edukacji/ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Gmina Bytom

Posiłek w szkole i w domu	Ministerstwo Edukacji i Nauki, Moduł 3 Wieleletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków	27 353,50	21 882,80	2021	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 3
Aktywna Tablica	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – „Aktywna tablica”	416 500,00	333 200,00	2021	Wydział Edukacji/ Szkoły Podstawowe nr 3, 6, 33, 36,46, 51; Szkoły Podstawowe Specjalne nr 2, 40 i 17; Technikum nr 5 i VII LO w ZSA-EiO; Branżowa Szkoła I stopnia nr 8 Specjalna
Laboratoria Przyszłości	Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach Polskiego Ładu Inicjatywa edukacyjna Laboratoria Przyszłości	3 277 200,00	3 277 200,00	2021-2022	Wydział Edukacji/ wszystkie publiczne szkoły podstawowe
Poznaj Polskę	Ministerstwo Edukacji i Nauki Przedsięwzięcie „Poznaj Polskę” w ramach Polskiego Ładu	121 722,60	96 562,48	2021	Wydział Edukacji/ Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe
Wykonanie konserwacji balustrady wraz z pochwytnymi klatki schodowej budynku IV Liceum Ogólnokształcącego im. B. Chrobrego w Bytomiu	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków	50 000,00	50 000,00	2021	Wydział Edukacji/ IV Liceum Ogólnokształcące

Program dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży. Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży - szkolenie grupowe	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	3 000,00	3 000,00	2021	Śląski Związek Hokeja na Lodzie z siedzibą w Katowicach/ V LO Mistrzostwa Sportowego
Wydanie publikacji „Spacerownik po Bytomiu”	Śląska Organizacja Turystyczna	7 901,70	3 862,35	2021	Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji, Gmina Bytom
To (działa) MY	Fundacja Santander Bank Polska SA	2 000,00	2 000,00	2021	Wydział Edukacji/ V LO Mistrzostwa Sportowego
Od okruszka do bocchenka	FIO Śląskie Lokalnie	5 000,00	5 000,00	2021	Wydział Edukacji/ Przedszkole Miejskie nr 2 (Grupa nieformalna ŚródmieścieGO)
Gryfnie dla Bajtli	FIO Śląskie Lokalnie	5 000,00	5 000,00	2021	Wydział Edukacji/ Przedszkole Miejskie nr 2/Stowarzyszenie „Działamyrazem”
Zakup projektora multimedialnego	Węglkokoks Kraj Sp. z o.o.	2 000,00	2 000,00	2021	Wydział Edukacji/ Przedszkole Miejskie nr 2
Nationale Nederlanden z muzyką (doposażenie placówki w sprzęt do działań muzykoterapeutycznych)	Fundacja Nationale Nederlanden-	1 200,00	1 200,00	2021	Wydział Edukacji/ Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 8
Ósemka dla środowiska	Fundacja Orlen Program „Moje miejsce na Ziemi” Edycja 4/2021	15 000,00	15 000,00	2022	Wydział Edukacji/ Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 8
RAZEM		103 618 751,90	90 970 918,40		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na koniec 2021 r.)

Ponadto na koniec 2021 r. w trakcie oceny (na różnym etapie: ocena formalna, merytoryczna) znajdowało się 31 projektów, w tym:

- 1 projekt złożony do Europejskiego Instrumentu Miejskiego EUCF (European City Facility),
- 1 projekt złożony do programu Erasmus+,
- 2 projekty złożone do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - Województwo Śląskie,
- 1 projekt złożony do Programu Cyfrowa Gmina -

wsparcie dla dzieci wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym,

- 1 projekt złożony do Programu Polski Ład Ochrona klimatu i atmosfery,
- 25 projektów złożonych do innych programów i funduszy krajowych (programy poszczególnych ministerstw, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach).

Dodatkowe informacje dotyczące projektów realizowanych w Bytomiu w 2021 r.:

W 2021 r. zakończono realizację kilku dużych projektów miasta współfinansowanych ze środków zewnętrznych:

- remont i rozbudowę hali lodowiska w Bytomiu przy ul. Pułaskiego 71, na który w latach wcześniejszych uzyskano wsparcie z Ministerstwa Sportu i Turystyki w wysokości 15 mln zł. Podmiotem nadzorującym realizację projektu był Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu;
- rewitalizację pałacu Tiele-Wincklerów w Miechowicach dofinansowaną ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 z puli środków dla Bytomia jako Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) w kwocie 6 612 117,92 zł. W konkursie na Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Śląskiego 2021 projekt renowacji pałacu zajął siódme miejsce w głosowaniu publiczności;

Zdjęcia 19, 20 i 21: Projekty miasta współfinansowane ze środków zewnętrznych, zakończone w roku 2021: Lodowisko im. Braci Nikodemowiczów, Pałac w Miechowicach i wnętrze Młodzieżowego Domu Kultury nr 1

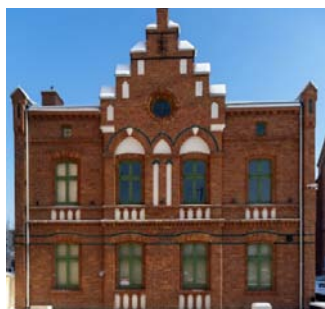

Źródło: www.bytom.pl

- remont gmachu Młodzieżowego Domu Kultury nr 1 przy ul. Powstańców Warszawskich dofinansowany ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 z puli środków dla Bytomia jako Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) w kwocie 4 531 203,46 zł.

Zakończyła się też realizacja projektów wspartych ze środków zewnętrznych, realizowanych na terenie

Zdjęcia 22, 23 i 24: Projekty innych podmiotów współfinansowane ze środków zewnętrznych na terenie Bytomia, zakończone w roku 2021: budynek przyparafialny w Bytomiu-Bobruku, budynek UL oraz Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych na Rozbarku

Źródło: www.bytom.pl

miasta przez inne podmioty, m.in.:

- remont budynku UL przy ul. Korfantego prowadzony przez Hufiec ZHP dofinansowany ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 z puli środków dla Bytomia jako Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) w kwocie 1 416 413,65 zł;
- adaptacja przyparafialnego budynku Parafii Św. Rodziny w Bytomiu-Bobruku na potrzeby utworzenia Klubu Seniora dofinansowana ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 z puli środków dla Bytomia jako Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) w kwocie 1 529 209,43 zł;
- remont zabytkowego budynku ELIM na potrzeby mieszkalnictwa wspomaganego dla osób starszych oraz zagospodarowanie terenu realizowane przez Parafię Ewangelicko-Augsburską w Bytomiu-Miechowicach, dofinansowane ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 z puli środków dla Bytomia jako Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) w kwocie 649 510,55 zł;

ukończono większość prac w ramach 3 etapów projektu pn.: „Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej”. Centrum aktywnie prowadzi działalność w zrewitalizowanych obiektach. Łączne dofinansowanie dla beneficjenta projek-

tów - Klubu Sportowego Skarpa Bytom ze środków unijnych w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 (3 projekty inwestycyjne wsparte ze środków EFRR i 1 projekt nieinwestycyjny wsparty ze środków EFS) wyniosło ponad 14 043 500 zł.

W 2021 r. kontynuowano realizację „Programu ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Bytom”. Łączna wartość wydatków w 2021 r. wyniosła 3 032 292,45 zł, w tym pożyczka WFOŚiGW w Katowicach - 1 453 918,50 zł, a środki własne mieszkańców - 1 578 373,95 zł. Równocześnie złożono wnioski na realizację programu w 2022 r. Całkowity koszt zaplanowano na 3 255 000,00 zł, w tym pożyczka z WFOŚiGW w Katowicach - 1 953 000,00 zł. Podpisanie umowy o przyznanie pożyczki zaplanowano na luty 2022 r.

Miasto zawarło również 27 maja 2021 r. porozumienie z WFOŚiGW w Katowicach w sprawie realizacji programu „Czyste powietrze”. W ramach zawartego porozumienia WFOŚiGW w latach 2021-2022 pokrywa koszt obsługi zadań realizowanych przez miasto w ramach punktu konsultacyjno-informacyjnego w kwocie do 30 000 zł.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. pozyskało z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach pożyczki na łączną kwotę 368 000 zł na modernizację systemów ogrzewania w budynkach w Bytomiu (przy ul.

Popiełuszki oraz Chrzanowskiego).

W projektach i przedsięwzięciach realizowanych i finansowanych przez podmioty zewnętrzne biorą też udział bytomskie placówki edukacyjne:

- w ramach kampanii edukacyjnej Województwa Śląskiego „MOGĘ! Zatrzymać SMOG - Przedszkolaku złap oddech - edycja II” 24 bytomskie przedszkola otrzymały 48 oczyszczaczy powietrza o łącznej wartości 37 872 zł;
- w Technikum nr 4 realizowany jest program rezydencji filmowych – są to wizyty filmowców i filmowczyń w polskich szkołach, praca z młodzieżą nad stworzeniem wspólnej produkcji; Technikum 4 jest jedną z trzech szkół w Polsce, w których realizowany jest program rezydencji filmowych;
- przedszkola brały też udział w projektach finansowanych przez Miasto w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego oraz programu mikrodotacji Bytomskiego Funduszu Regrantingowego.

W dniu 2 lipca 2021 r. w Bytomiu gościli członkowie Komisji Nadzwyczajnej ds. Klimatu Senatu RP. Senatorowie wzięli udział w posiedzeniu w sali Teatru Tańca i Ruchu ROZBARK z udziałem prof. Jerzego Buzka, a także wizycie studyjnej, podczas której zapoznali się z przykładami projektów rewitalizacyjnych

- dofinansowywanych ze środków zewnętrznych w mieście: terenami nad Bytomką oraz Kolonią Zgorzelec, polem golfowym, centrum sportów wspinaczkowych i siłowych na terenie dawnej kopalni Rozbark.

Zdjęcia 25 i 26: Posiedzenie senatorów w ramach Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

2.4 OBSŁUGA KLIENTA

Wydany w 2020 r. certyfikat PRS, na podstawie auditu potwierdzającego funkcjonowanie Urzędu w oparciu o normę ISO 9001:2015 obowiązuje do 2023 r.

Zakres certyfikacji obejmuje:

- zadania własne gminy,
- zadania własne powiatu,
- zadania z zakresu administracji rządowej,
- zadania ustawowo zlecone realizowane przez Urząd Miejski w Bytomiu.

Wytyczne normy były podstawą do prowadzenia działań ukierunkowanych na zapewnienie standardów obsługi klienta, terminową i zgodną z przepisami realizacją zadań.

Podstawą podejmowania określonych rozwiązań

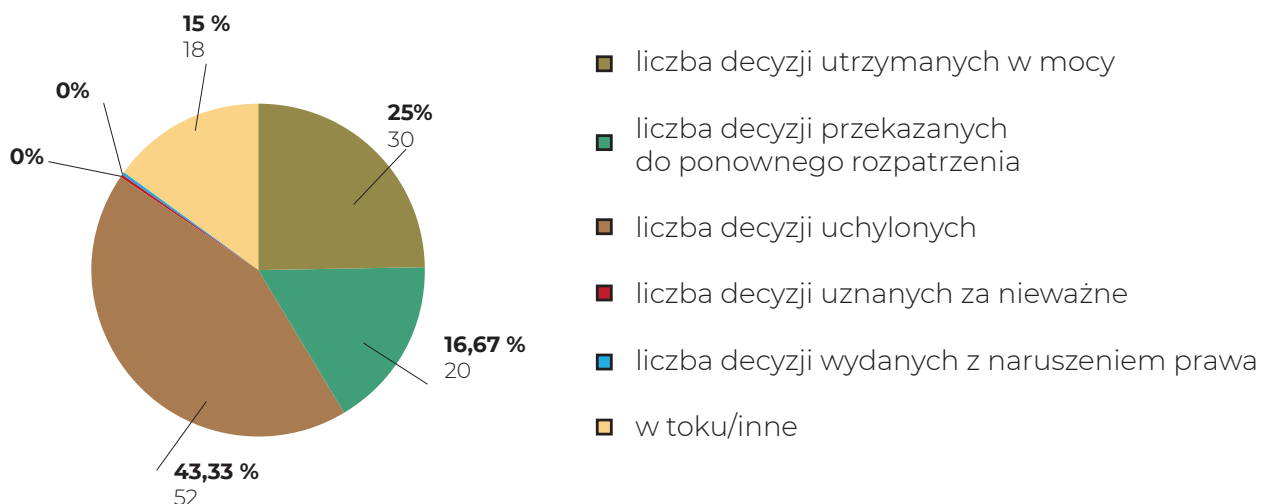
było przeprowadzana cyklicznie analiza ryzyka. Ponadto, mając na uwadze zwiększenie dostępności świadczonych usług wprowadzono nowe rozwiązania prawne i organizacyjne pozwalające na poszerzenie katalogu spraw realizowanych elektronicznie, w tym za pośrednictwem platformy e-puap.

Jednym ze wskaźników obrazujących funkcjonowanie Urzędu jest prawidłowość prowadzonych postępowań, w tym terminowość wydawania decyzji administracyjnych i postanowień, a także ilość rozstrzygnięć nadzorczych podjętych w stosunku do wniesionych odwołań. Najważniejsze statystyki dotyczące tych zagadnień przedstawiono na poniższych wykresach:

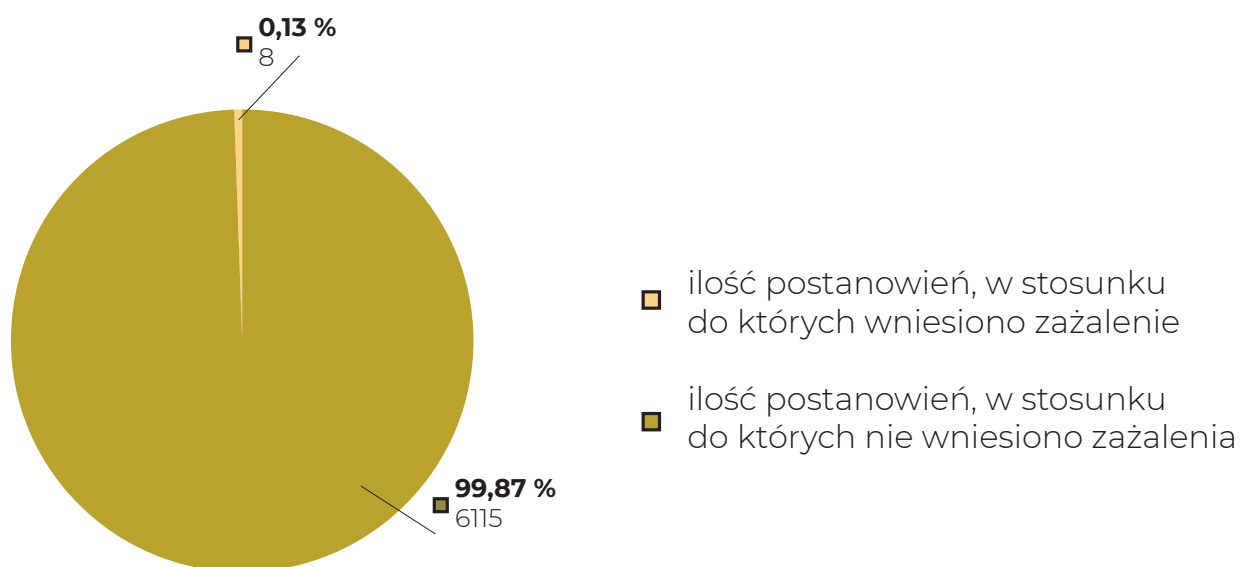
Wykres 15: Terminowość wydawania decyzji w 2021 r. – zadania własne i zlecone

Wykres 16: Decyzje, do których wniesiono środki odwoławcze w 2021 r. – zadania własne i zlecone

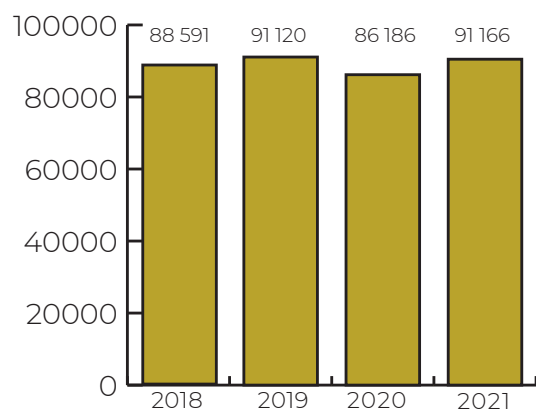

Wykres 17: Postanowienia, do których wniesiono zażalenie w 2021 r. – zadania własne i zlecone

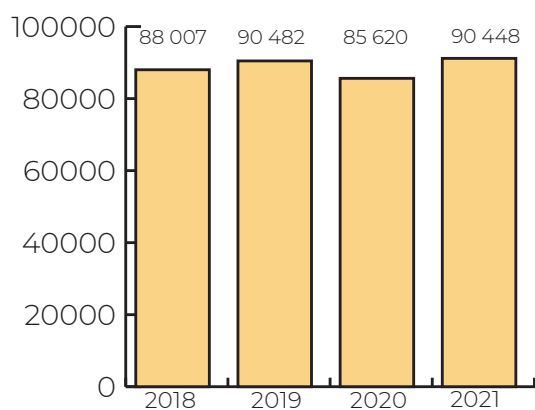

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 18: Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2018-2021

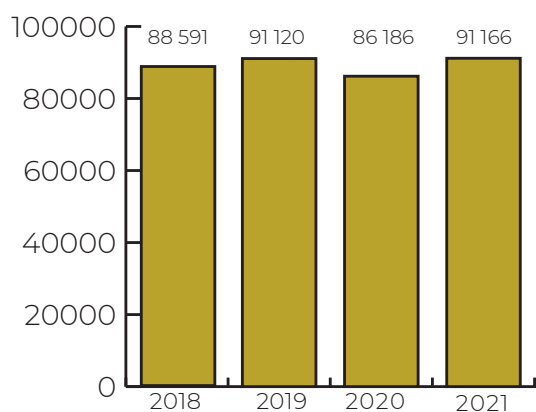
Wydane ogółem

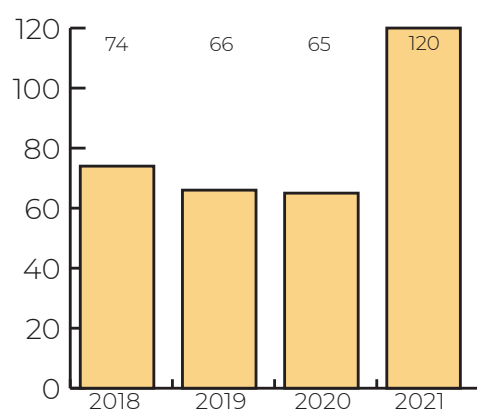
Wydane w terminie - 30 dni lub innym wynikającym z przepisów szczególnych

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 19: Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2018-2021

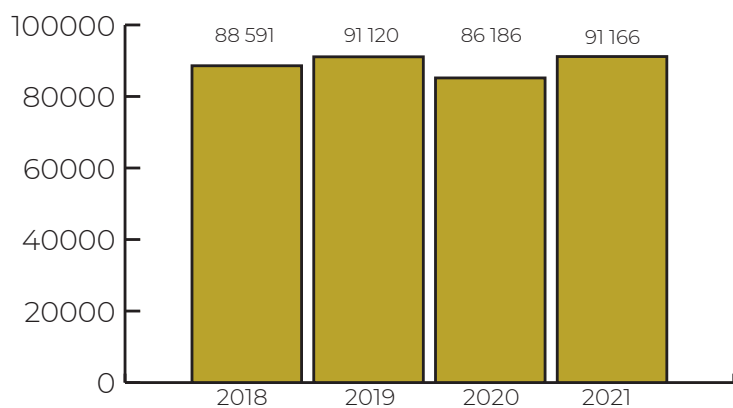
Wydane ogółem

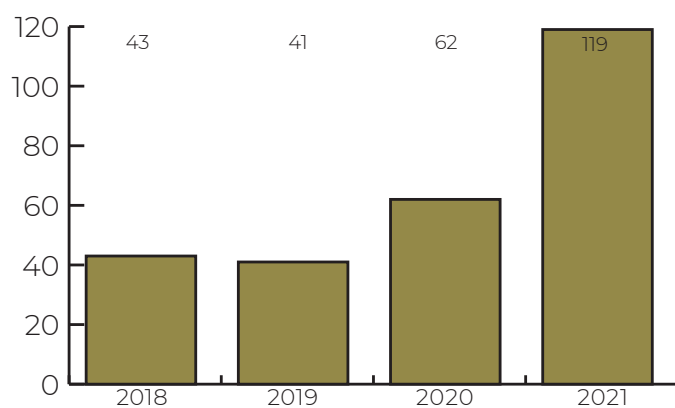
Ilość decyzji zaskarżonych

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 20: Liczba decyzji, w których termin został przekroczony w latach 2018-2021

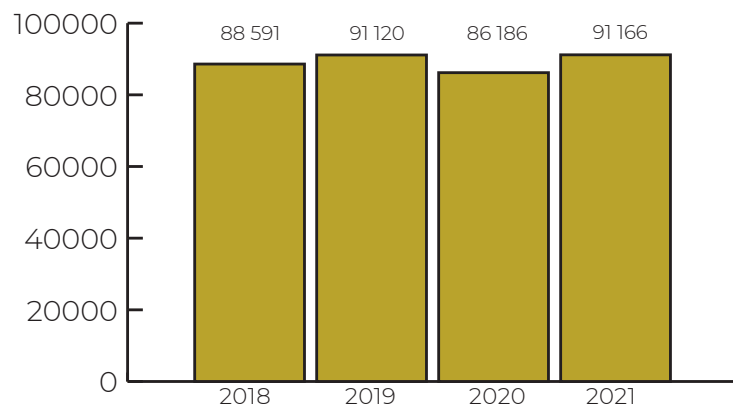
Wydane ogółem

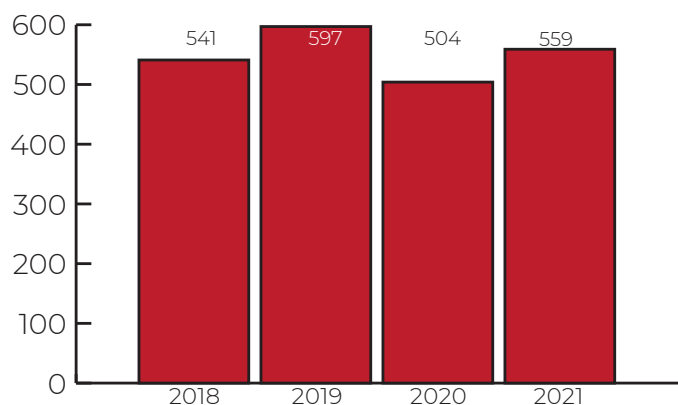
Decyzje, w których termin został przekroczony
(zgodnie z kpa lub przepisami szczególnymi)

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 21: Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2018-2021

Wydane ogółem

Decyzje, w których termin został przedłużony
(zgodnie z k.p.a lub przepisami szczególnymi)

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.5 PROMOCJA MIASTA

Bieżąca komunikacja urzędu z otoczeniem oraz dbałość o kreowanie pozytywnego wizerunku miasta to zadania realizowane przez Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji. Działania w tym zakresie w 2021 roku były oparte na kierunkach wyznaczonych we wcześniejszych latach, ze szczególnym uwzględnieniem bezpośredniej komunikacji z mieszkańcami prowadzonej za pomocą mediów społecznościowych, poprzez organizację spotkań Prezydenta Bytomia z mieszkańcami oraz konsultacji społecznych w ważnych dla miasta sprawach. Dużo uwagi poświęcono przeprowadzonej w 2021 roku kampanii promocyjnej, zachęcającej do zamieszkania w Bytomiu – „Bytom. Zamieszkać w wielkim stylu”.

Rzetelne informowanie mediów o ważnych dla funkcjonowania miasta sprawach to jedno z głównych działań Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji. W 2021 roku udzielił on dziennikarzom 369 odpowiedzi drogą mailową. Informacje były udzielane na bieżąco w trakcie rozmów telefonicznych, nagrań radiowych i telewizyjnych. Ponadto Wydział organizował briefingi i konferencje prasowe oraz przygotowywał i wysyłał do mediów lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich i branżowych informacje prasowe (81 razy).

Wydział realizował także bieżące zadania z zakresu

publikacji ogłoszeń w prasie. Łącznie w prasie lokalnej, regionalnej i krajowej pojawiły się 328 ogłoszeń, z czego najwięcej opublikowanych zostało w prasie o zasięgu regionalnym i lokalnym, a dotyczących sprzedaży nieruchomości gminy Bytom oraz lokalnych wydarzeń odbywających się na terenie Miasta Bytomia.

Wydział zapewniał dostęp mieszkańcom do aktualnych informacji nt. funkcjonowania miasta. Na stronie internetowej www.bytom.pl pracownicy Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji zamieścili łącznie 2233 artykuły dotyczące życia miasta, gospodarki, zdrowia i polityki społecznej, działań kulturalnych, sportowych, edukacyjnych, turystyki, imprez w mieście, a także atrakcji dla dzieci oraz wydarzeń związanych z historią Miasta Bytomia. Ponadto zamieszczano także informacje dotyczące spraw komunalnych, działań związanych z ochroną środowiska, a także działalnością organizacji pozarządowych na terenie miasta. W 2021 roku kontynuowane były działania monitorujące i informacyjne związane z sytuacją epidemiczną COVID-19. Na stronie www.bytom.pl można było znaleźć dane dotyczące zachorowań w Bytomiu, w województwie śląskim oraz kraju. Oprócz statystyk znalazły się także informacje o działaniach mających na celu walkę ze skutkami epidemii na obszarze Bytomia i formach wsparcia mieszkańców. Wiele uwagi poświę-

Infografika 2: Aktywność miasta w mediach społecznościowych

W 2021 r. zwiększyło się zainteresowanie miejskimi aktualnościami w mediach społecznościowych.

Wzrosła liczba fanów fanpage'a Miasta Bytom na Facebooku – **z 27,3 tys. do 31,9 tys.** osób. W 2021 r. opublikowano **ponad 1400 postów**. Zasięg fanpage'a Miasta Bytom w 2021 roku wyniósł **1,86 mln użytkowników** i był o **3,6%** wyższy niż w roku 2020.

Na kanale Youtube.com przybyło **520 subskrybentów**, co dało łączną liczbę **1458 subskrypcji**. W 2021 roku opublikowano **209 materiałów wideo**. Wszystkie materiały na kanale Miasto Bytom w 2020 roku były **oglądane 171,9 tys. razy**.

Profil UM Bytom prowadzony w serwisie społecznościowym Twitter.com zyskał w 2021 roku **250 nowych obserwujących**. Łączna liczba obserwujących na koniec 2021 roku wyniosła **1576**. W 2021 roku na Twitterze **opublikowano 1297 tweetów**.

W 2021 r. na profilu bytom.pl w serwisie Instagram **opublikowano 944 postów**, co przyciągnęło **ponad 4000 obserwujących**.

Na portalu fotograficznym Pinterest.com w 2021 roku zarejestrowano **26,8 tys. wyświetleń**, profil Bytomia zainteresował **13,3 tys. odbiorców**.

cono informowaniu o funkcjonowaniu punktów wymazowych i punktów szczepień na terenie Bytomia. Łącznie na stronie www.bytom.pl pojawiło się 86 informacji o tej tematyce. Działania informacyjne związane z sytuacją epidemiczną były prowadzone równolegle także w kanałach w mediach społecznościowych Miasta Bytom – na Facebooku, Twitterze, Instagramie i w serwisie YouTube, gdzie w 2021 roku ukazało się kilkaset aktualności dotyczących zdrowia publicznego w Bytomiu oraz w prasie lokalnej, gdzie łącznie opublikowano 10 ogłoszeń związanych z akcjami mającymi na celu przeciwdziałanie epidemii koronawirusa.

W 2021 roku mieszkańcy mogli korzystać z nowego Biuletynu Informacji Publicznej, w którym w przejrzysty, uporządkowany i dostępny sposób prezentowane są informacje dotyczące funkcjonowania Urzędu Miejskiego. Nowa wersja BIP-u spełnia standardy WCAG 2.0 i WCAG 2.1 oraz wymogi responsywności i standardy dostępności dla osób niepełnosprawnych. W raportowanym roku w BIP-ie opublikowano 3721 ogłoszeń.

W 2021 roku uruchomione zostało także nowe narzędzie do składania wniosków i głosowania w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego. To nowoczesna witryna, graficznie wpisująca się w powstałą nieco wcześniej nową stronę internetową miasta. Strona <https://bo.bytom.pl/> wyposażona jest w nowoczesne mechanizmy wspomagające zarządzanie treścią i publikowanie informacji o realizowanych projektach. Co najważniejsze, strona poświęcona Bytomskiemu Budżetowi Obywatelskiemu wyposażona jest w system głosowania online w budżecie obywatelskim z rozbiem na grupy wiekowe głosujących oraz system weryfikacji głosów. Strona wyposażona jest w interaktywną mapę zrealizowanych na przestrzeni ostatnich lat projektów oraz stanowi kompendium wiedzy o projektach na każdym etapie realizacji. Witryna posiada automatyczny licznik prezentujący czas do ważnego wydarzenia, którym samodzielnie administrują pracownicy wydziału. Strona <https://bo.bytom.pl/> w całości dostosowana jest standardu dostępności na poziomie WCAG 2.1. Pracownicy obsługujący stronę dbają również o stałe zachowanie dostępności treści dla osób z niepełnosprawnościami.

Mając na uwadze potrzeby mieszkańców poszukujących informacji o życiu kulturalno-społecznym miasta w prasie drukowanej, Miasto Bytom wydało 10 numerów informatora „Rynek 7”. W piśmie publikowane są wywiady z bytomianami prezentującymi ciekawą twórczość lub pasję, wykazującymi się osią-

gnięciami w swoich dziedzinach, podejmującymi nietuzinkowe inicjatywy. Pismo w nakładzie 3000 egzemplarzy docierało do wielu miejsc w różnych dzielnicach miasta. Jest ponadto rozpowszechniane w formie elektronicznej.

Na łamach pisma „Rynek 7” drukowane są fotokody odsyłające do podcastów publikowanych w cyklu „Bytom rozmaity” w serwisach YouTube.com, Spotify, PodcastApple.com, ListenNotes.com, Podcasts.Google.com. Ta forma publikacji internetowej zdobywa coraz więcej odbiorców. Rozmówcami w 2021 roku byli m.in. Marzena Rogozińska – astrofotografka, Karolina Kruszewska – projektantka, Marta Knopik – pisarka, Andrzej Falkiewicz – specjalista pracy socjalnej, Edward Nowak – pasjonat, znawca Elektrociepłowni Szombierki, a także Dobromir Bujak – prezes Skarpy Bytom, Krystyna Jankowiak-Markwica – dyrektor BCK, Ireneusz Herisz – dyrektor MDK nr 1, sportowcy: Mariusz Bacik, Beata Pacut, historycy: Dariusz Pietrucha, Maciej Bartków, Tomasz Śmiałek, Jacek Maniecki, miłośnicy Rozbarku: Jan Łoś, Franciszek Zastawnik, Stanisław Strojek. W 2021 roku powstały 24 podcasty.

Zdjęcie 27: Okładka informatora „Rynek 7”

Kontynuowano realizację zadań związanych z organizacją spotkań prezydenta z mieszkańcami, zarówno na żywo, jak i w formie online. Spotkania te były okazją do dyskusji i poznania oczekiwań mieszkańców. W związku z obowiązującymi rygorami epidemicznymi część spotkań prezydenta z mieszkańcami zrealizowano w formule Q&A (prezydent odpowiadał na pytania internautów, które zostały zadane w komentarzach przed spotkaniem oraz podczas jego trwania). Spotkania w formule Q&A odbyły się w następujących terminach i związane były ze sprawami wskazanych dzielnic:

- 12 kwietnia – Śródmieście
- 26 kwietnia – Miechowice,
- 10 maja – Stroszek i os. Ziętka,
- 24 maja – Bobrek,
- 21 czerwca – Łagiewniki.

Bezpośrednie spotkania z mieszkańcami miały miejsce 11 października w Stolarzowicach, 25 października w Górnikach, 8 listopada w Karbiu, 22 listopada w Rozbarku, 13 grudnia w Śródmieściu oraz 20 grudnia w Suchoj Górze.

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji kontynuuje projekt miejskiej telewizji internetowej pn. Bytomski Serwis Informacyjny. Do grudnia 2021 roku za pośrednictwem materiałów wideo przekazywane były najważniejsze wydarzenia z życia Bytomia. Kamera była wszędzie tam, gdzie działo się coś ciekawego i ważnego. Na rzetelnie przygotowany serwis informacyjny w 2021 roku składały się trzy aktual-

ności w tygodniu oraz jedno podsumowanie miesiąca. Każdego miesiąca na kanale YouTube.com w ramach funkcjonowania Bytomskiego Serwisu Informacyjnego publikowano 12 informacji. Łącznie w ciągu roku to 156 materiałów informacyjnych.

Działalność komunikacyjna i promocyjna nie mogłaby skutecznie funkcjonować bez stałego poszerzania bazy fotograficznej miasta. Od stycznia do grudnia na zlecenie Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji wykonano 742 sesje fotograficzne (składające się z kilkunastu do kilkudziesięciu zdjęć) ważnych wydarzeń oraz ciekawych miejsc Bytomia. Ponadto zasób fotograficzny miasta wzbogaciły 1023 zdjęcia z 32 sesji zdjęciowych z wykorzystaniem drona. Część zdjęć wykorzystana została do stworzenia miejskiego kalendarza na 2022 rok. Z drona były również kręcone materiały filmowe, które pomogły w realnej ocenie zmian organizacji ruchu na ul. Karola Miarki. Takich filmów powstało 26.

Wśród kampanii promocyjnych zrealizowanych w 2021 roku warto wymienić:

- „Bytom. Zamieszkać w wielkim stylu” – w listopadzie 2021 r. przeprowadziliśmy kampanię promocyjną podkreślającą walory Bytomia, jako miejsca dobrego do zamieszkania – „Bytom. Zamieszkać w Wielkim Stylu”. Ambasadorami kampanii zostali nowi bytomianie – mieszkańcy, dla których Bytom w ostatnich latach stał się nowym domem i którzy zdecydowali się zostać ambasadorami akcji;
- Zamieszkać w Bytomiu – działaniem o charakterze wizerunkowym, prezentującym walory Bytomia

Zdjęcie 28: Jeden z banerów kampanii „Bytom. Zamieszkać w wielkim stylu”

jako miejsca dobrego do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej, był cykl 36 artykułów sponsorowanych w portalu Silesia.24, a także publikacja postów odsyłających do tych materiałów w mediach społecznościowych tego portalu – w serwisach Facebook i Twitter;

- #BO_Bytom Bytomski Budżet Obywatelski, wieloetapowa kampania zachęcająca do składania projektów w budżecie partycypacyjnym i głosowania w nim; w jej ramach powstała m.in. nowa strona z narzędziem do głosowania www.bo.bytom.pl, z funkcjami do głosowania internetowego dla mieszkańców, powstały plakaty, billboardy, przeprowadzona została kampania w mediach społecznościowych oraz w lokalnej prasie;
- Ucz się w Bytomiu, kampania zachęcająca ósmoklasistów do wyboru jednej z kilkunastu bytomskich szkół ponadpodstawowych poprzez informacje w mediach internetowych, na portalach społecznościowych, poprzez ekspozycję reklam zewnętrznych (billboardy, plakaty), a także w prasie;
- Dbamy o nasze zdrowie – informująca o stałych i mobilnych punktach szczepień przeciwko Covid-19 poprzez kampanię billboardową, plakaty, ulotki dystrybuowane w miejscach zamieszkania bytomian, informacje w Internecie, mediach społecznościowych i prasie;
- Otwarcie Lodowiska im. Braci Nikodemowiczów – kampania prezentująca walory nowoczesnego obiektu sportowego umożliwiającego rozwój hokeja w mieście przy okazji jego otwarcia.

Mając na uwadze zainteresowanie mieszkańców Bytomia i regionu lokalnymi atrakcjami turystycznymi, w ramach akcji „Bytom nieoczywisty” powstał przewodnik z propozycjami 4 tras spacerowych po mieście. Wśród nich znalazły się: „Śródmieście z głową w chmurach” i Miechowice z nosem w historii” autorstwa Anny i Tomasza Śmiałków, „Rzut oka na ślady II wojny światowej w Bytomiu” Dariusza Pietruchy oraz „Jedną nogą przez bytomskie łąki, lasy, pola” autorstwa Julii Góry. Publikacja o charakterze ciekawostkowym przybliży walory bytomskiej architektury, historii i przyrody, także w odniesieniu do regionu. Do każdego opisu spaceru dołączono fotokody odsyłające do map i materiałów dźwięko-

wych opublikowanych w serwisach YouTube i Spotify, pełniących rolę audio przewodnika, ułatwiającego i uatrakcyjnającego indywidualnie przejście tras spacerów. W okresie wakacyjnym odbyły się także cztery spacer w grupach poprowadzone przez autorów publikacji, w których wzięło udział około 150 osób. Wydany przy dofinansowaniu Śląskiej Organizacji Turystycznej przewodnik powstał w nakładzie 1000 egzemplarzy.

Na 10 tablicach billboardowych Gminy Bytom usytuowanych w różnych dzielnicach miasta eksponowane były reklamy dotyczące tematów: #BO_Bytom Bytomski Budżet Obywatelski, otwarcie Lodowiska im. Braci Nikodemowiczów, promocja bytomskich szkół ponadpodstawowych, utworzenie punktów szczepień w mieście, promocji rynku mieszkaniowego „Bytom. Zamieszkać w wielkim stylu”, Bokser-ski Memoriał im. Leszka Błazyńskiego, Kolędowanie ze świątecznym barszczem. Gmina udostępniała ponadto tablice bytomskim podmiotom. Dzięki tej współpracy do mieszkańców trafiły informacje w następujących przedsięwzięciach i wydarzeniach: nabór do akademii piłkarskiej Bytomskiego Sportu Polonia Bytom Sp. z o.o., obchody 100. rocznicy plebiscytu na Górnym Śląsku, rozgrywki tenisowe Billie Jean King Cup w Bytomiu, Narodowe Mistrzostwa Polski w Tenisie na kortach KS Górnika Bytom, Bytomski Festiwal Literacki dla Dzieci w Beceku, wystawa „Chłód w pokoju sący waniliowe mleko. Wystawa dla najmłodszych i nie tylko” w CSW Kronika, bytomskie Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, 16. Międzynarodowy Festiwal im. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego, 12. Półmaraton Bytomski, VIII Charytatywny Koncert Świąteczno-Noworoczny.

W ramach dystrybucji płatnej i bezpłatnej materiałów informacyjnych i promocyjnych miasta w Biurze Promocji Bytomia mieszkańcy oraz turyści mogli nabywać książki, magnesy, pocztówki, kalendarze, smycze, ulotki informacyjne, repertuary instytucji kulturalnych, bezpłatne informatory o Bytomiu i regionie. Wsparcie w postaci materiałów promocyjnych uzyskiwały także organizacje pozarządowe.

2.6 WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

2.6.1 Miasta partnerskie

Zakres współpracy Bytomia z miastami partnerskimi oraz inna aktywność międzynarodowa były w 2021 r. ograniczona z uwagi na sytuację pandemiczną i zamknięcie granic państwowych.

Vsetín (Czechy)

Umowę partnerską miasta podpisały 11 listopada 2003 r. w Bytomiu. W 2021 r. miała miejsce wizyta przedstawicieli Vsetína w Bytomiu, w ramach projektu „With the eye of youth”, którego organizatorem była Fundacja Europejskich Inicjatyw na Śląsku. Celem projektu, „With the Eye of Youth”, jest zbudowanie solidnej współpracy między organizacjami pozarządowymi, miastami oraz młodzieżowymi radami miejskimi.

skich Inicjatyw na Śląsku. Celem projektu, „With the Eye of Youth”, jest zbudowanie solidnej współpracy między organizacjami pozarządowymi, miastami oraz młodzieżowymi radami miejskimi.

Drohobycz (Ukraina)

Umowę partnerską miasta podpisały 5 grudnia 2011 r. Wizyta z partnerskiego miasta Drohobycz na czele z burmistrzem Tarasem Kuczmą w grudniu 2021 r. była ukończeniem kontaktów z tym ważnym dla polskiego dziedzictwa kulturowego miastem. Goście z Ukrainy zostali zaproszeni do Bytomia przez prezydenta Mariusza Wołosza, który we wrześniu 2021 r. odwiedził leżący się w obwodzie lwowskim Drohobycz. Okazją do kolejnego spotkania stała się 10. rocznica podpisania umowy partnerskiej między Bytomiem a Drohobyczem. Przedstawiciele partnerskiego miasta nie tylko zwiedzili nasze miasto, w tym jego zabytki i nowo powstałe obiekty sportowe, ale również rozmawiali na temat wspólnych działań kulturalnych związanych z przyszłorocznym X Międzynarodowym Festiwałem Brunona Schulza w Drohobyczu. Ponadto Miasto Bytom otrzymało od Miasta Drohobycz, zaproszenie do wspólnego czytania poezji najwybitniejszego ukraińskiego poety Tarasa Szewczenko. Miejska Biblioteka Publiczna w Bytomiu przygotowała film, na którym przedstawione są wybrane wiersze Tarasa Szewczenki, między innymi „Dumka”, „Dola” oraz „Sadek wiśniowy...”.

zostali zaproszeni do Bytomia przez prezydenta Mariusza Wołosza, który we wrześniu 2021 r. odwiedził leżący się w obwodzie lwowskim Drohobycz. Okazją do kolejnego spotkania stała się 10. rocznica podpisania umowy partnerskiej między Bytomiem a Drohobyczem. Przedstawiciele partnerskiego miasta nie tylko zwiedzili nasze miasto, w tym jego zabytki i nowo powstałe obiekty sportowe, ale również rozmawiali na temat wspólnych działań kulturalnych związanych z przyszłorocznym X Międzynarodowym Festiwałem Brunona Schulza w Drohobyczu. Ponadto Miasto Bytom otrzymało od Miasta Drohobycz, zaproszenie do wspólnego czytania poezji najwybitniejszego ukraińskiego poety Tarasa Szewczenko. Miejska Biblioteka Publiczna w Bytomiu przygotowała film, na którym przedstawione są wybrane wiersze Tarasa Szewczenki, między innymi „Dumka”, „Dola” oraz „Sadek wiśniowy...”.

Butte Silver Bow (Montana, USA)

Umowę partnerską miasta podpisały 22 maja 2001 r. w Bytomiu. W 2021 r. poza korespondencją kurtuazyjną, nie prowadzono wspólnych działań.

Recklinghausen (Niemcy)

Umowę partnerską miasta podpisały 15 grudnia 2000 r. w Bytomiu, a następnie 13 marca 2001 r. w Recklinghausen. W 2021 roku miasta obchodziły jubileusz 20-lecia podpisania umowy o współpracy. Z tej okazji przedstawiciele władz Bytomia wzięli udział, w Recklinghausen,

w obchodach upamiętniających to ważne dla obu miast wydarzenie. Jednym z głównych punktów obchodów było wręczenie przez prezydenta Mariusza Wołosza i przewodniczącego Rady Miejskiej Mariusza Janasa na ręce burmistrza Recklinghausen Medalu Miasta Bytomia, który został przyznany przez kapitułę Medalu za całokształt dotychczasowej, 20-letniej współpracy między oboma miastami w dziedzinie kultury, edukacji oraz sportu.

Ormož (Słowenia)

Umowę partnerską miasta podpisały 9 września 2017 r. w Bytomiu. W listopadzie 2021 r. zaplanowano wizytę bytomskiej delegacji w Ormož z okazji obchodów Dnia Świętego Marcina. Wizyta została odwołana z uwagi na pandemię Covid-19.

Dmitrov (Rosja)

Umowę partnerską miasta podpisały 5 kwietnia 2005 r. w Dmitrowie i 11 lipca 2005 r. w Bytomiu. W 2021 r. poza korespondencją kurtuazyjną nie prowadzono wspólnych działań.

Żytomierz (Ukraina)

Umowę partnerską miasta podpisały podczas I Międzynarodowego Festiwalu NGO w Bytomiu w dniu 9 września 2016 r. W październiku 2021 r. delegacja z Bytomia odwiedziła Żytomierz z okazji XIV Dni Kultury Polskiej na Ukrainie oraz XXVII Międzynarodowego Festiwalu Kultury Polskiej „Tęcza Polesia”, organizowanym przez Wiktorię Laskowska-Szczur prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie. Delegacja z Bytomia wzięła też udział w wycieczkach śladem polskich miejsc w Żytomierzu oraz w spotkaniach z Polakami w Centrum Polskim.

2.6.2 Pozostała współpraca

Poza współpracą z miastami partnerskimi wspólne działania realizowane z partnerami zagranicznymi w 2021 r. obejmowały następujące przedsięwzięcia:

- OFFO 2021 - dziewiąta edycja Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworowej organizowanego przez Grupę Trzymającą OFFO. Jest to impreza cykliczna (biennale), która nie ma odpowiednika w polskim środowisku fotograficznym, a znana jest także poza

granicami kraju. OFFO jest Festiwalem gromadzącym twórców, którzy posługują się fotografią otworową (pinhole photography). W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bytomiu/Galeria Rotunda przy pl. Jana III Sobieskiego/ podczas festiwalu OFFO, swoją twórczość zaprezentowało trzech artystów z Polski, Czech i Francji: Pavel Piňos - Czechy „Villa Tugendhat, Lensless”; Kuba Luboradzki - Polska/ Warszawa „Fregata i okolice”; Georgii Vinogradov - Francja „Looking for a friend”.

- W 2021 r. liderzy młodzieżowi z trzech krajów przebywali w Bytomiu w ramach projektu „With the Eye of Youth”. Jego celem jest zbudowanie solidnej współpracy między organizacjami pozarządowymi, miastami oraz młodzieżowymi radami miejskimi. Uczestnicy kursu szkoleniowego przyjechali z Trenčína na Słowacji oraz dwóch miast partnerskich Bytomia - Vsetina w Czechach oraz Ormož w Słowenii.

- Miasto po raz kolejny zaangażowało się w akcję „Podaruj Znicz na kresy”, nad którą patronat honorowy przyjął Prezydent Miasta Bytomia. Znicze zapłonęły na opuszczonych grobach Polaków, którzy zostali pochowani w dziesiątkach nekropolii w Borysławiu, Chmielnickim, Drohobyczu, Lwowie, Rudkach, Samborze, a także w Stryju i w miejscach narodowej pamięci w obwodzie lwowskim.

2.7 AKTYWNOŚĆ PRAWODAWCZA ORGANÓW GMINY

W 2021 r. Prezydent Bytomia wydał 559 zarządzeń, spośród których 4 zarządzenia podlegały publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Rada Miejska w Bytomiu podjęła w roku 2021 182 uchwały, z czego 41 uchwał miało charakter prawa miejscowego.

Uchwały podejmowano na 15 sesjach Rady Miejskiej w dniach:

- 25 i 28 stycznia,
- 22 lutego,
- 29 marca,
- 26 kwietnia,
- 25 maja,

- 21 czerwca,
- 26 lipca,
- 30 sierpnia,
- 3, 10 i 27 września,
- 25 października,
- 22-23 listopada,
- 20 grudnia.

10 sesji RM odbyło się w trybie zdalnym z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość. Poza 6 uchwałami, których nieważność stwierdził w ramach nadzoru prawnego Wojewoda Śląski, pozostałe uchwały zostały zrealizowane bądź pozostają w realizacji jako obowiązujące także w 2022 r.

2.8 DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ WALKI Z PANDEMIĄ COVID-19 I JEJ NEGATYWNYMI SKUTKAMI

W 2021 roku funkcjonowanie w stanie pandemii COVID-19 nadal było wyzwaniem dla mieszkańców i władz Bytomia. Życie społeczno-gospodarcze podlegało szeregowi ograniczeń, co przełożyło się nie tylko na możliwości administracyjne i organizacyjne w jednostkach miejskich i innych podmiotach, ale również na sposób realizacji ich budżetów. Konieczne było dalsze stosowanie się do realiów zagrożenia zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 i realizacja licznych działań mających na celu ograniczenie możliwości jego rozpowszechniania oraz przeciwdziałania jego skutkom. Pomoc z miasta płynęła do szpitali, ośrodków zdrowia placówek oświatowych i przedsiębiorstw.

Ochrona zdrowia

Funkcjonowanie podmiotów ochrony zdrowia w 2021 r. w dalszym ciągu było uwarunkowane stanem epidemii wirusa SARS-CoV-2. Ww. jednostki funkcjonowały w podwyższonym reżimie sanitarnym zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego. Udzielanie świadczeń zdrowotnych przez gabinety/poradnie podstawowej opieki zdrowotnej odbywało się głównie w formie teleporad. Zgodnie z zaleceniami Narodowego Funduszu Zdrowia, ograniczono lub czasowo zawieszono udzielanie świadczeń wykonywanych planowo lub zgod-

branych oddziałów i utworzenia dodatkowych tzw. „łóżek covidowych” dla pacjentów z potwierdzonym zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. W 2021 r. łączna liczba pacjentów bytomskich szpitali hospitalizowanych z powodu zakażenia wirusem SARS-CoV-2 wynosiła 1589 osób, z czego w Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 - 463 osoby, w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 – 126 osób oraz w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 – 1000 osób.

W ramach realizacji kolejnego etapu Narodowego Programu Szczepień przeciw Covid-19, na mocy decyzji Wojewody Śląskiego z dnia 20 kwietnia 2021 r., na terenie Bytomia zostały utworzone dwa Punkty Szczepień Powszechnych zlokalizowane w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Bytomiu przy ul. Wrocławskiej 120 oraz na terenie Centrum Handlowego Atrium Plejada przy al. Jana Nowaka Jeziorańskiego 25. W 2021 r. w powyższych punktach wykonano łącznie 59 331 szczepień.

W 2021 r. w ramach promocji Narodowego Programu Szczepień przeciw Covid-19, mającej na celu zwiększenie liczby osób zaszczepionych w populacji, w okresie od czerwca do października 2021 r., zorganizowano 13 plenerowych akcji szczepień, podczas których zaszczepiło się prawie 1 000 osób. Powyższe przedsięwzięcie było realizowane przy współpracy z lokalnymi parafiami kościoła katolickiego,

Zdjęcie 29: Mobilny punkt szczepień i punkt spisu powszechnego w Miechowicach

Źródło: www.bytom.pl

nie z przyjętym planem postępowania leczniczego. Na mocy decyzji Wojewody Śląskiego, bytomskie szpitale zostały zobowiązane do przystosowania wy-

jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej oraz przy okazji wydarzeń kulturalno-sportowych odbywających się w mieście.

Trwająca od 2020 r. pandemia COVID-19 przyczyniła się do obniżenia odporności psychicznej osób w różnym wieku. Spowodowała problemy w sferze funkcjonowania społecznego, takie jak wyobcowanie, wynikające z wymuszonej izolacji oraz strachu przed zachorowaniem. Pogłębiła stany lękowe i depresyjne, prowadzące niejednokrotnie do prób samobójczych, nasiliła uzależnienia i zjawisko przemocy domowej. Aby wyjść naprzeciw problemom mieszkańców Bytomia, którzy potrzebują pomocy psychologicznej, przy współpracy Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz Bytomskiego Centrum Wsparcia, powstały 3 punkty konsultacyjne (Projekt 3 Punkty), w których każdy dorosły mieszkaniec Bytomia może skorzystać z konsultacji psychologicznej. Wsparcie psychologa w punktach konsultacyjnych udzielane jest w formie rozmowy indywidualnej i ukierunkowania na dalszą pomoc. Punkty rozpoczęły działalność z dniem 16 listopada 2021 r. w trzech lokalizacjach na terenie miasta – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego przy ul. Wrocławskiej 120, kawiarence Centrum Usług Społecznych przy ul. Józefczaka 14 oraz w Dziennym Domu Pomocy Nr 1 przy ul. Piłsudskiego 69/9.

Szpital Specjalistyczny Nr 1 w Bytomiu, jako wiodąca na terenie miasta placówka prowadząca walkę z COVID-19, otrzymał w 2021 r. dotacje w ramach których:

- zrealizowano zadanie inwestycyjne pn. „Modernizacja bazy diagnostyczno-zabiegowej Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu” - zakupiono zestaw do wideo endoskopii, kolumnę laparoskopową, system holterowski – dotacja z budżetu miasta Bytomia w wysokości 600 000,00 zł;
- zrealizowano zadanie inwestycyjne pn. „Wymiana dźwigu osobowego w budynku nr 1 Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu” - dotacja z budżetu miasta Bytomia w wysokości 545 751,00 zł;
- zakończono realizację zadania inwestycyjnego pn. „Wymiana dźwigu osobowego w budynku nr 5 Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Bytomiu” – dotacja z budżetu miasta Bytomia w wysokości 35 134,95 zł.

Działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

- W 2021 r. działania Inspekcji Sanitarnej były głównie skupione na pracy związanej z trwającym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii SARS-CoV-2 oraz koniecznością realizacji działań przeciwepidemicznych.
- Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bytomiu realizowali zadania w zakresie objęcia nadzorem epidemiologicznym osób

zakażonych SARS-CoV-2, jak również osób z kontaktu. Z uwagi na trwający stan epidemii działania kontrolne prowadzone były wyłącznie w przypadku podejrzenia narażenia na utratę zdrowia lub życia ludzi.

- W ramach prowadzonego nadzoru epidemiologicznego PPIS w Bytomiu w 2021 r. sprawował nadzór na terenie miasta Bytomia nad 12107 osobami zakażonymi SARS-CoV-2.

- W związku z faktem, iż Rada Ministrów w drodze rozporządzeń wprowadzała określone ograniczenia, nakazy i zakazy, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bytomiu w 2021 roku brali udział w kontrolach i wizjach przeprowadzanych wspólnie z Policją, podczas których sprawdzano czy ograniczenia, nakazy i zakazy były przestrzegane przez podmioty do tego zobowiązane. Kontrole i wizje dotyczyły głównie sklepów przemysłowych, siłowni, stoku narciarskiego oraz obiektów świadczących usługi noclegowe i środków transportu (tramwaje). Akcje przeprowadzone były w miesiącach: styczeń, marzec, kwiecień, maj, październik i grudzień. Łącznie przeprowadzono 54 wizytacje i 5 kontroli.

- Ponadto zostało przeprowadzonych 28 kontroli sanitarnych w środowisku pracy przez upoważnionych przedstawicieli PPIS w Bytomiu, podczas których sprawdzono przestrzeganie obostrzeń związanych z Covid-19. Podczas kontroli pouczano pracodawców o obowiązku zapewnienia pracownikom środków do dezynfekcji rąk lub rękawiczek jednorazowych, wprowadzenia odległości między stanowiskami pracy wynoszącą co najmniej 1,5 metra, jeżeli było to niemożliwe ze względu na charakter wykonywanej działalności oraz o obowiązku zakrywania ust i nosa przez pracowników za pomocą odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego w trakcie obsługi interesantów. Pracodawcy, u których przeprowadzono w/w kontrole sanitarne, w większości stosowali się do obostrzeń zawartych w przepisach oraz w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.

Edukacja

Ze względu na sytuację pandemiczną w roku 2021 konieczne było wprowadzenie czasowych ograniczeń w funkcjonowaniu szkół i placówek oświatowych. Od 18 stycznia 2021 r., po feriach zimowych przedszkola i szkoły funkcjonowały w następującym schemacie:

PRZEDSZKOLA

18.01.2021 r. – 28.03.2021 r. – stacjonarnie
29.03.2021 r. – 18.04.2021 r. – zdalnie
19.04.2021 r. – 25.06.2021 r. – stacjonarnie

I – III SZKOŁY PODSTAWOWE

18.01.2021 r. – 21.03.2021 r. – stacjonarnie

22.03.2021 r. – 02.05.2021 r. – zdalnie

04.05.2021 r. – 25.06.2021 r. – stacjonarnie

IV – VIII SZKOŁY PODSTAWOWE

18.01.2021 r. – 16.05.2021 r. – zdalnie

17.05.2021 r. – 30.05.2021 r. – hybrydowe

31.05.2021 r. – 25.06.2021 r. – stacjonarnie

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

18.01.2021 r. – 16.05.2021 r. – zdalnie

17.05.2021 r. – 30.05.2021 r. – hybrydowe

31.05.2021 r. – 25.06.2021 r. – stacjonarnie

Z uwagi na to, że w części przedszkoli, które działały bez przerwy, zaczęły pojawiać się ogniska koronawirusa, prezydent Bytomia, za zgodą Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, w okresie od 19 października 2020 r. do 15 maja 2021 r. zawiesił pracę stacjonarną nauczycieli, którzy pracowali w dwóch i więcej placówkach.

Ponadto w placówkach gdzie pojawiały się ogniska koronawirusa, na bieżąco i w porozumieniu z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną wyłączane były oddziały przedszkolne, klasy, bądź całe placówki, w których występowały pozytywne wyniki testu.

Pomoc dla przedsiębiorców

Panująca pandemia i wprowadzone w związku z nią liczne restrykcje utrudniały funkcjonowanie wielu przedsiębiorcom. Trudna sytuacja, w której znalazły się bytomskie firmy niosła za sobą utratę płynności finansowej, ryzyko upadłości czy likwidacji licznych miejsc pracy. Aby temu zapobiec, przedsiębiorcy wielu branż mierzący się z pandemią, mogli liczyć na wsparcie miasta uruchomione na celu ograniczenia negatywnych skutków ekonomicznych pandemii. Podobnie, jak w roku 2020 w ramach Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Ob-

sługi Inwestora funkcjonowała infolinia udzielająca przedsiębiorcom informacji na temat oferowanej pomocy, a na stronie miasta utworzono specjalną zakładkę „Pomoc dla przedsiębiorców w czasie pandemii”.

Gmina Bytom w szerokim zakresie wykorzystwała możliwości udzielania pomocy przedsiębiorcom, którzy z powodu pandemii utracili znaczną część przychodów. Zakres tego wsparcia regulowały stosowne przepisy prawa, a zwłaszcza ustawa z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W oparciu o te przepisy oraz w związku z wynikającymi z nich stosownymi programami pomocowymi w 2021 r. zostały podjęte na terenie Bytomia następujące uchwały:

- Uchwała Nr XXXVIII/532/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości: gruntów, budynków oraz budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19;
- Uchwała Nr XXXVIII/531/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

Ponadto w 2021 r. podjęto następujące uchwały regulujące zasady udzielania pomocy publicznej na terenie miasta:

- Uchwała Nr XXXVIII/530/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wie-

Infografika 3: Pomocy publicznej udzielonej bytomskim przedsiębiorcom w roku 2021

Ogółem wartość pomocy publicznej udzielonej bytomskim przedsiębiorcom w roku 2021 wynosiła **25 700 709,67 zł**, w tym **12 443 404,47 zł** stanowiła tzw. pomoc covid.

Liczba przypadków udzielonej pomocy wynosiła **2 687**, w tym pomoc covid: **2 113**

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z wydziałów i jednostek Urzędu Miejskiego w Bytomiu oraz na podstawie systemu SHRIMP prowadzonego przez UOKiK

lofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną na terenie miasta Bytomia;

- Uchwała Nr XXXVIII/529/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej na wspieranie inwestycji początkowej i tworzenie nowych miejsc pracy związanych z tą inwestycją na terenie miasta Bytomia;
- Uchwała Nr XLIII/589/21 Rady Miejskiej w Byto-

Pracy. Bardziej szczegółowo pomoc udzielana przez PUP została umówiona w dalszej części rozdziału. W przypadku Wydziałów Urzędu Miejskiego w Bytomiu oraz jednostek organizacyjnych innych niż Powiatowy Urząd Pracy pomoc covid była udzielana w ramach programów, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Oprócz pomocy covid, pomoc publiczna była udzielana bytomskimi przedsiębiorcom również w innych

Tabela 15: Realizacja programów pomocy covid w roku 2021

Numer programu pomocowego zatwierdzonego przez Komisję Europejską	Rodzaj środka (wg programu)	Okres obowiązywania	Podstawa prawna	Wartość pomocy udzielonej w roku 2021 [PLN]	Liczba przypadków
SA.56922 (2020/N)	Zwolnienie z podatku od nieruchomości Przedłużenie terminu płatności rat podatku od nieruchomości	23.04.2020 - 31.12.2021	art. 15p ustawy covid art. 15q ustawy covid	228 863,52	71
SA.57726 (2020/N)	Pomniejszenie opłaty z tytułu użytkowania wieczystego Niepobieranie czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie Pomniejszenie opłaty z tytułu użytkowania wieczystego, niepobieranie czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie	28.07.2020 - 30.06.2021	art. 15jb ustawy covid art. 15jb ustawy covid art. 15jd ustawy covid	218 241,27	7
SA.59915 (2020/N)	Pomniejszenie opłaty z tytułu użytkowania wieczystego i opłaty przekształceniowej za 2021 r.	11.12.2020 - 30.06.2021	art. 15jca ustawy covid	290 147,16	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z wydziałów i jednostek Urzędu Miejskiego w Bytomiu oraz na podstawie systemu SHRIMP prowadzonego przez UOKiK

miu z dnia 24 maja 2021 r. zmieniająca uchwałę nr LI/627/17 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie określenia zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym miasta Bytomia oraz jego jednostek organizacyjnych, warunków dopuszczalności pomocy publicznej, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazania organów uprawnionych do udzielenia przedmiotowych ulg.

Wartość pomocy publicznej udzielonej bytomskimi przedsiębiorcom w roku 2021 przedstawia infografika 3 ze strony 59. Podane wyżej wartości obejmują również pomoc udzieloną przez Powiatowy Urząd

formach, w tym w postaci pomocy publicznej de minimis. Pomoc obejmowała zwłaszcza działania takie jak:

- umorzenia, częściowe umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty opłat z tytułu dzierżawy terenów i obiektów gminnych;
- pomniejszenia i odroczenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego;
- umorzenia, częściowe umorzenia lub odroczenia opłat z tytułu zajęcia pasa drogowego;
- obniżenia czynszu z tytułu najmu lokalu użytkowego wynajmowanego od gminy.

Wartość przypadków pomocy publicznej innej niż covid udzielonej w roku 2021 przez Wydziały Urzędu

Miejskiego w Bytomiu oraz jednostki organizacyjnej inne niż Powiatowy Urząd Pracy wynosiła 5 483 948,44 złotych, a liczba przypadków udzielonej pomocy to 224.

Szczególnie dotkniętą przez pandemię branżą była gastronomia, a działający w niej przedsiębiorcy ponieśli szczególnie dotkliwe straty. W wyniku konsultacji Prezydenta Miasta ze środowiskiem bytomskich restauratorów pod obrady Rady Miejskiej w Bytomiu został skierowany projekt, a następnie podjęta została Uchwała Nr XXXIX/545/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie zwolnienia przedsiębiorców z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie Bytomia w 2021 r. Zwolnienie to nie miało charakteru pomocy publicznej, jednak w istotny sposób przyczyniło się do obniżenia kosztów prowadzenia działalności w tej branży.

Innym zwolnieniem, które nie zawsze ma charakter pomocy publicznej mogą być zwolnienia i obniżki czynszu udzielane najemcom lokali użytkowych przez Bytomskie Mieszkania. Podmiotom wynajmującym gminne lokale użytkowe w Bytomiu w 2021 r. Bytomskie Mieszkania udzieliły zwolnień i obniżenia stawek czynszowych oraz umorzeń należności na łączną kwotę 94 515,97 zł, z tego największa część wsparcia, tj. 89 769,00 zł, dotyczyła zwolnień i obniżenia czynszu za lokale użytkowe.

Tarcza antycovidowa realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy

Pomoc antycovidowa dla przedsiębiorców realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy obejmowała:

- niskooprocentowaną pożyczkę z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców (art.15zzd), kwota wydatkowana 128 000,00 zł na 26 osób;
- niskooprocentowaną pożyczkę z Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych (art.15zzda), kwota wydatkowana 18 773,00 zł na 4 osoby;
- dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art.15zzc), kwota wydatkowana 840 858,67 zł na 169 osób;
- dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art.15zzb) kwota wydatkowana 1 872 937,57 zł na 455 osób;
- dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla organizacji pozarządowych (art.15zze), kwota wydatkowana 4 200,00 zł na 2 osoby;
- dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla kościelnej osoby prawnej (art.15zze2), kwota wydatkowana W 2021 r. nie udzielono wsparcia w ramach wymienionego artykułu;
- dotację dla mikro i małych przedsiębiorstw określonych branż (art.15zze4) - kwota wydatkowana 7 737 000,00 zł na 1 548 osób;
- dotacje dla mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców określonych branż na pokrycie bieżących kosztów działalności gospodarczej (art. 15 zze4 – Rozp.) Z tej formy wypłacono 236 dotacji, w łącznej kwocie 1 180 000,00 zł.

Łącznie, w ramach tarczy antykryzysowej wsparciem objęto 2 440 osób/podmiotów, a łączna kwota wydatkowana wynosiła 11 781 769,24 zł.

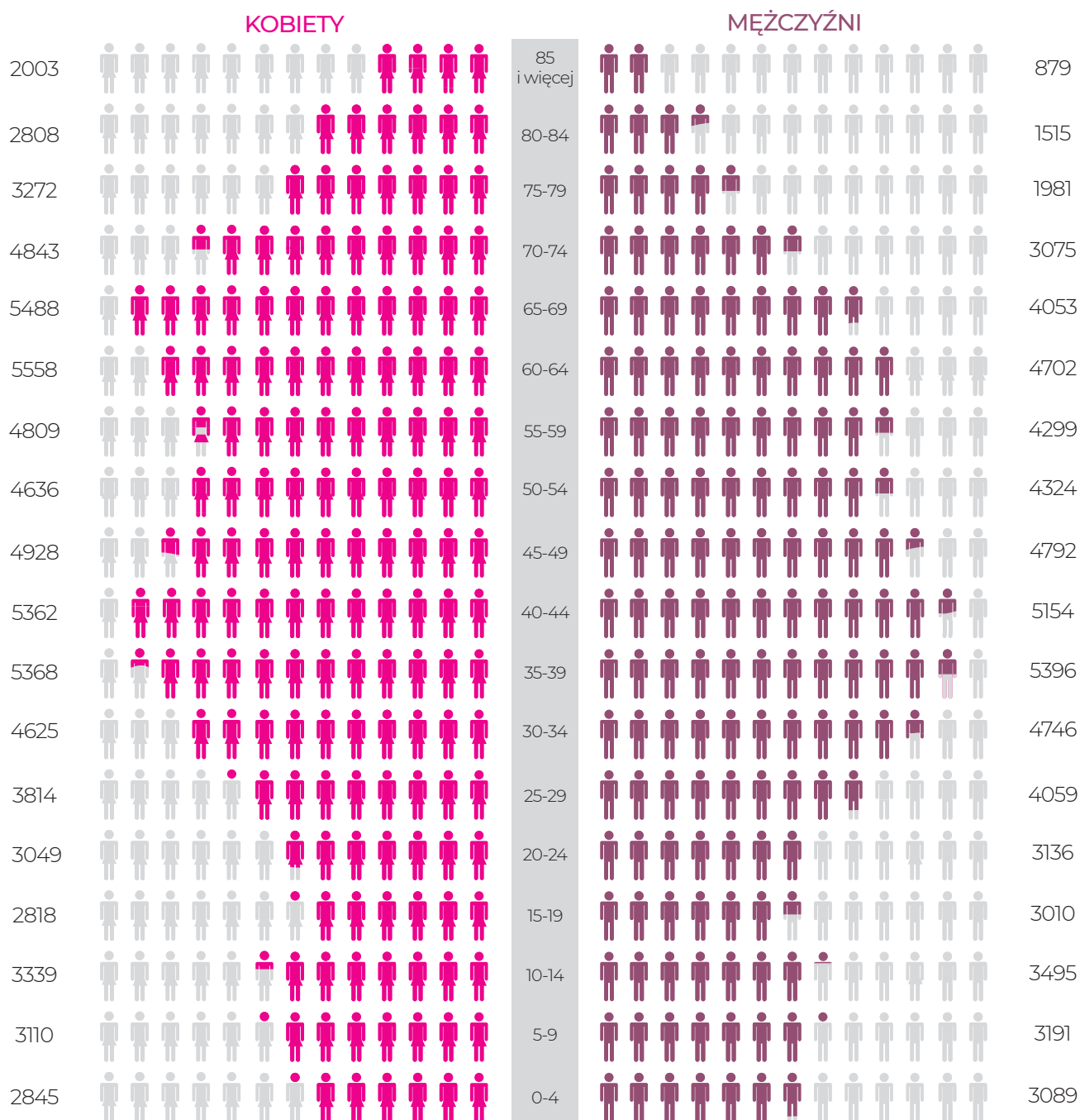
3. SPOŁECZNOŚĆ

3.1 DEMOGRAFIA

Zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom, w Bytomiu na dzień 31 grudnia 2021 r. zameldowanych na pobyt stały było 137 590 osób, w tym 72 676 osób tj. 52,8% ogółu mieszkańców stanowiły kobiety.

Rok 2021 był kolejnym, w którym w Bytomiu występowało zjawisko depopulacji. W porównaniu z rokiem 2020 liczba mieszkańców spadła o 3 186 osób.

Infografika 4: Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na 31.12.2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 16: Struktura mieszkańców Bytomia według grup ekonomicznych w latach 2020-2021

Grupy ekonomiczne mieszkańców	Płeć	31.12.2020 r.		31.12.2021 r.	
		Liczba	%	Liczba	%
Ogółem	Kobiety	74 185	52,7	72 676	52,8
	Mężczyźni	66 591	47,3	64 914	47,2
	RAZEM	140 776	100,0	137 590	100
Wiek przedprodukcyjny	Kobiety (0-17 lat)	11 293	8,0	11 042	8,0
	Mężczyźni (0-17 lat)	11 908	8,5	11 630	8,4
	RAZEM	23 201	16,5	22 672	16,4
Wiek produkcyjny	Kobiety (18-59 lat)	38 804	27,8	37 661	27,4
	Mężczyźni (18-64 lata)	43 177	30,9	41 781	30,4
	RAZEM	81 981	58,7	79 442	57,8
Wiek poprodukcyjny	Kobiety (60 i więcej lat)	24 088	16,8	23 973	17,4
	Mężczyźni (65 i więcej lat)	11 506	8,0	11 503	8,4
	RAZEM	35 594	24,8	35 476	25,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Bytomiu.

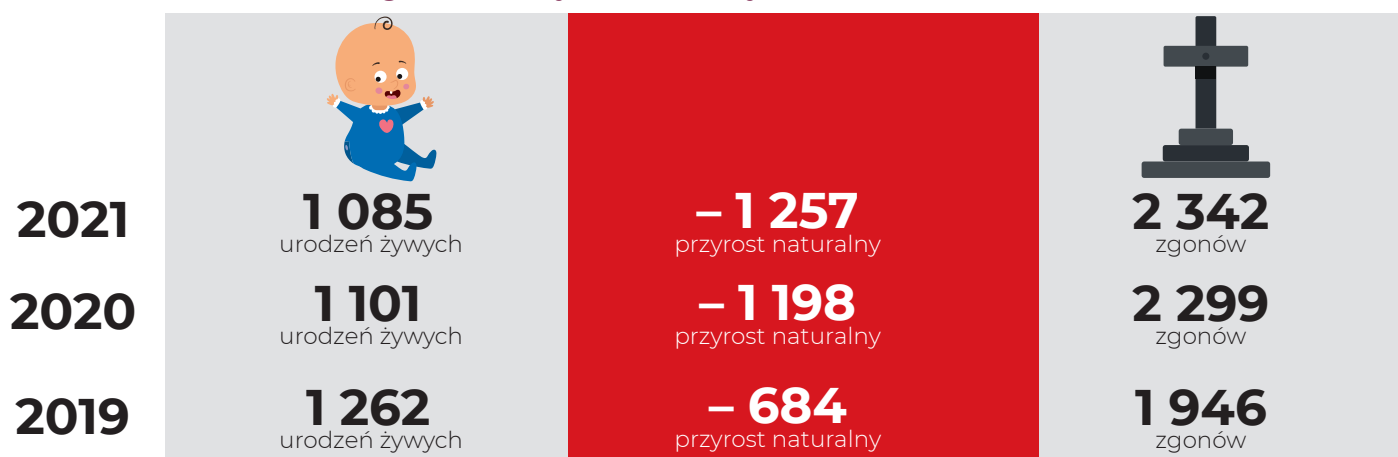
Wybrane wskaźniki demograficzne dotyczące mieszkańców Bytomia kształtowały się następująco:

- na 100 mężczyzn przypadło 112 kobiet;
- na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadło 29 osób w wieku przedprodukcyjnym i 45 osób w wieku poprodukcyjnym;

- wskaźnik starości demograficznej wynosił 26%;
- średni wskaźnik gęstości zaludnienia wynosił 1981 osób na 1 km² powierzchni miasta.

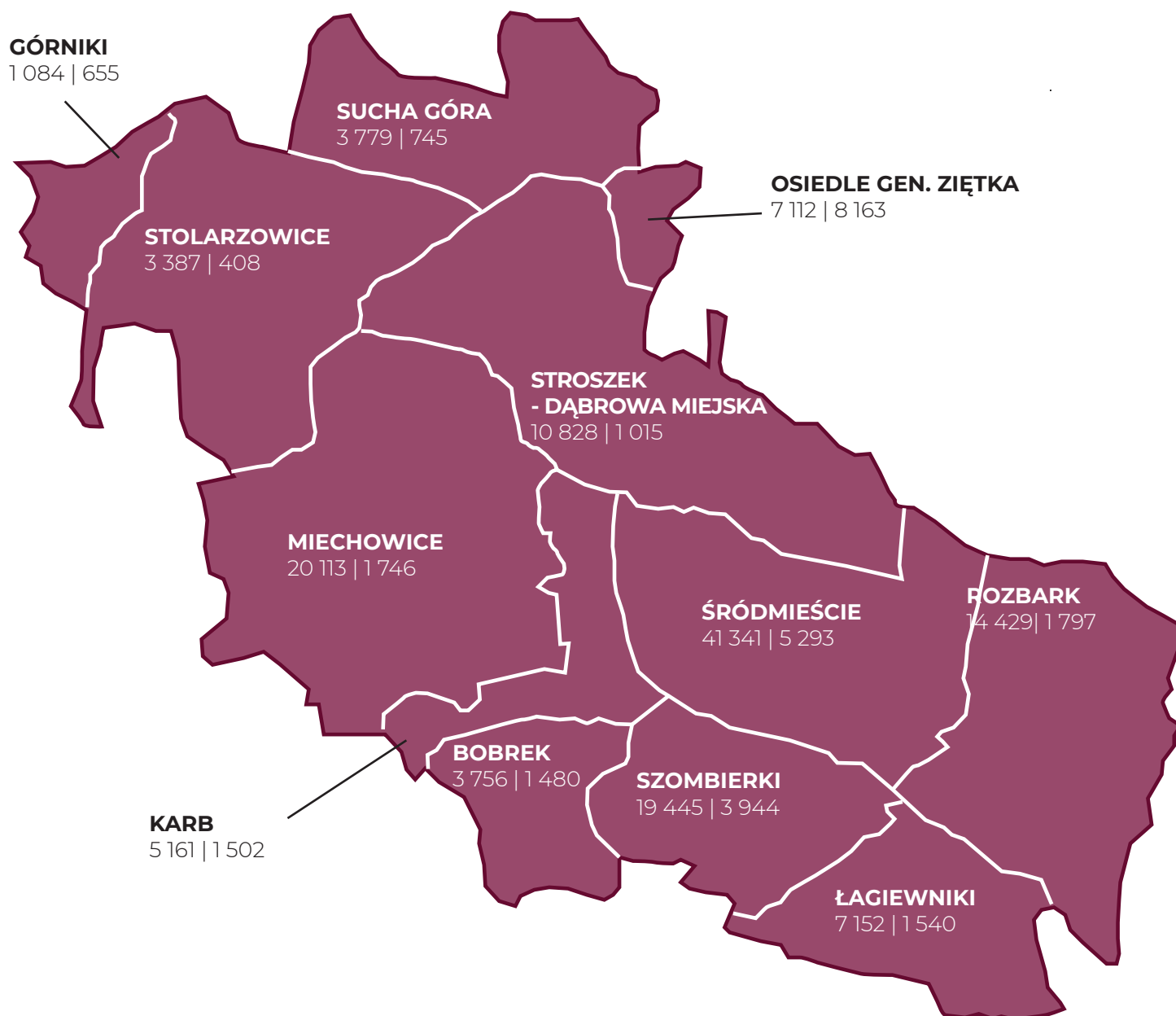
Ruch naturalny ludności w części dotyczącej urodzeń i zgonów przedstawia infografika nr 5.

Infografika 5: Przyrost naturalny w latach 2020 i 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Mapa 2: Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym

SPOSÓB PREZENTACJI DANYCH:

OBSZAR MIASTA

Liczba mieszkańców | Gęstość zaludnienia (liczba osób na 1 km²)

RAZEM

137 590 | 1 981

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

3.2 OŚWIATA I WYCHOWANIE

Na sieć placówek oświatowych w Bytomiu składają się placówki publiczne prowadzone przez gminę i powiat, to jest przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki wychowania pozaszkolnego oraz placówki publiczne i niepubliczne (w tym szkoły wyższe) prowadzone przez inne osoby prawne i osoby fizyczne.

Zmiany w bytomskiej sieci szkół w 2021 roku - uchwały podjęte przez Radę Miejską w Bytomiu dotyczące przekształcenia i organizacji szkół i placówek.

Po podjęciu w grudniu 2020 r. uchwał w sprawie zamiaru przekształcenia Przedszkola Miejskiego nr 43 w Bytomiu oraz Szkoły Podstawowej nr 21 im. Józefa Lompy w Bytomiu oraz po powiadomieniu wszystkich rodziców/opiekunów prawnych dzieci/uczniów i uzyskaniu pozytywnej opinii Kuratora Oświaty, Rada Miejska podjęła uchwały właściwe:

- uchwałą Rady Miejskiej nr XLI/567/21 z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie przekształcenia Przedszkola Miejskiego nr 43 w Bytomiu poprzez zmianę siedziby z ul. Stolarzowickiej 12/2 na ul. Matki Ewy 9;
- uchwałą Rady Miejskiej nr XLII/580/21 z dnia 26 kwietnia 2021 r. w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 21 im. Józefa Lompy w Bytomiu poprzez przeniesienie jej siedziby do budynku przy ul. Worpie 14-16 w Bytomiu i likwidację dotychczasowego miejsca prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w budynku przy ul. Raclawickiej 17 w Bytomiu.

Wychowanie przedszkolne

Infografika 6: Wychowanie przedszkolne na terenie Bytomia

W 2021 r. na terenie Bytomia działało

41 przedszkoli,

w tym 209 oddziałów,
do których zapisanych zostało łącznie

4 460 dzieci.

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W kilku bytomskich przedszkolach funkcjonowały specjalistyczne oddziały dla dzieci wymagających kształcenia specjalnego, co wynika ze specjalnej i integracyjnej specyfiki ich działania, w szczególności:

- w Przedszkolu Miejskim nr 8 Integracyjnym wszystkie oddziały miały charakter integracyjny;
- w Przedszkolu Miejskim nr 63 z Oddziałami Integracyjnymi kształcenie integracyjne prowadziły trzy oddziały;
- w Przedszkolu Miejskim nr 21 funkcjonował jeden oddział integracyjny;
- w Przedszkolu Miejskim nr 4 funkcjonował jeden oddział specjalny.

Dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego prowadzone były indywidualne i grupowe zajęcia rewalidacyjne z zakresu oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, tyflopedagogiki, logopedii, psychologii, terapii pedagogicznej, rehabilitacji itp., z wykorzystaniem specjalistycznej bazy dydaktycznej i terapeutycznego sprzętu. Dodatkowo Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 8 oraz Przedszkole Miejskie nr 63 im. Janusza Korczaka z Oddziałami Integracyjnymi realizowały zadanie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, które mają na celu pobudzanie do psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Powołane przez dyrektorów ww. przedszkoli zespoły specjalistów realizowały pracę indywidualnie z dzieckiem zgodnie z zaleceniami wynikającymi z opinii wydanej przez Poradnię Psychologiczną – Pedagogiczną.

W wyniku rekrutacji i ze względu na zapotrzebowanie społeczne, na miarę możliwości organizacyjno-lokalowych, niektóre przedszkola miejskie prowadziły dodatkowe oddziały przedszkolne poza ich siedzibą, w szczególności dla dzieci 6-letnich, które realizowały roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne tj.:

- Przedszkole Miejskie nr 5 – 1 oddział w Szkole Podstawowej nr 5 im. Poli Maciejowskiej;
- Przedszkole Miejskie nr 16 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 9 im. Marii Konopnickiej;
- Przedszkole Miejskie nr 20 – 3 oddział w Szkole Podstawowej nr 6 im. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego;
- Przedszkole Miejskie nr 25 „Słoneczny Zakątek” – 1 oddział w budynku Spółdzielni Mieszkaniowej „Centrum”;

- Przedszkole Miejskie nr 36 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 21 im. Józefa Lompy;
- Przedszkole Miejskie nr 39 „Zielony Zakątek” – 3 oddziały w Szkole Podstawowej nr 45.

Szkoły

Na terenie Bytomia w roku szkolnym 2021/2022 funkcjonowało 56 szkół z 803 oddziałami, 7 zespo-

łów szkół publicznych, z tego 6 zespołów szkół zawodowych i 1 zespół szkół specjalnych.

Typy i liczbę bytomskich szkół publicznych prowadzonych przez gminę i powiat Bytom oraz liczbę uczniów i absolwentów w roku szkolnym 2021/2022 przedstawia poniższa tabela:

Tabela 17: Typy i liczba bytomskich szkół publicznych, liczba uczniów i absolwentów

Wyszczególnienie	Liczba szkół	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów/oddział	Liczba absolwentów	Liczba uczniów klas pierwszych
Szkoły podstawowe razem, w tym:	28	565	10718	19	1217	1250
- samodzielne	24	475	9811	21	1115	1139
- mistrzostwa sportowego	1	24	537	22	64	80
- specjalne	3	66	370	6	38	31
Licea ogólnokształcące razem, w tym:	6	69	1868	27	432	500
- samodzielne	3	46	1358	30	342	358
- mistrzostwa sportowego	1	12	198	17	37	48
- w zespołach szkół zawodowych	2	11	312	28	53	94
Szkoły ponadpodstawowe zawodowe razem, w tym:	15	143	3348	23	569	876
- technikum	7	90	2415	27	442	592
- branżowe szkoły I stopnia	6	31	792	26	100	243
- branżowe szkoły I stopnia specjalne	1	22	141	6	27	41
- branżowe szkoły II stopnia z oddziałami specjalnymi	1	0	0	0	0	0
szkoła specjalna przysposabiająca do pracy:	1	7	45	6	8	7
Szkoły policealne:	3	12	237	20	57	188
CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO dla dorosłych (kształcenie w systemie wieczorowym i zaocznym), w tym:	3	7	114	16	36	25
- szkoła podstawowa dla dorosłych	1	0	0	0	0	0
- liceum ogólnokształcące dla dorosłych	1	6	102	17	36	25
- szkoła policealna	1	1	12	12	0	0
RAZEM	56	803	16330	20	2319	2846

* dane według stanu na 30 września 2021 roku w programie SIO

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Baza lokalowa, dydaktyczna i opiekuńczo-wychowawcza bytomskich szkół publicznych

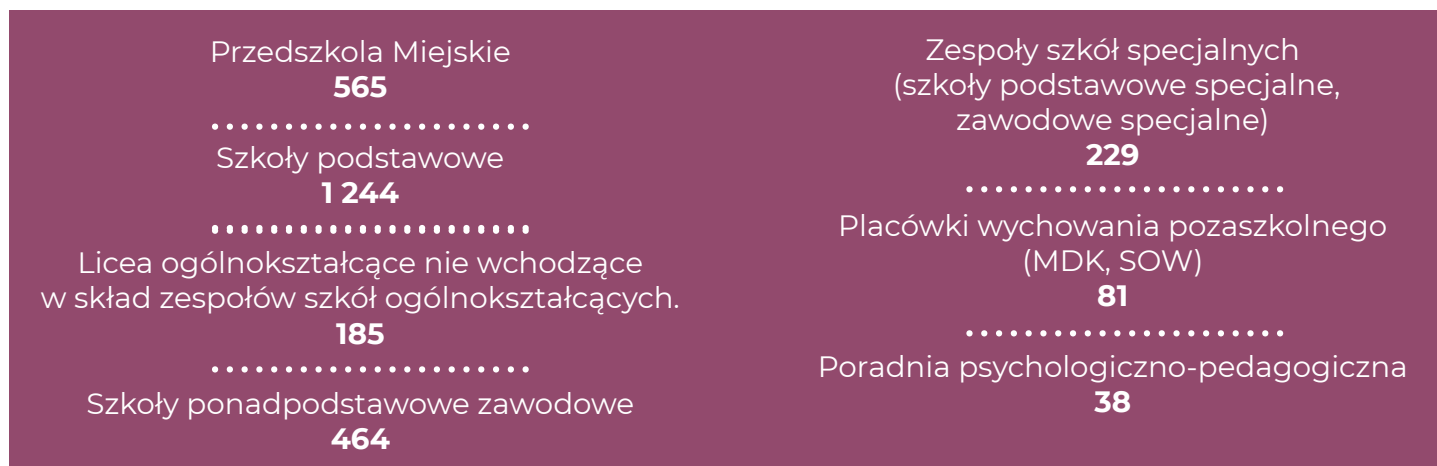
Realizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego wymaga stworzenia właściwych warunków organizacyjnych i technicznych, które pozwalają na pełną realizację zadań wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego i zawodowego.

W roku 2021 bytomskie szkoły dysponowały nastę-

Kadra pedagogiczna w bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych

W bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych w 2021 roku zatrudnionych było 2766 pracowników pedagogicznych. Ich zatrudnienie w poszczególnych rodzajach placówek prezentuje infografika nr 7.

Infografika 7: Liczba pracowników pedagogicznych w jednostkach i placówkach oświatowych

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

pującymi pracownikami dydaktycznymi: komputerowe, językowe, zawodowe, przedmiotowe oraz pomieszczenia świetlic i bibliotek. Bytomskie szkoły są dobrze wyposażone w sprzęt komputerowy. Warto zaznaczyć, że wszystkie komputery posiadają dostęp do Internetu. Szkoły wyposażone są między

Działania opiekuńczo – wychowawcze i pomocowe dla uczniów

Działania opiekuńcze, wychowawcze oraz w zakresie dożywiania uczniów prowadziło 28 świetlic szkolnych w bytomskich szkołach podstawowych.

Tabela 18: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba uczniów korzystających z różnych form opieki w świetlicach	3344	3719	3572	3211	3656
Liczba uczniów korzystających ze stołówki szkolnej, w tym:	4519	4439	4578	3796	4277
objętych dożywianiem bezpłatnym i refundowanym	969	838	929	516	474

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

innymi w kamery wideo, odtwarzacze dvd, telewizory, projektory multimedialne, kserografy, tablice interaktywne, drukarki 3d.

Ponadto w szkołach podstawowych funkcjonują tzw. "Laboratoria przyszłości" w ramach, których został zakupiony nowoczesny sprzęt. Szkoły zakupiły m.in.: gogle wirtualnej rzeczywistości (VR), greenscreen, mikrofony, aparaty fotograficzne, sprzęt nagłośniający, zestawy oświetleniowe, drukarki 3d, kamery cyfrowe oraz specjalistyczne oprogramowanie. W skład bazy sportowej bytomskich szkół wchodzi sale gimnastyczne, boiska szkolne, bieżnie, skocznie, rzutnie, a także 3 baseny.

Publiczne placówki wychowania pozaszkolnego

W 2021 r. kontynuowały działalność dwie bytomskie publiczne placówki wychowania pozaszkolnego tj.: Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 przy ul. Powstańców Warszawskich 12 oraz Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 przy ul. ks. J. Popiełuszki 9. Celem ich działań było prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, kształtowanie i udoskonalanie umiejętności spędzania czasu wolnego, pogłębianie wiedzy oraz rozwijanie zainteresowań twórczych m.in. plastycznych, muzycznych, aktorskich, wokalnych, literackich, tanecznych, sportowych, naukowych itp. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczności

lokalnej, zajęcia prowadzone były w siedzibie ww. placówek, na terenie bytomskich jednostek oświatowych oraz w udostępnionych przez różne instytucje pomieszczeniach.

Tabela 18: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2021

	MDK1	MDK2	Ogółem
Liczba działów	4	4	8
Liczba pracowni	19	12	31
Liczba kół i zespołów	105	87	192
Liczba uczestników zajęć stałych	1 937	1 391	3 328
Tygodniowa liczba godzin zajęć dydaktyczno-wychowawczych	560	409	969
Liczba imprez	54	28	82
Liczba uczestników imprez	3 500	1 478	4 978

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Należy zaznaczyć, że ze względu na zagrożenia epidemiologiczne w roku 2021 nie zorganizowano wielu zaplanowanych i cyklicznych imprez, których organizatorem są wyżej wymienione placówki.

W listopadzie 2021 r. zakończono renowację zabytkowego budynku Młodzieżowego Domu Kultury nr 1. Projekt współfinansowany był z funduszy unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 5.3.2 Dziedzictwo kulturowe - OSI.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Na terenie Bytomia funkcjonowała publiczna Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna, która realizowała działalność statutową placówki w zakresie:

- diagnozowania dzieci i młodzieży w kierunku określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych;
- udzielania dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w ramach realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Oprócz zadań diagnostycznych i terapeutycznych wynikających z powinności statutowych poradnia podjęła także działania mające na celu wzmacnianie emocjonalnej sfery rozwoju dzieci i młodzieży w związku z ograniczeniami związanymi z pandemią m.in.:

- udostępniła na stronie internetowej zakładkę pn. „Wsparcie w czasach pandemii”, gdzie umieszczano

i aktualizowano materiały;

- udzielała natychmiastowej pomocy w sytuacjach kryzysowych oraz rozpowszechniała anonimowo poradnictwo internetowe dla uczniów, rodziców i nauczycieli;

- prowadziła spotkania sieci wsparcia i samokształcenia dla pedagogów

i psychologów szkolnych o tematyce związanej z rozpoznawaniem sytuacji kryzysowych wśród uczniów, zwłaszcza wynikających z pandemii oraz sposobów pomocy dzieciom i młodzieży po powrocie do edukacji stacjonarnej, przeprowadziła szkolenia kaskadowe pedagogów/psychologów szkolnych pn. „Emocje nastolatka”;

- przygotowała ofertę szkoleń on-line dla nauczycieli – prowadzonych we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Metodyczno-Edukacyjnym „METIS”. Tematyka: „Jak wspierać uczniów w czasie pandemii?”, „Jak zachować dobrostan psychiczny?”, „Jak zapobiec przemocy w internecie?”;

- prowadziła w formie zdalnej cykl spotkań pn. „Szkoła dla Rodziców” dla wszystkich zainteresowanych rodziców. Tematyka spotkań związana była z problemami wychowawczymi okresu dorastania, trudnościami emocjonalno-społecznymi oraz wzmacnianiu wychowawczej funkcji rodziny.

Ponadto na mocy zawartego porozumienia pomiędzy Ministerstwem Edukacji Narodowej a Miastem Bytom poradnia realizowała dodatkowo zadania wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego, które wynikały z programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 września 2017 roku w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych (Dz. U z 2017 r. poz. 1712). W ramach działań ośrodka poradnia oferowała dzieciom (od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki szkolnej) i ich rodzinom kompleksową pomoc psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną i terapeutyczną,

w szczególności udzielała rodzicom specjalistycznej informacji dotyczącej problemów rozwojowych dziecka, wskazywała właściwe dla dziecka i jego rodziny formy kompleksowej i specjalistycznej pomocy, organizowała zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz koordynowała i monitorowała działania związane z udzielaniem pomocy dzieciom i ich rodzinom.

Nagrody i stypendia prezydenta miasta Bytomia przyznawane wyróżniającym się uczniom i studentom

Prezydent Bytomia, chcąc nagrodzić talent, zaangażowanie, zdolności i ambicje dzieci i młodzieży, co roku przyznaje nagrody. Uczniowie, oprócz wysokich średnich wyróżniali się m.in. wybitnymi osiągnięciami sportowymi, aktywną działalnością w wolontariacie na terenie szkoły i miasta, wybitnymi osiągnięciami artystycznymi i językowymi oraz tytułami laureatów bądź finalistów konkursów organizowanych przez Śląskiego Kuratora Oświaty lub innych konkursów na szczeblu krajowym bądź wojewódzkim.

W 2021 r. wpłynęła rekordowa liczba wniosków o przyznanie nagrody, bo aż 238. Wyróżniono uczniów i absolwentów szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych. Łącznie przyznano 173 nagród finansowych, których łączna wartość wyniosła 86 500,00 zł. Każdy laureat otrzymał nagrodę w wysokości 500 zł.

Wręczenie Nagród Prezydenta Bytomia dla dzieci i młodzieży odbyło się 4 października 2021 r. w Bytomskim Centrum Kultury. Na uroczystość zaproszeni byli laureaci nagrody, ich rodzice, władze miasta, przedstawiciele Kuratorium Oświaty, posłowie oraz dyrektorzy szkół.

Nagrody i odznaczenia dla nauczycieli

W roku 2021 z okazji Dnia Edukacji Narodowej 5 nauczycieli wyróżniono Medalami Komisji Edukacji Narodowej, 5 nauczycielom przyznano Nagrodę Śląskiego Kuratora Oświaty. Ponadto nauczyciele zostali odznaczeni 2 Złotymi Medalami za Długoletnią Służbę i 1 Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę. Prezydent Miasta Bytomia wyróżnił swoją nagrodą 77 nauczycieli, którzy zanotowali znaczące rezultaty w kierowaniu i zarządzaniu placówkami oświatowymi oraz posiadali indywidualny dorobek w pracy pedagogicznej.

Edukacja osób dorosłych w publicznych placówkach oświatowych

Placówką ukierunkowaną na edukację osób dorosłych w Bytomiu jest Centrum Kształcenia Ustawicznego imienia Wojciecha Korfańskiego, w ramach którego działa Bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku (BUTW) prowadzący działalność edukacyjną, artystyczną i kulturalną oraz społeczną. W BUTW zarejestrowanych jest 622 słuchaczy.

Działalność edukacyjna Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w 2021 roku obejmowała:

- 6 cykli wykładów tematycznych, każdy 2 razy w miesiącu z zakresu literatury, kulturoznawstwa, historii, zdrowia, rehabilitacji (wykłady połączone z zajęciami warsztatowymi);
- spotkanie poświęcone pandemii Covid-19 i szczeni-

• Lektoraty języków obcych:

- język angielski – 16 grup – 240 osób,
- język niemiecki – 5 grup – 70 osób,
- język rosyjski – 3 grupy – 45 osób,
- język hiszpański – 2 grupy – 30 osób,
- język włoski – 2 grupy – 40 osób;

• Zajęcia warsztatowe:

- warsztaty kulinarne – 2 grupy – 24 osoby,
- warsztaty fotograficzne – 1 grupa – 15 osób,
- warsztaty komputerowe (obsługa komputerów) – 3 grupy, łącznie 45 osób,
- komputerowa obróbka zdjęć i filmów – 1 grupa – 15 osób,
- warsztaty z obsługi tabletów – 2 grupy – 30 osób,
- warsztaty „E-usługi publiczne dostępne dla seniora” – 15 osób,
- warsztaty „Google dla Seniorów” – 15 osób,
- warsztaty rękodzieła artystycznego (robótki ręczne) – 16 osób,

- Akademia Wina – 3 grupy – 36 osób;

• Zajęcia ruchowe:

- gimnastyka korekcyjna 50+ - 8 grup – 120 osób,
- zajęcia ruchowo-muzyczne – 2 grupy 50 osób,
- joga – 9 grup – 140 osób,
- pływanie i aerobik na basenie – ok. 120 osób,
- Nordic Walking – 3 grupy (Miechowice, Stroszek, Centrum) – ok. 60 osób,
- gra w bule – od wiosny do jesieni (boisko w Parku Kachla) – ok. 20 osób,
- tenis stołowy – 1 grupa – ok. 10 osób,
- tai-chi – 2 grupy – 24 osoby;
- Grupy i działalność artystyczna:
- chór „Wrzosa Jesieni” - 30 osób,
- Studio Piosenki „60-tka” – 8 osób,
- „Klub Roman-tycznych Serc” – spotkania wokalne-literackie,
- malarstwo i inne techniki plastyczne – 5 grup – ok. 50 osób.

Zdjęcie 30: XV Inauguracja Roku Akademickiego 2021/2022 Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Źródło: www.bytom.pl

Niepubliczne placówki oświatowe

W ewidencji szkół i placówek niepublicznych Miasta Bytomia pod koniec 2021 r. zarejestrowanych było 49 placówek oświatowych (nie licząc szkół wyższych).

Wykreślono z ewidencji 3 placówki:

- Niepubliczne Centrum Kształceniu Ustawicznego „SZANSA”,
 - Branżową Szkołę II Stopnia w Bytomiu Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach,
 - Jednoroczną Policealną Szkołę Kompetencji Zawodowych „EDUKACJA”,
- a zarejestrowano 1 nową placówkę niepubliczną:
- Szkołę Policealną FUTURE.

Szkolnictwo artystyczne

Funkcjonowanie w Bytomiu szkół artystycznych jest ważnym elementem wzbogacenia miejskiej oferty kulturalnej. Aktywność kadry pedagogicznej i uczniów niezwykle pozytywnie wpływa na jakość i zakres życia kulturalnego w mieście. Absolwenci tych szkół są dużym kapitałem w planowaniu i realizacji miejskiej polityki kulturalnej.

Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna Pierwszego i Drugiego stopnia imienia Fryderyka Chopina

(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Gmach bytomskiej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia imienia Fryderyka Chopina został w roku 2021 poddany kompleksowej rewitalizacji. Udało się przywrócić pierwotną kolorystykę szkoły. Przeobrażeniu przeszło też wnętrze, zwłaszcza wielka aula. Obecnie budynek szkoły wraz z aulą należy do najpiękniejszych w Bytomiu.

Uczniowie bytomskiej szkoły muzycznej uczestniczyli, odnosząc sukcesy, w wielu konkursach mu-

zycznych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Uczniowie wystąpili również na wielu koncertach zorganizowanych na terenie miasta. Spośród licznych aktywności podejmowanych przez szkołę warto wymienić:

- organizację VIII Ogólnopolskiego Festiwalu Fagotowo-Obojowego im. W. Osadzina i E. Madery, który odbył się w grudniu 2021 r.;
- zorganizowanie bezpłatnych zajęć w ramach projektu „Muzyczne Przedszkole” dla dzieci z bytomskich przedszkoli;
- uczestnictwo w produkcji filmu dokumentalnego „Z muzyką i tańcem przez Bytom” pod patronatem Urzędu Marszałka Województwa Śląskiego oraz urzędu Miejskiego w Bytomiu
- organizację Szkolnego Konkursu na opracowanie pieśni Powstań Śląskich „Śląskie Harmonie”.

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa imienia Ludomira Różyckiego

(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Spośród wielu aktywności podjętych w 2021 roku przez uczniów i pedagogów Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej na szczególną uwagę zasługują ich sukcesy odniesione w następujących przedsięwzięciach:

- „Młody Tancerz Roku 2021” – dwie uczennice zostały finalistkami konkursu;
- nagrania w ramach koncertu końcoworocznego na scenie Opery Śląskiej;
- udział w Projekcie Narodowego Instytutu Muzyki i Tańca, dotyczący pracy nad „Podręcznikiem tańca klasycznego”;
- udział w Międzynarodowym Projekcie „MŁODY DUCH TAŃCA” - edycja IV, ze spektaklem w reżyserii Wiesława Dudka „Dzieci syberyjskie”. Dofinansowa-

Zdjęcie 31: Aula Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej Pierwszego i Drugiego stopnia imienia Fryderyka Chopina

Zdjęcie 32: Koncert w BCK polskich tańców narodowych w wykonaniu uczniów Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. L. Różyckiego w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

no ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego”, w ramach programu „Taniec”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca;

W bieżącym roku szkolnym Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. L. Różyckiego obchodzi 75 - lecie istnienia. Z faktem tego wyjątkowego jubileuszu łączy się oficjalne przejęcie obiektu przy ulicy Chorzowskiej 22 w Bytomiu, który stanie się nową siedzibą szkoły. W dniu 19 listopada 2021 r. doszło do podpisania aktu notarialnego, natomiast oficjalne przekazanie budynku odbyło się 9 grudnia.

Szkolnictwo wyższe

Akademia Sztuk Teatralnych imienia Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie

wie Zamiejscowy Wydział Teatru Tańca w Bytomiu (placówka publiczna działająca na terenie Bytomia od 2008 roku)

Na Wydziale Teatru Tańca prowadzone są czteroipółletnie studia stacjonarne na kierunku: Aktorstwo, specjalność: aktor teatru tańca. Na dzień 31 grudnia 2021 roku w Wydziale kształciło się 87 studentów.

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach Wy-

Akademia Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie

dział Nauk o Zdrowiu w Bytomiu (placówka publiczna, działająca na terenie Bytomia od 2001 roku)

W ramach Wydziału prowadzone są studia pierwszego i drugiego stopnia w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym na kierunkach: Zdrowie publiczne i Dietetyka oraz w trybie stacjonarnym na kierunku: Zarządzanie ryzykiem zdrowotnym. W Wydziale Nauk o Zdrowiu w Bytomiu na dzień 31 grudnia 2021 roku kształciło się 648 studentów i 26 doktorantów.

Przedsięwzięcie inwestycyjne przeprowadzone w placówkach oświatowych - Termomodernizacja budynków placówek oświatowych w Bytomiu

Zadanie realizowane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego na podstawie umowy zawartej w czerwcu 2014 roku, która przewiduje dwa etapy realizacji inwestycji. Pierwszy etap obejmujący roboty budowlane polegające na termomodernizacji 17 placówek oświatowych, zakończony został we wrześniu 2015 roku. Drugi etap obejmuje okres utrzymania budynków przez 15 lat w zakresie przewidzianym w umowie. Wobec powyższego wykonywane były czynności związane z realizacją postanowień umowy w poniższym zakresie. Wydatki inwestycyjne w 2021 roku wyniosły 3 281 127,98 złotych.

Zdjęcie 33: Zrewitalizowane wnętrza Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach Wydziału Nauk o Zdrowiu w Bytomiu

3.3 OCHRONA ZDROWIA

W 2021 r. dla mieszkańców Bytomia usługi medyczne świadczyły placówki lecznictwa zamkniętego oraz ambulatoryjnego. Funkcjonowanie podmiotów ochrony zdrowia w 2021 r. było uwarunkowane

stanem epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2. Jednostki te funkcjonowały w podwyższonym reżimie sanitarnym zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.

Infografika 8: Placówki świadczące usługi medyczne

W ramach lecznictwa zamkniętego na terenie Bytomia funkcjonowały 3 szpitale:

- Szpital Specjalistyczny Nr 1 przy ul. Żeromskiego 7,
- Szpital Specjalistyczny Nr 2 przy ul. Batorego 15,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 przy al. Legionów 10.

W ramach lecznictwa ambulatoryjnego usługi medyczne zapewniało:

- 29 podmiotów prowadzących 107 poradni/gabinetów podstawowej opieki zdrowotnej,
- 31 podmiotów prowadzących 184 poradnie/gabinety specjalistyczne,
- 21 gabinetów i praktyk stomatologicznych.

W mieście działało 46 aptek ogólnodostępnych, w tym 1 apteka działająca całą dobę.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 19: Wybrane dane dotyczące funkcjonowania bytomskich szpitali w latach 2015-2021

L.p.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12. 2015 r.	Stan na 31.12. 2016 r.	Stan na 31.12. 2017 r.	Stan na 31.12. 2018 r.	Stan na 31.12. 2019 r.	Stan na 31.12. 2020 r.	Stan na 31.12. 2021 r.
1.	Liczba oddziałów szpitalnych	38	39	39	36	31	28	34
2.	Liczba oddziałów klinicznych	8	8	8	7	5	7	6
3.	Liczba łóżek szpitalnych ogółem	1 312	1 266	1261	1155	1196	1110	1038
4.	Łączna liczba przyjętych do szpitali pacjentów	61,8 tys.	68,0 tys.	61,2 tys.	61,3 tys.	78,4 tys.	50 tys.	60 tys.
5.	Średni czas pobytu pacjenta w szpitalu (w dniach):							
	- Szpital Specjalistyczny nr 1	6,1	6,7	6,9	9,5	9	10	9
	- Szpital Specjalistyczny nr 2	6,1	6,2	6,1	5,8	5,6	5,7	5
	- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4	9,2	8,1	8,0	8,0	7,2	6,6	8
6.	Liczba pracowników medycznych:							
	- lekarzy medycyny	516	545	526	539	584	606	484
	- lekarzy dentystów	1	1	1	1	2	1	1
	- pielęgniarek	807	800	798	778	780	787	762
	- położnych	119	118		116	123	121	130

Liczba pracowników medycznych przypadających na 10 tys. mieszkańców:								
7.	- lekarze medycyny	33	36	35	37	41	43	35
	- lekarze dentyści	0	0	0	0	0	0	0
	- pielęgniarki	52	53	54	53	54	55	55
	- położne	7	8	8	8	8	8	9
8.	Ilość udzielonych porad specjalistycznych w poradniach przyszpitalnych ogółem:	269,5 tys.	255,8 tys.	254,3 tys.	329,6 tys.	264,4 tys.	181,2 tys.	196,2 tys.

Źródło: opracowanie na podstawie danych bytomskich szpitali.

Infografika 9: Porady świadczone w przyszpitalnych poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej

W poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej udzielono

196,2 tys. porad

783,2 tys. dorosłym

12,9 tys. dzieciom

Spośród porad udzielanych dorosłym największa ich liczba, podobnie jak w latach poprzednich, obejmowała

**porady chirurgiczne (22,1 tys.),
diabetologiczne (14,9 tys.),
kardiologiczne (14 tys.)
oraz urazowo-ortopedyczne (13,7 tys.).**

Z ogólnej liczby porad udzielonych dzieciom najczęściej dotyczyło

**porad chirurgicznych (5 tys.),
neurologicznych i leczenia padaczek (2 tys.),
chorób płuc (1,7 tys.).**

Źródło: opracowanie na podstawie informacji Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 20: Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w latach 2015 - 2021

Wyszczególnienie	Stan na 31.12. 2015 r.	Stan na 31.12. 2016 r.	Stan na 31.12. 2017 r.	Stan na 31.12. 2018 r.	Stan na 31.12. 2019 r.	Stan na 31.12. 2020 r.	Stan na 31.12. 2021 r.
Gruźlica	24	33	27	32	35	17	0
Cukrzyca	752	861	346	405	500	240	155
Nowotwory	3 194	5 793	4 370	7 565	4265	3880	3855
Choroby układu krążenia	6 235	9 060	4 517	5 719	5365	3419	3768
Nadciśnienie	1 443	1 279	161	179	317	118	135
Zawał	827	492	392	512	512	250	222
Choroby psychiczne i alkoholizm	568	664	577	579	638	723	692
Ogółem	13 043	18 182	10 390	14 991	11632	8647	8827

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych bytomskich szpitali.

Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w 2021 r. jest zbliżona do wartości z 2020 r. i wynosi 8827 – odnotowano wzrost o 190.

Analizując dane zawarte w tabeli 20 należy podkreślić, że utrzymujący się od 2020 r. spadek hospitalizacji w odniesieniu do lat poprzednich, może wynikać z ograniczenia lub czasowego zawieszenia udzielania świadczeń wykonywanych planowo, z uwagi na stan epidemii w związku z Covid-19.

Zdrowie Publiczne

W ramach działalności Bytomskiego Ośrodka Promocji Zdrowia podjęto działania w zakresie:

- szkoleń z udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej dla mieszkańców Bytomia oraz nauczycieli i pracowników administracji i obsługi w placówkach oświatowo-wychowawczych;
- profilaktyki otyłości (gimnastyka usprawniająca dla mieszkańców z nadwagą, edukacja dzieci z bytomskich szkół w zakresie racjonalnego odżywiania i zaburzeń odżywiania);
- profilaktyki fonoholizmu i cyberprzemocy (edukacja młodzieży szkolnej w formie specjalnie przygotowanych lekcji).

W 2021 r. kontynuowano realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego, m.in.

w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Bytomskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Szpital Specjalistyczny nr 2 w Bytomiu realizował programy zdrowotne finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, tj.:

- „Program profilaktyki raka piersi” – w dwóch etapach: podstawowym i pogłębionej diagnostyki;
- „Program badań prenatalnych”;
- „Program profilaktyki raka szyjki macicy” – w trzech etapach: podstawowym, diagnostycznym oraz diagnostyki pogłębionej.

Zadania z zakresu zdrowia publicznego zgodne z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytomiu na 2021 rok oraz Bytomskim Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień przeprowadzono postępowanie konkursowe na realizację przedmiotowych zadań, w wyniku którego przyznano dofinansowanie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom niepublicznym, tj.: Bytomskiemu Stowarzyszeniu Rodzin Abstynenckich „Odrodzenie” w Bytomiu, Fundacji Dom Nadziei w Bytomiu, Stowarzyszeniu

Absolwentów i Sympatyków I LO im. J. Smoleniacy w Bytomiu, Parafii Rzymskokatolickiej św. Jana Nepomucena w Bytomiu, Stowarzyszeniu Klub Abstynentów „Przyszłość” w Bytomiu, Trzeźwościowemu Stowarzyszeniu Kulturalno – Turystycznemu z siedzibą w Katowicach, Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętej Trójcy w Bytomiu, Bytomskiemu Centrum Kultury z siedzibą w Bytomiu. Jedna organizacja zwróciła dotację w całości. Łącznie dla ww. organizacji w 2021 r. przekazano kwotę 179 534 zł.

Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii w ramach swojej statutowej działalności:

- pracowało z osobami uzależnionymi, podczas sesji indywidualnych, grupowych, podczas konsultacji z osobami skierowanymi przez MKRPA w Bytomiu oraz klientami Izby Wytrzeźwień, a także podczas konsultacji z osobami spoza miasta (ogółem skorzystało 517 osób);
- pracowało z członkami rodzin z problemem uzależnień podczas sesji indywidualnych i grupowych (ogółem skorzystało 211 osób);
- prowadziło warsztaty z tematyki uzależnień dla pedagogów szkół (46 osób), wychowawców kolonijnych (5 osób), uczniów i nauczycieli (100 osób);
- zorganizowało konferencję dla uczniów i nauczycieli bytomskich szkół propagującą wiedzę na temat HIV/AIDS pod nazwą „Młodzi o HIV/AIDS-Wiem, Nie boję się, Akceptuję”, w której udział wzięło 35 osób;
- zorganizowało konferencję dla pedagogów szkół pracowników socjalnych pod nazwą „Pomóc i zrozumieć dziecko z FASD”, w której udział wzięły 54 osoby;
- prowadziło zajęcia profilaktyczne o tematyce uzależnień dla uczniów szkół podstawowych i średnich (915 uczniów);
- uczestniczyło w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych;
- prowadziło punkty konsultacyjne, w których udzielono 92 porady prawne.

Centrum zorganizowało Spotkanie Interdyscyplinarne dla bytomskich służb społecznych w ramach wypracowania sposobów przeciwdziałania uzależnieniom w Bytomiu, w którym uczestniczyło 36 osób.

W ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Bytomiu realizowało program profilaktyczny dla kierowców „Jestem Trzeźwy – Prowadzę”, wykonując bezpłatne badania trzeźwości, z których skorzystało 30 osób.

Z usług Izby Wyrzeźwień, funkcjonującej w strukturze Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, w 2021 r. skorzystało 4035 osób, w tym 2746 mieszkańców Bytomia.

W 2021 r. zakończono realizację projektu „Lepszy start”, częściowo finansowanego ze środków Unii Europejskiej, tj.: z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 – Europejski Fundusz Społeczny, Oś Priorytetowa

IX Włączenie społeczne, Działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym OSI, przedmiotem, którego były indywidualne i grupowe zajęcia wspierające integrację społeczną i zawodową, rozwój emocjonalny i poznawczy uczestników projektu na podstawie indywidualnych ścieżek reintegracyjnych. Z udziału w projekcie skorzystało 46 osób.

3.4 STAN SANITARNY MIASTA I DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ

Zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest czuwanie nad bezpieczeństwem sanitarno-epidemiologicznym mieszkańców. Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych. Ponadto, Inspekcja Sanitarna podejmuje działania mające na celu pobudzanie aktywności społecznej na rzecz własnego zdrowia, inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego odżywiania oraz zapobiegania chorobom zakaźnym.

Liczbę prowadzonych kontroli, wydanych decyzji i nałożonych mandatów w latach 2017-2021 przedstawia infografika nr 10.

W ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia, pobrano i przebadano 18 próbek wody, natomiast liczba próbek wody raportowanych przez podmioty odpowiedzialne za dostarczanie wody w ramach kontroli wewnętrznej wynosiła 372. Ogółem wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie miasta Bytomia oceniono jako przydatną do spożycia.

W 2021 r. na terenie miasta czynnych było 6 pływalni opartych na wodzie wodociągowej. Wprowadzanie, w związku z stanem epidemii zakaźnych, spowodowało konieczność okresowego wyłączania obiektów z użytkowania. W ramach kontroli urzędowych jakości wody w pływalniach, przeprowadzonych

przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu, pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 24 próbki wody, natomiast liczba raportowanych przez podmioty odpowiedzialne kontroli wewnętrznych wynosiła 193.

W okresie 12 miesięcy 2021 r. skontrolowanych zostało: 22 placówki przedszkolne, przeprowadzono 41 kontroli w placówkach szkolnych, 10 kontroli w szpitalach, przy czym w 2021 roku z uwagi na trwający stan epidemii oraz konieczność realizacji działań przeciwepidemicznych nie przeprowadzono kompleksowych kontroli stanu sanitarno - higienicznego szpitali. Ponadto przedstawiciele PPIS w Bytomiu w roku sprawozdawczym, przeprowadzili 2 kontrole zapleczy szpitalnych.

W 2021 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu skontrolowali 1641 zakładów branży spożywczej, w których przeprowadzono łącznie 2228 kontroli. Wydano łącznie 452 decyzje administracyjne. W związku ze stwierdzeniem złego stanu sanitarno - technicznego, w 2021 r. PPIS w Bytomiu wydał 105 decyzji nakazujących. Natomiast w związku z nieprzestrzeganiem obostrzeń dot. Covid-19 wydano 3 decyzje o natychmiastowym zaprzestaniu działalności w części polegającej na spożywaniu posiłków oraz napojów na miejscu.

Analizując wydane w 2021 r. dla zakładów żywnościowo - żywieniowych decyzje administracyjne stwierdzono, że stan sanitarno - techniczny ww. zakładów, w porównaniu do roku ubiegłego, utrzymuje się na podobnym poziomie.

Infografika 10: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w latach 2017–2021

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba kontroli	2 670	2 390	2 132	1 239	1 382
Liczba wydanych decyzji ogółem, w tym:	312	556	465	595	583
- decyzje stwierdzające choroby zawodowe	38	53	0	25	7
Liczba nałożonych mandatów karnych	35	74	41	35	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bytomiu

3.5 POMOC SPOŁECZNA

Świadczenia z zakresu pomocy społecznej (w ramach zadań własnych gminy i zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań powiatu - własnych oraz z zakresu administracji rządowej) realizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu. W 2021 r. w MOPR w Bytomiu pomocą społeczną zostało objętych 4 526 osób. Udzielono pomocy pieniężnej i niepieniężnej 3 029 rodzinom, liczącym łącznie 5 930 osób. Wydano 17 490 decyzji administracyjnych. Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 702 rodzinom.

W ramach zadań własnych gminy, MOPR udzielił 414 881 świadczeń na takie formy pomocy, jak: zasiłki stałe, okresowe, celowe, posiłki (w tym dożywiania

nie dzieci w szkołach, pomoc w formie gorącego posiłku w barze oraz noclegowni), usługi opiekuńcze, umieszczenie w Domach Pomocy Społecznej, pobyt i posiłek w dziennych domach pomocy, pobyt w mieszkaniach chronionych oraz sprawianie pogrzebów.

W ramach zadań własnych powiatu przyznano 30 świadczeń pieniężnych i niepieniężnych dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

Ze środków administracji rządowej na zadania zlecone gminie udzielono 2 324 świadczeń na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynagrodzenie opiekuna za sprawowanie opieki.

Tabela 21: Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2015 - 2021

LP.	Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
1.	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	8 466	8 366	6 280	5 383	5203	4 526	
2.	Liczba świadczeń	Zadania własne gminy	629 112	739 944	601 333	517 622	421 845	414 881
		Zadania własne powiatu	8 433	8 665	8 026	7632	19	30
		Zadania zlecone gminie	4 917	4 564	4 540	4 278	2699	2324
		Zadania zlecone powiatu	12	20	52	72	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu.

Infografika 11: Wartość świadczeń wypłaconych w 2021 r.

Źródło: dane MOPR w Bytomiu

Świadczenia rodzinne i alimentacyjne

W roku 2021 w Dziale Świadczeń Rodzinnych MOPR odnotowano wpływ 25 158 wniosków wraz z kompletem dokumentów, w tym:

- 760 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka;
- 3590 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego;
- 1082 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego;
- 276 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego;
- 59 wniosków o ustalenie prawa specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- 404 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego;
- 13 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wynikającego z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 18 974 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

W roku 2021 w wyniku prowadzonych postępowań wydano łącznie 28 398 informacji i decyzji administracyjnych, w tym decyzje: ustalające uprawnienia do świadczeń; wydane w związku z nabyciem uprawnienia do dodatków do przyznanego już zasiłku rodzinnego; w związku ze zmianą sytuacji rodzinnej lub finansowej świadczeniobiorców oraz ustalające świadczenia nienależnie pobrane.

W Dziale Świadczeń Alimentacyjnych i Dochodzenia Należności od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. od-

notowano wpływ 1379 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, na podstawie których wydano 1341 decyzji administracyjnych, z czego:

- 1310 decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 5 decyzji odmawiających prawo do świadczeń;
- 22 decyzji umarzających postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń;
- w 51 sprawach pozostawiono wnioski bez rozpatrzenia.

Ponadto, wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2021, podjęto 5 191 czynności przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, 530 z nich okazały się działaniami skutecznymi. Ponadto przeprowadzono 271 wywiadów z dłużnikami alimentacyjnymi i odebrano tyleż samo oświadczeń majątkowych. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczej, dłużnicy alimentacyjni zostali zgłoszeni do Krajowych Biur Gospodarczych, tj. KRD, BIG SA, ERIF, KBIG SA, BIG INFORMATOR, KIDT BID SA. Na 31 grudnia 2021 roku liczba dłużników w ww. rejestrach wynosiła 3 230, z czego 3 011 stanowili dłużnicy funduszu alimentacyjnego (pozostała liczba dotyczy dłużników zaliczki alimentacyjnej). W wyniku prowadzonych przez komorników sądowych postępowań egzekucyjnych w roku 2021 wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych 3 306 992,39 zł. Powyższa kwota została podzielona zgodnie z wymogami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela 22: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2015-2021

Lp.	Wyszczególnienie		2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Zasiłki rodzinne	Liczba świadczeń	95 673	100 897	104 940	98 492	80 500	69 154
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	10 612,8	11 591,4	11 933	11 221,1	9 238,40	7 938,5
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	Liczba świadczeń	40 726	43 715	44 779	43 094	38 371	36 142
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	5 390,3	5 874,2	5 734	5 458,6	4 814,3	4 484,4
3.	Świadczenia opiekuńcze w tym zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne	Liczba świadczeń	58 788	58 684	57 063	57 682	57 023	57 699
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	16 108,7	17 628,2	18 150	20 863,4	24 190,1	26 654,2

4.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	Liczba świadczeń	1 118	1 176	1024	894	719	627
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	1 118	1 176	1024	894	719	627
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	Liczba świadczeń	784	831	758	656	625	456
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	406,6	431,3	402,6	408,5	387,5	282
6.	Zasiłki dla opiekunów	Liczba świadczeń	523	428	339	249	173	122
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	273,2	221,7	181,3	153,6	106,7	75,6
7.	Fundusz alimentacyjny	Liczba świadczeń	30 495	28 374	25 288	22 303	19 957	18 265
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	12 032,7	11 340,4	10 127	9 073,1	8 193,4	7 534,8
8.	Świadczenie rodzicielskie	Liczba świadczeń	5 953	6950	6377	5979	5346	4 914
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	5 477,4	6 338,6	5768	5296,5	4888,2	4 375
9.	Świadczenie wychowawcze (500+)	Liczba świadczeń	125 117	170 290	140 011	223 981	289 596	287 413
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	62 355	84 809	80 737	111 528,8	144 020,0	142 964,2
10.	Razem (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	Liczba świadczeń	359 177	411 345	380 579	431 027	492 310	474 792
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	113 774,70	139 410,8	134 056,9	155 824,5	196 557,60	194 936

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Pomoc materialna dla uczniów

Informacje dotyczące pomocy materialnej dla uczniów, w tym świadczenia „Dobry Start”, czyli jed-

norazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny przedstawiają tabele nr 23.

Tabela 23: Pomoc materialna dla uczniów

Rok szkolny	Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków	Liczba uczniów w wydanych decyzjach przyznających świadczenie	Ogółem liczba uczniów, którzy zrealizowali w 2021 r. przyznane świadczenie	Łączna kwota wypłaconych w 2021 r. świadczeń w zł
2021/2022	Stypendia szkolne	473	603	640	636 442,46
2020/2021	Stypendia szkolne	467	773		
2021	Zasiłki szkolne	38	51	51	31 620
2020	Zasiłki szkolne	42	32		
Ogółem:				691	668 062,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Infografika 12: Świadczenie „Dobry Start”

**DOBRY
START**
300 dla ucznia

	2018	2019	2020	2021
Liczba świadczeń	15 660	15 896	15 769	2
Kwota udzielonych świadczeń w tys. zł	4 697,8	4 767,7	4 728,6	0,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Dodatki mieszkaniowe

W okresie od 2013 r. do 2021 r. złożono łącznie 48 523 wnioski o przyznanie dodatków mieszkaniowych. Liczba złożonych wniosków począwszy od 2013 r. zmniejszała się i w 2021 r. wyniosła 3 551.

le w budynkach stanowiących mieszkaniowy zasób gminy w wysokości 1 503,3 tys. zł (31,93%) oraz pozostałym użytkownikom mieszkań w budynkach: spółdzielni, zakładowych, wspólnot mieszkaniowych, prywatnych oraz domów jednorodzinnych w łącznej wysokości 3 205,1 tys. zł (68,07%).

Infografika 13: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2016-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

W 2021 roku na wypłatę dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 4 708,4 tys. złotych, co stanowiło 99,94% planu rocznego przeznaczonego na ich realizację (4 711,2 tys. zł). Dodatki mieszkaniowe wypłacone zostały wnioskodawcom zajmującym loka-

łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2021 wyniosła 55 115,5 tys. zł, z tego 19 190,20 tys. zł to dodatki w mieszkaniowym zasobie gminy.

Tabela 24: Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2021

Lp.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
1.	Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem, w tym:	7 294,40 tys. zł	7 125,80 tys. zł	6 488,50 tys. zł	5 428,50 tys. zł	4 679,00 tys. zł	4 316,80 tys. zł	4 708,40 tys. zł
	- mieszkaniowy zasób gminy	2 736,50 tys. zł	2 711,30 tys. zł	2 389,60 tys. zł	1 888,40 tys. zł	1 530,60 tys. zł	1367,4 tys. zł	1 503,30 tys. zł
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
2.	Średnia wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego ogółem, w tym:	204 zł	208 zł	209 zł	204 zł	202 zł	212 zł	241,94 zł
	- mieszkaniowy zasób gminy	189 zł	189 zł	191 zł	184 zł	179 zł	193 zł	228,57 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Średnia wysokość wypłaconego dodatku wyniosła 241,94 zł.

Dodatek energetyczny

Od stycznia do grudnia 2021 r. zarejestrowano wpływ 1 464 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego. Podjętych zostało 1 482 decyzji administracyjnych, w tym 1 393 przyznających dodatek energetyczny i 72 odmawiających prawa do przedmiotowego świadczenia.

W roku 2021 na podstawie ustawy Prawo energetyczne oraz Obwieszczenia Ministra Energii w sprawie wysokości dodatku energetycznego, na wypłatę dodatków energetycznych wydatkowano kwotę 94 tys. zł.

W omawianym okresie z dodatku energetycznego skorzystało 881 gospodarstw domowych, w tym:

- 387 gospodarstw jednoosobowych;
- 409 gospodarstw składających się z 2 do 4 osób;
- 85 gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób.

Infografika 14: Placówki pomocy społecznej w Bytomiu

Na koniec 2021 r. w Bytomiu funkcjonowały następujące placówki pomocy społecznej:

- 5 domów pomocy społecznej, dysponujących 481 miejscami,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Integracja”, dysponujący 47 miejscami,
- Bytomskie Centrum Wsparcia realizujące zadania w formie:
 - schroniska dla bezdomnych, dysponującego 58 miejscami,
 - 5 dziennych domów pomocy, dysponujących 75 miejscami,

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu

W 2021 roku w ramach działalności MOPR funkcjonowały również noclegownia i ogrzewalnia.

Ogrzewalnia jest помещением dla maksymalnie 40 bezdomnych kobiet i mężczyzn wymagających tymczasowego schronienia, jest czynna od października do kwietnia, 7 dni w tygodniu, w godzinach 18.00-8.00.

Noclegownia jest czynna cały rok, może zapewnić schronienie maksymalnie 100 osobom bezdomnym. Zarówno Noclegownia jak i Ogrzewalnia spełniają standardy określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni. W 2021 roku w Noclegowni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie udzielono schronienia 125 osobom bezdomnym, natomiast 100 osób skorzystało ze schronienia w Ogrzewalni. W 2021 roku wydano 14 642 posiłków na łączną kwotę 146 420 zł. Ponadto udzielono 15 888 noclegów, w ogrzewalni udzielono 4 487 świadczeń w formie schronienia. W 2021 roku, z uwagi na zagrożenie wirusem SARS-CoV-2, a przez to konieczność ograniczenia przebywania osób bezdomnych w przestrzeni publicznej, umożliwiono osobom bezdomnym całonocny pobyt w Noclegowni. Ponadto, w celu

ochrony osób bezdomnych przebywających w Noclegowni, umożliwiono przyjęcie do Noclegowni osoby wyłącznie z negatywnym wynikiem na obecność wirusa SarsCov-2 lub po odbyciu kwarantanny. Zwiększono reżim sanitarny w placówkach, a wyjścia osób bezdomnych ograniczono do spraw niecierpiących zwłoki. Pomieszczenia Noclegowni i Ogrzewalni są regularnie ozonowane lub dezynfekowane lampą UV, ponadto przy wejściu do Noclegowni zamontowano bramkę do dezynfekcji osób wchodzących. Osobom bezdomnym w Noclegowni i Ogrzewalni są udostępniane środki do dezynfekcji rąk, w miarę potrzeb rozdawane są maseczki. Monitorowany jest stan zdrowia osób bezdomnych pod kątem ewentualnych objawów zakażenia wirusem. Osobom bezdomnym zostały przekazane szczegółowe informacje na temat dróg zakażeń koronawirusem, jego objawów i procedur

w przypadku podejrzenia zakażenia. Ponadto osoby bezdomne są regularnie zaopatrywane w środki higieny osobistej, wydawany jest gorący posiłek oraz produkty pozyskiwane z banków żywności lub prywatnych darczyńców. Ograniczono też kontakt między pracownikami Noclegowni/Ogrzewalni oraz wprowadzono pracę rotacyjną. Powyższe środki przyniosły zadowalające efekty, gdyż w roku 2021 nie odnotowano żadnych zakażeń w Noclegowni i Ogrzewalni, zarówno wśród osób bezdomnych jak i personelu placówki.

Zdjęcie 34: Wigilia w noclegowni dla osób bezdomnych zorganizowana przez Fundację Petralana

Źródło: www.bytom.pl

Oprócz tego na terenie Bytomia działały następujące placówki opiekuńczo - wychowawcze dla dzieci i młodzieży:

- 10 publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym dysponujących 140 miejscami;
- 18 niepublicznych placówek wsparcia dziennego:
 - 13 żłobków dysponujących łącznie 471 miejscami, w tym 1 żłobek miejski i 12 żłobków niepublicznych;
 - 1 Klub Dziecięcy dysponujący 24 miejscami.

Realizacja projektów współfinansowanych przez UE ze środków EFS

• Asystent z Rodziną – kontynuacja

Do końca lutego 2021 roku kontynuowano projekt polegający na intensywnym wsparciu wybranej grupy rodzin doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych. Rodziny korzystały z pomocy asystentów. W 2021 roku w projekcie kontynuowało udział 30 osób. Projekt był realizowany w latach 2019-2021. Łącznie wzięło w nim udział 107 rodziców wychowujących dzieci. Zadanie realizowano w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego), poddziałanie 9.2.1. W 2021 r. wydatkowano 118 000,55 zł, w tym z dofinansowania 115 125,71 zł.

• AS Aktywny Społecznie

Do końca marca 2021 roku kontynuowano projekt rozpoczęty w styczniu 2018 r. skierowany do 600 osób korzystających z pomocy społecznej. Był to projekt ukierunkowany na podnoszenie aktywności zawodowej i społecznej oraz zwiększanie poziomu integracji. Narzędzie pracy z uczestnikami i uczestniczkami stanowił w tym projekcie kontrakt socjalny. Formy wsparcia realizowane w ramach projektu w 2021 r. to między innymi zajęcia trenera Klubu Integracji Społecznej, treningi komunikowania się, umiejętności rodzicielskich, poradnictwo psychologiczne, szkolenia podnoszące kwalifikacje, działania skierowane do lokalnego otoczenia uczestniczek i uczestników. W działaniach AS Aktywny Społecznie w 2021 r. uczestniczyły 132 osoby kontynuujące udział. Planowana łączna wartość projektu AS Aktywny Społecznie w całym okresie realizacji to 9 444 299,66 zł, z czego dotacja UE stanowiła 8 027 654,71 zł (85%). W 2021 roku wydatkowano 567 912,33 zł, z czego dotacja UE wyniosła 560 308,89 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 9.1.6 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

• Kierunek – lepsze jutro

Rozpoczęto dwuletni projekt z zakresu aktywnej integracji społecznej i zawodowej zaplanowany

na okres 01.01.2021 – 31.12.2022 r. dla grupy 167 osób będących odbiorcami świadczeń z pomocy społecznej. Podobnie, jak AS Aktywny Społecznie, był to projekt realizowany w Dziale Pomocy Środowiskowej MOPR (7 pracowników socjalnych). Kontynuowano formy wsparcia realizowane w poprzednich projektach aktywnej integracji, lecz kierowano je do nowych uczestników i uczestniczek. Rekrutacja obejmowała cały obszar miasta. W 2021 r. w projekcie wzięły udział 152 osoby (93 kobiety i 59 mężczyzn). Planowana łączna wartość projektu Kierunek – lepsze jutro w całym okresie realizacji to koszt 3 596 978,60 zł, z czego dotacja UE to wartość 3 057 431,81 zł (85%). W 2021 roku wydatkowano 1 165 437,40 zł, z czego dotacja UE wyniosła 934 895,77 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 9.1.5 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

• Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja II

Projekt zaplanowany na pełne 3 lata (2020-2022) był kontynuowany w 2021 r. zgodnie z harmonogramem. Skierowany do 60 osób z obszaru rewitalizacji, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. W 2020 r. rekrutacja objęła 40 osób, w 2021 r. uzupełniono rekrutację o 18 osób, zamknięcie rekrutacji nastąpi w 2022 r. Planowana łączna wartość projektu „Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja II” w całym okresie realizacji wynosi 2 077 965,19 zł, w tym dotacja UE i budżetu państwa to kwota 1 974 066,93 zł (95%). W 2021 r. wydatkowano 686 056,03 zł, z czego dotacja wyniosła 651 557,03 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 9.1.3 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego – OSI.

• Centrum Wsparcia Rodziny edycja I

W 2021 roku zakończono pierwszą edycję kompleksowego projektu z zakresu poprawy dostępu do usług wsparcia dla rodzin. Projekt rozpoczął się w czerwcu 2018 r. Okres realizacji był wydłużony ze względu na sytuację wynikającą z COVID-19. Edycja I trwała do 30 września 2021 r., po czym od 1 października 2021 r. MOPR podjął kontynuację w ramach II edycji. Wsparciem objęto rodziny biologiczne i zastępcze oraz rodzinne domy dziecka. W 2021 r. z form wsparcia skorzystało 175 osób. Łączna wartość projektu „Centrum Wsparcia Rodziny edycja I” w całym okresie realizacji to koszt 6 807 342,26 zł, z czego dotacja UE i budżetu państwa stanowiła 6 330 828,30 zł (93%). W 2021 roku wydatkowano 1 716 882,75 zł, z czego dotacja funduszy zewnętrznych wyniosła 1 651 039,86 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 9.2.3 Regionalnego Progra-

mu Operacyjnego Województwa Śląskiego – OSI.

• Centrum Wsparcia Rodziny edycja II

Bezpośrednio po zakończeniu pierwszej edycji, MOPR przystąpił do kontynuacji Centrum Wsparcia Rodziny. Okres realizacji drugiej edycji to 01.10.2021 r. – 30.04.2023 r. W 2021 r. zrekrutowano do projektu 90 rodzin. Łączna wartość projektu „Centrum Wsparcia Rodziny edycja II” w całym okresie realizacji to 5 156 184,77 zł, z czego dotacja UE i budżetu państwa 4 795 251,84 zł (93%). W 2021 roku wydatkowano 357 748,57 zł, z czego dotacja funduszy zewnętrznych wyniosła 297 748,57 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 9.2.3 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego – OSI.

• ZERO RYZYKA DLA PRACOWNIKA – wspólny projekt MOPR i PUP w Bytomiu

Projekt skierowany do pracowników dwóch jednostek miejskich w celu poprawy ich sytuacji zdrowotnej. W 2021 roku z oferty projektu skorzystało 305 pracowników MOPR oraz 93 pracowników PUP. Łącznie w 2021 r. brało udział 398 osób. Przewidywany okres realizacji projektu to 01.10.2020 r. – 31.03.2022 r. Obostrzenia wynikające z COVID-19 wpłynęły na wydłużenie pierwotnie zakładanego okresu realizacji zadania. W 2021 roku wydatkowano (tylko w ramach części MOPR) 219 605,94 zł, w tym z dotacji 155 231,22 zł. Łączna wartość projektu to 995 607,50 zł, z czego dofinansowanie ze środków zewnętrznych ma wynosić 876 134,60 zł. Zadanie jest realizowane w ramach poddziałania 8.3.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Pozafinansowe formy wsparcia

W 2021 r. zrealizowano następujące pozafinansowe formy wsparcia:

- Program FEAD, polegający na pomocy żywnościowej. Realizacja Programu na terenie Bytomia odbywała się przy współpracy ze Śląskim Oddziałem Okręgowym PCK Katowice – Oddział Rejonowy PCK Bytom. W ramach Podprogramu 2020 r., który zakończył się w wrześniu 2021 r. spośród mieszkańców Bytomia do zyskania pomocy skierowano 4840 osób, które spełniały warunki do jej przyznania.
- Funkcjonowanie Samodzielnego stanowiska, którego głównym zadaniem jest bezpłatna pomoc w znalezieniu pracy osobom bezrobotnym. W 2021 r. w ramach zadania 427 osób skorzystało z bezpłatnego indywidualnego poradnictwa z zakresu prawa pracy, cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego. W ramach wsparcia zredagowano łącznie 94 pisma (pozwy, wnioski, wezwania, skargi, odpowiedzi, od-

wołania, sprzeciwy, oświadczenia woli), 132 osoby zostały objęte pomocą w celu aktywizacji zawodowej w procesie poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne. W ramach tego wsparcia 25 osób podjęło zatrudnienie, 22 osoby rozpoczęły uczestnictwo w projektach oferujących szkolenia i kursy.

- Powołanie samodzielnego stanowiska – Specjalisty Pracy Socjalnej ds. Interwencyjnego Udzielania Pomocy. Zadania to zdiagnozowanie problemu oraz bezzwłoczne wsparcie osób czy też rodzin w kryzysie, także koordynacja działań podczas interwencji. Telefon interwencyjny zapewnia ciągłość pracy ośrodka w godzinach popołudniowych i dniach świątecznych. W 2021 roku podjęto 48 interwencji w terenie. Pomocą związaną z kwarantanną z uwagi na zakażenie koronawirusem objęto 29 rodzin.

Programy i projekty współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

W 2021 roku realizowano następujące zadania współfinansowane ze środków MRiPS:

- Dofinansowanie kosztów dodatków do wynagrodzeń asystentów rodzin w 2021 r. (dotacja 32 000 zł czyli po 2000 zł brutto na każdy etat asystenta – jednorazowo);
- Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego - 2021 (dotacja 48 960,00 zł);
- Uruchomienie mieszkania chronionego treningowego dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności na które, zostały pozyskane środki z dotacji.

Projekty MOPR ze środków Funduszu Przeciwalkoholowego

W 2021 roku realizowano trzy projekty z funduszu przeciwalkoholowego gminy:

- Projekt partnerski MOPR i Komendy Miejskiej Policji PRAWO OCHRONNYM PARASOLEM DZIECKA – przyjazne patrole, którego kolejne edycje są wdrażane od 2011 roku. W 2021 roku przyjazne patrole, złożone z pracownika socjalnego MOPR i funkcjonariusza policji, zrealizowały 132 dyżury, w trakcie których zmonitorowały 339 środowisk, w których w sumie 595 razy przeprowadzono monitoring lub interwencje (rodziny z problemem alkoholowym, patologiczne, niewydolne opiekuńczo i wychowawczo). W dni, kiedy nie odbywały się dyżury przyjaznych patroli realizowane były przez pracowników MOPR telefoniczne dyżury domowe. Dyżury prowadzone były w godzinach: 15.30-7.30 następnego dnia. W roku 2021 przeprowadzono 67 interwencji, w tym 32 interwencje zostały przeprowadzonych w trakcie pełnienia przez pracowników MOPR dyżuru domo-

wego. W trakcie przeprowadzonych dyżurów 89 dzieci zostało przekazanych pod opiekę najbliższej rodziny, krewnych, 17 dzieci zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, pogotowiach rodzinnych bądź w rodzinach zastępczych. Ośmioro dzieci przyjazny patrol przewiózł do szpitala na badania lekarskie, niektóre zostały hospitalizowane. 24 osoby dorosłe trafiły do izby wytrzeźwień. W 2021 r. wartość projektu w budżecie MOPR wyniosła 90 000,00 zł.

- **LUDZIE ULICY** – streetworking, realizowany na rzecz osób bezdomnych koczujących w miejscach niemieszkalnych. Głównym celem projektu było ograniczenie skali bezdomności „na ulicy”, w miejscach niemieszkalnych oraz przeciwdziałanie sytuacjom zagrażającym życiu i zdrowiu wśród osób bezdomnych pozostających poza systemem pomocy. W czasie realizacji projektu, tj. od 1.10.2021 r. do 31.12.2021 r. streetworkerzy podjęli prace z osobami bezdomnymi 29 razy, osobom bezdomnym rozdano koce termiczne, ogrzewacze osobiste, gorące napoje i w razie potrzeby żywność. Na realizację projektu otrzymano dofinansowanie w wysokości 28 404 zł.

- **PROFI EKSPRES** Profilaktyka z dostawą do klienta – polegający na wdrożeniu nowej formy profilaktyki uzależnień w postaci prezentacji filmów edukacyjnych bezpośrednio w środowiskach osób korzystających z pomocy społecznej. Wartość dofinansowania wyniosła 26 696,00 zł.

Działania podejmowane na rzecz osób starszych

Śląska Koperta Życia

Od 2016 roku MOPR bierze udział w akcji Śląska Koperta Życia. Jest to karta, w której podaje się informacje dotyczące jej właściciela – dane osobowe, numer telefonu do bliskiej osoby, przebyte choroby, zażywane leki, wiodące schorzenia i uczulenia. Kartę wkłada się najczęściej do lodówki, na której umieszcza się naklejkę z nadrukiem „Koperta życia”. Umieszczenie koperty w miejscu widocznym i dostępnym umożliwia służbom medycznym, w razie wypadku lub zasłabnięcia, a także policji, straży pożarnej, straży miejskiej, czy innym służbom, szybki dostęp do podstawowych informacji o seniorze.

Program „Wspieraj Seniora”.

W październiku 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu przystąpił do rządowego programu Wspieraj Seniora w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów. Program adresowany był do osób w wieku 70 lat i więcej, które pozostaną w domu w związku z zagrożeniem zakażeniem Covid-19, a w szczególnych przypadkach osoby poniżej

70 roku życia. Program zakładał pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora. Osoba wspierająca seniora mogła również wykonać (nieodpłatnie) czynności związane z codziennym funkcjonowaniem, np. sprawy urzędowe (jeżeli zakres tych usług nie wymagał upoważnienia od Seniora lub udostępnienia danych wrażliwych), wyprowadzenie psa, itp. Zakres usług na rzecz osoby starszej był ograniczony tzw. dystansem sanitarnym. W ramach programu została uruchomiona specjalna infolinia dedykowana seniorom, gdzie osoby starsze mogą poprosić o pomoc w realizacji zakupów. Mogą zadzwonić również bezpośrednio do MOPR. Program realizowany był przez pracowników MOPR. Do 31 maja 2021 r. realizowano go przy współpracy z fundacją Petralana. Program był kontynuowany przez cały 2021 rok. Na dzień 31 grudnia 2021 r. wpłynęły 182 zgłoszenia w ramach programu i udzielono wsparcia 108 osobom.

Program Bytomska Karta Seniora i Program Ogólnopolska Karta Seniora

W 2021 roku wydano 395 Bytomskich Kart Seniora (od początku realizacji programu wydano 11 349 kart). Zniżki dla seniorów oferują 32 podmioty. W 2021 r. mieszkańcom Bytomia wydano 257 Ogólnopolskich Kart Seniora z zamieszczonym herbem miasta (edycja lokalna), a od początku realizacji programu przez Miasto Bytom, tj. od maja 2017 r., wydano łącznie 1 991 kart.

Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych

Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowano:

- turnusy rehabilitacyjne dla 457 osób na łączną kwotę 629,98 tys. zł;
- zaopatrzenie 343 osób w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na łączną kwotę 934,57 tys. zł;
- warsztaty terapii zajęciowej dla 155 uczestników na łączną kwotę 3 337,06 tys. zł;
- 125 umów w ramach likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych na łączną kwotę 578,24 tys. zł;
- 13 umów w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki na łączną kwotę 49,24 tys. zł.

Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”

W 2021 roku na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” MOPR w Bytomiu otrzymał 521 179,55 zł. W ramach programu realizowano następujące zadania:

I. Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywność społeczną i zawodową:

1. Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

- **Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu** (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu ruchu). Zawarto trzy umowy na kwotę 23 225,00 zł i zrealizowano je w całości. Planuje się zawarcie w 2022 r. jednej umowy na kwotę 4 477,80 zł;
- **Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy** (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu ruchu. W ramach zadania zawarto jedną umowę na kwotę 1 725,00 zł i zrealizowano ją w całości;

2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- **Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania** (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych). Zawarto trzy umowy na kwotę 22 027,20 zł i zrealizowano je na kwotę 22 026,10 zł. Planuje się zawarcie w 2022 r. dwóch umów na kwotę 15 621,26 zł;
- **Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania** (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu wzroku). Zawarto cztery umowy na kwotę 19 570,61 zł a zrealizowano je na kwotę 18 702,09 zł;
- **zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania** (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy). Zawarto 12 umów na kwotę 42 366,80 zł a zrealizowano je na kwotę 41 223,80 zł. Planuje się zawarcie w 2022 r. dwóch umów na kwotę 5 529,00 zł.

3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- **zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym** (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności - z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym). Zawarto dwie umowy na kwotę 35 000,00 zł i zrealizowano je w całości;

- **zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym** (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności). Zawarto dwie umowy na kwotę 7 000,00 zł a zrealizowano je na kwotę 6 900,00 zł;
- **zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości** (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności). Zawarto cztery umowy na kwotę 128 800,00 zł oraz zrealizowano jedną umowę na kwotę 50 000,00 zł;
- **zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego** (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania). Nie zawarto żadnej umowy, planuje się zawarcie w 2022 r. jednej umowy na kwotę 7 500,00 zł.

4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka). Zawarto pięć umów na kwotę 13 876,25 zł, zrealizowano jedną umowę w części na kwotę 964,75 zł. Planuje się zawarcie w 2022 r. jednej umowy na kwotę 510,00 zł.

II. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi). W ramach modułu zawarto 46 umów na kwotę 161 238,49 zł, zrealizowano 35 umów na kwotę 113 612,62 zł. Planuje się zawarcie w 2022 r. trzech umów na kwotę 11 046,25 zł.

Ogółem w ramach środków finansowych przyznanych na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2021 roku zawarto 82 umowy na łączną kwotę 454 829,35 zł. Zrealizowano 64 umowy i wypłacono środki na kwotę 313 379,36 zł. W pierwszym półroczu 2021 roku wypłacono rów-

niez dofinansowania do 42 umów na kwotę 200 920,33 zł w ramach środków finansowych na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” za 2020 rok. Łącznie w 2021 roku na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w latach 2020 i 2021 wydano 514 299,69 zł.

III. Moduł III - pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi

Program, „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” został uruchomiony przez PFRON w 2020 roku, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.). Jeszcze w 2020 r. wypłacono świadczenia dla 212 osób na kwotę 353 000,00 zł. Łącznie na wypłatę świadczeń w ramach programu MOPR w Bytomiu otrzymał 498 000,00 zł. Wszystkie środki zostały wykorzystane w wyznaczonym terminie, tj. przed 29 stycznia 2021 r. (świadczenia przyznano w sumie dla 228 osób niepełnosprawnych). Wypłata części świadczeń w styczniu 2021 r. była spowodowana koniecznością zawarcia aneksów do umów dotyczących realizacji programu, zwiększających limit przyznanych miastu środków finansowych (w związku z wydłużeniem terminu naboru wniosków oraz maksymalnej liczby miesięcy, za które przyznawano świadczenia z 3 do 5). W 2021 r. nie prowadzono naboru wniosków w ramach Modułu III programu ponieważ PFRON nie podjął decyzji o kontynuacji tego zadania.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W 2021 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 250 formularzy „Niebieska Karta A”, w tym 81 sporządzone przez pracowników MOPR. Pracownicy socjalni koordynując prace grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bytomiu, prowadzili działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc tj. osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc. W ramach podejmowanych działań członkowie grup roboczych m.in. diagnozowali sytuację rodziny, udzielali niezbędnej pomocy, zapewniali w razie konieczności schronienie osobom dotkniętym przemocą, zobowiązywali osoby stosujące przemoc do zaprzestania jej sto-

sowania, składali wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, motywowali do podjęcia właściwej terapii, kierowali osoby stosujące przemoc do programu korekcyjno-edukacyjnego, a także powiadamiali prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz występowali do sądu w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest koordynatorem Bytomskiego Programu Profilaktycznego Promującego Prawidłowe Metody Wychowawcze na lata 2021 – 2024. Program przyjęto uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr L/667/21 z dnia 25 października 2021 r. Celem głównym Programu ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Bytomia oraz zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania podjęte w związku z wdrażaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

W związku z upływem okresu obowiązywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bytomia na lata 2015-2020 przyjętej uchwałą nr XVIII/239/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 23 listopada 2015 r., Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2021 r. kontynuował prace nad dokumentem na kolejne lata. Opracowanie rozpoczęto jeszcze w 2020 roku, to jest pod koniec okresu obowiązywania poprzedniej Strategii. Po zakończeniu pracy merytorycznej, dokument został przyjęty przez Radę Miejską w lipcu 2021 roku. Jednak po weryfikacji Urzędu Wojewódzkiego dokonano ostatecznej korekty treści i obowiązująca wersja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Bytomia na lata 2021-2026 została przyjęta uchwałą nr L/666/21 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 października 2021 r. W toku prac wyznaczono następujące cele strategiczne (CS):

CS1. Równe szanse rozwoju mieszkańców.

CS2. Dogodne warunki dla zakładania i rozwoju rodzin.

CS3. Silna tożsamość społeczności lokalnej i zaangażowanie w rozwój miasta.

CS4. Bytom miastem o pozytywnym wizerunku kreowanym przy współudziale mieszkańców.

CS5. Sprawny, adaptujący się do potrzeb system pomocy społecznej.

CS6. Współpraca międzysektorowa podnosząca skuteczność rozwiązywania i zapobiegania problemom społecznym.

Dokument był tworzony przy współudziale ekspertów zewnętrznych, instytucji miejskich zaangażowanych w rozwiązywanie problemów społecznych, organizacji pozarządowych, wskazanych przez Wydział Polityki Społecznej UM oraz naczelnika

i pracowników wydziału. Wśród kluczowych realizatorów Strategii wymieniono MOPR, PUP, CPU, CIS, DPS, BCW, ŚDS, Bytomskie Mieszkania, Policję i Straż Miejską oraz wydziały Urzędu Miejskiego w Bytomiu: Polityki Społecznej, Edukacji, Kultury i Sportu, Komunikacji Medialnej i Promocji, Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora, Zarządzania Kryzysowego, Biuro Organizacji Poza-rządowych, Biuro Spraw Lokalowych. W treści dokumentu zaznaczono, że wdrażanie Strategii odbywać się będzie również w ramach innych polityk lokalnych, w tym w ramach Strategii Rozwoju Bytomia (dokument w opracowaniu) i Gminnego Programu Rewitalizacji. Strategia rozwoju miasta ma uwzględniać plany związane z transformacją społeczno-gospodarczą, która może wpłynąć na pojawienie się nowych wyzwań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej.

W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane są zadania własne powiatu, w ramach których przyznano 13 343 świadczeń dla: rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową na zagospodarowanie dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ogółem w rodzinnej pieczy zastępczej w liczbie 272 rodzin przebywało 514 dzieci. Wypłacono m.in.

5 118 świadczenia na kwotę 3 370,51 tys. zł. z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. Z tytułu dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zrealizowano 6 201 świadczeń na kwotę 2 978,54 tys. zł.

W 2021 r. 136 dzieci zmieniło środowisko wychowawcze, w tym m.in.:

- 69 osób opuściło pieczę z uwagi na osiągnięcie pełnoletniości, w tym 42 z rodzinnej pieczy zastępczej i 27 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 41 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, w tym 29 z rodzinnej pieczy zastępczej i 12 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 6 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 9 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 6 z rodzinnej pieczy zastępczej i 3 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 4 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej;

• 7 dzieci o rodzinnej pieczy zastępczej opuściło rodzinną pieczę zastępczą na terenie Bytomia z innego powodu m.in. rozwiązano rodzinę zastępczą, rodzina zmieniła miejsce zamieszkania, nastąpił zgon rodzica zastępczego, rodzina została ustanowiona na 6 miesięcy.

Bytomski program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021 - 2023, przyjęty uchwałą nr XXXVI/552/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 21 grudnia 2021 r.

Program stanowi narzędzie polityki miasta na rzecz umacniania rodziny oraz rodzicielstwa zastępczego i jest odpowiedzią na realizację obowiązku gminy, wynikającego z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczącego wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale również obowiązku powiatu mającego za zadanie opracowanie programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej. W jego zapisach programowych wyodrębniono dwie części:

• Gminny program wspierania rodziny

Program adresowany jest do bytomskich rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról społecznych, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Celem głównym programu jest wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Cele operacyjne gminnego programu wspierania rodziny to:

- diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez pracę socjalną, polegającą na rozpoznawaniu deficytów, w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie;
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących kryzysów w rodzinie;
- doskonalenie zawodowe osób zaangażowanych na rzecz wspierania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

• Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej

Adresatami programu są rodziny zastępcze, prowadzące rodzinne domy dziecka oraz kandydaci do prowadzenia ww. form pieczy zastępczej. Ponadto, program kierowany jest do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Program jest również adresowany do pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz instytucji odpowiedzialnych za jej doskonalenie. Celem głównym jest stworzenie optymalnego systemu pieczy zastępczej, natomiast

cele operacyjne powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej to:

- poszerzanie i kontynuacja usług w zakresie rodzinnych form pieczy zastępczej, promowanie idei rodzicielstwa zastępczego;
- wspieranie w procesie usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą;
- wzmocnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wydawanie decyzji osobom nieubezpieczonym w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

W ramach zadań zleconych gminie do MOPR w Bytomiu w 2021 r. wpłynęły 499 wnioski w sprawie po-

na rzecz rodzin wielodzietnych mających zapewnić im szczególne uprawnienia na podstawie Karty Dużej Rodziny. Realizacja zadań gminy związanych z przyznaniem Karty należy do zadań z zakresu administracji rządowej. W 2021 roku do MOPR złożonych zostało 292 wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Wydanych zostało 1 018 Kart, z czego 481 kart wydanych zostało opiekunom, a 537 kart wydano dzieciom.

Klub Integracji Społecznej

Rok 2021 był trzynastym rokiem działalności Klubu Integracji Społecznej (KIS). Obszary działalności KIS-u to m.in.:

- Prace społecznie użyteczne

Infografika 15: Liczba osób realizujących prace społecznie użyteczne w poszczególnych miesiącach 2021 roku

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu

twierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z art. 54 ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. W oparciu o przeprowadzone postępowanie administracyjne wydano łącznie 499 decyzji, w 295 przypadkach wydano decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, w 16 wydano decyzję odmowną, natomiast pozostałe 188 decyzje to umorzenia postępowań, wygaszenie decyzji, w tym w 25 przypadkach przekazano wnioski według właściwości miejscowej do wydania decyzji.

Wypłacanie świadczeń pieniężnych przeznaczonych na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Rzeczypospolitej Polskiej

W ramach zadań zleconych powiatu MOPR w Bytomiu w 2021 r. udzielił 54 świadczenia pieniężne dla 6 osób posiadających Kartę Polaka, w łącznej wysokości 51 480,00 zł.

Karta Dużej Rodziny

W 2014 r. na podstawie uchwały Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych, którego celem jest podjęcie działań

W roku 2021 realizowano omawiane prace w 47 instytucjach. W ramach programu Prace społecznie użyteczne na świadczenia wydatkowano 314 275,20 zł, z czego 60% zrefundował Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu (188 565,12 zł). Pozostałe 40% świadczeń (125 710,08 zł) zostało wypłacone przez gminę. Dodatkowo gmina pokryła wydatki związane z dojazdem uczestników programu do miejsca wykonywania prac – 9 465,20 zł, a także koszty badań lekarskich uczestników programu w wysokości 1 874,00 zł.

•Zajęcia szkoleniowo-edukacyjne z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dla bezrobotnych mieszkańców Bytomia

W zajęciach uczestniczyły 203 osoby – były to zajęcia indywidualne oraz grupowe. Zajęcia prowadzili specjaliści reintegracji zawodowej, pracownicy socjalni, informatyk oraz zaproszeni goście – przedstawiciele: Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu, Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bytomiu, Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Spółdzielni Socjalnej W&TEAM w Bytomiu.

•Poradnictwo

Prowadzono poradnictwo zawodowe i socjalne. Można było skorzystać ze wsparcia specjalisty re-

integracji zawodowej, pracownika socjalnego. W 2021 r. z poradnictwa zawodowego, socjalnego oraz działań szkoleniowych i edukacyjnych w formie warsztatowej oraz indywidualnej skorzystało łącznie 306 osób. Specjaliści reintegracji zawodowej oraz pracownicy socjalni prowadzili rozmowy indywidualne, konsultacje oraz zajęcia grupowe z uczestnikami/uczestniczkami zajęć mające na celu zintensyfikowane wsparcie, udzielane przez specjalistów KIS, w procesie poszukiwania pracy.

Reintegracja zawodowej i społecznej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym

Zadanie realizuje Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu. W 2021 r. w strukturze CIS funkcjonowało 6 pracowników: porządkowa, gastronomiczna, remontowo-porządkowa, pracownia pielęgnacji i konserwacji terenów zielonych, fryzjerska oraz krawiecko-rękodzielnicza, w których prowadzono grupy w ramach działalności statutowej oraz w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE.

Liczba osób, które ukończyły zajęcia w CIS oraz indywidualny program zatrudnienia socjalnego w 2021 r.:

- łączna liczba osób, które uczestniczyły w zajęciach prowadzonych w CIS to 124 osoby (w tym 21 osób skierowanych do realizacji IPZS w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE);

- łączna liczba osób, które ukończyły zajęcia prowadzone w CIS to 87 osób (w tym 20 osób skierowanych do realizacji IPZS w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE) oraz 6 osób z otoczenia objętych wsparciem w ramach projektu;

- liczba osób, które ukończyły w CIS indywidualny program zatrudnienia socjalnego w 2021 r. i otrzymały zaświadczenia (zgodnie ze sprawozdaniem CIS uczestnictwo powyżej 6 miesięcy) to łącznie 52 osoby (w tym 14 osób realizujących IPZS w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE);

- 28 osób podjęło pracę po ukończeniu realizacji IPZS w CIS w 2021 r.

Projekt „S.O.S. dla dzielnicy Bobrek – aktywizacja zawodowa i społeczna”.

Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oś priorytetowa: IX. Włączenie społeczne dla działania: 9.1. Aktywna integracja dla poddziałania: 9.1.3. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI. Cel projektu: odbudowanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy oraz pełnienia ról społecznych osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i ich bezpośredniego otoczenia (głównie członkowie rodzin). Projekt adresowany był

do mieszkańców oraz osób związanych z obszarem rewitalizacji Bytomia. Wsparciem w projekcie zostało objętych 27 osób, w tym osoby realizujące Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego. Projekt realizowany od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r. Całkowita wartość projektu: 854 329,75 zł, w tym dofinansowanie 811 613,26 zł.

WYBRANE PRZEDSIĘWZIĘCIA INWESTYCYJNE I REMONTOWE PRZEPROWADZONE W PLACÓWKACH POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania inwestycyjne:

- w Bytomskim Centrum Wsparcia przeprowadzono modernizację łazienki, dachu oraz budynku przy ul. Orzegowskiej 20A;
- w Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom zakupiono Alcotest służący do sprawdzania trzeźwości pacjentów Izby Wytrzeźwień;
- w Żłobku Miejskim Nr 1 przeprowadzono modernizację sieci elektrycznej;
- w Domu Pomocy Społecznej „Wędrowiec” zakupiono pralnico-wirówkę;
- w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie wydatkowano środki na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja poszycia dachowego w budynku Noclegowni ul. Kosynierów 26 w Bytomiu”;
- w Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych dobudowano windę w budynku głównym Domu oraz zakupiono pralnico-wirówkę;

Zadania remontowe:

- środki finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przeznaczono na naprawę: sprzętu drukującego, komputerowego, systemu monitoringu wizyjnego, sprzętu gaśniczego, samochodu służbowego, klimatyzatorów będących wyposażeniem serwerowni, naprawę instalacji gazowej grzewczej, kotłów centralnego ogrzewania w TPPŚ, dokonano naprawy odcinka instalacji kanalizacyjnej zewnętrznej, dokonano renowacji części poszycia dachowego oraz obróbki blacharskiej kominów wentylacyjnych w jednym z obiektów.
- środki finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przeznaczono na naprawę: pojazdu służbowego, sprzętu przeciwpożarowego, instalacji wody użytkowej, instalacji grzewczej oraz kotłów centralnego ogrzewania w jednostkach podległych, systemu monitoringu wizyjnego, kserokopiarek w jednostkach organizacyjnych MOPR oraz sprzętu drukującego;
- w ramach środków wydatkowanych w Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom dokonano m.in. przeglądu windy dla osób niepełnosprawnych, wzorcowania i przeglądu alkomatów;

- w Bytomskim Centrum Wsparcia przeprowadzono m.in. konserwację dźwigów, monitoringu, systemu sygnalizacji pożaru, naprawiono zmywarkę oraz suszarkę;
- w Centrum Integracji Społecznej wydatkowano środki na naprawę sprzętu kuchennego, pralki oraz samochodu;
- środki finansowe w Środowiskowym Domu Samopomocy „Integracja” przeznaczono na naprawę gąśnic oraz kotła centralnego ogrzewania;
- w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 wydatkowano środki na naprawę pralki oraz remont podłogi w łazience placówki;
- w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2 środki finansowe przeznaczono na naprawę zmywarki i suszarki do ubrań;
- w Centrum Usług Wspólnych Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych środki finansowe przeznaczono na naprawę systemu alarmowego i drukarki oraz

- na naprawę i konserwację kserokopiarek;
- w Domu Pomocy Społecznej „Wędrowiec” naprawiono: piec w kotłowni, kosiarkę, bramę wjazdową, sprzęt pralniczy i kuchenny, usunięto awarię kanalizacji oraz przeprowadzono remont pomieszczeń;
- w ramach środków wydatkowanych w Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych przeprowadzono konserwację kserokopiarek, dźwigów, kotłowni oraz urządzeń ppoż.;
- w ramach środków wydatkowanych w Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” naprawiono: centralę telefoniczną, odśnieżarkę, kosiarkę spalinową, kserokopiarkę, suszarkę, łóżka rehabilitacyjne, szafę chłodniczą, pralnice oraz obieraczki do ziemniaków.

3.6 KULTURA

Rok 2021 był drugim rokiem pandemii, która w oczywisty sposób wpłynęła na programowanie i przebieg wielu wydarzeń i inicjatyw kulturalnych. Kultura była jedną z dziedzin życia społecznego najsilniej dotkniętych ograniczeniami sanitarnymi. Przez cały 2021 rok instytucje kultury nie mogły funkcjonować w normalnym trybie, działając w ramach mniej lub bardziej dotkliwych dla zdolności frekwencyjnych ograniczeń sanitarnych. Mimo ograniczeń w 2021 r., dzięki kreatywności bytomskiego środowiska kulturalnego i powszechnym przekonaniu o znacznej roli kultury w życiu społecznym, udało się zrealizować wiele cennych i nowatorskich pod względem formy wydarzeń kulturalnych, które zapewniło mieszkańcom w tym trudnym czasie dostęp do zróżnicowanej oferty kulturalnej. Główna oś wydarzeń zwróconych na rzecz zaakcentowania miejskiego dziedzictwa kulturowego były obchody 100. rocznicy akcji

BYTOMSKIE CENTRUM KULTURY (instytucja kultury Gminy Bytom)

W 2021 roku Bytomskie Centrum Kultury zorganizowało łącznie 541 wydarzeń, z udziałem 53 360 widzów, w tym:

- 33 koncerty z udziałem 9 589 osób;
- 10 spektakli teatralnych z udziałem 7 620 osób;
- 8 występów kabaretowych z udziałem 5 184 osób;
- 150 tytułowych pozycji filmowych (łączna liczba seansów filmowych: 759) z udziałem 6 290 osób;
- 117 wydarzeń we współpracy z podmiotami zewnętrznymi (wynajmy i użyczenia) z udziałem 11 418 osób;
- 223 działania/wydarzenia edukacyjne (w tym imprezy cykliczne własne m.in.: spektakle szkolne, warsztaty Pedagogiki Teatru, Becekowy Pokój Gier, warsztaty w ramach BAŚKI, warsztaty mozaikowe i inne) z udziałem 13 259 osób.

W roku 2021 r. Bytomskie Centrum Kultury było organizatorem interdyscyplinarnego widowiska multimedialnego z okazji 100. Rocznicy III Powstania Śląskiego pod nazwą: „Tryptyk powstańczy - Pamięć ziemi”, które odbyło się 25 czerwca 2021 r. na bytomskim Rynku, obejmując dwie godziny niezwykłego, spektaklu, w którym elementy muzyczne spajały się z tanecznymi, w niezwyklej i nowoczesnej scenografii video-artu. W wydarzeniu wzięło udział około 500 artystów reprezentujących środowisko artystyczne Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

plebiscytowej i III Powstania Śląskiego. Miasto stało się gospodarzem metropolitalnych obchodów tych wydarzeń, które przybrały postać monumentalnego plenerowego widowiska multidyscyplinarnego. Ważnym impulsem dla rozwoju życia kulturalnego w mieście jest ukończenie i oddanie do użytkowania na cele kulturalne zrewitalizowanej przestrzeni parkowo – pałacowej Pałac w Miechowicach. Ocena wszystkich podanych poniżej informacji i danych statystycznych powinna uwzględniać wpływ obowiązujących obostrzeń sanitarnych na kształt, zakres i formy odbioru miejskiej oferty kulturalnej. Ograniczenia w znacznym stopniu utrudniły aktywność kulturalną, choć, poprzez kreatywne wykorzystanie możliwości technicznych przyczyniły się do znacznego poszerzenia potencjalnych odbiorców swojej działalności.

Szerzej o tym wydarzeniu będzie mowa w dalszej części opracowania.

Zdjęcie 35: Widowisko „Tryptyk powstańczy - Pamięć ziemi”

Źródło: www.bytom.pl

Utrzymano wysoką aktywność w sieci, na facebooku opublikowano 511 postów i 77 filmów, liczba odbiorców wyniosła 1 113 998 osób, liczba wyświetleń filmów wyniosła 104 020, na kanale YouTube Beceku opublikowano 55 filmów, które obejrzało 15 518 osób, Becek był również obecny na Instagramie, Tik-toku, Twitterze.

Jesienią 2021 r. Bytomskie Centrum Kultury wzbogaciło się o kolejną przestrzeń o statusie filii. Stał się nią Pałac w Miechowicach - odbudowa neogotyckiej

Tabela 25: Liczba imprez i widzów w BCK w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba imprez	367	309	510	346	541
Liczba widzów	65 020	42 317	88 565	24 535	53 360

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

go Pałacu Tiele-Wincklerów w Bytomiu-Miechowicach zakończyła się w 2021 r. Prace trwały 1,5 roku i zostały zrealizowane dzięki dofinansowaniu w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji (całkowita wartość projektu wyniosła około 11,6 mln zł, z czego dofinansowanie z Unii Europejskiej to ponad 5,5 mln zł). Pałac w Miechowicach rozpoczął działalność 11 września 2021 i do końca grudnia 2021 zrealizowano 137 wydarzeń kulturalnych, w których wzięło udział 5662 osób. Założeniem programowym instytucji jest wykorzystanie oferty kulturalnej do realizacji założeń edukacji kulturalnej będącej kontynuacją realizowanego w Bytomiu programu „Pokłady kultury - miejski program edukacji kulturalnej”, a także szeroko rozumiane działania związane z budowaniem i rozwijaniem poczucia tożsamości wśród bytomian. W Pałacu w Miechowicach w 2021 r. zorganizowano:

- 4 wystawy tematyczne;
- 51 warsztatów i działań edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży;
- 51 dyskusji, spotkań, odczytów, wykładów oraz oprowadzań kuratorskich;
- 6 spektakli plenerowych i rodzinnych;
- 7 koncertów;
- 9 wydarzeń plenerowych.

Liczba widzów, spektakli i imprez BTTiR w 2021 r. przedstawiała się następująco:

- liczba spektakli w 2021 roku: 77 (w tym: 7 premier, 12 spektakli szkolnych);
- liczba widzów w 2021 roku: 6737osób (plus 706 widzów biorących udział on –line), liczba imprez edukacyjnych, warsztatów: 198 osób;
- liczba uczestników działań edukacyjnych: 2333 osób.

BYTOMSKI TEATR TAŃCA I RUCHU ROZBARK (instytucja kultury – instytucja artystyczna Gminy Bytom)

Tabela 26: Liczba spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021
Liczba spektakli		79	66	69	42	77
Liczba widzów		10 368	7123	8246	3401	6737

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Liczba widzów, spektakli i imprez BTTiR w 2021 r. przedstawiała się następująco:

- liczba spektakli w 2021 roku: 77 (w tym: 7 premier, 12 spektakli szkolnych);
- liczba widzów w 2021 roku: 6737osób (plus 706 wi-

dzów biorących udział on–line), liczba imprez edukacyjnych, warsztatów: 198 osób;

- liczba uczestników działań edukacyjnych: 2333 osób.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W BYTOMIU (instytucja kultury Gminy Bytom)

Tabela 27: Porównanie wybranych informacji danych dotyczących MBP w Bytomiu w latach 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021
Liczba księgozbioru		238 849	228 171	220 031	220 455	208 537
Liczba czytelników		11 438	11 060	11 698	9 888	10 289
Procent liczby czytelników wobec ogółu mieszkańców		7,68%	7,57%	8,01%	7,02%	7,48%
Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców Bytomia		174,42	152,57	191,17	121,07	132,61

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W roku 2021 zakupiono 2 831 woluminów ze środków własnych instytucji, Gminy Bytom oraz dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa - zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” Na zakupy książek przeznaczono w 2021 r. kwotę 70 716,60 zł. W wypożyczalniach zarejestrowano 10 289 czytelników, liczba wypożyczeń na 1 czytelnika wynosiła 17,24. W roku 2021 instytucja zorganizowała: 10 lekcji bibliotecznych, 32 spotkania bajkowe, 3 konkursy, 48 wystaw i pre-

zentacji, 4 spotkania w okresie ferii zimowych i letnich wakacyjnych, 10 spotkań autorskich (prelekcji), 20 spotkań w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki, a także 28 innych wydarzeń i spotkań. Na wartość wszystkich podanych powyżej danych statystycznych miała wpływ pandemia koronawirusa i wynikające z reżimu epidemicznego ograniczenia w pracy bibliotek (ograniczenia wobec liczby przyjmowanych czytelników).

OPERA ŚLĄSKA (instytucja kultury Samorządu Województwa Śląskiego)*Tabela 28: Liczba spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2017-2021*

		2017	2018	2019	2020	2021
Liczba spektakli		205	131	250	74	130
Liczba widzów	OPERA ŚLĄSKA	92 679	73 387	108 990	31 750	37 635

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Liczba widzów i spektakli w Operze Śląskiej w 2021 r. przedstawiała się następująco:

- ogółem liczba widzów: 37 635 osób (w tym w siedzibie - 19 116 osób, poza siedzibą - 8 215 osób, odbiorcy działań edukacyjnych- 5 736 osób, imprezy obce - 1208 osób);
- Liczba premier: 5;
- Liczba imprez: 130 (w tym: w siedzibie - 80, poza siedzibą - 26, online -24);
- liczba warsztatów i spotkań edukacyjnych: 208;
- liczba wyświetleń filmów w mediach społecznościowych Opery Śląskiej w 2021 roku: 650 576;
- liczba odsłon strony www: 932 569.

W ramach działań na rzecz zwiększenia dostępności oferty Opery Śląskiej w dobie pandemii w 2021 r. uruchomiono platformę VOD Opery Śląskiej. Rok 2021 to również przygotowania finansowo-organizacyjne do przeprowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego, które zostaną przeprowadzone w roku 2022.

Innym ważnym wydarzeniem były obchody 65-lecia pracy artystycznej i 85. rocznicy urodzin Henryka Konwińskiego w formie uroczystego koncertu.

MUZEUM GÓRNOŚLĄSKIE (instytucja kultury Samorządu Województwa Śląskiego)*Tabela 29: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2017-2021*

		2017	2018	2019	2020	2021
Liczba wystaw		25	27	18	11	10
Odwiedzający		21 981	34 257	32 251	10 156	19 842

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W związku z rozprzestrzenianiem się epidemii koronawirusa, narastającym zagrożeniem epidemiologicznym w kraju i podjętymi przez rząd działaniami, przyjęto reżim epidemiczny zakładającym ograniczenia w pracy muzeów (ograniczenia wobec liczby przyjmowanych odwiedzających), co znalazło odzwierciedlenie w danych statystycznych.

Szczególnie szerokim echem w kraju odbiła się wystawa specjalna organizowana przez Muzeum Górnośląskie „Stanisław Szukalski i Szczep Szukalszczyków herbu „Rogate Serce”, która w konkursie na wydarzenie muzealne roku 2020 otrzymała dwie główne nagrody Marszałka Województwa Śląskiego.

Działalność merytoryczna:

- lekcje muzealne - 247 stacjonarnych dla 4607 uczestników oraz 11 online dla 149 osób;
- wykłady w MGB - 34 dla 384 uczestników;
- warsztaty - 74 dla 909 uczestników;
- oprowadzania kuratorskie - 50 dla 594 uczestników;
- wykłady i oprowadzania kuratorskie online - 39 dla 26849 uczestników;
- warsztaty dla niepełnosprawnych i grup integracyjnych - 25 dla 321 uczestników;
- konkursy - 2 dla 224 uczestników i 809 głosujących;
- konferencje 3 dla 45 osób i 35 online;

- warsztaty online 15 dla 13881 osób.

Działalność okołomuzealna stacjonarna i online:

- Noc Muzeów - 314 uczestników;
- koncerty - 4 dla 217 uczestników;
- projekcje filmowe -2 dla 120 uczestników;
- wernisaże - 7 wydarzeń wernisażowych/finisaży dla 210 osób stacjonarnie i 5799 online;
- imprezy plenerowe (pokaz mody, wystawa plenerowa) – 2 dla 350 osób.

Ponadto Muzeum wydało w 2021 r. 12 książek i czasopism o łącznym nakładzie 2 045 sztuk.

*Zdjęcie 36: „Bojownikom Niepodległości”
- wystawa w Muzeum Górnośląskim*

Źródło: www.bytom.pl

GALERIE

Centrum Sztuki Współczesnej „KRONIKA”

(filia BCK)

Liczba widzów i uczestników wydarzeń w 2021 r. (w rozbiu na imprezy własne oraz inne) wyniosła 2

Tabela 30: Liczba wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021
Liczba wystaw	 kronika	15	15	13	6	9
Odwiedzający		2370	4147	3946	1646	2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

030 osób w siedzibie i 91 osób poza siedzibą.

Liczba imprez w 2021 r. (w rozbiu na imprezy własne oraz inne), ze wskazaniem rodzaju aktywności (koncerty, spektakle, projekcje itp.) wyniosła:

- wystawy: 9;
- imprezy muzyczne: 3;
- dyskusje panelowe, odczyty, wykłady, prelekcje, spotkania, oprowadzania kuratorskie: 11;
- publikacje: 2;
- liczby imprez edukacyjnych, warsztatów w 2021 r.: 60 warsztatów;
- warsztaty i działania edukacyjne dla dorosłych: 12 warsztatów/zajęć.

Galeria Art Blaut Academy Ewa Blaut

Najmłodsza bytomska galeria utworzona w 2020 r. na ul. Dworcowej 36 przez Ewę Blaut, znaną od wielu lat z działalności kulturalnej w naszym mieście. To miejsce do prezentowania nie tylko sztuki malarstwa, rzeźbiarstwa, ale również innych form sztuki, jak np. nauka śpiewu czy tańca. Dworcowa jest miejscem, gdzie wystawiane będą dzieła uczestników plenerów Art Blaut Academy, a także profesjonalnych twórców. W 2020 r. odbyły się w Galerii trzy duże wydarzenia artystyczne.

Galeria „STALOWE ANIOŁY”

Najważniejszym wydarzeniem organizowanym przez Pracownię Stalowe Anioły jest Festiwal Sztuki Wysokiej. W roku 2021 odbyła się kolejna już 22 edycja tego ważnego na kulturalnej mapie Śląska przedsięwzięcia. Festiwal to coroczne, plenerowe wydarzenie artystyczne. Festiwal jest przedsięwzięciem interdyscyplinarnym łączącym wiele różnorodnych dyscyplin sztuki takich jak: malarstwo, grafika, fotografia, instalacja artystyczna, rzeźba, muzyka, teatr i performance. Z Festiwalem ściśle powiązany jest Mały Festiwal Sztuki Wysokiej, podczas którego były prowadzone warsztaty on-line przeprowadzone na terenie placówek oświatowych przez uznanych artystów. W 2021 r. podczas Festiwalu zaprezentowane zostały prace 154 artystów

oraz wystawa obrazów Fundacji Śląskie Obrazy, połączona z koncertem Orkiestry Dziecięcej Allegretto, koncertem Dominika Stycharskiego i zespołu Zdravica oraz spektaklem teatralnym studentów PWST w Bytomiu w choreografii Sylwii Hefczyńskiej – Lewandowskiej.

Galeria Motoryzacji i Techniki

(działalność w ramach Bytomskiego Ośrodka Edukacji)

W okresie sprawozdawczym Galerię Motoryzacji i Techniki w Bytomiu odwiedziło łącznie 2161 osób, w tym 319 dzieci, które uczestniczyły w zajęciach Bytomskiej Akademii Bezpieczeństwa. W 2021 roku Galeria Motoryzacji i Techniki była współorganizatorem dwóch imprez cyklicznych:

- XVI Zlot Pojazdów Militarynych „ŚLĄSKIE MANEWRY”, w którym uczestniczyły 103 pojazdy zabytkowe;
- „XVII Bytomska Parada Pojazdów Zabytkowych”, w której wzięło w niej udział 127 pojazdów zabytkowych.

Zdjęcie 37: „XVII Bytomska Parada Pojazdów Zabytkowych”

Źródło: www.bytom.pl

Pozostałe galerie w Bytomiu:

- Galeria „Pod Sztrychem” przy MDK nr 1;
- Śląska Galeria Sztuki & Studia ARTystycznych Realizacji;
- Galeria SPAP „PLASTYKA” - „KOLOR”;
- Galeria w FOYER OPERY ŚLĄSKIEJ;
- Galeria ROTUNDA w MBP;
- Galeria Rynek 7 w Biurze Promocji Bytomia;
- Galeria „Na Poziomie” w Centrum Handlowym „Agora” w Bytomiu.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze kulturalnym

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia w dziedzinie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2021 r. dofinansowano 22 projekty kulturalne na kwotę 210 676,56 zł. W ramach art.19a tej ustawy tzw. „mały grant” w dziedzinie kultury dofinansowano 5 projektów na kwotę 30 500 zł.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny turystyki dofinansowano 5 projektów na kwotę 36 000 zł.

Wykaz wybranych imprez kulturalno-rozrywkowych o zasięgu ponadlokalnym zorganizowanych w 2020 r. w Bytomiu:

W związku z jubileuszem 100-lecia Powstań Śląskich, począwszy od 2019 r. Górnośląsko – Zagłę-

Tabela 31: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
kwota	164 000 zł	167 250 zł	190 945 zł	243 000 zł (wydatkowano: 203 234 zł)	233 400 zł (wydatkowano: 210 676,56 zł)
liczba projektów	23	23	23	20 (zrealizowano 16)	25 (zrealizowano 22)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

W 2021 r. część projektów nie została zrealizowana z powodu sytuacji epidemicznej.

biowska Metropolia wspiera działania służące ochronie pamięci tego ważnego dla naszego regio-

Tabela 32: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
kwota	26 000 zł	29 000 zł	34 350 zł	32 999 zł	30 500 zł
liczba projektów	4	6	9	8	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze turystycznym – krajoznawczym

nu wydarzenia. Po Mysłowicach w 2019, Piekarach Śląskich w 2020 r. postanowiono, że Bytom będzie gospodarzem metropolitalnych obchodów setnej

Tabela 33: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie turystyki w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
kwota	13 500 zł	430 000 zł	165 000 zł	32 000 zł	36 000 zł
liczba projektów	2	2	2	6	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Tabela 34: kwot dotacji i projektów wspartych w ramach „małych grantów” w dziedzinie turystyki w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
kwota	1500 zł	5 000 zł	10 000 zł	0 zł	4000 zł
liczba projektów	21	1	1	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

rocznicy III Powstania Śląskiego. W tej sprawie Gmina Bytom przygotowała i złożyła w GZM wnioszek w sprawie udzielania pomocy finansowej. Uchwałą nr XXXIII/261/2021 z 17 marca 2021 r. Zgromadzenie Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii przyznało Gminie Bytom dotację w wysokości 700 000,00 zł na organizację przedsięwzięcia pn. Metropolitalne obchody 100. rocznicy III Powstania Śląskiego. Pozostałe 100 000,00 zł było wkładem własnym gminy w realizację tego przedsięwzięcia. Pomoc finansowa została przekazana Gminie Bytom przez GZM na podstawie umowy z dnia 27 kwietnia 2021 r. Zgodnie z zapisami powyższej umowy zadanie realizacji przedsięwzięcia zostało przekazane przez Gminę Bytom do realizacji miejskiej instytucji kultury – Bytomskiemu Centrum Kultury umową z dnia 15 kwietnia 2021 r. Metropolitalne obchody 100. rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego rozpoczęły się 2 maja br. na bytomskim Rynku uroczystym capstrzykiem z udziałem wojskowej asysty honorowej. W tym dniu odsłonięto również instalację Kalejdoskop czasu, a także wykonano fragmenty kompozycji muzycznej przygotowanej w hołdzie bohaterom III Powstania Śląskiego oraz oddziałom wojsk sprzymierzonych. W dniach 15 i 29 maja oraz

12 czerwca br. zorganizowano i przeprowadzono na bytomskim Rynku kulturalno - historyczne happeningi Przygrywka do Tryptyku Powstańczego, będącego zapowiedzią wielkiego widowiska scenicznego na bytomskim Rynku, sfinansowanego przez GZM. Te weekendowe wydarzenia były atrakcyjną promocją śląskiego dziedzictwa kulturowego, przybliżając mieszkańcom i przyjezdnym historię, tradycję i zwyczaje naszej ziemi. Monumentalne, łączące muzykę, taniec i multimedia widowisko „Tryptyk powstańczy - Pamięć ziemi”, odbyło się 25 czerwca 2021 r. W wydarzeniu wzięło udział kilkuset artystów z wielu śląskich instytucji kultury, symbolizując bogactwo oferty kulturalnej Metropolii. Wydarzenie było bezpośrednio transmitowane poprzez internetowy streaming do zainteresowanych mieszkańców Metropolii.

Dane dotyczące odbiorców wydarzenia:

- strefa siedząca: 500 osób;
- strefa widzów pośrednich (poza wygrodzonym terenem imprezy): 2 500 osób;
- liczba odbiorców online: 4 784 wyświetleń.

Zestawienie innych, ważnych imprez kulturalno-rozrywkowych, jakie miały miejsce w Bytomiu w roku 2021 przedstawia poniższa tabela:

Tabela 35: Wybrane imprezy kulturalno-rozrywkowych, jakie miały miejsce w Bytomiu w roku 2021

Organizator	Przedsięwzięcie kulturalne
Bytomskie Centrum Kultury wraz z Fundacją Pomocy Dzieciom ULICA	Inauguracja 2-letni Program Aktywności Lokalnej Gminy Bytom – Ambasada NieMożliwego.
Bytomskie Centrum Kultury	Coroczna akcja „Lato w mieście”, w ramach której odbyło się: 11 pokazów filmów w ramach kina plenerowego, 9 koncertów plenerowych w ramach cyklu Letnie ParkoGranie, „kobiece” warsztaty w ramach BAŚKI, letnie warsztaty objazdowe dla dzieci i młodzieży – BeCeKoBUS - to realizowany już po raz 13 cykl wakacyjnych warsztatów dla dzieci i młodzieży.
Bytomskie Centrum Kultury	Od 11 do 13 września trwały Dni Otwarte w Parku Ludowym - Pałac w Miechowicach.
Bytomskie Centrum Kultury	I edycja Festiwalu Literackiego „Becek Czyta”. W dniach 14-17 października 2021 zorganizowano prawie 40 wydarzeń - spotkania autorskie, warsztaty, wystawy, spotkania
Bytomskie Centrum Kultury/UM w Bytomiu	Pod koniec października we współpracy z Miastem Bytom odbyła się uroczystość wręczenia Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury – MUZA 2021 oraz Młodzieżowych Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury – WENA 2021. Galę uświetnił niezwykle koncert: „NAJPIĘKNIEJSZE PIOSENKI I MUZYKA FILMOWA KRZESIMIRA DĘBSKIEGO” – KONCERT z udziałem Koncertowej Orkiestry Dętej „Power of Winds” oraz kwartet smyczkowy pod dyktando Krzesimira Dębskiego. Finał XV Bytomskiej Jesieni Literackiej to koncert laureatów jubileuszowego XXX ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Poetyckiej „Kwiaty na kamieniach” z towarzyszeniem orkiestry „Power of Winds” pod dyktando Klaudiusza Jani zakończony recitalem piosenki artystycznej w wykonaniu Magdy i Mirka Czyżykiewicz.

Stowarzyszenie Jarmark Kultury	Zejdź (w) Podziemie.
Górnośląskie Towarzystwo Historyczne	Mapping – Bytom polskie serce Górnego Śląska początku XX wieku.
Piękna Strona Miasta	Bytomski kwietnik – ogród sztuki.- zwrot części dotacji.
Stowarzyszenie gorczycki.pl	Koncerty gwiazd w ramach 16.Międzynarodowego Festiwalu im. G.G. Gorczyckiego.
Parafia Rzymsko-Katolicka św. Krzyża	XII Miechowski Festiwal Muzyka w starych kościołach Miechowic. Zamkowe spotkania z muzyką. Pamięci ks. Norberta Bończyka i Matki Ewy.
Wolne Stowarzyszenie Zielonych Artystów	Sileziany.
Stowarzyszenie Artystów Bliski Wschód	Quo Vadis Gwarku?
Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych	Industriada 2021 – Święto Szlaku Zabytków Techniki w Bytomiu.
Śląskie Obrazy	XXII Festiwal Sztuki Wysokiej 2021.
Fundacja W To Mi Graj	Futurologia i ekologia. Co drzemie w Lemie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Uroczystości miejskie z okazji świąt i rocznic państwowych:

• W dniach 12-20 marca 2021 r. przeprowadzono kampanię billboardową na miejskich billboardach z okazji 100. rocznicy plebiscytu na Górnym Śląsku, przypadającej w dniu 20 marca 2021 r. W tym dniu przed tablicą upamiętniającą siedzibę Polskiego Komisariatu w latach 1920-1921 oraz przed tablicą upamiętniającą Wojciecha Korfanteo odbyło się uroczyste złożenie kwiatów, z udziałem władz samorządowych oraz zaproszonych gości: Parlamentarzystów, przedstawicieli Wojewody Śląskiego, Marszałka Województwa Śląskiego oraz Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

• 2 maja 2021 r. przed tablicą upamiętniającą siedzibę Polskiego Komisariatu w latach 1920-1921 oraz przed tablicą upamiętniającą Wojciecha Korfanteo odbył się uroczysty capstrzyk z okazji 100. rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego oraz 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, z udziałem wojskowej asysty honorowej 34. Śląskiego Dywizjonu Rakietowego OP w Bytomiu. Capstrzyk zainaugurował Metropolitalne obchody 100. rocznicy III Powstania Śląskiego. Na zakończenie części oficjalnej capstrzyku Prezydent Bytomia oraz Wiceprzewodniczący Zarządu GZM w imieniu całej społeczności Metropolii złożyli kwiaty przed ww. tablicami. W dalszej części programu obchodów na budynku przy ul. Gliwickiej

17 zaprezentowany został mapping Bytom Polskie Serce Górnego Śląska, przygotowany we współpracy z Górnośląskim Towarzystwem Historycznym oraz Bytomskim Centrum Kultury. Capstrzyk zakończył się defiladą wojskową, po której na bytomskim Rynku Prezydent Bytomia i Wiceprzewodniczący Zarządu GZM odsłoniли instalację - Kalejdoskop czasu, a na zakończenie Orkiestra Wojskowa z Bytomia wykonała fragmenty kompozycji Klaudiusza Jani, przygotowanej w hołdzie bohaterom III Powstania Śląskiego oraz Oddziałom Wojsk Sprzymierzonych. W obliczu trwającej pandemii SARS-CoV-2 ograniczona została ilość zaproszonych gości.

Zdjęcie 38: Capstrzyk z okazji 100 rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego

Źródło: www.bytom.pl

• 11 listopada 2021 r. zorganizowano miejskie obchody Narodowego Święta Niepodległości. Część

oficjalna obchodów odbyła się przed pomnikiem Wolności z udziałem wojskowej asysty honorowej 34. Śląskiego Dywizjonu Rakietowego OP w Bytomiu oraz Orkiestry Wojskowej z Bytomia, w której uczestniczyło ok. 200 osób.

• 12 grudnia 2021 r. we współpracy z Bytomskim Centrum Kultury zorganizowano obchody 40. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego. W programie obchodów w Sali ToTu BCK odbył się Koncert Pieśni Polskich Bardów w wykonaniu Trio Łódzko-Chojnowskiego, któremu towarzyszyła ekspozycja tematyczna wystaw, a na Placu Karin Stanek zaprezentowana została diorama historyczna z udziałem samochodów z epoki oraz rekonstruktorów LWP i Milicji Obywatelskiej.

Stypendia artystyczne

W 2021 r. kontynuowano utworzonego w roku 2020 istotnego instrumentu wsparcia bytomskiego środowiska kulturalnego. W celu stworzenia warunków wsparcia dla twórców i artystów oraz inspirowania ich do podejmowania ważnych społecznie zadań z zakresu kultury Rada Miejska w Bytomiu przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną i upowszechnianiem kultury. Stypendia adresowane są do osób wykazujących się wyjątkową aktywnością twórczą, reprezentujących wysoki poziom artystyczny. W 2020 r. Prezydent Bytomia przyznał stypendia artystyczne 9 osobom, które realizowały swoje projekty artystyczne przez cały 2021 r. Laureaci to: Wiesław Ciecieręga, Tomasz Herisz, Marlena Hermanowicz, Marta Knopik, Michał Łukowicz, Zofia Paśnik, Jakub Pszoniak, Viktor Yankowski, Aleksei Torgunakov.

Nagrody i wyróżnienia przyznane przez prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury w roku 2021

Zdjęcie 39: Uroczystość wręczenia Medali Miasta Bytomia

Źródło: www.bytom.pl

MEDAL MIASTA BYTOMIA

To forma honorowego uznania dla zasłużonych dla naszej wspólnoty osób i instytucji, których osiągnięcia w różnych dziedzinach życia, praca i sukces przekłada się na rozwój, dobry wizerunek i promocję naszego miasta. Medale Miasta Bytomia w 2021 r. otrzymali:

- Pani Anna Panas w dziedzinie kulturalnej;
- Pani Izabella Wójcik-Kühnel w dziedzinie kulturalnej i naukowej;
- Pan Piotr Wicher w dziedzinie społecznej i sportowej.

MUZA - NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE KULTURY

Po raz dwudziesty trzeci odbyła się uroczystość wręczenia Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury „Muza”. Muza jest formą uznania za twórczość artystyczną w danym roku lub za całokształt dokonań artystycznych. Przyznaje się ją w trzech kategoriach: osiągnięcia twórcze, upowszechnianie kultury oraz zarządzanie kulturą. W 2022 r. laureatami Muzy zostali:

- Pani Krystyna Jankowiak-Markwica - w kategorii: upowszechnianie kultury i zarządzanie kulturą;
- Pani Anna Panas - w kategorii: zarządzanie kulturą;
- Pan Jakub Lewandowski - w kategorii: upowszechnianie kultury i osiągnięcia twórcze;
- Pan Łukasz Goik - w kategorii: upowszechnianie kultury i zarządzanie kulturą.

WENA – NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE KULTURY (dla dzieci i młodzieży)

Przyznawane od 2007 roku nagrody WENA są wyrazem uznania dla młodych twórców mieszkających lub uczących się w Bytomiu. Projekt „WENA” koordynuje Wolne Stowarzyszenie Zielonych Artystów. W 2021 r. laureatami Weny zostali: Zuzanna Boroń, Tamiła Dudnik, Wiktoria Lempart i Piotr Orłow.

Miejski Program Edukacji Kulturalnej „Pokłady Kultury”

2021 to kolejny rok funkcjonowania trzyletniego programu na rzecz edukacji kulturalnej- POKŁADY KULTURY. Pokłady Kultury to unikalny w skali kraju program edukacyjno-kulturalny, który w swoim założeniu ma kreować i intensyfikować współpracę placówek oświatowych oraz instytucji kulturalnych. Celem Programu jest stworzenie miejskiego programu edukacji kulturalnej, opartego na systematycznym podnoszeniu kompetencji i budowaniu narzędzi umożliwiających czynne i krytyczne uczestnictwo w kulturze - w pierwszym etapie

projektu nauczycielom, a w konsekwencji także ich uczniom. W 2021 r. zrealizowano w jego ramach między innymi:

- działania na rzecz koordynacji projektów edukacji kulturalnej realizowanych w bytomskich placówkach oświatowych;
- organizację 4 projektów związanych z projektem współfinansowanym przez MKiDN ze środków pochodzących z Funduszu Rozwoju Kultury;
- organizację 6 projektów zaplanowanych w ramach projektu Pokłady Kultury;
- organizację miejskiego wydarzenia - bytomskiej

edycji Ogólnopolskiego Przeglądu Filmów Animowanych Tworzonych przez Dzieci OKO KALEJDOSKOPU, w którym uczestniczyło 250. dzieci bytomskich szkół i przedszkoli;

- organizację ogólnopolskiej konferencji oraz Forum podsumowujących trzyletni projekt „Pokłady Kultury - miejski program edukacji kulturalnej”;
- przygotowanie i kolportaż kulturotwórczej mapy miasta - publikacji projektowej;
- organizację szeregu tematycznych spotkań, konsultacji i warsztatów.

3.7 OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w ogólnej liczbie decyzji wpisanych do rejestru zabytków z terenu Bytomia było:

- 87 decyzji dotyczących obiektów z zakresu zabytków nieruchomych, tj. budynki i budowle, układy urbanistyczne, parki, stanowiska archeologiczne, cmentarze;
- 9 decyzji dotyczących zabytków ruchomych.

Jednocześnie w 2021 r. do rejestru zabytków nieruchomych wpisano:

- dwukondygnacyjny ciężki schron bojowy przy ul. Spacerowej w Bytomiu - Łagiewnikach (decyzja numer A/794/2021 z dnia 12.04.2021 r.);
- schron bojowy (nr 3) przy ul. Krzyżowej stanowiący element Punktu Oporu „Łagiewniki” Obszaru Warownego „Śląsk” (decyzja numer A/837/2021 z dnia 16.06.2021 r.);
- nastawnia kolejowa „Bt” (decyzja numer A/850/2021 z dnia 20.07.2021 r.);
- północny fragment Parku Fazaniec (decyzja numer A/854/2021 z dnia 26.07.2021 r.).

Zabytkowe obiekty sakralne ujęte w gminnej ewidencji zabytków miasta Bytomia obejmowały:

- 15 kościołów, w tym 12 wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych;
- pomieszczenie dawnej kaplicy w Szpitalu Spe-

cialistycznym nr 1 przy ul. Żeromskiego 7- wpisane do rejestru zabytków;

- kaplicę sióstr Boromeuszek przy ul. Krakowskiej 30;
- krzyże przydrożne;
- kaplicę św. Barbary na Górze Gryca - wpisana do rejestru zabytków;
- kaplicę przy skrzyżowaniu ul. Strzelców Bytomskich z ul. Niepodległości;
- kaplicę po wezwaniu NMP i św. Józefa przy ul. Zabrzańskiej wpisaną do rejestru zabytków;
- 7 cmentarzy ujętych w gminnej ewidencji zabytków miasta Bytomia, w tym 4 cmentarze wpisane do rejestru zabytków.

Ponadto w 2021 r. podjęto następujące działania:

- prowadzono prace nad opracowaniem Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Bytom na lata 2022-2025;
- zarządzeniem nr 501/21 Prezydenta Bytomia z dnia 8 grudnia 2021 r. zmieniono zarządzenie 425/18 Prezydenta Bytomia w sprawie przyjęcia gminnej ewidencji zabytków miasta Bytomia;
- zarządzeniem nr 283/21 Prezydenta Bytomia z dnia 21 lipca 2021 r. zmieniono zarządzenie 425/18 Prezydenta Bytomia w sprawie przyjęcia gminnej ewidencji zabytków miasta Bytomia.

Zdjęcie 40: „Dom Matki Ewy” w Miechowicach

3.8 SPORT I REKREACJA

Na działalność sportową w 2021 r. w podobnym stopniu jak na inne formy aktywności życia społecznego miała wciąż panująca pandemia koronawirusa. Przez cały 2021 r. formy zorganizowanej działalności sportowej, szczególnie z udziałem publiczności były utrudnione.

Najistotniejszą działalność sportową w mieście prowadzi Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu. OSiR Bytom, realizując misję wspierania sportu młodzieżowego, w roku 2021 współpracował w ramach Miejskiego Ośrodka Sportu Młodzieżowego z 33 bytomskimi klubami sportowymi. Zatrudniono 93 trenerów/instruktorów na umowę zlecenie, którzy świadczyli swoje usługi dla klubów. Z oferty 33 klubów korzystało miesięcznie 3197 dzieci z Bytomia i okolic oraz młodzież szkolna uczestnicząca w rywalizacji szkolnej organizowanej przez Miejski Szkolny Związek Sportowy.

Wybrane imprezy sportowo-rekreacyjne organizowane lub współorganizowane przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu

Z uwagi na sytuację epidemiczną większość zaplanowanych imprez organizowanych lub współorganizowanych przez OSiR w Bytomiu nie odbyła się lub ich zasięg był ograniczony. Mimo tych ograniczeń w 2021 r. zrealizowano:

Zdjęcie 41: XII PKO Bytomski Półmaraton

Źródło: www.bytom.pl

• XII PKO Bytomski Półmaraton - ulicami Bytomia biegli półmaratończycy. Największa impreza biego-

wa w Bytomiu i jedna z największych na południu Polski ściągnęła do Miechowic ponad tysiąc biegaczy. Podobnie jak podczas poprzedniej edycji start i meta półmaratonu zostały zlokalizowane na parkingu centrum handlowego przy ulicy Jana Nowaka Jeziorańskiego.

• XV Bokserski Memoriał im. Leszka Błażyńskiego. Memoriał odbył się w „Hali na Skarpie”. W prestiżowym dwudniowym turnieju bokserskim walczyło 89 zawodników z blisko trzydziestu klubów.

Zdjęcie 42: XV Bokserski Memoriał im. Leszka Błażyńskiego

Źródło: www.bytom.pl

• wyścigi rowerowe na czas – w Parku im. Franciszka Kachla amatorzy rowerów mieli okazję do rywalizacji w wyścigach rowerowych na czas - impreza odbyła się w ramach programu na rzecz bezpieczeństwa rowerzystów 2021 i została zorganizowana z Komendą Miejską Policji w Bytomiu.

• Górnśląska Liga Futsalu – w 2021 roku w rozgrywkach GLF wzięło udział 8 drużyn, w sumie prawie 150 zawodników.

• Bytomska Liga Koszykówki Amatorów – w 2021 roku w amatorskiej lidze koszykówki rywalizowało 20 drużyn, co przełożyło się na ponad 200 uczestników.

• otwarcie Lodowiska im. Braci Nikodemowiczów – w pierwszy dzień czerwca, przy okazji Dnia Dziecka, odbyła się impreza inaugurująca nowy obiekt sportowy w naszym mieście.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W roku 2021 znacznie uatrakcyjniono miejską bazę infrastruktury sportowej. W 2021 r. oddano do użytku mieszkańcom Bytomia nowoczesne obiekty sportowe, które w istotny sposób przyczynią się do realizacji zadań Gminy w upowszechnianiu kultury fizycznej:

- 1 czerwca 2021 r. oddano do użytku nowoczesne lodowisko przy ul. Pułaskiego 71 w Bytomiu. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu przy wykorzystaniu pozyskanych przez władze miejskie środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (15 mln złotych) sfinalizował realizację inwestycji budowy nowoczesnej hali lodowiska w Bytomiu przy ul. Pułaskiego. Infrastruktura hali została dostosowana do europejskich standardów – spełnia wymogi obiektów najwyższych klas rozgrywkowych Polskiego Związku Hokeja na Lodzie. Dzięki temu w Bytomiu w 2021 r. odbywały się ważne turnieje międzynarodowe i krajowe. Hokeistki oraz hokeiści korzystali z rozbudowanego zaplecza szatniowego wraz ze strefą odnowy biologicznej i siłownią. Mecze z wygodnych trybun będzie może oglądać około 1400 widzów. Przy lodowisku powstała także strefa gastronomiczna i dostosowana do potrzeb obiektu – baza noclegowa. Powstały też nowe parkingi, dojazdy i dojścia, a obiekt w pełni jest dostosowany do wymogów przeciwpożarowych. Nowoczesny, funkcjonalny

i zarazem ekonomiczny obiekt zapewnia poczucie komfortu hokeistom, hokeistkom, amatorom łyżwiarstwa, a także i samym kibicom.

Zdjęcie 43: Otwarcie lodowiska przy ul. Pułaskiego

Źródło: www.bytom.pl

- w listopadzie 2021 r. otwarto Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych - jeden z najnowocześniejszych obiektów wspinaczkowych w Europie i największy w Polsce. Można tu korzystać m.in. z zewnętrznej ściany wspinaczkowej, strefy parkouru, street workoutu, toru do biegów terenowych i siłowni plenerowej oraz wewnętrznych ścian wspinaczkowych o powierzchni 3 tys. m². To jeden

z najnowocześniejszych obiektów wspinaczkowych w Europie i największy w Polsce. Jedyne w swoim rodzaju ze względu na lokalizację w postindustrialnych przestrzeniach byłej KWK „Rozbark”. Inwestycja została zrealizowana przez podmiot zewnętrzny przy istotnym wsparciu Gminy Bytom. Wartość całego projektu to ponad 23 mln zł, z czego 16 mln zł stanowi dofinansowanie z Unii Europejskiej.

- w lipcu 2021 r. ukończono budowę wodnego placu zabaw. Wodny plac zabaw typu „splash park” powstał w bezpośrednim sąsiedztwie kąpieliska odkrytego i lodowiska sezonowego przy ul. Wrocławskiej. Jego powierzchnia to około 180 mkw. W ramach inwestycji powstały również dojścia dla pieszych, oświetlenie terenu, mała architektura - ławki, kosze, stojaki na rowery, przebieralnie wolnostojące.

tową w 2021 r. przedstawiała się następująco:

- stowarzyszenia kultury fizycznej – 43;
- uczniowskie kluby sportowe – 20;
- kluby sportowe działające w formie stowarzyszeń, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej – 27.

Wybrane informacje na temat współpracy z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze sportowym

Współpraca z organizacjami – klubami i stowarzyszeniami sportowymi w Wydziale Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu dotyczyła realizacji zadań publicznych (konkurs ofert) z zakresu kultury fizycznej oraz rozwoju sportu kwalifikowanego, a także tzw. małych grantów.

Tabela 36: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
kwota	90 000 zł	82 920 zł	106 600 zł	108 000 zł (wydatkowano: 68 780 zł)	101 300 zł (wydatkowano: 97 914,00 złotych)
liczba projektów	21	12	20	18 (zrealizowano 12)	24

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wśród atrakcji wodnych są między innymi: tęczyowy tunel, grzybek wodny, dysze wodne, zjeżdżalnia wielorybek, tunel z dyszy czy wiaderka przelewowe.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego

Tabela 37: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
kwota	10 000 zł	17 000 zł	2 2037 zł	17 500 zł	23 687,34 zł
liczba projektów	3	7	7	6	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Cała inwestycja w Parku Kachla kosztowała 994 tys. 700 zł, a jej realizacja była możliwa dzięki pozyskaniu przez nasze miasto dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Stowarzyszenia kultury fizycznej oraz kluby sportowe w Bytomiu (na podstawie danych publikowanych na stronie miejskiej przez Biuro Organizacji Pozarządowych)

Liczba podmiotów prowadzących działalność spor-

tu i o wolontariacie w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny upowszechniania kultury fizycznej przeznaczono 97 914,00 złotych. Prezydent przyznał dotacje na realizację 24 projektów.

W ramach art. 19a tej ustawy – tzw. mały grant w dziedzinie kultury fizycznej dofinansowano 4 podmioty na łączną kwotę 23 687,34 zł.

W ramach ustawy o sporcie oraz na podstawie uchwały nr XVII/242/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z 29 lipca 2013 r. w sprawie określenia warunków

i trybu postępowania w sprawach o udzielenie dotacji klubom sportowym w zakresie rozwoju sportu w Gminie Bytom przyznano 21 dotacji celowych dla bytomskich klubów sportowych w kwocie 2 550 000 zł.

wygrali zawody centralne, sześć razy zajmowali 2. miejsca, trzynaście razy zajmowali 3. miejsca. Do kadry narodowej Polskiego Związku Łuczniczego powołanych zostało ośmiu zawodników bytomskiego klubu;

Tabela 37: Porównanie kwot dotacji i projektów w ramach uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
kwota	1 499 600 zł	1 038 000 zł	288 200 zł	899 253 zł	2 550 000 zł
liczba projektów	1	19	19	20	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Nagroda Prezydenta Bytomia w dziedzinie sportu - „Sportowy Laur Bytomia”

Nagrodę Prezydenta Bytomia w dziedzinie sportu „Sportowy Laur Bytomia” za wyniki w 2021 r. otrzymali:

- w kategorii Sportsmenka senior nagrody otrzymały dwie zawodniczki: Natalia Kropska, judoczka GKS Czarni Bytom za brązowy medal zdobyty podczas Młodzieżowych Mistrzostw Europy w Judo w Poreću w Chorwacji i brązowy medal Mistrzostw Polski Seniorek oraz Magdalena Fręch, tenisistka Górnika Bytom za zdobycie w 2020 roku tytułu Indywidualnej Mistrzyni Polski Kobiet w singlu oraz tytułu wicemistrzyni w grze podwójnej;
- w kategorii sportowiec junior Sportowym Laurem Bytomia uhonorowano Martynę Glubiak, judoczkę Czarnych Bytom za zdobycie srebrnego medalu Pucharu Europy Kadetów oraz srebrnego medalu Pucharu Europy Kadetów w Szczyrku i złotego medalu w Mistrzostwach Polski-Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w Zamościu;
- statuetkę w tej samej kategorii odebrała również Alicja Wójcik, zawodniczka MKS MOSM Bytom (lekka atletyka) za zajęcie pierwszego miejsca w Halowych Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych w biegu na 1000 m (Toruń), pierwszego miejsca w Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych w biegu na 800 m (Radom) i pierwszego miejsca w Mistrzostwach Polski w sztafecie 4x800 m (mix) w kategorii open w Łodzi;
- statuetkę Sportowy Laur Bytomia w kategorii drużyna otrzymała drużyna piłki wodnej seniorów Łukosz WTS Polonia Bytom, która w 2020 roku wywalczyła tytuł Mistrza Polski Seniorów oraz pierwsze miejsce w Pucharze Polski Seniorów w piłce wodnej;
- za osiągnięcia uzyskane w 2020 roku w kategorii trener - działacz sportowy otrzymał trener klubu łuczniczego MLKS Czarna Strzała Dawid Michalski. Zawodnicy Michalskiego w 2020 roku siedem razy

• statuetka trafiła także do sekcji hokejowej Polonii Bytom, która świętowała 75. rocznicę istnienia.

Ważniejsze osiągnięcia sportowe bytomskich klubów i sportowców

- Reprezentująca na co dzień barwy GKS „Czarnych” Bytom, Beata Pacut, w roku 2021 wzięła udział w Igrzyskach Olimpijskich w Tokio (docierając do 1/8 finału). Na koncie naszej judoczki znalazły się: srebrny medal na Grand Slam w Turcji oraz tytuł mistrzyni Europy, który zdobyła w Lizbonie;
- W Bytomiu w Hali na Skarpie odbył się prestiżowy turniej tenisowy Billie Jean King Cup. W decydującym pojedynku deblowym w ramach Billie Jean King Cup, w którym zagrały Magdalena Fręch i Katarzyna Kawa przeciwko Carolinie Meligeni Alves i Luisie Stefani, Polki pokonały Brazylijki;
- Tenisistka KS „Gornik” Bytom Magdalena Fręch w świetnym stylu wygrała zawody WTA Challenger Thoreau Open w amerykańskim Concord;
- W Bytomiu zorganizowano Mecz Hokejowy Reprezentacji Artystów Polskich vs TVN24. 25 września na Lodowisku im. Braci Nikodemowiczów komplet widzów obserwował mecz Hokejowej Reprezentacji Artystów Polskich z Drużyną TVN24. Cel meczu był szczytny. Dochód ze spotkania został przekazany na leczenie młodego bytomskiego dżudoki Łukasza Wysockiego;
- W Bytomiu zorganizowano Mistrzostwa Śląska w Gimnastyce Artystycznej. W Hali na Skarpie rywalizowało ponad 100 młodych zawodniczek z klubów z Bytomia i innych śląskich miast podzielonych na 20 grup według kategorii wiekowych, wiążących się też z umiejętnościami;
- Armada Golf Club w składzie: Kinga Kuśmierska, Nina Pitsch, Anna Grzywocz zdobyły tytuł Klubowego Mistrza Polski Kobiet. Dzięki tej wygranej klub otrzymał prawo startu w European Ladies’ Club Trophy, czyli w Klubowych Mistrzostwach Europy;

- Karolina Chłobuszevska - zawodniczka Fight Club Bytom podczas Mistrzostw Europy MMA w Kijowie wywalczyła złoty medal;
- W katowickim „Spodku” w dniach 4-6 października odbyły się cztery imprezy - Puchar Europy Dzieci WTKU, XXV Mistrzostwa Europy Karate Fudokan oraz Mistrzostwa Europy w Karate Tradycyjnym WTKF i WBKA, a także I Mistrzostwa Europy w Karate Tradycyjnym World Traditional Karate-do Union. W każdej z imprez karatecy bytomskiego klubu karate tradycyjnego - MUKS Ippon zdobyli medale. Złote medale zdobyli: Maria Wysogład w kata

- walczył trzy medale. W singlu Robert Floras zdobył srebrny medal, złoty medal w grze podwójnej w parze z Danielem Bąkiem oraz brązowy krążek z Anną Węgrzyn w grze mieszanej;
- Sukcesy Łukasz WTS „Polonia” Bytom. Piłkarze wodni zajęli drugie miejsce i zdobyli tytuł wicemistrza Polski. Wcześniej w styczniu tego roku zespół dobrze prezentował się w Gliwicach w finałowym turnieju Pucharu Polski, gdzie zajął drugie miejsce i wywalczył srebrny medal;
- W 2021 r. swój jubileusz 75-lecia istnienia obchodziła bytomska hokejowa „Polonia.” Z tej okazji wrę-

Tabela 38: Porównanie kwot dotacji i projektów w ramach uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
kwota	99 144 zł	0 zł	298 107 zł	113 012 zł	294 062,55 zł
liczba przyznanych stypendiów sportowych	48	0	206	73	114

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

seniorek i Michał Sowa w fukugo oraz kumite drużynowe seniorów, Wojciech Całka w kata juniorów, zaś srebrne krążki Michał Sowa w kata seniorów i Wojciech Całka w kata drużynowym juniorów oraz Kacper Pogoda wraz z Dawidem Standerą w konkurencji enbu kadetów. Z kolei brązowe medale z mistrzostw przywieźli Michał Sowa w kumite seniorów, Wojciech Całka w kata juniorów, Kacper Pogoda i Dawid Standerę w kata drużynowym kadetów oraz Kacper Pogoda w kumite drużynowym kadetów;

- Zawodnicy Bytomskiego Sportowego Klubu Taekwon-do „Sonso” Dawid Oczkowski wywalczył tytuł Mistrza Polski Juniorów, Wicemistrza Polski Seniorów oraz zdobył złote medale w Pucharze Polski Juniorów i w Pucharze Polski Seniorów. Natalia Mańkowska zdobyła brązowy medal podczas Mistrzostw Polski Młodzieżowców oraz cieszyła się z zajęcia trzeciego miejsca w układach formalnych podczas Mistrzostw Polski Seniorów;
- 29-letni Robert Floras kapitan TTS „Polonia” Bytom (tenis stołowy) to medalista Mistrzostw Polski w 2021 r w tenisie stołowym, podczas których wy-

czono Klubowi Nagrodę Prezydenta w dziedzinie sportu „Sportowy Laur Bytomia”.

Stypendia sportowe

Zgodnie z uchwałą nr XXV/375/20 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych w 2021 r. przyznano 114 stypendia sportowe w łącznej kwocie 294 062,55 zł.

Sukces we Współzawodnictwie Sportowym Dzieci i Młodzieży

Bytom w 2021 r. utrzymał wysoką lokatę (24 miejsce na 972 gmin sklasyfikowanych) w krajowym zestawieniu Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. W województwie śląskim Bytom znalazł się na trzecim miejscu zaraz za Katowicami i Bielsko-Białą. Ponadto na ponad cztery tysiące sklasyfikowanych w Polsce klubów trzy czołowe bytomskie kluby zajęły wysokie pozycje: 105 - Czarni Bytom (judo), 122 - KS Górnik Bytom (tenis ziemny), 187 - MKS-MOSM Bytom (lekkoatletyka).

3.9 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Funkcjonowanie służb mundurowych w 2021 r. nadal było w znacznym stopniu uwarunkowane stanem epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

Działania Komendy Miejskiej Policji

Według danych Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu w roku 2021 na terenie miasta odnotowano 4 309 przestępstw. Dominującą kategorię, tj. 75% stanowiły przestępstwa o charakterze kryminalnym, a pozostałe 25% dotyczyło przestępstw go-

spodarczych. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw ukształtował się na poziomie 72,4%. Podstawowe wskaźniki statystyczne za rok 2021 r. przedstawia poniższa tabela.

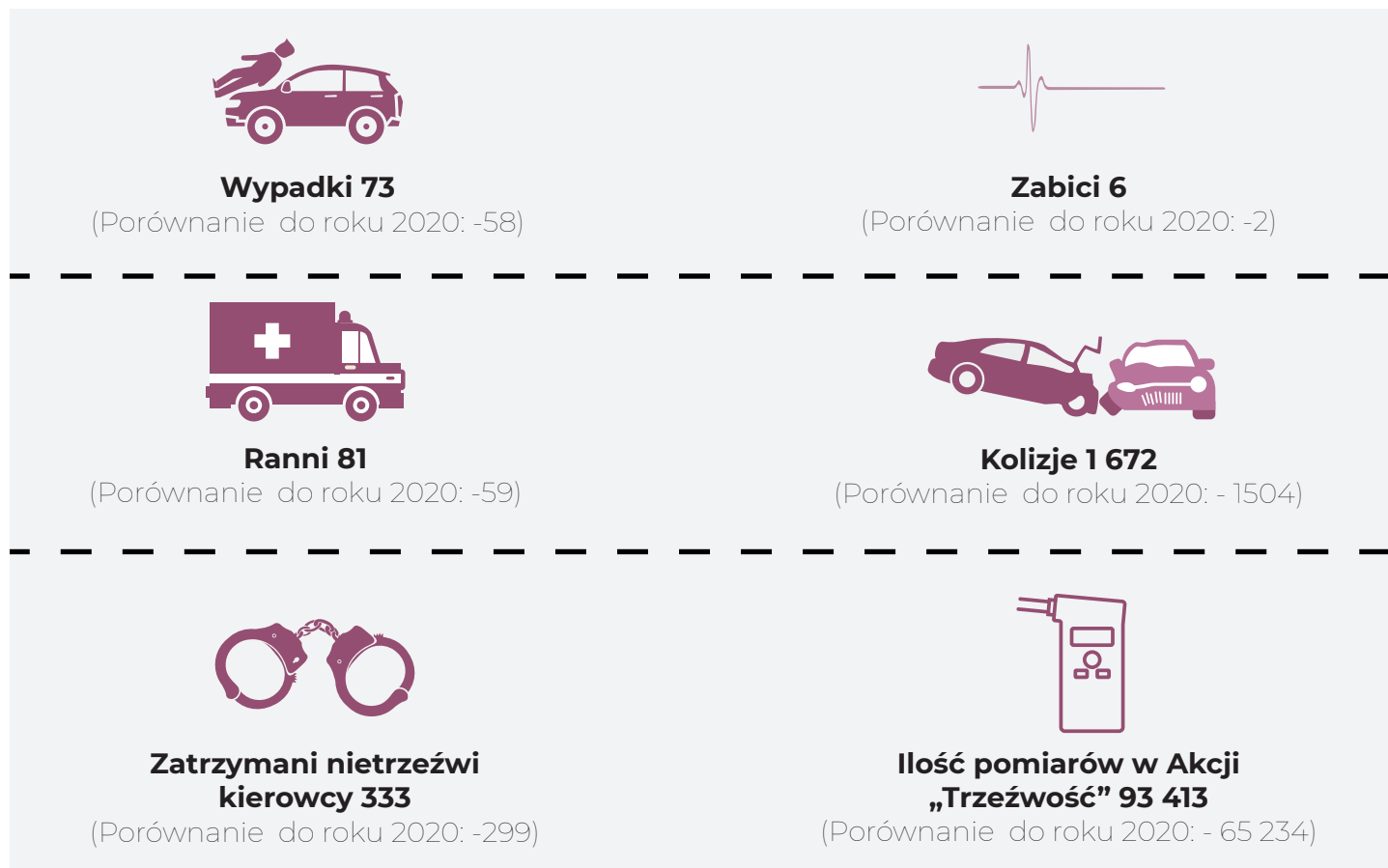
Rok 2021 okazał się bardziej niebezpieczny na drogach w porównaniu z rokiem poprzednim. Wzrosła zarówno liczba kolizji i wypadków, jak również liczba ich ofiar. Szczegółowe zestawienie przedstawia infografika nr 17.

Tabela 39: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2021 r.

BYTOM	Wszczęte	Stwierdzone	Porównanie do roku 2020	Wykryte	% Wykrycia	Podejrza ni	Nielet ni
Ogółem przestępstw, w tym:	4194	4309	+4	3153	72,4	1715	118
Razem kryminalne	3228	3248	+113	2340	71,1	1352	115
Razem gospodarcze	541	762	-408	523	68,5	95	0

Źródło: dane KMP w Bytomiu

Infografika 17: Liczba odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie Bytomia w 2020 i 2021 r.

Źródło: dane KMP w Bytomiu

W 2021 r. policjanci Pionu Prewencji ujawnili ogółem 21 577 wykroczeń, nałożyli 20 463 mandatów karnych i skierowali do Sądu Rejonowego w Bytomiu 1 114 wnioski o ukaranie. Szczegółowe ich zestawienie przedstawiają poniższe tabele:

dziecka" – więcej szczegółów na ten temat można znaleźć w rozdziale 3.5 Pomoc społeczna

W 2021 r. policjanci Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu zabezpieczyli ogółem 39 meczy piłki nożnej,

Tabela 40: Zestawienie liczbowe wniosków o ukaranie skierowanych do sądu rejonowego w roku 2021

Ogółem za wszystkie wykroczenia	1114
przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	158
przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	61
przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach	324
przeciwko obyczajności publicznej	78
przeciwko urządzeniom użytku publicznego	20
przeciwko przepisom o ochronie przyrody	0
przeciwko osobie	0
przeciwko mieniu	425
przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	44
przeciwko innym przepisom	317

Źródło: dane KMP w Bytomiu

Tabela 41: Zestawienie liczbowe mandatów karnych wystawionych w roku 2021

Ogółem za wszystkie wykroczenia	20463
przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	948
przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	18
przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu drogowego	9596
przeciwko obyczajności publicznej	1604
przeciwko urządzeniom użytku publicznego	820
przeciwko przepisom o ochronie przyrody	0
przeciwko osobie	0
przeciwko mieniu	991
przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi	1987
przeciwko innym przepisom	4497

Źródło: dane KMP w Bytomiu

Funkcjonariusze zajmujący się przestępczością nieletnich ujawnili 33 czyny karalne wyczerpujące znamiona przestępstwa (spadek w stosunku do 2020 r. o 47 czynów). W 2021 r. kontynuowano współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w zakresie realizacji programu „Prawo ochronnym parasolem

22 mecze hokeja na lodzie i 2 mecze koszykówki. Ponadto na terenie miasta zabezpieczano 11 imprez kulturalno-rozrywkowych i 12 zgromadzeń publicznych.

Tabela 42: Zestawienie zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu odnotowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu

L.p.	Rodzaj zdarzenia oraz jego przyczyna	2020r.	2021r.
	Liczba zdarzeń ogółem, w tym:	2724	2725
1	Pożary, w tym:	678	644
	- nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym	236	182
	- wady urządzeń instalacji elektrycznej (bez urządzeń ogrzewczych	25	23
	- podpalenia (umyślne), w tym akty terroru	274	325
	- inne przyczyny	52	40
2	Miejskowe zagrożenia, w tym:	1839	
	- huragany, silne wiatry	211	173
	- gwałtowne opady atmosferyczne	128	93
	- uszkodzenia sieci i instalacji przesyłowych	15	26
	- wady konstrukcji budowlanych	41	50
	- niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	152	144
	- nietypowe zachowania zwierząt	162	249
	- inne przyczyny	929	899
3	Alarmy fałszywe	206	227

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu

Pożarnej Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej od stycznia do grudnia 2021 r. odnotowała 644 pożary, 1 854 miejscowe zagrożenia oraz 227 fałszywych alarmów. W odniesieniu do roku 2020 ogólna liczba zdarzeń jest podobna, nastąpił lekki spadek liczby pożarów oraz wzrost liczby miejscowych zagrożeń i alarmów fałszywych. Szczegółowe ich zestawienie pokazuje powyższa tabela.

W związku z trwającą pandemią koronawirusa w 2021 roku pojawiły się nowe zadania dla strażaków Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej. Bytomscy strażacy aktywnie włączyli się w akcje szczepień przeciwko Covid-19 pomagając w transporcie osób do punktów szczepień. We współpracy ze Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia, Ochotnicze Straże Pożarne z terenu Bytomia zorganizowały tymczasowe punkty szczepień, w których zaszczepiło się blisko 800 osób. Prowadzono również działania związane ze wsparciem dystrybucji środków ochrony indywidualnej do placówek publicznych, szkół i przedszkoli oraz parafii i związków wyznaniowych.

W 2021 roku przeprowadzono prawie 40 pogadek i pokazów, w tym także w formie on-line, dla blisko 3000 mieszkańców miasta oraz uczniów bytomskich placówek oświatowych. Wzorem lat

ubiegłych prowadzona była również działalność edukacyjno-prewencyjna oraz podejmowane były działania w celu ograniczenia liczby zdarzeń powstałych w wyniku użytkowania niesprawnych urządzeń grzewczo-kominowych oraz zatruc tlenkiem węgla (m.in. przekazywanie czujników tlenu węgla w trakcie działań ratowniczych w budynkach mieszkalnych oraz ulotek informacyjnych).

Zdjęcie 44: Uroczystość nadania sztandaru Komendzie Miejskiej PSP w Bytomiu

Źródło: zasoby Komendy Miejskiej PSP w Bytomiu

15 listopada 2021 roku w siedzibie Komendy Miejskiej PSP w Bytomiu odbyła się uroczystość nadania sztandaru tej jednostce. Fundatorem sztandaru był

Społeczny Komitet Fundacji Sztandaru, ukonstytuowany w styczniu 2020 roku. Na czele Komitetu stanął Jego Przewodniczący Pan Mariusz Wołosz – Prezydent Miasta Bytomia. W skład komitetu weszli także między innymi: jako wiceprzewodniczący Pan Mariusz Janas – Przewodniczący Rady Miejskiej Miasta Bytomia, Pan Mirosław Luks – sekretarz Miasta Bytomia, nadbryg. Jacek Kleszczewski – śląski komendant wojewódzki PSP oraz mł. bryg. Agnieszka Ryś – Główny Księgowy KM PSP w Bytomiu.

W 2021 przeprowadzono 4 ćwiczenia obiektowe dla wszystkich zmian służbowych oraz ćwiczenia powiatowe na nowo otwartym lodowisku im. Braci Nikodemowiczów.

Oprócz powyższych prowadzone były ćwiczenia i szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy PSP w Bytomiu.

W lipcu na bazie Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Wodno-Nurkowego utworzona została Specjalistyczna Grupa Sonarowa, która jest jedyną taką w województwie śląskim. Członkowie SGRWN dysponowali byli 74 razy do zdarzeń na terenie woj. śląskiego. Pozyskano również samochód rozpoznawczo-ratowniczy SLRR Ford Ranger.

Działania Straży Miejskiej

W okresie od stycznia do grudnia 2021 roku Straż Miejska przekazała Policji 20 spraw noszących znamiona przestępstw do dalszego prowadzenia, jak również ujęła i przekazała Policji 12 osób. Straż uczestniczyła także w wielu akcjach i programach na terenie miasta, np.:

- Bezpieczne Ferie 2021;
- Bezpieczne Wakacje 2021;
- Bezpieczny Pieszy;
- Zabezpieczenie imprez na terenie obiektów i przestrzeni otwartych zlokalizowanych w Parku Miejskim w tym seansów letniego kina plenerowego, „Święta kolorów”, „Dnia baniek mydlanych”, „Letniego parkowania”, „Bytomskiego kwietnika” i innych.

W roku 2021 funkcjonariusze Straży Miejskiej w Bytomiu przeprowadzili 169 117 kontroli, ujawniając 5 741 uchybień. Udzielono 4 591 pouczeń, nałożono 4 591 mandatów karne na łączną kwotę 539 490 zł oraz skierowano 384 wniosków o ukaranie do sądu. Liczba założonych urządzeń blokujących koła wyniosła 1 438. Ponadto przyjęto 8 467 skarg mieszkańców miasta. We współpracy z Policją Straż Miejska uczestniczyła m.in. w następujących akcjach:

- współdziałanie z Komendą Miejską Policji w patrolowaniu centrów handlowych pod kątem przestrzegania obostrzeń związanych z Covid - 19;

- współdziałanie z funkcjonariuszami WRD Komendy Miejskiej Policji w akcji „Bezpieczny pieszy”;
- „Masa krytyczna, miasto przyjazne rowerzystom”;
- „Bezpieczna Droga do Szkoły”;
- wspólne kontrole zbiorników wodnych w celu zapobiegania kąpieli w miejscach niedozwolonych oraz spożywania alkoholu nad wodą;
- współdziałanie z Komendą Miejską Policji w Bytomiu w ramach zadań określonych w Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa;
- współdziałanie w kontrolach przestrzegania rozporządzeń w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Realizując działania naprawcze określone między innymi w „Programie ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego”, Straż Miejska podejmowała w roku 2021 czynności w tym zakresie w ramach „Kontroli przestrzegania” przepisów mających wpływ na jakość powietrza” sprawdzając przestrzeganie zakazu spalania odpadów na otwartych przestrzeniach na terenie całego miasta poprzez przeprowadzenie 2369 kontroli, w trakcie których stwierdzono 54 uchybienia i zastosowano 8 pouczeń wobec osób dopuszczających się tego wykroczenia.

W ramach zwalczania nasilającego się zjawiska smogu strażnicy sprzyjając ochronie i czystości środowiska (w tym powietrza) kontynuowali wdrożone wcześniej procedury wykorzystujące ustawowe uprawnienia do prowadzenia działań z zastosowaniem analizy spalin emitowanych przez piece i kotły (głównie w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i innych, użytkowanych przez podmioty gospodarcze). W rezultacie na ogólną liczbę 597 zgłoszeń o zadymieniu terenu przyjętych w roku 2021 potwierdzono to zjawisko w 7 przypadkach natomiast spośród 68 zgłoszeń o spalaniu odpadów kontrole potwierdziły ten fakt w 24 przypadkach. Na sprawców naruszenia przepisu art. 191 Ustawy o odpadach nałożono 35 mandatów karnych na łączną kwotę 10 950 zł.

Na podkreślenie zasługuje fakt zastosowania sankcji karnych w stosunku do sprawców naruszenia art. 334 Prawo ochrony środowiska w zw. Z USWŚ nr V/3611/2017 § 6 ust. 4 - 2 mandaty karne na łączną kwotę 200 zł. - co uczyniono w efekcie uzyskania stosownych uprawnień umożliwiających strażnikom karanie osób stosujących niedozwolone paliwa stałe. W trakcie kompleksowych kontroli źródeł ogrzewania ujawniono konieczność wymiany 6 kotłów, których dalszą eksploatację zakwestionowano w oparciu o przepisy wymienionej wyżej uchwały.

Wśród prowadzonych w tej materii działań należy odnotować wykorzystanie bezzałogowych aparatów latających (dronów) w celu wstępnego rozpoznawania składu spalin i typowania kontrolowanych kompleksowo obiektów w oparciu o taką analizę.

Na znaczącym poziomie pozostają osiągnięcia Straży Miejskiej w zakresie zwalczania niezmiennie nasilającego się procederu tworzenia „dzikich wysypisk”. W wyniku efektywnego wykorzystania systemu monitoringu wizyjnego „Las” w roku 2021 odnotowano 51 zdarzeń związanych z montażem i demontażem sprzętu oraz zarejestrowanych przypadków reakcji kamer z czego 11 zdarzeń potwierdziło zasadność alarmu wszczętego na skutek uruchomienia sprzętu przy próbie nielegalnego pozbywania się odpadów. Ogółem za zanieczyszczanie środowiska (wykroczenia zarejestrowane przez kamery) mandatami karnymi (na podstawie przepisu art. 145 Kodeksu Wykroczeń) ukarano 11 sprawców na łączną kwotę 4.900 zł. Podkreślenia wymaga fakt ukarania mandatami na łączną kwotę 17 800 zł 47 osób winnych zaśmiecania otoczenia w stopniu znacznym.

Za zaśmiecanie miejsc dostępnych dla publiczności sumarycznie nałożono 165 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 34 850 zł i udzielono 136 pouczeń. Jednym z narzędzi zapobiegających nielegalnemu składowaniu nieczystości był w roku 2021 system kamer „Sova” rejestrujący zdarzenia w wytypowanych miejscach zrzutu odpadów różnego pochodzenia. W rezultacie czynności podjętych w wyniku analizy materiałów z kamer przekazanych do prowadzenia przez strażników Straży Miejskiej i (za pośrednictwem naszej jednostki) Policji w celu prowadzenia czynności zgodnie z kompetencjami odnotowano wpływ 119 zdarzeń.

Z przyczyn kompetencyjnych, 21 postępowań dotyczących czynów przestępczych przekazano do prowadzenia Komendzie Miejskiej Policji. Wobec osób o ustalonej tożsamości zastosowano następujące środki karne: 7 mandatów karnych z art. 145 Kodeksu Wykroczeń na łączną kwotę 2 700 zł i 2 pouczenia z art. 145 kw.

Eliminując zagrożenia powodowane pozostawionymi w niedozwolonych miejscach, lub niesprawnymi, uszkodzonymi i nieużytkowanymi pojazdami usunięto na parkingi strzeżone 44 samochody osobowe.

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz rozporządzeń zmieniających te akty prawne strażnicy egzekwowali przepisy nakła-

dające określone obowiązki dotyczące zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. W wyniku podjętych interwencji skierowano 4 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego, nałożono 188 mandatów karnych na łączną kwotę 18.850 zł i pouczone 721 osób naruszających nakaz zakrywania ust i nosa.

W nawiązaniu do spotkań Prezydenta Miasta Bytomia z mieszkańcami Śródmieścia i poszczególnych dzielnic (rejonów) miasta, które odbyły się w roku 2021 strażnicy podejmowali działania zgodnie z kompetencjami prowadząc postępowania wyjaśniające w sprawach zgłoszonych uchybień i potwierdzonych nieprawidłowości dotyczących:

- zaśmiecania środowiska w znacznym stopniu;
- monitorowania różnych lokalizacji pod kątem występowania incydentów zakłócających porządek publiczny, w tym spożywania napojów alkoholowych, niszczenia mienia lub dewastacji miejscowej infrastruktury;
- prewencyjnego przeciwdziałania uciążliwościom rzutującym na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców poszczególnych dzielnic (rejonów) miasta w odniesieniu do zdarzeń o charakterze chuligańskim, prowadzących do dewastacji drobnej infrastruktury osiedlowej i niszczenia elewacji budynków poprzez graffiti;
- uchybień w ruchu drogowym występujących na całym obszarze miasta ze szczególnym uwzględnieniem miejsc narażonych na nieprawidłowe parkowanie (w tym na miejscu dla osoby niepełnosprawnej), blokowanie chodnika, zatrzymywanie pojazdu na drodze tylko dla rowerów, zatrzymywanie pojazdów w obrębie skrzyżowania i nie stosowanie się do obowiązującego oznakowania;
- sprawności oświetlenia ulicznego;
- identyfikacji działek gruntu o nieustalonym statusie właścicielskim z uwagi na konieczność oczyszczenia tych nieruchomości z odpadów;
- problemu należytej segregacji odpadów;
- właściwego stanu terenów zielonych niszczonych kołami pojazdów.

Działania Wydziału Zarządzania Kryzysowego

W 2021 r., w związku z zaistniałym stanem zagrożenia epidemicznego w kraju, Wydział Zarządzania Kryzysowego koordynował liczne działania i współpracował z innymi komórkami urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz służbami, w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 na terenie naszego miasta. Ponadto w Wydziale realizowane były inne liczne zadania, w tym m.in. w zakresie:

- bezpieczeństwa i porządku publicznego:

- koordynowanie bieżącej współpracy Policji i Straży Miejskiej, zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Prezydentem Miasta, a Komendantem Miejskim Policji;
- realizacja i koordynacja zadań wynikających z Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2021 - 2023”;
- koordynowanie zadań wynikających z Rządowego Programu Ograniczenia Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”;
- obsługa i uczestnictwo w posiedzeniu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku;
- uczestnictwo w posiedzeniach Komisji Prawa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej;
- prowadzenie postępowania w zakresie zgromadzeń publicznych;
- prowadzenie postępowań odwoławczych dotyczących nałożenia kar porządkowych przez Straż Miejską;
- sporządzanie wystąpień do różnych instytucji w sprawach związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym;
- podejmowanie bieżących interwencji na składane przez mieszkańców osobiście lub telefonicznie zgłoszenia w sprawach dotyczących utrzymania bezpieczeństwa i porządku;
- spraw obronnych:
- sporządzenie planu szkolenia obronnego Urzędu Miejskiego na 2021 r.,
- przygotowanie planu realizacji zadań z zakresu przygotowań obronnych w mieście Bytom w 2022 r.;
- sporządzenie planu kontroli problemowych zadań obronnych na 2022 r.,
- zaktualizowanie planu przygotowań podmiotów leczniczych i jednostek samorządu terytorialnego na potrzeby obronne państwa;
- opracowanie planu szkolenia obronnego na lata 2021-2023;
- przeprowadzenie szkoleń kadry Urzędu Miejskiego z zakresu:
- sposoby i metody opracowania Kart Realizacji Zadań Operacyjnych,
- cyberterroryzm jako współczesne wyzwanie dla bezpieczeństwa teleinformatycznego J.S.T.,
- współczesne zagrożenia epidemiczne;
- uczestniczenie w krajowych ćwiczeniach RENEGATE/ SAREX-21,

- przyjmowania i przekazywania sygnałów, komunikatów i informacji przez Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego;
- zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej:
- zaktualizowanie Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Bytomia i przekazanie go do zatwierdzenia przez Wojewodę Śląskiego;
- zaktualizowanie Planu Obrony Cywilnej Miasta Bytomia;
- zaktualizowanie Planu ewakuacji (przyjęcia) III stopnia dla miasta Bytomia;
- zmodernizowanie systemu wykrywania i alarmowania miasta (naprawiono 6 punktów alarmowych);
- Realizacja szeregu zadań w oparciu o wytyczne i plan działania Prezydenta - Szefa Obrony Cywilnej Miasta w zakresie zadań obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego miasta Bytomia na rok 2021-2022.

Działania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku

W 2021 r. z uwagi na obowiązujący na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS COV 2 posiedzenia plenarne Komisji Bezpieczeństwa i Porządku odbywały się w trybie zdalnym, głównie za pośrednictwem łączności telefonicznej.

Jednocześnie Komisja Bezpieczeństwa i Porządku realizowała swoje ustawowe zadania wynikające z art. 38 pkt. 2a ustawy o samorządzie powiatowym, a w szczególności:

- zaopiniowała złożone za 2020 r. sprawozdania Komendy Miejskiej Policji, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej oraz projekt budżetu miasta Bytomia na rok 2021 w zakresie realizacji zadań dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej;
- przyjęła sprawozdanie z działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz informacje z działalności Prokuratury Rejonowej w Bytomiu za rok 2020.

Zgłaszane wnioski i uwagi członków komisji były przez prezydenta miasta lub za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Zarządzania Kryzysowego, niezwłocznie przekazywane do realizacji właściwym służbom i inspekcjom oraz podległym komórkom i jednostkom organizacyjnym.

3.10 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W ewidencji Urzędu Miejskiego w Bytomiu na koniec 2021 roku figurowało 422 organizacje pozarządowych. Zaewidencjonowano 15 nowych podmiotów.

Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi jest jednym z czynników działania na rzecz społeczności bytomskiej, a jej harmonijna współpraca jest jednym z elementów efektywnego i sprawnego zarządzania miastem oraz wykorzystywania inicjatyw środowisk lokalnych. Kształtowaniem partnerskich relacji współpracy pomiędzy Urzę-

- przeprowadzono procedurę konkursową na realizację zadań publicznych skierowanych do mieszkańców Bytomia oraz organizacji pozarządowych działających na terenie miasta, realizowanych w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących spoza budżetu miasta, w części dotyczącej tzw. „wkładu własnego”. W wyniku prac komisji konkursowej przyznano dotacje 3 podmiotom na łączną kwotę 20 000,00 zł;

- wspierano organizacje pozarządowe poprzez poradnictwo i pomoc techniczną, w szczególności poprzez pomoc w przygotowaniu i wypełnianiu doku-

Tabela 43: Liczba fundacji i stowarzyszeń w Bytomiu

Wyszczególnienie	Ogółem	Fundacje	Stowarzyszenia zwykłe	Stowarzyszenia rejestrowe w tym:			
				inne	kultury fizycznej	kultury fizycznej-nieprowadzące działalności gospodarczej	UKS
Zarejestrowane organizacje	416	66	37	212	52	29	26
Organizacje zarejestrowane w 2020 r.	15	4	7	2	1	1	0

Źródło: baza Informacji Biura Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego w Bytomiu

dem, a organizacjami pozarządowymi - w celu realizacji ich zadań statutowych - zajmowało się Biuro Organizacji Pozarządowych.

W ubiegłym roku Biuro Organizacji Pozarządowych wykonało m.in. następujące zadania:

- monitorowano realizację umowy w zakresie wspierania funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz rozwój lokalnego społeczeństwa obywatelskiego poprzez prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych, wsparcie działań doradczych i szkoleniowych oraz wybór Operatora Konkursu na mikrodotacje w ramach funduszu regrantowego - zadanie publiczne pod tytułem: „lokal w Bytomiu: miejsce aktywacji 3. Sektora:

- a) prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych oraz wsparcie działań doradczych i szkoleniowych w pomieszczeniach przy pl. Jana III Sobieskiego 3 w Bytomiu;

- b) przeprowadzono konkurs, w ramach którego przyznano mikrodotacje na 25 projektów, złożonych przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, na łączną kwotę 79 300,00 zł;

mentów wymaganych do rejestracji, dokumentacji konkursowych;

- stworzono broszurę promującą przekazanie 1% podatku na bytomskie stowarzyszenia i fundacje, które posiadają status OPP oraz przeprowadzono akcję promującą;

- podpisano umowę z firmą zewnętrzną w sprawie wdrożenia oraz uruchomienia elektronicznego generatora wniosków „eNGO”;

- administrowano stronę internetową: www.bytom.pl/dla-mieszkanca/zaangazuj-sie, www.konsultacje.bytom.pl, www.bytom.engo.org.pl przeznaczone przede wszystkim dla bytomskich organizacji pozarządowych;

- na bieżąco informowano organizacje drogą e-mailową o trwających konkursach ofert i wydarzeniach dla organizacji;

- opracowano zarządzenia Prezydenta Bytomia w sprawie powołania komisji konkursowych do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia;

- przeprowadzano 15 procedur konkursowych do otwartych konkursów ofert na realizację zadań

publicznych Miasta Bytomia;

- przeprowadzono procedurę wyborczą na nowych członków Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego;

- opracowano sprawozdanie z realizacji Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi za rok 2020, które przedłożone zostało Radzie Miejskiej 27 maja 2021 r. oraz opublikowane w BIP (zgodnie z art. 5a ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie);

- wspierano coroczną akcją „Podaruj znicz na Kresy”. Znicze można było przynosić do Biura Organizacji Pozarządowych przy pl. Jana III Sobieskiego 3. Zebrane znicze zapłonęły na opuszczonych grobach Polaków pochowanych m.in. na cmentarzach w Borysławiu, Drohobycz, Lwowie, Samborze, Stryju. Akcję zbiórki zakończono 20 października 2021 r.;

- opracowano i konsultowano dokument: „Program współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2022”. Prace nad programem poprzedzone były publicznym zaproszeniem wszystkich przedstawicieli organizacji pozarządowych do aktywnego włączenia się w proces tworzenia ww. dokumentu. Uchwała została przyjęta przez Radę Miejską 22 listopada 2021 r.;

- szczegółowe informacje dot. współpracy z organizacjami pozarządowymi znajdują się w corocznie przygotowywanym „Sprawozdaniu z realizacji programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi za dany rok”. Znajdują się tam m.in. dane o formach współpracy, środkach finansowych przekazywanych organizacjom, zespołach doradczych, w skład których wchodzi przedstawiciele NGO.

W 2021 r., w gmachu Miejskiej Biblioteki Publicznej przy Placu Sobieskiego 3 - podobnie jak w roku 2020 – działało Centrum Organizacji Pozarządowych, miejsce aktywizacji i integracji pod nazwą „lokal w Bytomiu”. W wyniku przeprowadzonego konkursu ofert, operatorami „lokalu” w 2021 roku zostały dwie bytomskie organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Manuffaktura i Fundacja Inkubator Teatralny. „Lokal” dedykowany jest organizacjom pozarządowym, grupom formalnym, nieformalnym oraz niezrzeszonym społecznikom działającym w Bytomiu. Stanowi przestrzeń, w tym również wirtualną, do spotkań, nawiązywania relacji, wymiany myśli i rozwoju ich działalności. Funkcjonowanie „lokalu w Bytomiu” oparte jest o ścisłą współpracę z miastem. Zadanie dotyczące prowadzenia Centrum Organizacji Pozarządowych jest finansowane ze środków Gminy Bytom.

Pomimo sytuacji epidemiologicznej, w 2021 r. udało się zorganizować „Bytomskiego Anioła Wolontariatu”. Jest to cykliczna impreza organizowana z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza oraz Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Dla przedstawicieli bytomskiego sektora organizacji pozarządowych, jest to szczególnie czas kiedy ich praca zostaje podsumowana i doceniona. 8 grudnia 2021 r. statuetką „Anioł Wolontariatu” uhonorowano Annę Dziadek, nauczycielkę ze Szkoły Podstawowej nr 51 z Oddziałami Integracyjnymi, która od wielu lat angażuje się w szeroko pojętą działalność społeczną.

Wybrane działania i projekty realizowane przez bytomskie NGO

Z przedsięwzięć zrealizowanych w 2021 roku na szczególną uwagę zasługują wydarzenia i działalność prowadzona przez organizacje:

Piękna Strona Miasta

- Bytomski Kwietnik. Ogród Sztuki. Trzecia edycja wydarzenia zachęcała mieszkańców Bytomia i okolic do aktywnego spędzania wolnego czasu w lokalnej atrakcyjnej przestrzeni jaką jest Park Miejski. Dzięki warsztatom oraz działaniom kulturalnym wydarzenie przyciągnęło liczne grono mieszkańców od dzieci po dorosłych. Projekt sfinansowany ze środków Gminy Bytom.

- Bytomski Kwietnik. Dogrywka.

- KSIĄŻKOBRAŃIE II. Kontynuacja projektu „Książkobranie” z 2020 roku, kiedy to w bytomskim śródmieściu stowarzyszenie umieściło 6 punktów wymiany książek. W 2021 roku powstały 3 kolejne punkty.

- RÓŻOWE SKRZYNECZKI. Projekt jest częścią ogólnopolskiej akcji „Różowa Skrzyneczka”. To działanie mające na celu zwrócenie uwagi na problem wykluczenia i tabu menstruacyjnego.

- Konkurs fotograficzny „Przyroda Bytomia w czterech porach roku”.

- Program pakietów rozwojowych OWES SWR dla grup nieformalnych i organizacji pozarządowych w Mieście Bytom. Celem programu było zwiększenie zaangażowania mieszkańców i organizacji pozarządowych w życie publiczne w Mieście, m.in. poprzez uzyskanie pakietu wspomagającego rozwój organizacji. Program realizowany przez Operatora w projekcie OWES SWR w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (Europejski Fundusz Społeczny).

- „Metropolitalne Łąki Kwietne”. Udział w programie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, którego celem jest wsparcie dla mieszkańców, którzy chcą wzbogacać różnorodność biologiczną w najbliższym otoczeniu.

- „BAŚKA”. Wsparcie projektu Bytomskiego Centrum Kultury, dzięki czemu było możliwe pozyskanie dofinansowania ze środków Kulczyk Foundation na remont i stworzenie Autorskiej Świetlicy Kobiecej Aktywności.

Zdjęcie 45: Wydarzenie „Bytomski kwietnik”

Źródło: www.bytom.pl

Stowarzyszenie Manuffaktura

Rok 2021 w Manufakturze to przede wszystkim prowadzenie lokalu w Bytomiu oraz obsługa bytomskiego funduszu regrantingowego, czyli realizacja razem z Fundacją Inqubator Teatralny - dotowanego przez Miasto Bytom projektu lokal w Bytomiu: miejsce aktywizacji i integracji 3. sektora”.

Stowarzyszenie współorganizowało w 2021 r. szereg wydarzeń aktywizujących oraz integrujących społeczność skupioną wokół lokalu w Bytomiu:

- WOŚP w lokalu, czyli WIELKI KIERMASZ w dniu 31 stycznia 2021 r. W czasie dobrotczynnego kiermaszu udało się zebrać 1986 zł;
- otwarcie wystawy Haftuj przeciw przemocy + wspólne haftowanie w dniu 8 marca 2021 r.;
- „Czy nam się jeszcze chce?” - spotkanie w dniu 17 marca 2021 r. wokół misji, wizji i celów organizacji pozarządowych;
- „Lokalna parapetówka!” w dniu 3 lipca 2021 r. Do udziału w imprezie zaproszono przedstawicieli lokalnych NGO oraz Urzędu Miasta i miejskich instytucji. Wydarzenie było wzbogacone wernisażem wystawy fotografii portretowej oraz koncertem tradycyjnych pieśni polskich, ukraińskich i białoruskich zderzonych z instrumentalną muzyką improwizowaną;
- „Zielone tarasy” - cykl warsztatów (14 i 21 lipca 2021 r.) oraz realizacja koncepcji architektonicznej zazielenienia tarasu przed lokalem i Miejską Biblioteką Publiczną. Działanie było realizowane przez lokalną społeczność przy wsparciu merytorycznym Fundacji Napraw Sobie Miasto oraz finansowaniu przez Fundusz Wyszehradzki;

• „Malujemy pierniki!” - spotkanie świąteczne w dniu 22 grudnia 2021 r.

Ponadto w 2021 r. umożliwiono organizację w lokalu w Bytomiu ośmiu szkoleń i spotkań konsultacyjnych.

Fundacja Inqubator Teatralny

W roku 2021 Fundacja Inqubator Teatralny razem ze Stowarzyszeniem Manuffaktura współprowadziła lokal w Bytomiu oraz obsługiwała bytomski fundusz regrantingowy - realizowała dotowany przez Miasto Bytom projekt “lokal w Bytomiu: miejsce aktywizacji i integracji 3. sektora”.

Fundacja Inqubator Teatralny w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Manuffaktura, pozyskała środki w wysokości 15 000 euro z Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG na realizację kompleksowego projektu “Jak działa miasto?”, przybliżającego kursantom i kursantkom oraz mieszkańcom i mieszkankom funkcjonowanie samorządu terytorialnego oraz spektrum możliwości realizacji przedsięwzięć w mieście. Projekt realizowany jest ze wsparciem organizacyjnym Gminy Bytom. Fundacja zrealizowała również piątą odsłonę projektu „Tu Teatr Bytom” pod nazwą “Własne zakamarki”. Do Bytomia zaproszono dwa teatry - Teatr Gry i Ludzie ze spektaklem “Opowieści Wagantów” oraz poznański kolektyw artystyczny Kolekttkacz ze spektaklem „CiałoKształt”. Ponadto Fundacja Inqubator Teatralny była beneficjentem Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO, w ramach którego pozyskała 5 000 zł na realizację projektu “Tradycje rozbarskie”, czyli realizację teatralnego spaceru ulicą Witczaka, spacer powstał w oparciu o opowieści, wspomnienia i historie mieszkańców. Pokaz zgromadził 100 widzów i odbył się dzięki współpracy z Teatrem Rozbark oraz Projektem Migawki. Ponadto w 2021 roku Fundacja Inqubator Teatralny była partnerem w projekcie “Il fiume è la strada” realizowanym z programu Erasmus+.

Zdjęcie 46: Warsztaty w ramach projektu “Il fiume è la strada”

Źródło: www.bytom.pl

W wyniku tej współpracy przedstawiciele Fundacji wzięli udział w 10-dniowym treningu podnoszącym ich kompetencje z zakresu pracy ze społecznościami, wymienili się doświadczeniami z zagranicznymi partnerami z Włoch, Hiszpanii, Niemiec, Litwy, Turcji oraz Francji.

UKS Karb przy MDK nr 2 w Bytomiu

Ważniejsze przedsięwzięcia realizowane przez klub w 2021 r. to:

- uczestnictwo w Ogólnopolskich Mistrzostwach w Minisiatkówce o Puchar Kinder Joy of Moving;
- uczestnictwo w rozgrywkach - Mistrzostwach Śląska Rugby.

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób w Niepełnosprawnością Intelktualną Centrum DZWONI Bytom

Przedsięwzięcia realizowane przez Centrum w roku 2021 to:

- wspieranie osób z niepełnosprawnością intelektualną w zatrudnieniu na otwartym rynku pracy (próbki, praktyki, zatrudnienie, monitoring);
- zatrudnienie 43 osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- współpraca z 39 pracodawcami z aglomeracji śląskiej,
- wspieranie w utrzymaniu zatrudnienia 120 uczestników projektu;
- organizowanie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną grupowych warsztatów z zakresu kompetencji społecznych i aktywnego, poruszania się po rynku pracy;
- udział w webinarium realizowanych w ramach projektu Bring Your Own Device;
- zorganizowanie zajęć z zakresu rękodzieła ozdób świątecznych;
- udział kadry w szkoleniach z zakresu ICF – Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia;
- prowadzenie grupy słuchaczy z niepełnosprawnością intelektualną w ramach projektu Radio SoVo – dostępne radio internetowe;
- organizacja wyjść integracyjnych w ramach wsparcia aktywności społecznej;
- przeprowadzenie cyklu wywiadów (z okazji 15-lecia działalności) z osobami z niepełnosprawnością intelektualną oraz rodzicami, opiekunami nt. wsparcia Centrum DZWONI w Bytomiu.

MDM Miasto Dla Mieszkańców

W 2021 r. stowarzyszenie kontynuowało projekt o nazwie Cyfrowa Biblioteka Bytomskiej Architektury (<http://architekturabytomia.org>), dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodo-

wego w ramach programu „Kultura Cyfrowa 2020-2022” oraz Gminę Bytom. Łącznie w ramach projektu stowarzyszenie zdigitalizuje 40 tys. archiwalnych stron. Projektowi towarzyszy cykl warsztatów i szkoleń dla wybranych nauczycieli i uczniów bytomskich szkół, wycieczki historyczne dla mieszkańców, publikacje poświęcone historii miasta, zaś zwieńczeniem projektu będzie konferencja poświęcona historii, dziedzictwu materialnemu i przyszłości miasta.

Stowarzyszenie Wspólnota Amazonek „OSTOJA”

Rok 2021 był 23 rokiem działalności stowarzyszenia Wspólnota Amazonek Ostoja w Bytomiu. Stowarzyszenie wspiera kobiety przed, w trakcie i po leczeniu raka piersi. Priorytetowym zadaniem stowarzyszenia jest zapewnienie pomocy kobietom, które zachorowały na raka piersi, od momentu długotrwałego leczenia (operacja, chemioterapia, radioterapia i hormonoterapia), aż do optymalnego zminimalizowania skutków choroby. W roku 2021 Stowarzyszenie zrealizowało, między innymi, następujące projekty:

- „Amazonki w ruchu”, projekt współfinansowany przez Wydział Kultury i Sportu UM Bytom;
- „Program rehabilitacji i wsparcia kobiet chorych na raka piersi oraz profilaktyka nowotworów piersi”;
- szereg wyjazdów integracyjno – turystycznych oraz spotkań integracyjnych, w tym – zadania realizowane ze środków PFRON;
- akcje profilaktyczne, edukacyjne - mające na celu propagowanie znaczenia wczesnego wykrywania raka piersi.

Zdjęcie 47: Warsztaty Stowarzyszenia Wspólnota Amazonek „OSTOJA”

Źródło: www.bytom.pl

Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo – Wschodnich Oddział w Bytomiu

Co roku w Centrum Kresowym organizowane jest około 40 spotkań tematycznych z udziałem na-

ukowców, artystów, pisarzy i działaczy społecznych. W minionym roku stowarzyszenie zorganizowało tylko 26 spotkań z uwagi na konieczność okresowego zawieszenia działalności w czasie nasilenia epidemii, a także ze względu na trwający w siedzibie remont. W spotkaniach uczestniczyło w sumie około 1500 słuchaczy - mieszkańców Śląska i gości spoza naszego województwa. W lipcu stowarzyszenie współorganizowało XXVII Światowy Zjazd i Pielgrzymkę Kresowian na Jasnej Górze, podczas której zainaugurowało znaczące przedsięwzięcie edukacyjne: Konkurs Historyczny dla młodzieży WOŁYŃ – PAMIEĆ POKOLEŃ, nad którym patronat honorowy objął minister edukacji prof. Przemysław Czarnek. W sumie organizacja wyekspediowała za wschodnią granicę do miejscowości: Lwów, Sambor, Zbaraż, Przemyślany, Mosciska, Strzelczyska, Łanowice i okolicznych wiosek – środki finansowe, a także ponad 1,5 tony żywności, środków czystości, sprzętu, leków i nowej odzieży. We współpracy z Fundacją POLONIKA - wiceprezes naszego Stowarzyszenia - historyk Witold Madej zrealizował 3 znaczące projekty związane z ochroną polskiego dziedzictwa kulturowego na wschodzie i renowacją polskich cmentarzy na Kresach. W realizacji tych projektów brała udział m.in. młodzież bytomskich szkół, która również włączała się w akcje pomocy charytatywnej, uroczystości rocznicowe i kwestę w dniu Wszystkich Świętych na bytomskich cmentarzach, którą po raz XXVII zorganizowali członkowie Stowarzyszenia. Za całokształt działalności związanej z edukacją historyczną - wybitne zasługi na rzecz krzewienia kultury i tradycji kresowych, a także organizację wieloletniej pomocy charytatywnej - prezes Stowarzyszenia Danuta Skalska otrzymała jedną z pięciu przyznanych w ub. roku przez IPN - prestiżowych nagród SEMPER FIDELIS. Uroczyste jej wręczenie odbyło się na zamku królewskim w Warszawie.

Bytomskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej

Zakład Aktywności Zawodowej w Bytomiu
Działania Zakładu Aktywności Zawodowej działającym przy Bytomskim Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w 2021 r. obejmowały między innymi:

- rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób z niepełnosprawnościami;
- współpracę z Urzędem Miejskim w Bytomiu, PFRON o/ Śląski w Katowicach, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Bytomiu, Przychodnią Medycyny Pracy w Bytomiu, Ośrodkiem „Tęcza” w Recklinghausen w Niemczech;
- uzyskanie Certyfikatu Znaku Jakości Ekonomii Społecznej i Solidarnej 2021 – Najlepszy pracodawca

(Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej);

- uzyskanie nominacji do konkursu Lodołamacze 2021 (laureaci w latach 2018 i 2019).

3.10.1 Bytomska Rada Seniorów

Bytomską Radę Seniorów powołano w 2014 r. w celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej, włączając ich w działania, pozwalające zaspokoić ich potrzeby i rozwiązywać istotne problemy.

Głównym celem Bytomskiej Rady Seniorów jest pomoc osobom starszym poprzez reprezentowanie ich interesów wobec Rady Miejskiej i Prezydenta Miasta Bytomia. Ww. Rada jest organem konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym.

Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) współpraca z Radą Miejską i Prezydentem w zakresie rozwiązywania istotnych problemów i rozpatrywania potrzeb seniorów;
- 2) przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetowych zadań oraz inicjowanie działań na rzecz seniorów;
- 3) monitorowanie potrzeb seniorów zamieszkałych na terenie Bytomia;
- 4) wydawanie opinii i formułowanie wniosków, służących rozwijaniu działalności na rzecz seniorów;
- 5) opiniowanie i doradztwo przy tworzeniu dokumentów strategicznych dot. seniorów;
- 6) inicjowanie działań mających na celu upowszechnienie współpracy Gminy Bytom ze środowiskiem seniorów;
- 7) informowanie społeczności miasta o kierunkach działalności podejmowanych przez Gminę Bytom i organizacje pozarządowe na rzecz środowiska bytomskich seniorów.

Przedstawiciele Bytomskiej Rady Seniorów w 2021 roku reprezentowali bytomskich seniorów na licznych konwentach, konferencjach oraz uroczystościach państwowych takich jak m.in. obchody Święta Niepodległości pod pomnikiem Wolności przy ul. Piłsudskiego w Bytomiu.

Pomimo trudnej sytuacji epidemiologicznej realizowane były różne formy aktywizowania osób starszych w celu zapobiegania ich samowyluczeniu i marginalizacji. Zorganizowano także serię szkoleń dla seniorów na temat niebezpieczeństw związanych z bankowością internetową oraz ogólnie rozumianych zasad bezpieczeństwa w sieci. Nawiązano współpracę z organizacjami senioralnymi w Toszku czego rezultatem był wyjazd integracyjny dla grupy bytomskich seniorów do zamku w Toszku.

Spośród działań podjętych przez Bytomska Radę Seniorów w 2021 r. na szczególną uwagę zasługują:

- realizacja w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi zadania pn. „SENIORALIA 2021 - MOST POKOLEŃ” związanego bezpośrednio z ogólnopolskim Dniem Seniora obchodzonym 14 listopada. Celem zadania było zapobieganie marginalizacji społecznej, reintegracji oraz utrzymanie, jakże ważnych w środowisku senioralnym, relacji międzypokoleniowych. Równie istotna była wymiana wzajemnych potrzeb, które przy niewielkim zaangażowaniu każdej ze stron, mogła w skuteczny sposób zaspokoić „niedobory” wynikające z przebytej izolacji oraz przezwyciężeniu często irracjonalnych lęków związanych z sytuacją epidemiologiczną w kraju i na świecie. W ramach zadania bytomscy seniorzy mogli za darmo skorzystać m.in. ze stoisk promujących zdrowie takich jak punkt pomiaru ciśnienia, punkt nieinwazyjnego badania miażdżycy tętnic obwodowych i badań przesiewowych, punkt konsultacyjny z podologiem i kosmologiem, jak również wziąć udział w koncercie zespołu „60-tka” oraz wystawie obrazów autorstwa senierek Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
- uczestnictwo w formie wolontariatu w projekcie „Bytomski Telefon Seniora” prowadzonym przez Centrum Doradztwa Strategicznego w Krakowie w ramach projektu „Halo Aktywni 60+”;

Zdjęcie 48: infolinia „Bytomski Telefon Seniora”

Źródło: www.bytom.pl

Przewodniczący Bytomskiej Rady Seniorów – Pan Andrzej Świąćicki, został nominowany do grona dwunastu spośród 97 kandydatów - „Aktywnych Seniorów” województwa śląskiego, w ramach piątej edycji konkursu organizowanego przez działającą przy Wojewodzie Śląskim Radę ds. Rodziny.

3.10.2 Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego

go powołana została zarządzeniem Prezydenta w kwietniu 2018 roku. W jej skład wchodzi przedstawiciele Prezydenta Bytomia, Rady Miejskiej w Bytomiu i organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych), których działalność jest bardzo zróżnicowana. Powołanie Rady było kolejnym krokiem w kierunku lepszej współpracy miasta z trzecim sektorem.

Kadencja Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego trwa trzy lata. Rada w 2021 r. odbyła trzy spotkania podczas których:

- opiniowała projekty uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery pożytku publicznego oraz programu współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- wyrażała opinię w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecania tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych;
- omawiała przygotowania do wyborów do Rady, które odbyły się we wrześniu 2021 r.

Ponadto członkowie Rady brali udział w posiedzeniach komisji konkursowych dotyczących zlecania organizacjom realizacji zadań publicznych.

8 grudnia 2021 r. Prezydent Bytomia powołał nowych członków do Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. W skład Rady weszło 7 przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działających na terenie miasta Bytomia, którzy zostali wybrani podczas „Forum NGO” w dniu 15 listopada 2021r, 3 przedstawiciele Prezydenta oraz 2 Rady Miejskiej w Bytomiu. Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego ze swojego grona wybrała: Adama Frasa na Przewodniczącego Rady, Pawła Lewickiego na Wiceprzewodniczącego Rady oraz Ewę Śliwoń na Sekretarza Rady.

3.10.3 Budżet obywatelski, partycypacja społeczna i konsultacje z mieszkańcami

Budżet obywatelski

Szczególną formą konsultacji społecznych jest budżet obywatelski, w ramach którego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. W 2021 r. odbyła się kolejna edycja Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego, a Mieszkańcy ponownie mogli zdecydować na co przeznaczyć część mie-

skich pieniędzy. W związku z tym zostały opracowane i przeprowadzone procedury Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego w celu wyłonienia projektów, które realizowane będą w 2022 roku.

Realizacji Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego #BO_Bytom towarzyszyła wieloetapowa kampania zachęcająca do składania projektów w budżecie partycypacyjnym i głosowania w nim. W jej ramach

łożenie sensorycznego ogrodu wiedzy ze stanowiskami do nauki astronomii i geografii. Szacunkowy koszt - 730 000 zł.

Zwycięskie projekty z puli poniżej 500 tys. zł

• „Bytomskie Projekcje Filmowe” - pokazy filmowe odbywające się w Spółdzielczych Klubach. Założeniem projektu jest organizacja cyklu pokazów filmowych, których wyświetlanie będzie połączone

Infografika 18: Bytomski Budżet Obywatelski

#BO_Bytom

Bytomski Budżet Obywatelski

Na realizację Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego w 2021 r.

przeznaczono kwotę ponad **5,2 mln zł.**

Łącznie w okresie od 4 maja do 25 czerwca bytomianie zgłosili **45 projektów.**

Po ich zweryfikowaniu pod głosowanie poddanych zostało **39 projektów.**

15 tysięcy mieszkańców oddało drogą internetową łącznie ponad **26 tysięcy głosów.**

Mieszkańcy, głosując w formie elektronicznej na przełomie września i października 2021 r.

zadecydowali, że zrealizowanych zostanie aż **12 projektów**, z tego:

- **2 projekty** z puli od 500 tys. zł do 2 mln zł;

- **10 projektów** z puli poniżej 500 tys. zł.

Źródło: Biuro Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego w Bytomiu

powstała specjalna platforma bo.bytom.pl z funkcjami m.in. do generowania i wysyłki wniosków, a także głosowania internetowego. Chętnie popierane były projekty inwestycyjne, dotyczące m.in. placów zabaw, infrastruktury sportowej, zieleni miejskiej, miejsc parkingowych, remontów dróg i chodników, a także zadania o charakterze społecznym czy edukacyjnym.

Zwycięskie projekty z puli od 500 tys. zł do 2 mln zł

• „Wielofunkcyjne boisko sportowe” - Projekt polega m.in. na przebudowie istniejącego boiska do piłki nożnej w rejonie ul. Arki Bożka 7-8 na boisko wielofunkcyjne, uporządkowaniu terenu wokół boiska, remoncie schodów oraz montażu betonowego stołu do tenisa stołowego a także dwóch stanowisk do gry w szachy. Szacunkowy koszt - 1 052 470 zł;
• „Park Wiedzy i Rekreacji w Suchej Górze „Geograficzne serce Górnego Śląska” - Projekt dotyczy zagospodarowania przestrzeni parkowo-leśnej, wraz z odtworzoną wieżą geodezyjną nad podwójnym punktem astrogeodezyjnym sieci triangulacyjnej i geodezyjnej. W ramach projektu zaplanowano za-

z warsztatami. Szacunkowy koszt - 171 860 zł;

• „Projekt pokoleniowy dla Knajfeldu” - Projekt zakłada budowę ogólnodostępnego kompleksu sportowo - rekreacyjnego terenie Szkoły Podstawowej nr 36. Szacunkowy koszt - 430 000 zł;

• „Extreme Park Grizzly” - Stworzenie Obszarowego Kompleksu Rekreacyjno - Sportowego na terenie Szkoły Podstawowej nr 33 przy ul. Matki Ewy 9 w Miechowicach. W ramach projektu powstaną strefy aktywności fizycznej dla przedszkolaków, dzieci i dorosłych. Szacunkowy koszt - 493 000 zł;

• „Świat interaktywnej zabawy i edukacji w przedszkolach” - projekt zakłada doposażenie ponad trzydziestu przedszkoli w sprzęt multimedialny służący do zabawy i edukacji. Sprzęt będzie wykorzystywany w codziennej pracy z dziećmi. Szacunkowy koszt - 468 600 zł;

• „Miasteczko sportowe - budowa wielofunkcyjnego obszaru do gier zespołowych dla dzieci”. Projekt na terenie Szkoły Podstawowej nr 44 przy ul. Grota Roweckiego w Szombierkach. Szacunkowy koszt - 380 000 zł;

• „Kolej Nieco Większych Prędkości vol.2” - Remont

toru kolei wąskotorowej w rejonie ulicy Lazarówka i Polnej - poprawa stanu technicznego najstarszej nieprzerwanie czynnej kolei wąskotorowej na świecie, skrócenie czasu podróży oraz poprawa jej komfortu. Szacunkowy koszt - 499 000 zł;

- „Razem dla Stolarzowic i Górniki” - projekt zakłada m.in. budowę nowego ogólnodostępnego i funkcjonalnego placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 47, zakup monitorów interaktywnych dla Szkoły Podstawowej nr 43, zakup odzieży specjalistycznej dla strażaków OSP Górniki. Szacunkowy koszt - 475 000 zł;

- „Utworzenie nowych miejsc parkingowych na os. Ziętka w Bytomiu”. Szacunkowy koszt - 490 000 zł;

- „Czytaj, ucz się i baw w bibliotece” - projekt obejmuje zakup dla Miejskiej Biblioteki Publicznej nowości wydawniczych zarówno w formie tradycyjnej - papierowej, jak i audiobooków oraz potrzebnego wyposażenia multimedialnego dla Wypożyczalni Literatury dla Dzieci i Młodzieży. Szacunkowy koszt - 30 400 zł;

- „Bytom Miastem Karate” - projekt obejmuje organizację wydarzenia, które będzie składało się z otwartego treningu (warsztatów) karate dla osób niećwiczących, konkursu z nagrodami dla osób, które ukończą warsztaty, gier i zabaw dla dzieci, Mistrzostw Bytomia w Karate Tradycyjnym, seminarium z jednym z topowych polskich karateków. Szacunkowy koszt - 11 000 zł.

Więcej informacji na temat realizacji projektów w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego można znaleźć w rozdziale 4.4.1 Wybrane inwestycje miasta

Konsultacje aktów prawa miejscowego

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek konsultowania z organizacjami pozarządowymi lub z radami pożytku publicznego projektów aktów prawa miejscowego w dziedzi-

nach dotyczących działalności statutowej organizacji (art. 5, ust 5). W 2014 roku Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę nr XXIX/395/14

z dnia 24 marca 2014 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji z późn. zm.

Powyższa uchwała była jednym z elementów współpracy przy projekcie „Aktywny Bytom” Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej wspólnie z Urzędem Miejskim w 2013 roku. Głównym celem projektu było zwiększenie o 35% wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia konsultacji społecznych z zastosowaniem aktywnych narzędzi i technik i wdrożenie platformy e-konsultacje. Realizacja działań projektowych zwiększyła aktywne uczestnictwo podmiotów społecznych w realizowanych przez miasto działaniach. W ramach projektu powołano zespół, w skład którego weszli przedstawiciele Urzędu oraz organizacji pozarządowych, który wspólnie z ekspertami wypracował standardy i zasady przeprowadzania konsultacji z organizacjami pozarządowymi aktów prawa miejscowego. W uchwale uszczegółowiono sposób informowania o wszczęciu procedury konsultacyjnej oraz wprowadzono fakultatywne formy przeprowadzania konsultacji. Ponadto, w ramach ww. projektu, wdrożono od 2014 roku platformę konsultacji www.konsultacje.bytom.pl, na której umieszczane są wszystkie konsultowane projekty aktów prawa miejscowego.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie przeprowadzonych konsultacji aktów prawa miejscowego w roku 2021 r.:

Tabela 44: Konsultacje aktów prawa miejscowego przeprowadzone w roku 2021

Lp.	Temat konsultacji	Termin ogłoszenia
1.	Zmiana uchwały nr XLI/515/12 w sprawie statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bytomiu	2021-12-29
2.	Konsultacje projektu uchwały ws. określenia zasad wsparcia edukacji uzdolnionych uczniów, pobierających naukę na terenie miasta Bytomia	2021-12-13
3.	Uchwała w sprawie nadania nazwy: Skwer Joanny Gryzik - Schaffgotsch	2021-11-24
4.	Konsultacje projektu uchwały zmieniającej uchwałę Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych	2021-11-19

5.	Konsultacje projektu uchwały w sprawie obniżenia wysokości wskaźników procentowych określających wysokość dodatku mieszkaniowego	2021-10-22
6.	Konsultacje projektu uchwały „Program współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2022”	2021-10-15
7.	Projekt uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającą uchwałę nr XXXIV/501/20 w sprawie statutu BCK z siedzibą w Bytomiu przy pl. Karin Stanek 1	2021-09-24
8.	Projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania Bytomskiej Rady Seniorów i nadania jej statutu	2021-09-13
9.	Informacja o wszczęciu procedury konsultacyjnej projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bytomia	2021-09-07
10.	Informacja o wszczęciu procedury konsultacyjnej projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie uznania za użytek ekologiczny obszaru pod nazwą „Verona”	2021-08-25
11.	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie określenia godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Bytomia	2021-08-16
12.	Program współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na 2022 r.	2021-08-09
13.	Projekt uchwały Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego	2021-07-22
14.	Konsultacje projektu uchwały w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miejskiej w Bytomiu i nadania jej statutu	2021-07-08
15.	Konsultacje w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w zakresie refundacji kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych	2021-06-18
16.	Konsultacje projektu programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi na 2021 r.	2021-06-01
17.	Informacja o wszczęciu procedury konsultacyjnej projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy obszaru pod nazwą „Suchogórski Labirynt Skalny”	2021-05-28
18.	Konsultacje w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Bytomia	2021-05-31
19.	Projekt uchwały Młodzieżowa Rada Miejska	2021-05-25
20.	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia Strefy Płatnego Parkowania	2021-05-25
21.	Konsultacje projektu uchwały - określenie wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego	2021-05-04
22.	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych	2021-04-23
23.	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych	2021-02-26
24.	Konsultacje projektu programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi	2021-01-29

Źródło: platforma konsultacji www.konsultacje.bytom.pl

3.10.4 Partycypacja społeczna i konsultacje z mieszkańcami

Partycypacja społeczna

W Bytomiu wspieramy rozwój społeczeństwa obywatelskiego, udostępniając różne narzędzia z zakresu partycypacji społecznej. Podejmujemy działania, których celem jest poznanie oczekiwań, opinii mieszkańców i nawiązanie dialogu. Stwarzamy warunki do rozwoju organizacji pozarządowych i inicjatywy lokalnej, organizujemy konsultacje społeczne i umożliwiamy mieszkańcom współdecydowanie o wydatkach publicznych za pośrednictwem budżetu obywatelskiego.

Spotkania prezydenta z mieszkańcami

W 2021 r. w Bytomiu kontynuowany był zapoczątkowany w 2019 r. cykl spotkań prezydenta z mieszkańcami, organizowany w różnych dzielnicach Bytomia. Spotkania odbywały się zarówno bezpośrednio w różnych przestrzeniach publicznych Bytomia, jak i przez Internet.

Bezpośrednie spotkania z mieszkańcami miały miejsce 11 października w Stolarzowicach, 25 października w Górnikach, 8 listopada w Karbiu, 22 listopada w Rozbarku, 13 grudnia w Śródmieściu oraz 20 grudnia w Suchej Górze.

Przedsięwzięcie poprzedzone było kampanią informacyjną zachęcającą do udziału w poszczególnych spotkaniach. Podczas bezpośrednich spotkań z mieszkańcami w przystępnej multimedialnej formie przedstawiane były informacje z życia poszczególnych dzielnic, m.in. o realizowanych i planowanych inwestycjach. Spotkania były okazją do dyskusji i poznania oczekiwań lokalnej społeczności. Zainteresowani mogli osobiście zadawać pytania albo dzielić się pomysłami na poprawę standardu życia w mieście.

Najczęściej poruszonymi tematami w trakcie spotkań były remonty ulic i chodników, a także stan czystości w mieście. Władzom miejskim towarzyszyli przedstawiciele: Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów, Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o., Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., Bytomskich Mieszkań, Straży Miejskiej, a także pracownicy wydziałów: Inżynierii Środowiska, Komunalnego, Realizacji Inwestycji i Remontów, Zarządzania Kryzysowego. Na zaproszenie prezydenta w spotkaniach brali udział także przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji.

Nową formułę spotkań online wymusiła pandemia

koronawirusa. W czasie nałożonych przez rząd obustrzeń, prezydent organizował spotkania z mieszkańcami w formule Q&A (questions and answers – pytania i odpowiedzi) w portalu społecznościowym Facebook (prezydent odpowiadał na pytania internautów, które zostały zadane w komentarzach przed spotkaniem oraz podczas jego trwania). Spotkania w formule Q&A odbyły się w następujących terminach i związane były ze sprawami wskazanymi w dzielnicach: 12 kwietnia – Śródmieście, 26 kwietnia – Miechowice, 10 maja – Stroszek i os. Ziętka, 24 maja – Bobrek, 21 czerwca – Łagiewniki.

Konsultacje – wstęp do projektowania

•Projekt przebudowy ul. Cyryla i Metodego

20 maja 2021 r. mieszkańcy Łagiewnik wzięli udział w konsultacjach społecznych dotyczących projektu przebudowy ul. Cyryla i Metodego. Podczas spotkania zorganizowanego przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów mieszkańcy Łagiewnik zgłosili swoje uwagi dotyczące rozmieszczenia miejsc parkingowych, pielęgnacji i wycinki suchych drzew, oświetlenia, przebiegu drogi rowerowej czy zwiększenia bezpieczeństwa na poszczególnych odcinkach ul. Cyryla i Metodego. Te uwagi zostały uwzględnione w projekcie przebudowy jednej z najważniejszych dróg w Łagiewnikach.

•Projekt przebudowy ul. Wiejskiej

Jaki powinien być kształt projektowanej ul. Wiejskiej? Na to pytanie udzielali odpowiedzi mieszkańcy Suchej Góry 10 czerwca 2021 r. podczas konsultacji społecznych z udziałem władz miasta, radnych, przedstawicieli Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów oraz projektanta. W trakcie spotkania rozmawiano o dwóch wariantach budowy drogi oraz o konieczności dokonania podziału działek, ponieważ część z działek prywatnych wchodzi w pas drogowy. Część mieszkańców podczas spotkania przychyliła się do realizacji wariantu budowy drogi dwukierunkowej, bez połączenia z ul. Blachówka.

•Projekt przebudowy ul. Nickla

26 lipca 2021 r. mieszkańcy Miechowic wyrazili swoje uwagi dotyczące projektu przebudowy ul. Nickla. Wśród zgłoszonych uwag znalazły się m.in. zwiększenie liczby miejsc parkingowych, przeprojektowanie miejsc postojowych, wygrodzenie miejsc oddzielających miejsca parkingowe od terenów rekreacyjnych i boisk sportowych, a także ochrony zieleni i drzewostanu oraz poprawy bezpieczeństwa zwłaszcza w rejonie Szkoły Podstawowej nr 26. Projektant zastosował część zgłoszonych uwag w projekcie przebudowy jednej z najważniejszych dróg w Miechowicach.

•Projekt przebudowy ul. 9 Maja

Mieszkańcy powinni mieć wpływ na kształt ulicy, przy której mieszkają. 29 lipca 2021 roku mieszkańcy Suchej Góry wzięli udział w konsultacjach społecznych dotyczących projektu przebudowy ul. 9 Maja. Projekt przebudowy ul. 9 Maja, na odcinku od skrzyżowania z ul. Strzelców Bytomskich do skrzyżowania z ul. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego, zakłada przeprojektowanie skrzyżowania ul. Strzelców Bytomskich i 9 Maja. Zgodnie z sugestiami mieszkańców, ruch samochodów na ul. 9 Maja ma zostać uspokojony, powstanie wyniesione przejście dla pieszych przy Przedszkolu Miejskim nr 56, przebudowane zostaną chodniki, uporządkowane miejsca do parkowania, posadzona zostanie zielen.

•Budowa placu zabaw przy ul. Grota-Roweckiego

W związku z wyłonieniem w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego projektu budowy placu zabaw przy ul. Grota-Roweckiego, Miejski Zarząd Dróg i Mostów przeprowadził konsultacje z mieszkańcami Szombierek dotyczące ostatecznego kształtu projektowanej inwestycji. 16 września, godz. 16:30 przy ul. przy ul. Grota-Roweckiego 21-25 podczas spotkania z władzami miasta, MZDiM oraz projektantem, mieszkańcy wybrali rozwiązania, jakie zostaną wprowadzone na placu zabaw.

•Tymczasowa organizacja ruchu na ul. Miarki

Nadmierna prędkość samochodów, hałas przewyższający dopuszczalne normy, niebezpieczne sytuacje na przejściach dla pieszych, a także źle zaparkowane samochody. To najważniejsze problemy, jakie zdiagnozowali urbaniści, inżynierowie ruchu, eksperci zajmujący się transportem publicznym, rewitalizacją i partycypacją z obszaru całej Metropolii podczas badań, analiz oraz konsultacji z mieszkańcami na ul. Miarki. W ramach Metropolitarnej Szkoły Prototypowania w 2021 roku eksperci z obszaru całej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii przeprowadzili szereg badań natężenia i struktury ruchu, parkowania, natężenia hałasu oraz wywiady swobodne z mieszkańcami i użytkownikami ul. Miarki. Na tej podstawie przygotowali projekt tymczasowej organizacji ruchu, którego zadaniem było rozwiązanie zdiagnozowanych problemów na ul. Miarki. Nowa organizacja ruchu, polegająca m.in. na zwężeniu ul. Miarki do jednego pasa ruchu, wprowadzeniu drogi rowerowej oraz pasów postojowych po obu stronach jezdni a także dodatkowego przejścia dla pieszych, została wprowadzona testowo na okres kilku miesięcy, a następnie poddana kolejnym badaniom. Tymczasowa organizacja ruchu przy ul. Miarki poprawiła bezpieczeństwo, zredukowała prędkość pojazdów, ale w godzinach szczytu ograniczyła

przepustowość ulicy. Spadek płynności ruchu miał wpływ na większe niż zwykle utrudnienia na ul. Zabrzeńskiej i Łagiewnickiej podczas szczytu komunikacyjnego. Jak wynikało z dodatkowych analiz przeprowadzonych przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów i stworzonego modelu ruchu, pojawił się problem z wyjazdem na ul. Miarki spod wiaduktu drogowego na Zamłynie podczas popołudniowego szczytu komunikacyjnego. Po przeprowadzeniu walidacji rozwiązania i kolejnych konsultacji z mieszkańcami, prezydent zdecydował o wprowadzeniu nowej organizacji ruchu. Docelowo na ul. Miarki zostanie wprowadzona nowa organizacja ruchu. Wzdłuż ul. Miarki zostaną wprowadzone dwa zawężone do 3,25 m szerokości pasy ruchu. Na przejściach dla pieszych zostaną wprowadzone zawężenia i azy-le. Dzięki temu rozwiązaniu, prędkość pojazdów wzdłuż ul. Miarki zostanie ograniczona. Na jezdni oraz częściowo na chodniku zostaną wprowadzone pasy postojowe. Po północnej stronie drogi znajdzie się ciąg pieszo-rowerowy. Pozostawione zostanie przejście dla pieszych na odcinku od skrzyżowania z ul. Dojazd do rozwidlenia drogi.

Przeprowadzenie szeroko zakrojonych konsultacji społecznych, badań ruchu i prototypu organizacji ruchu na ul. Miarki we współpracy z Metropolitalną Szkołą Prototypowania pozwoliło wybrać najbardziej optymalną organizację ruchu dla tej ulicy bez konieczności wydatkowania dużych sum na przebudowę całej ulicy i w uzgodnieniu z mieszkańcami, którzy są użytkownikami drogi.

Mieszkańcy współtworzą strategię rozwoju miasta W ramach przygotowań do opracowania nowej Strategii Rozwoju Miasta na lata 2021-2030 – najważniejszego dokumentu planowania rozwoju Bytomia, odbył się cykl spotkań i warsztatów branżowych, oraz przeprowadzone zostały badania ankietowe, w których wziąć udział mogli wszyscy mieszkańcy naszego miasta. Kwestionariusze przygotowane z myślą o różnych grupach respondentów – organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, młodzieży i osób dorosłych – były dostępne w Internecie. W warsztatach strategicznych wzięli udział przedstawiciele władz miasta, radni Rady Miejskiej, pracownicy Urzędu Miejskiego w Bytomiu, jednostek i spółek miejskich, a także organizacji pozarządowych i środowisk związanych z kulturą, sportem i organizacjami społecznymi w mieście. W dyskusji o strategii rozwoju miasta wzięli udział również interestariusze różnych środowisk podczas spotkań branżowych – 22 czerwca 2021 r. sektora gospodarczego, 23 czerwca 2021 r. sektora związanego z ochroną środowiska, 24 czerwca 2021 r. – organiza-

cji pozarządowych. 25 czerwca 2021 r. w spotkaniu fokusowym wzięli udział przedstawiciele instytucji z otoczenia miasta m.in.: Urzędu Marszałkowskiego, Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych.

3.10.5 Młodzieżowa Rada Miejska

Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę nr

XLV/629/21 z dnia 26 lipca 2021 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miejskiej w Bytomiu i nadania jej statutu. Przewodniczącą Młodzieżowej Rady Miejskiej została Anna Skrzypczak. W 2021 r. nowo wybrana Młodzieżowa Rada Miejska obradowała 2 razy: w dniu 29 listopada oraz 14 grudnia. W trakcie sesji Rada podjęła 6 uchwał.

Zdjęcie 49: Obrady Młodzieżowej Rady Miejskiej w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

4. GOSPODARKA

4.1 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ W MIEŚCIE

Na koniec 2021 r. w systemie REGON zarejestrowanych było 13 789 podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Bytomia, w tym ok. 10,3 tys. osób fizycznych oraz ponad 3,4 tys. osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej. W stosunku do roku 2020 ilość podmiotów gospodarczych ogółem wzrosła o 1,2%. O 6,5% wzrosła liczba spółek handlowych, a wśród nich znaczący wzrost odnotowano w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, tj. o 7,9% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zwiększyła się liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o 0,8%.

Spośród 13 792 przedsiębiorców zarejestrowanych w systemie REGON 86,4% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne.

Wśród osób fizycznych najwięcej prowadziło działalność gospodarczą w sekcjach:

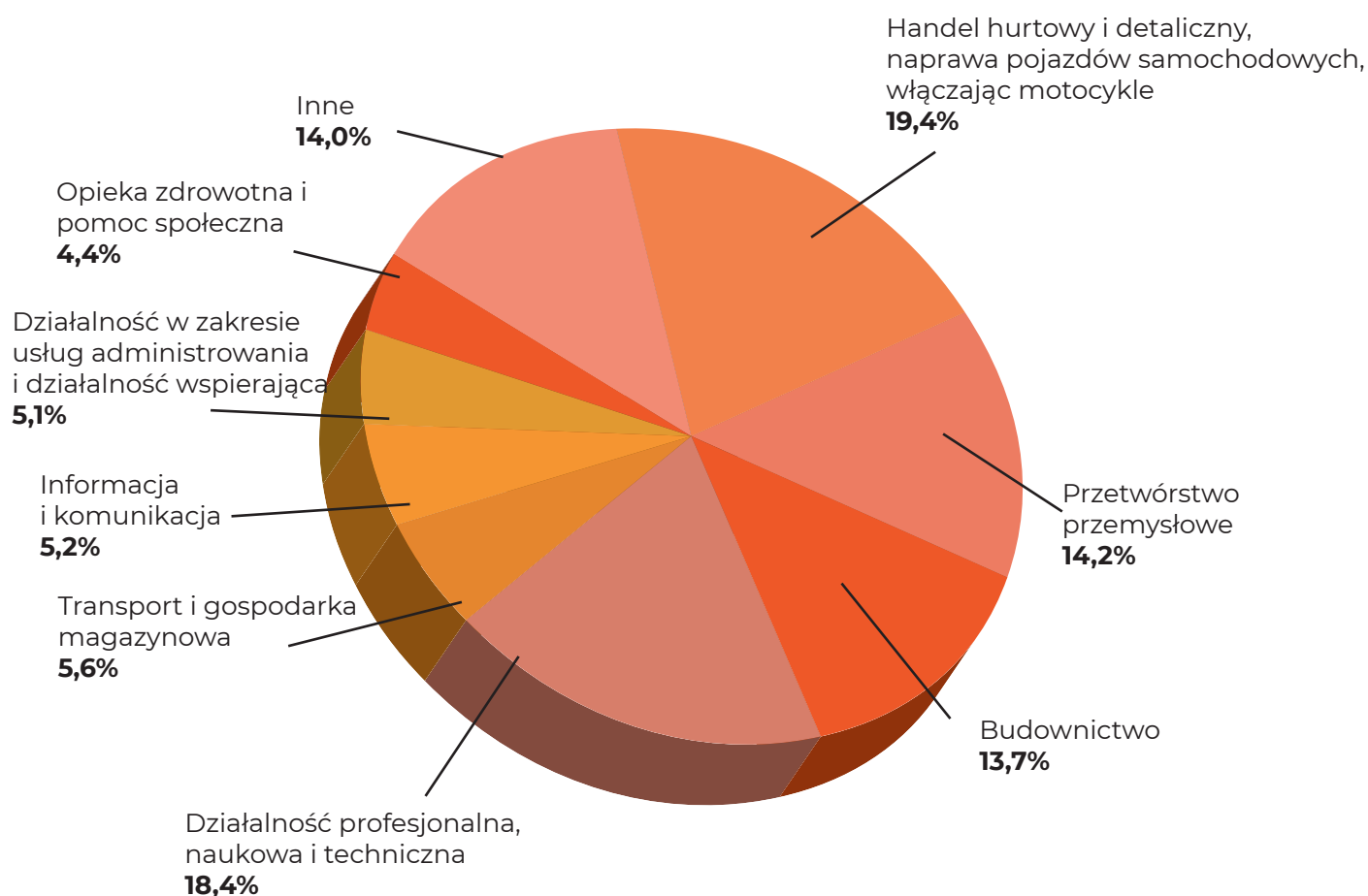
- handel i naprawy – 26,5%,
- budownictwo – 13,1%,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 13%,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 9,5%,
- przetwórstwo przemysłowe – 8,2%,
- transport i gospodarka magazynowa – 7,2%,
- pozostała działalność usługowa 5,7%.

Tabela 45: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	Wg stanu na 31.12. 2017 r.	Wg stanu na 31.12. 2018 r.	Wg stanu na 31.12. 2019 r.	Wg stanu na 31.12. 2020 r.	Wg stanu na 31.12. 2021 r.
Podmioty gospodarki narodowej, w tym:	16 669	16 378	16 155	16 349	16 553
1. Przedsiębiorcy, z tego:	13 928	13 709	13 439	13 612	13 789
a. Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, w tym m.in.:	3 587	3 347	3 392	3 433	3 523
- przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0	0
- spółdzielnie	35	24	24	21	21
- spółki handlowe, w tym m.in.:	1 520	1 324	1 394	1 462	1 557
akcyjne	29	20	19	23	22
z udziałem kapitału zagranicznego	2	2	2	2	2
z ograniczoną odpowiedzialnością	1 273	1 086	1 145	1 213	1 309
z udziałem kapitału zagranicznego	122	88	96	89	92
- spółki cywilne	1 686	1 664	1 656	1 646	1 645
b. osoby fizyczne	10 341	10 362	10 047	10 179	10 266
2. Wspólnoty mieszkaniowe, organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, fundacje	2 741	2 669	2 716	2 737	2 764

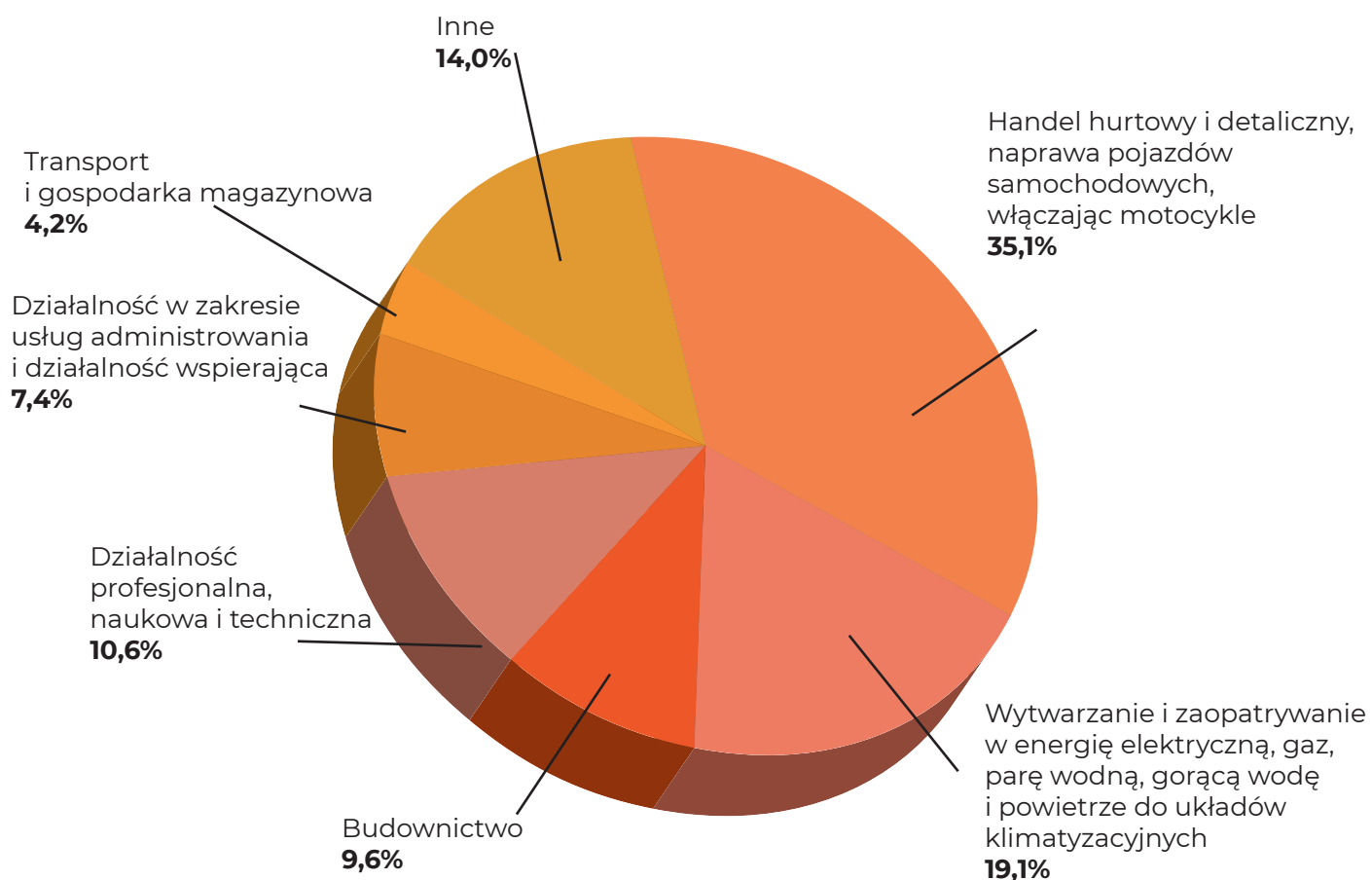
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON Urzędu Statystycznego w Katowicach

Wykres 22: Struktura spółek z wyłącznym kapitałem krajowym według rodzaju prowadzonej działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Wykres 23: Struktura spółek z udziałem kapitału zagranicznego według rodzaju prowadzonej działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Analiza struktury podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON dokonana według liczby zatrudnienia wykazuje dominujący udział podmiotów zatrudniających do 9 osób, które na koniec 2021 r. stanowiły 93% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów. Pozostaje to w bezpośrednim związku z bardzo wysokim udziałem przedsiębiorstw osób fizycznych i spółek cywilnych w ogólnej zbiorowości zarejestrowanych podmiotów.

z późn. zm., z dnia 27 maja 2013 r., została powołana Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej (BSAG). Na dzień 31 grudnia 2021 r. Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej obejmowała 2 obszary o łącznej powierzchni 51 455 m², w tym:

- Obszar II – powierzchnia 28 115 m² położony przy ulicy Hajdy
- Obszar III – powierzchnia 23 340 m² położony przy ulicy Łagiewnickiej i Kilara

Tabela 46: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2020 r.

Forma prawna		A 0-9	B 10-49	C 50-249	D 250-999	E pow. 999	Brak informacji o liczbie zatrudnionych
Ogółem, w tym:	13 789	12 692	569	105	7	-	239
- osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej	3 523	2727	395	97	7	-	297
- osoby fizyczne	10 266	10 097	165	4	-	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

4.1.1 Otoczenia biznesu

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

W 2012 r. uchwałą numer XXVI/396/12 Rada Miejska w Bytomiu wyraziła wolę włączenia w granice Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE) prawie 18 hektarowego terenu po byłej KWK Powstańców Śląskich położonego przy ul. Hakuby. 31 maja 2014 r. teren o powierzchni 17,4 ha, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów został włączony do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Gliwickiej. 5 listopada 2015 r. miasto Bytom oddało do użytku potencjalnych inwestorów w pełni uzbrojony teren po KWK Powstańców Śląskich w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Inwestycja kosztowała ponad 21 milionów zł. 5,5 mln zapewniło miasto, a reszta – 15,7 mln pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL na lata 2007-2013. W 2021 r. decyzję o kupnie terenu w obrębie strefy podjęli Inwestorzy: Domgos 2 Sp. z o.o. oraz Dominopack Sp. z o.o., wcześniej natomiast były to Epco Polska Sp. z o.o. i PHU Cora, która w roku 2021 rozpoczęła realizację swojej inwestycji.

Wydzierżawiona powierzchnia BSAG wynosiła łącznie 28 115 m², natomiast wolna powierzchnia do wydzierżawienia - 23 340 m². W obrębie strefy działało dwóch inwestorów, ponadto w 2021 r. został rozstrzygnięty przetarg na dzierżawę kolejnych dwóch działek w Obszarze III.

Zdjęcie 50: Realizacja inwestycji PHU Cora przy ul. Hakuby

Źródło: www.bytom.pl

Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej

Uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr XV/201/13

Infografika 19: Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy

**BIPH - Bytomska Izba
Przemysłowo – Handlowa**

**Cech Rzemiosł Różnych
i Przedsiębiorczości w Bytomiu**

**Regionalna Izba Gospodarcza
– Delegatura w Bytomiu**

Samorząd gospodarczy w mieście

Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy na terenie Bytomia przedstawia powyższa infografika.

4.1.2 Oferta inwestycyjna miasta

Gmina Bytom podejmuje szereg starań celem nakłonienia inwestorów do angażowania kapitału na terenie Bytomia. Realizowanie tego zadania jest konsekwencją polityki miasta, ukierunkowanej na pozyskanie nowych partnerów gospodarczych, jak również wspieranie istniejących w Bytomiu podmiotów.

Instrumentami realizującymi tą politykę są m.in.:

- wyspecjalizowana komórka organizacyjna, tj. Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora - Referat Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy, zajmująca się obsługą Inwestorów. W 2021 r. podjęto rozmowy i przygotowano informacje dla 81 inwestorów poszukującym terenów pod swoje inwestycje lub przedsiębiorcom planującym poszerzenie działalności na terenie Bytomia;
- Portal dla Inwestora – aplikacja znajdująca się na www.bytom.pl, która zawiera informacje o Bytomiu, aktualności gospodarcze, a także informacje o przetargach na nieruchomości;
- Katalog Ofert Inwestycyjnych – w skład którego wchodzi nieruchomości gminne przeznaczone m.in. pod działalność produkcyjną i usługową, budownictwo mieszkaniowe, budowę hoteli. W skład katalogu ofert w 2021 roku wchodziły 21 nieruchomości gruntowe i zabudowane łącznej powierzchni 92,26 ha z czego nieruchomości gruntowe zajmowały 88,44 ha, a nieruchomości zabudowane zajmowały 3,82 ha;
- Bytomska Baza Nieruchomości - wirtualny katalog terenów należących do osób fizycznych, prawnych, a także innych jednostek organizacyjnych, które posiadają nieruchomości gruntowe, hale produkcyjno-magazynowe oraz budynki biurowe zlokalizowane w granicach administracyjnych Gminy Bytom i zamierzają je sprzedawać, oddać w użytkowanie wieczyste lub wydzierżawić. W 2021 r. Bytomska Baza Nieruchomości zawierała 13 nieruchomości.
- „Przewodnika dla inwestora” – kompendium najważniejszych informacji o mieście przydatnych inwestorom.

Oferta inwestycyjna miasta w 2021 r. była promowana, między innymi, poprzez:

- strony internetowe zajmujące się promocją terenów inwestycyjnych tj.:
 - Portal miejski www.bytom.pl,
 - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego www.invest-in-silesia.pl,
 - Polska Agencja Informacji i Handlu www.paih.gov.pl,
 - Regionalne Centrum Obsługi Inwestora www.rcoi.pl,
 - ścisłą współpracę z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną SA, Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego, a także Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią - przekazywanie oferty inwestorom za ich pośrednictwem.
- W ramach tej współpracy Bytom aktywnie uczestniczy również w dwóch wieloletnich projektach: „Akademia Obsługi Inwestora” realizowanym wspólnie z GZM oraz „Standardy Obsługi Inwestora w Samorządzie”, którego liderem jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.
- dystrybucję oferty w wersji drukowanej oraz w wersji elektronicznej bezpośrednio zainteresowanym inwestorom.

Zdjęcie 51: Spotkanie „Akademii Obsługi Inwestora” w siedzibie CAT Mosolf Polska Sp. z o.o. Bytom CSB

Źródło – zasoby Referatu Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy

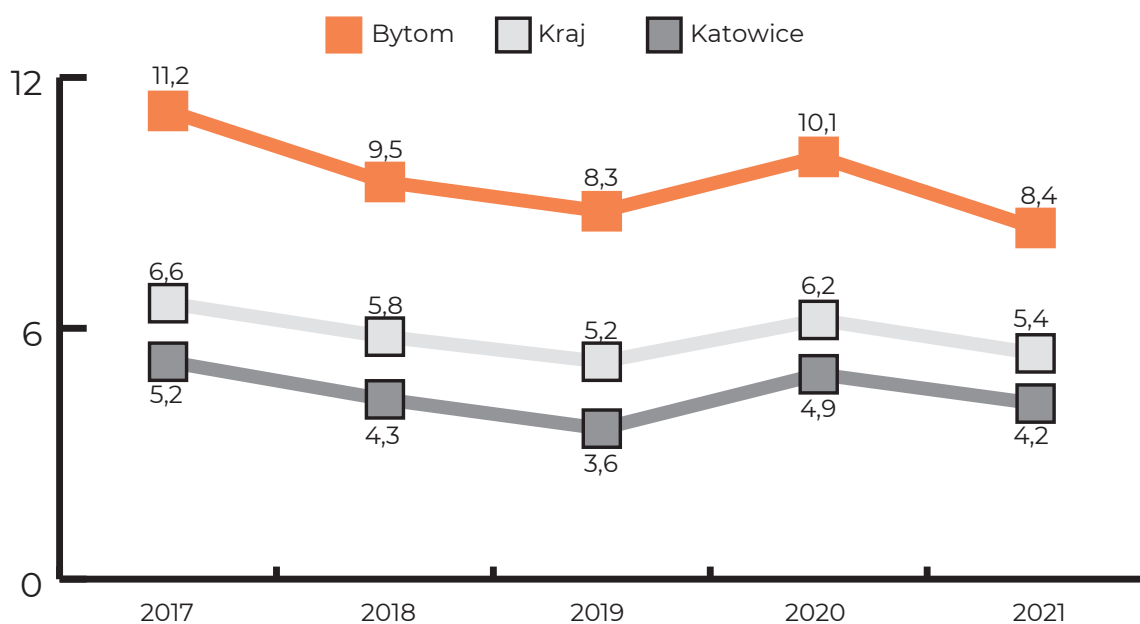
4.2 RYNEK PRACY

4.2.1. Bezrobocie

Na przestrzeni ostatnich lat Stopa bezrobocia w Bytomiu wykazuje trend spadkowy, podobnie jak w regionie i w całym kraju. Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2017-2021 (wg danych na 31 grudnia poszczególnych lat) w odniesieniu do poziomu bezrobocia rejestrowanego w Województwie Śląskim i w skali kraju przedstawia poniższy wykres:

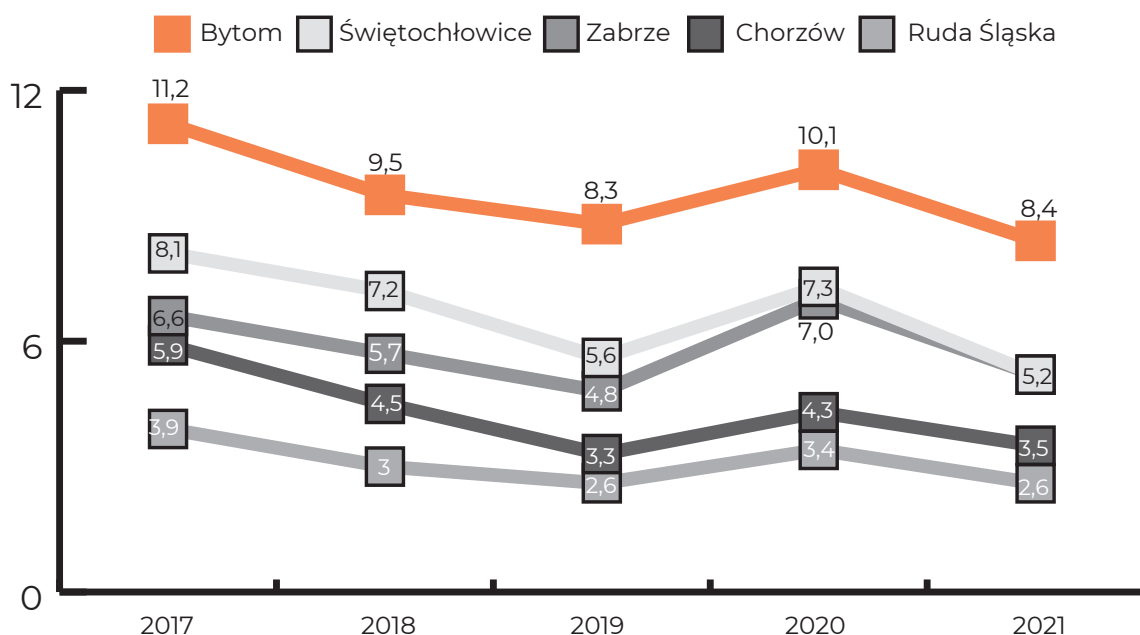
Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2017-2020 (wg danych na 31.12. poszczególnych lat) w odniesieniu do wybranych sąsiadujących miast o zbliżonym potencjale ludnościowym oraz podobnych problemach społeczno-ekonomicznych przedstawia wykres nr 25.

Wykres 24: Stopa bezrobocia w latach 2017-2021 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)

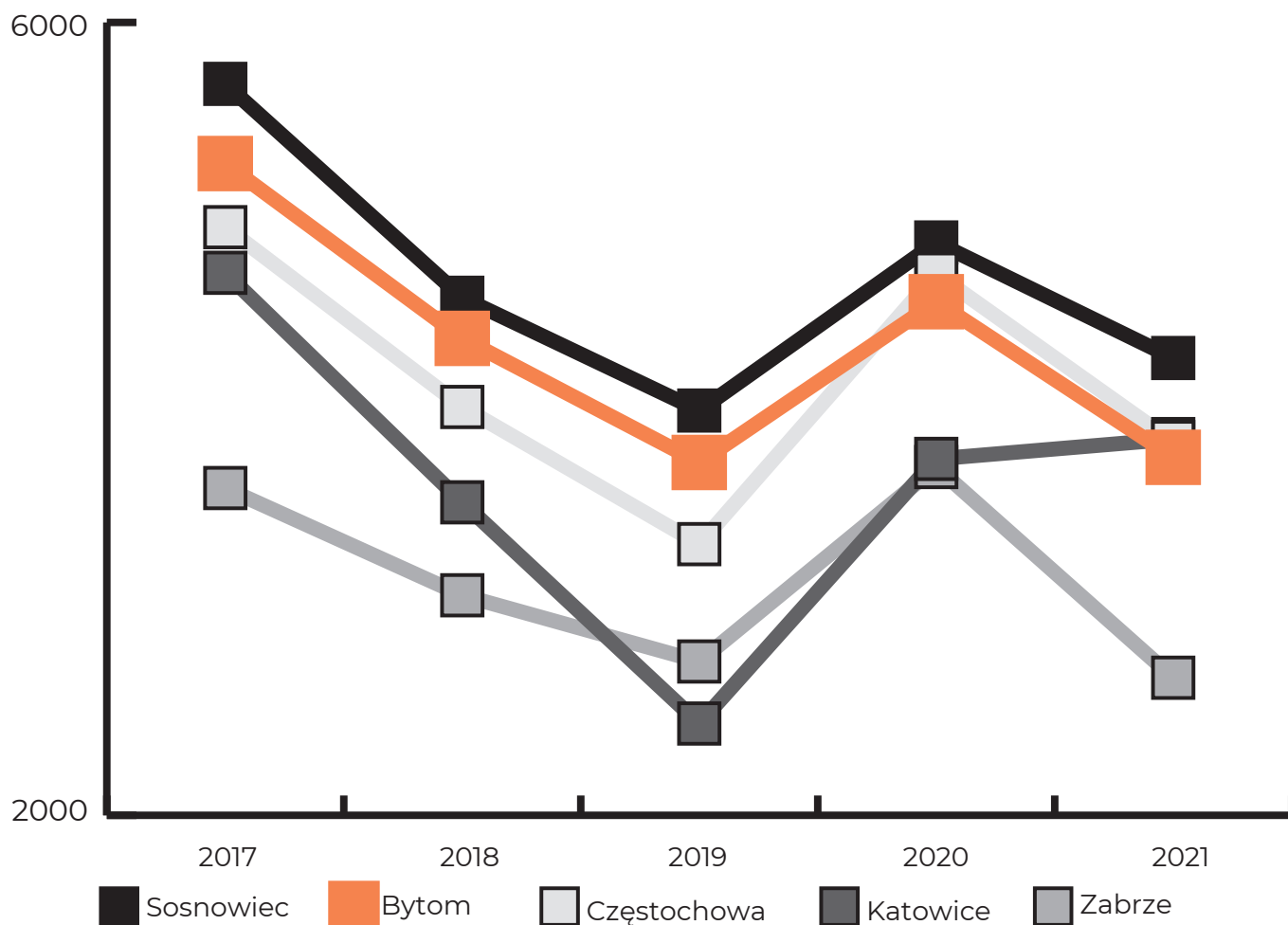
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Wykres 25: Stopa bezrobocia w latach 2017-2021 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Wykres 26: Liczba osób zarejestrowanych w latach 2017-2021 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)

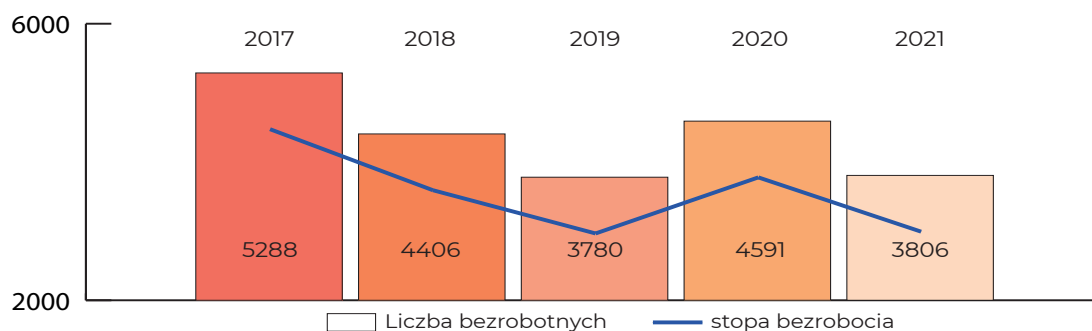
	2017	2018	2019	2020	2021
Bytom	5288	4406	3780	4591	3806
Częstochowa	4967	4060	3368	4730	3883
Sosnowiec	5690	4611	4042	4890	4307
Katowice	4737	3579	2463	3798	3898
Zabrze	3651	3110	2776	3757	2694

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Na koniec 2021 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu zarejestrowanych było 3 806 osób, tj. o 1 482 osoby mniej niż w 2017 r. W stosunku do roku 2020 liczba ta zmalała o 785 osób. W latach 2017 – 2021 stopa bezrobocia zmniejszyła się o 2,8 punktu

procentowego. W 2021 r. w stosunku do roku 2020 zmalała ona o 1,7 punktu procentowego. Zmiany liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz strukturę bezrobocia w latach 2017-2021 przedstawiają wykres nr 27 i tabela nr 47.

Wykres 27: Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu oraz stopa bezrobocia wg stanu na dzień 31.12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Tabela 47: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.					Dynamika w%
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2021/2017
Zarejestrowani bezrobotni, w tym:	5 288	4 406	3 780	4 591	3 806	71,9
kobiety	3 160	2 603	2 201	2 634	2 117	66,9
mężczyźni	2 128	1 803	1 579	1 957	1 689	79,3
zarejestrowani po raz pierwszy	603	506	468	607	437	72,4
zarejestrowani po raz kolejny	4 685	3 900	3 312	3 984	3 369	71,9
uprzednio pracujący	4 498	3 809	3 255	3 994	3 363	74,7
pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy (długotrwale bezrobotne)	3365	2 442	1 910	2 321	2178	64,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

Liczba bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy w okresie roku zmalała w stosunku do 2017 r. o 27,6%, Z ewidencji osób bezrobotnych wyłączonych zostało 6 466 osób, tj. o 42,3% mniej niż w 2017 r.

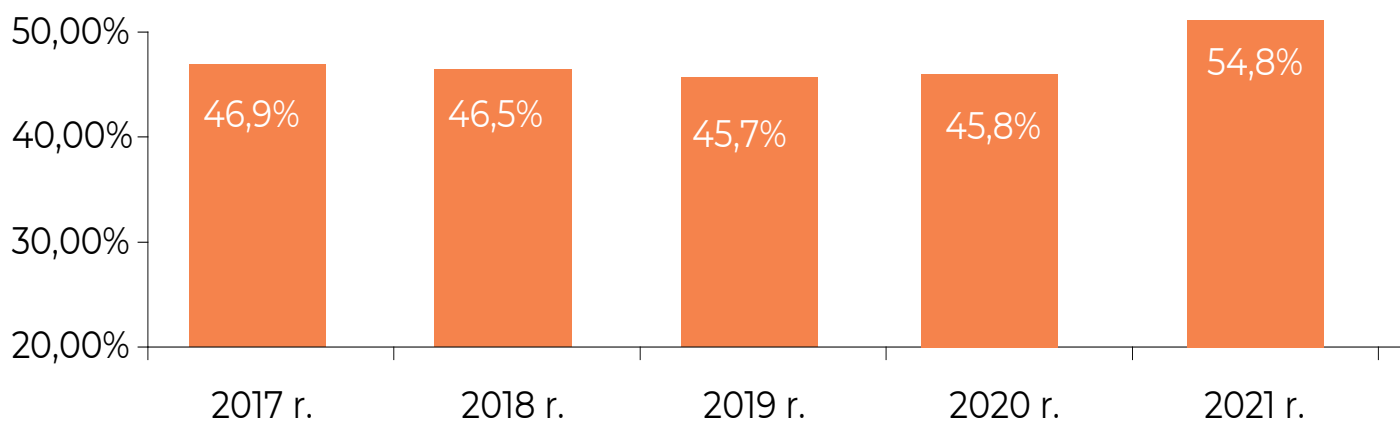
Tabela 48: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączeni z ewidencji PUP

Wyszczególnienie	Razem w okresie roku:					Dynamika w%
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2020/2017
Bezrobotni rejestrujący się, w tym:	8 997	7 732	7 015	6 531	5 682	63,1
- po raz pierwszy	1305	1083	1088	1121	973	74,5
- po raz kolejny	7692	6649	5927	5410	4709	61,2
Bezrobotni wyłączeni z ewidencji, w tym z powodu:	11197	8799	7663	5680	6466	57,7
- podjęcia pracy	4224	3600	3206	2995	3119	73,8
- rozpoczęcia szkolenia lub stażu	1729	1173	893	344	570	32,9
- niepotwierdzenia gotowości do pracy	2891	2316	1939	1192	1495	51,7
- z innych powodów	2353	1710	1625	1157	1054	44,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

W 2021 r. PUP w Bytomiu odnotował informacje od 7 zakładów pracy o zamiarze dokonania zwolnień grupowych z przyczyn niedotyczących pracowników. W sumie we wskazanym okresie zamierzano zwolnić 27 osób z terenu Bytomia.

Wykres 28: Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

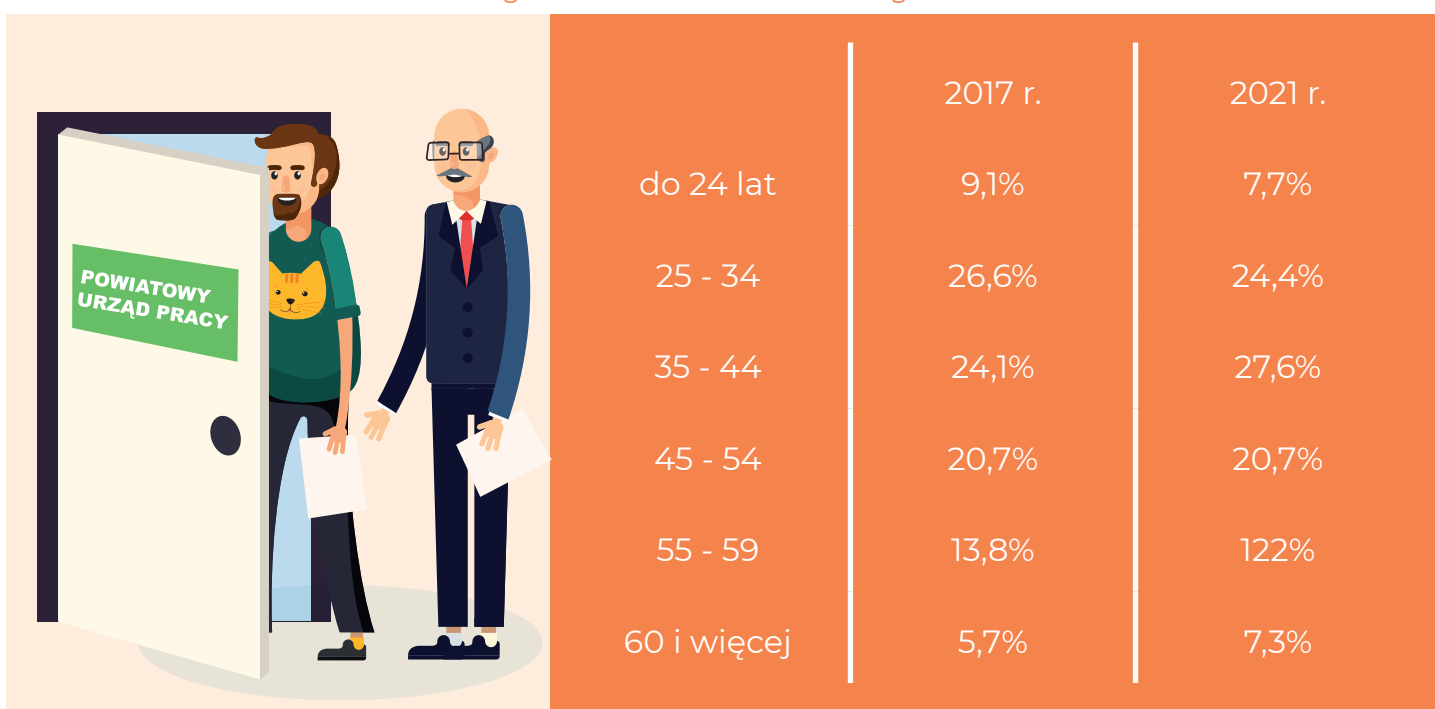
Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy, liczony jako procentowy stosunek liczby bezrobotnych podejmujących pracę do liczby nowo rejestrowanych bezrobotnych, będący ważnym miernikiem szans osób bezrobotnych na uzyskanie zatrudnienia, w 2021 r. wyniósł 54,8% i zwiększył się w stosunku do 2020 r. o 9 punktów procentowych. W porównaniu do 2017 roku uległ on także zwiększeniu o 7,9 punktu procentowego.

Strukturę wiekową zbiorowości bezrobotnych przedstawia wykres 29. Porównując rok 2017 i 2021, można zauważyć, iż w strukturze bytomskich bezrobotnych w kategorii wieku zmniejszył się udział bezrobotnych w przedziale wiekowym 60 lat i więcej o 2,2 punktu procentowego, w przedziale od 55 do 59 lat o 1,6 punktu procentowego oraz w prze-

dziale wiekowym do 24 lat – o 1,4 punktu procentowego. W przedziale od 34 do 44 lat nastąpił wzrostu 3,5 punktu procentowego. Udział osób bezrobotnych w przedziale od 45 do 55 lat udział nie uległ zmianie. Największą grupę bezrobotnych w 2021 roku stanowiły osoby reprezentujące przedział wiekowy od 34 do 44 lat.

W 2021 r., podobnie jak w roku 2017, najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Udział tych osób w okresie 5 lat zmalał o 0,6 punktu procentowego. Drugą pod względem wielkości udziału grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, których udział zmalał z 26,7% w 2017 r. do 24,9% w roku 2021.

Infografika 20: Bezrobotni według wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Infografika 21: Bezrobotni według wykształcenia

Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom za 2017 i 2021 rok.

Infografika 22: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiP-01 z PUP Bytom za 2017 i 2021 rok.

Udział osób pozostających bez pracy do 6 miesięcy zmniejszył się z 44,9% w 2017 r. do 41,8% w 2021 r. Udział osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy zmalał z 25,2% w 2017 r. do 22,3% w roku 2021. Największą grupę bezrobotnych reprezentują osoby, pozostające bez pracy do 6 miesięcy.

Zgodnie z „Barometrem zawodów” zapotrzebowanie na pracowników w 2022 r. będzie w następujących zawodach: Piekarz, Cukiernik, Blacharze i lakiernicy samochodowi, Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, Fotografowie, Fryzjerzy, Kelnerzy i barmani, Kierowcy autobusów, Kierowcy

samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, Kosmetyczki, Krawcy i pracownicy produkcji odzieży, Kucharze, Mechanicy pojazdów samochodowych, Monterzy instalacji budowlanych, Murarze i tynkarze, Nauczyciele praktycznej nauki zawodu, Nauczyciele przedmiotów zawodowych, Pomoce kuchenne, Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, Robotnicy budowlani, Robotnicy obróbki drewna i stolarze, Sprzedawcy i kasjerzy, Szefowie kuchni, Tapicerzy

W 2021 r. do PUP w Bytomiu zgłoszonych zostało 4 288 ofert pracy. Najczęściej występujące w ofertach pracy zawody pokazuje tabela nr 49.

Tabela 49: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy

31.12.2017 r.			31.12.2021 r.		
nazwa zawodu		liczba ofert pracy	nazwa zawodu		liczba ofert pracy
Lp.	razem, w tym m.in.:	7 612	Lp.	razem, w tym m.in.:	4 288
1	Technik prac biurowych	663	1	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	1058
2	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	580	2	Pomocniczy robotnik budowlany	318
3	Robotnik gospodarczy	428	3	Robotnik gospodarczy	267
4	Pomocniczy robotnik budowlany	297	4	Monter rusztowań	250
5	Kierowca ciągnika siodłowego	263	5	Technik prac biurowych*	162
6	Sprzedawca	229	6	Sprzątaczką biurową	117
7	Sprzątaczką biurową	217	7	Sprzedawca*	94
8	Spawacz	193	8	Kierowca autobusu	77
9	Ślusarz	145	9	Dostawca potraw	60
10	Murarz	143	10	Spawacz	56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w Bytomiu za 2017 r. i 2021 r.

Realizacja zadań Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu realizował kilkanaście zadań mających na celu zmniejszenie bezrobocia oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Zadania te były finansowane z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w oparciu o Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ponadto w 2021 roku po wybuchu na terytorium

Polski pandemii wywołanej SARS-CoV-2, Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu realizował zadania pomocowe wynikające z wprowadzenia przez rząd polski tzw. Tarczy antykryzysowej. Głównym jej założeniem było zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie wirusa COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu w 2021 r. wydał środki w kwocie 23 946 070,32 zł. Ich szczegółowe zestawienie przedstawia tabela nr 50.

Tabela 50: Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2020 -2021

L.p.	Źródła finansowania	2020r.			2021r.		
		Limit	Wykonanie		Limit	Wykonanie	
1	Fundusz Pracy	2 714 328,16	2 177 853,69	80%	4 760 405,28	3 792 887,86	80%
2	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	600 000,00	589 105,22	98%	861 000,00	852 010,78	99%
3	Europejski Fundusz Społeczny „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu” PO WER	4 667 612,97	2 385 749,62	51%	3 793 046,40	3 479 599,54	92%

4	Europejski Fundusz Społeczny „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu RPO WSL	2 231 932,47	2 164 504,61	97%	2 920 850,00	2 830 700,86	97%
5	Bytomska Tarcza dla Młodych	-	-	-	249 530,00	9 249,49	3,7%
6	NHZ – Nowe Horyzonty Zawodowe	-	-	-	61 235,20	21 974,32	36%
7	PFRON	170 000,00	80 743,18	47%	87 000,00	75 618,47	87%
8	Europejski Fundusz Społeczny 7.1.3 OSI ETAP II	267 264,19	194 188,65	73%	1 525 767,11	1 102 259,76	72%
9	Tarcza antykryzysowa COVID-19 w ramach PO WER	-----	2 043 060,67	-----	-----	306 883,68	-----
10	Tarcza antykryzysowa COVID-19 w ramach RPO	-----	8 602 265,74	-----	-----	1 672 903,57	-----
11	Tarcza antykryzysowa COVID-19 Fundusz Pracy	-----	33 157 439,76	-----	-----	9 801 981,99	-----
RAZEM		11 791 809,40	51 956 966,18	90%	14 258 833,99	23 946 070,32	85%
Efektywność zatrudnieniowa		66,67%			70,00% *		

* wskaźnik nie obejmuje efektywności w ramach tarczy antykryzysowej Covid-19 i będzie aktualizowany w kwietniu 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne PUP

Różnymi formami wsparcia, w tym w ramach tarczy antykryzysowej Covid-19 łącznie objęto 4 302 osób bezrobotnych/podmiotów. Urząd Pracy w 2021 r. realizował:

- prace interwencyjne, jako forma w ramach której, osoby bezrobotne otrzymały umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres 9 miesięcy 107 osób zostało objętych tą formą wsparcia, wydano 467 929,61 zł;
- roboty publiczne w ramach których, skierowane osoby bezrobotne otrzymują zatrudnienie na okres do 6 miesięcy na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy 123 osoby zostało objętych tą formą, wydano 1 105 100,91 zł;
- refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - osoba bezrobotna otrzymuje umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres 25 miesięcy. Urząd Pracy wsparł utworzenie 82 stanowisk, wydatkował 1 700 226,99 zł;
- staże zawodowe trwają od 3 do 6 miesięcy, bądź od 3 do 12 miesięcy dla osób do 30 roku życia. Ze sta-

ży skorzystało 412 osób, wydano 2 569 974,63 zł;

- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej - osoba bezrobotna otrzymuje środki na stworzenie dla siebie stanowiska pracy, działalność gospodarczą należy prowadzić przez okres minimum 12 miesięcy, z tej formy skorzystało 146 osób, wydano 4 239 556,78 zł;
- bon zasiedleniowy - dzięki tej formie Urząd Pracy ma możliwość wsparcia osoby, które nie ukończyły 30 roku życia i mają możliwość podjęcia zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. Bon na zasiedlenie został udzielony 9 osobom na kwotę 90 000,00 zł;
- bon na zatrudnienie stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem osoby bezrobotnej przez okres 12 miesięcy. Przyznano bony 3 osobom bezrobotnym. Łącznie na ten cel wydatkowano 3 223,71 zł;
- prace społecznie użyteczne - jest to forma, która jest skierowana do osób, które są również klienta-

mi MOPR-u i nie mają prawa do zasiłku. Osoby wykonują pracę przez 10 godzin w tygodniu. Objęto 147 osób, wydano kwotę w wysokości 188 511,12 zł;

- szkolenia - Urząd Pracy realizował szkolenia grupowe i indywidualne, objęto 243 osoby, wydano 536 081,38 zł;
- kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców - jest realizowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Realizowano szkolenia grupowe i indywidualne dla 479 osób, wydano 852 010,78 zł;
- finansowanie kosztów studiów podyplomowych - skorzystało 25 osób na kwotę 108 925,59 zł;
- zatrudnienie wspierane - to forma pomocy dla osób, które zakończyły uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej, podjęły zatrudnienie u pra-

codawcy, skorzystało 6 osób. Wydatkowanie środków nastąpi w 2022 r.;

- refundację kosztów opieki nad dzieckiem - dla osób skierowanych na staż lub szkolenie, skorzystało 39 osób, na kwotę 37 183,45 zł;
- zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu PFRON - 1 osoba, kwota wydatkowana 3 607,80 zł;
- usługi wspierające (badania lekarskie osób kierowanych do pracy, na szkolenie) dla 34 osób - kwota wydatkowana 1 238,00 zł.

Działania podejmowane w ramach tarczy antykryzysowej COVID-19 opisano w rozdziale 2.8 Działania podejmowane na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej negatywnymi skutkami

Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Tabela 51: Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania	Kwota dofinansowania
Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową - etap I	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt zakończony w 2020r.	3 011 305,98 zł
Rewitalizacja społeczna mieszkańców Bytomia poprzez specjalistyczne szkolenia zawodowe w wybranych zawodach rzemieślniczych	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt zakończony w 2020r.	1 145 955,96 zł
Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową - etap II	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt w trakcie realizacji do 31.12.2022r.	4 710 218,99 zł
Bytomska Tarcza dla Młodych	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt w trakcie realizacji do 31.03.2023r.	713 912, 50 zł
NHZ – Nowe horyzonty zawodowe	Powiatowy Urząd Pracy/ RECON Consulting Sp. z o.o.	Projekt w trakcie realizacji do 30.04.2022r.	1 417 520,35 zł (wartość całkowita) 168 578,84 zł (wartość dla PUP)

Źródło: Opracowanie własne PUP

Tabela 52: Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania
Podmiotowy System Finansowania dla Przedsiębiorstw OSI	Dr Piotr Kurnicki Spółka Komandytowa Centrum Szkoleniowo - Doradcze	Projekt w trakcie realizacji do 31.08.2022

Źródło: Opracowanie własne PUP

4.2.2. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy

Powiatowa Rada Rynku Pracy w Bytomiu, na nową kadencję, została powołana Zarządzeniem nr 34/21 Prezydenta Bytomia z dnia 27.01.2021 r. Ze względu na sytuację epidemiczną w kraju, w 2021 r. odbyły się trzy posiedzenia Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu, tj. w dniu 23 lutego 2021 r., 25 czerwca 2021 r. oraz 21 grudnia 2021 r. Rada wydawała również opinie w trybie obiegowym.

Działając na podstawie Uchwały nr 13 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu z dnia 23.02.2017 r. Rada podjęła w 2021 roku 12 uchwał w trybie obiegowym, które dotyczyły wydania opinii, m.in. w sprawie:

- przeznaczenia środków finansowych pozostających w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu w roku 2021;
- zmian w Planie Szkoleń dla osób bezrobotnych w roku 2021 współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu;
- zmian w Programie Specjalnym pn.: „Teren tańca - program tworzenia rynku pracy dla zawodowych tancerzy”;
- zmian w Programie Specjalnym pn.: „Mama w biurze”.

Rada dokonała pozytywnej oceny Sprawozdania z Działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu w roku 2020.

W roku 2021 Rada wydała również następujące opinie dotyczące rynku pracy:

- pozytywnie zaopiniowała Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Bytomskiego Rynku Pracy w 2021 r., a także zmiany do Programu;
- po wysłuchaniu propozycji kryteriów podziału środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2022 r. oraz finansowanie innych fakultatywnych zadań, zaopiniowała pozytywnie zaproponowane kryteria podziału środków finansowych Funduszu Pracy na 2022 rok;
- pozytywnie zaopiniowała propozycję zmian w Programie Specjalnym „Moja pierwsza praca - usamodzielniam się” oraz wysłuchała podsumowanie realizacji pozostałych programów specjalnych realizowanych w 2021 r.;
- zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Rada wydała również opinie w sprawie wniosków o odstąpienie żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Pracy.

Członkowie Rady na bieżąco zapoznawali się z aktualną sytuacją na lokalnym rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem zadań w ramach Tarczy Antykryzysowej.

4.3 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I USŁUGI KOMUNALNE

4.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zadania związane z obsługą infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie miasta realizowane są przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. (BPK Sp. z o.o.), której właścicielem w 100% jest gmina Bytom. Zadania spółki obejmują zaopatrzenie miasta w wodę i sprzedaż wody odbiorcom, odbiór i oczyszczanie ścieków oraz eksploatację: sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków i obiektów infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

W ramach działań spółki prowadzone są także prace remontowe, modernizacje sieci oraz inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Producentem i hurtowym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA w Katowicach. Woda transportowana jest siecią rurociągów magistralnych do sieciowych zbiorników wyrównawczych. Na koniec 2021 r. długość sieci wodociągowej wynosiła 453 306,92 mb.

Tabela 53: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:					
		2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Długość sieci wodociągowej, w tym:	km	459,3	463,1	435,5	442,8	447,0	453,31
- sieci magistralnej	km	12,6	12,6	8,6	8,6	8,6	8,6
- sieci rozdzielczej	km	334,5	336,9	314,1	321,2	325,0	330,1
- połączeń	km	112,2	113,5	112,8	113,1	113,4	114,1
Sprzedaż wody, w tym:	tys. m³	5 845,24	5 728,99	5 810,19	5 894,45	5 938,69	5 875,25
- dla gospodarstw domowych	tys. m ³	4 749,64	4 678,31	4 689,29	4 685,13	4 805,13	4 651,19
- dla pozostałych odbiorców	tys. m ³	1 095,60	1 050,67	1 120,89	1 209,31	1 133,56	1 224,06
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m³/rok	31,4	31,8	32,04	32,63	34,13	33,8
Liczba awarii sieci wodociągowej	ilość	161	228	251	190	170	206

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

W stosunku do roku 2021 odnotowano niewielki spadek ilości sprzedanej wody (o około 1,1%), który spowodowany był mniejszym zużyciem wody przez gospodarstwa domowe, podczas gdy wielkość sprzedaży dla pozostałych odbiorców wzrosła.

Przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w 2021 r. wyniosło 33,8 m³ na 1 mieszkańca. W 2021 r. odnotowano 206 awarii sieci wodociągowej, tj. o 36 więcej niż w 2020 r. Awarie w szczególności spowodowane były pęknięciami, załamaniem oraz rozszczelnieniami sieci powstałymi w wyniku szkód górniczych, korozją materiału lub uszkodzeniami powstałymi podczas prowadzenia robót ziemnych.

System sieci kanalizacyjnej miasta obejmuje sieci: sanitarną, deszczową, ogólnospławną oraz połączenia do budynków. Długość sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez BPK Sp. z o.o. w 2021 r. wynosiła 439 443,87 mb w porównaniu z 634 105,83 mb w roku 2020. Tak duża różnica pomiędzy latami 2020/2021 wynika z faktu przekazania większości sieci kanalizacji deszczowej eksploatowanej dotychczas przez spółkę - Gminie Bytom. W imieniu Gminy sieć to obecnie zarządza Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu.

Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu przedstawia tabela nr 54.

Tabela 54: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:					
		2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Długość sieci kanalizacyjnej, w tym:	km	614,3	615,8	626,4	630,9	634,1	435,6
- sanitarnej	km	340,4	341,9	347,4	351,1	353,9	356,6
- deszczowej	km	194,6	192,8	199,7	200,3	203,6	3,8
- ogólnospławnej	km	79,3	79,3	79,3	79,5	76,7	79,0
Długość podłączeń	km	88,5	88,9	89,9	90,0	90,0	83,7
Liczba oczyszczalni ścieków*	obiekt	3	3	3	3	3	3
Przepustowość oczyszczalni	m ³ /d	51 500	51 500	45 500	45 500	45 500	45 500
Ścieki odprowadzone miejską siecią kanalizacyjną, w tym:	tys. m³	5 718,47	5 580,11	5 626,4	5 591,7	5 661,65	5 533,31
- z gospodarstw domowych	tys. m ³	4 666,12	4 594,77	4 598,23	4 590,29	4 718,14	4 614,93
- od pozostałych odbiorców	tys. m ³	1 052,35	985,34	1 028,15	1 001,37	943,51	918,39
Liczba awarii sieci kanalizacyjnej	ilość	79**	92**	78	58	61	56

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

W 2021 r. miejska sieć kanalizacyjna odprowadziła łącznie 5 533 314,9 m³ ścieków bytowych i przemysłowych. Odnotowano 56 awarii sieci kanalizacyjnej oraz 362 zapchania. Awarie spowodowane były głównie przeciwnospadkami powstałymi w wyniku szkód górniczych, stanem technicznym sieci, kradzieżami włączów żeliwnych lub wprowadzaniem do kanalizacji m.in. odpadów stałych.

Miejski system oczyszczania ścieków obejmuje 3 oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne eksploatowane przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

Łącznie w 2021 r. oczyszczonych zostało 9 519 739 m³ ścieków komunalnych, z tego blisko 79% w oczyszczalni „Centralna”.

Prowadzone przez BPK Sp. z o.o. zadania inwestycyjne i remontowe zostały omówione w rozdziale 4.5.3 Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich.

Infrastruktura sieci kanalizacji deszczowej

Zadania związane z utrzymaniem i obsługą systemu kanalizacji deszczowej na terenie miasta, od 1 stycznia 2021 roku realizowane są przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów. Infrastruktura kanalizacyjna do końca 2020 roku zarządzana była przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Na mocy umowy sprzedaży Zorganizowane Części Przedsiębiorstwa - majątek sieci kanalizacji deszczowej o wartości 121 697 270,00 zł. został nabyty przez Gminę Bytom i przekazany jednostce miejskiej. Na przejęty majątek sieci kanalizacji składają się:

Tabela 55: Oczyszczalnie ścieków w Bytomiu

Nazwa oczyszczalni	Typ	Przepustowość projektowa [m ³ /dobę]	Napływ rzeczywisty [m ³ /dobę]	Ścieki oczyszczone w 2021 r. [m ³]
Centralna	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogenych	30 000	20 561,90	7 505 092
Miechowice	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogenych	12 000	4 676,59	1 706 954
Bobrek	Mechaniczno - biologiczna	3 500	842,99	307 693

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

- 203,6 km sieci kanalizacji deszczowej,
- 6933 szt. studni deszczowych,
- 46 szt. komór deszczowych (urządzeń podczyszczających),
- 6 przepompowni wód deszczowych.

Zadania jednostki w zakresie utrzymywania systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu miasta obejmują utrzymywanie w sprawności technicznej sieci i urządzeń kanalizacji i deszczowej, wpustów ulicznych oraz utrzymywanie rowów i wylotów kanałów odwadniających. Aktualną wielkość urządzeń sieci kanalizacyjnej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 56: Wybrane dane dot. utrzymania infrastruktury służącej do odprowadzania wód opadowych i roztopowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	JEDNOSTKA MIARY	STAN NA ROK 2020	STAN NA ROK 2021
Dł. Sieci kanalizacji deszczowej	KM	203,6	203,6
Liczba przepompowni	SZT.	6	12
Ilość wpustów deszczowych	SZT.	6037	6038
Ilość urządzeń podczyszczających	SZT.	46	46

Źródło: dane MZDiM w Bytomiu

W 2021 roku odnotowano 5 awarii wymagających naprawy urządzeń sieci kanalizacji deszczowej, których łączny koszt likwidacji wynosił 651 863,64 zł. Powyższe awarie spowodowane były głównie nieprawidłowym stanem technicznym sieci oraz wprowadzaniem do kanalizacji odpadów stałych.

4.3.2 Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta

W 2021 r. prowadzone było odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w ramach którego realizowano następujące zadania:

- zgodnie z podpisaną umową na odbiór odpadów komunalnych obowiązującą od stycznia 2021 r. prowadzono w Bytomiu 5-pojemnikowy system zbierania odpadów bezpośrednio z nieruchomości z podziałem na:
 - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
 - papier,
 - szkło,
 - łącznie zbierane frakcje odpadów: metalu, tworzyw sztucznych i odpadów opakowaniowych wielomateriałowych,
 - bioodpady;
- prowadzono działania mające na celu stałe informowanie mieszkańców o nowych zasadach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w mieście, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W październiku zorganizowano piknik ekologiczny skierowany

do najmłodszych mieszkańców Bytomia – przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych. Podczas pikniku uczestnicy dowiedzieli się czym jest recykling i co dzieje się z odpadami, po tym jak trafią do pojemników na śmieci. Na dzieci i młodzież czekały specjalne stanowiska, na których chętni mogli spróbować swoich sił w ekoquizach oraz samodzielnie stworzyć biżuterię czy ozdobić płócienną torbę na zakupy;

- na terenie składowiska odpadów komunalnych przy Al. Jana Pawła II funkcjonował PSZOK, do którego mieszkańcy mogli bezpłatnie oddawać powstałe w gospodarstwach domowych odpady. Do punktu oddano m.in.: zużyty sprzęt elektryczny i elektro-

niczny (18,16 Mg), zużyte opony (41,38 Mg), łącznie zbierane frakcje odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i opakowań wielomateriałowych (26,02 Mg), urządzenia zawierające freony (5,71 Mg), odpady wielkogabarytowe (271,80 Mg), odpady budowlane i rozbiórkowe (481,40 Mg), odpady zielone (34,46 Mg);

- w 29 aptekach prowadzono zbiórkę odpadów niebezpiecznych w postaci przeterminowanych leków, w trakcie której odebrano 4,37 Mg odpadów;
- prowadzono odbieranie z nieruchomości zamieszkałych odpadów wielkogabarytowych (3451,8 Mg) oraz budowlanych i rozbiórkowych (3516,08 Mg) – na żądanie właścicieli;
- z nieruchomości zamieszkałych odebrano łącznie 55200,17 Mg odpadów komunalnych, które zostały przekazane do instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (instalacje MBP), instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz sortowni odpadów komunalnych. Instalacje te zlokalizowane są poza terenem miasta Bytomia;
- w Urzędzie Miejskim działał Punkt Konsultacyjny, gdzie mieszkańcy mogli m.in. uzyskać informacje dotyczące gospodarki odpadami w mieście, zamówić kontener na odpady i uzyskać pomoc w wypełnieniu deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Bytomianie mogli również wrzucać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny do czerwonych kontenerów ustawionych w 17 punktach w różnych czę-

ściach miasta. Bezpłatne, łatwe i bezpieczne dla środowiska pozbywanie się elektrośmieci jest możliwe dzięki porozumieniu podpisanemu przez miasto Bytom z MB RECYCLING Sp. z o.o. Łącznie zebrano 64,41 Mg odpadów.

• uruchomiono do użytku mieszkańców Bytomia aplikację EcoHarmonogram, która ma pomagać mieszkańcom prawidłowo segregować odpady komunalne. Aplikacja dostarcza też informacji o terminach wywozu poszczególnych frakcji odpadów,

o działalności Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, usytuowaniu pojemników na elektrośmieci oraz o jakości powietrza. Aplikację można bezpłatnie pobrać bezpośrednio ze sklepu: App Store, Google Play, Windows Store.

Zestawienie informacji na temat ilości odpadów odbieranych na terenie Bytomia pokazują poniższe tabele:

Tabela 57: Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych w Bytomiu z terenu nieruchomości zamieszkałych w latach 2017 – 2021

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2017 r. [Mg]	Ilość w 2018 r. [Mg]	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0	648,870	1878,98	1849,48	1598,332
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	396,510	2443,520	1964,53	1831,43	549,16
3.	15 01 04	Opakowania z metali	0	5,023	245,29	19,60	0
4.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	5946,70	4195,32	6386,90	245,08	447,75
5.	15 01 07	Opakowania ze szkła	613,520	2105,977	5782,04	1567,65	1167,42
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	1206,65	2114,260	2962,75	3460,17	1416,04
7.	17 01 02	Gruz ceglany	0	0	0	0	0,38
8.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	408,63	229,990	2476,047	0	2100,04
9.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	0	0	0	0,40	0
10.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0	0	0	0	0,46
11.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	1056,860	3264,520	0	0	0
12.	20 01 01	Papier i tektura	0	0	0	0	1469,70
13.	20 01 02	Szkło	0	0	0	0	1549,38
14.	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0	0	0	0	0
15.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0	0	0	4,00	2057,31
16.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	2530,92	1343,46	1744,09	4351,88	6040,81
17.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	27735,12	22912,38	29931,78	35341,62	33347,22

18.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1911,767	1856,377	3437,189	3031,24	3451,80
19.	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0	0	0	0	0
		Razem:	41806,677	41119,697	56809,596	51702,99	55195,8

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 58: Ilość przeterminowanych leków odebranych z aptek zlokalizowanych na terenie Bytomia w latach 2017 – 2021

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2017 r. [Mg]	Ilość w 2018 r. [Mg]	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]
1.	20 01 32	Przeterminowane leki	2,421	3,142	1,192	1,415	4,37

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 59: Ilość odpadów zebranych w stałym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanym w Bytomiu przy Al. Jana Pawła II 10 w latach 2017 – 2021

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2017 r. [Mg]	Ilość w 2018 r. [Mg]	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania papieru	0	0	0,92	11,45	9,02
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	3,74	0	26,70	17,06	0
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	7,7	50,14	3,78	0	8,96
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła	0	0	0	0	6,76
5.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	0	0	0	0	0
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	24,600	9,92	192,78	178,93	67,14
7.	17 01 02	Gruz ceglany	0	0	0	0	0
8.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	58,000	268,940	38,76	0	414,26
9.	17 04 05	Żelazo i stal	0,68	0	0	0	0
10.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0	0	0	0	0
11.	20 01 01	Papier i tektura	0	0	0	0	1,28
12.	20 01 13	Rozpuszczalniki	0	0	0	0	0,674
13.	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0	0	0,02	0	0
14.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,534	0,735	0,638	2,619	5,71
15.	20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0	0	0	0	0,18

16.	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0	0	0,02	1,085	0
17.	20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	0	0	0	0	4,13
18.	20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 29	0	0	0,02	0	0
19.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0	0	0	0,575	0,218
20.	20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0	0	0	0,012	0,027
21.	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0	0	0	0,145	0,054
22.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (!)	1,252	2,412	1,673	6,011	6,978
23.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,387	2,453	1,287	9,447	11,182
24.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0	0	0	0	0
25.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0	0	0	0	0,017
26.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	27,860	20,08	36,52	38,26	34,460
27.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	80,280	70,563	36,619	32,78	271,8
Razem:			205,033	425,243	339,737	298,374	842,85

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 60: Informacja nt. funkcjonowania składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bytomiu przy al. Jana Pawła II nr 10

Od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. przyjęto następujące rodzaje i ilości odpadów.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość [Mg]
1	17 01 01	Odpady betonowe oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2 146,86
2	17 01 02	Gruz ceglany	154,08
3	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	368,32
4	17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	8 580,44
5	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	2 840,00
6	19 05 03	Kompost nieodpowiadający wymaganiom	8 802,27
7	19 05 99	Inne nie wymienione odpady	12 515,80
8	19 12 09	Minerały (np. piasek, kamienie)	6 658,20

9	19 12 12	Inne odpady (..) komunalne z mechanicznej obróbki odpadów	10 875,28
10	20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	1 278,86
11	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	7 781,88
razem			62 001,99

Źródło: dane BPK Sp. z o.o.

4.3.3 Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych

Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych na terenach miejskich należy do zadań Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w Bytomiu. W ramach bieżącego prowadzenia zadań statutowych związanych z oczyszczaniem dróg, chodników, zieleńców, utrzymaniem obiektów komunalnych: fontann, placów zabaw, szaleńców miejskich i przejść podziemnych nadzorowane były prace związane z:

- oczyszczaniem ulic na powierzchni ok. 2 139 696,86 m²;
- oczyszczaniem chodników (w tym, przystanków komunikacyjnych, prześwitów, kładek, przejść podziemnych, ścieżek parkowych i alejek nieutwardzonych) na powierzchni ok. 569 897,76 m²;
- utrzymaniem 5 szaleńców miejskich, 10 fontann, 73 placów zabaw, 1 psiego wybiegu, 14 boisk, 12 siłowni plenerowych;
- oczyszczaniem terenów zieleni (trawniki, place zabaw, pasy zieleni przydrożnej, podwórka, rabaty) na powierzchni ok. 3 321 409,59 m²;
- koszeniem terenów zieleni na powierzchni ok. 2 765 869,08 m²;
- pielęgnacją ok. 64 881,2 m² krzewów i rabat, różanek;
- likwidacją „dzikich” wysypisk (zlikwidowano około 49 nielegalnych składowisk odpadów);
- dekoracją świąteczną miasta;
- rewaloryzacją zabytkowych parków;
- realizacją inwestycji komunalnych;
- realizacją inwestycji w ramach inicjatyw lokalnych;
- pozyskiwaniem środków zewnętrznych na realizację zadań statutowych;
- prowadzeniem działań związanych z edukacją ekologiczną;
- organizowaniem i współorganizowaniem imprez dla mieszkańców oraz zabezpieczaniem i obsługą imprez miejskich.

Wszystkie prowadzone działania, Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu realizował ze środków budżetowych przekazanych przez gminę. W roku 2021 realizowano zadania związane z „Letnim i zimowym utrzymaniem czystości pasa drogowego oraz konserwacją zieleni w pasie drogowym na terenie mia-

sta Bytomia”. Wykonywanie zadań w pasie drogowym, realizowane było przez firmy:

- Zakład Usług Drogowych i Komunalnych „Dromar” Marian Kaliściak;
- Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek;
- Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej Alba Sp. z o.o.;
- na mocy porozumienia z CIS.

Zadania związane z „Letnim i zimowym utrzymaniem czystości i konserwacją zieleni poza pasem drogowym na terenie miasta Bytomia” wykonywane były przez firmy Zakład Usług Drogowych i Komunalnych „Dromar” Marian Kaliściak i Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek.

Zdjęcie 52: Iluminacje świąteczne na bytomskim Rynku

Źródło: www.bytom.pl

4.3.4. Ciepłownictwo

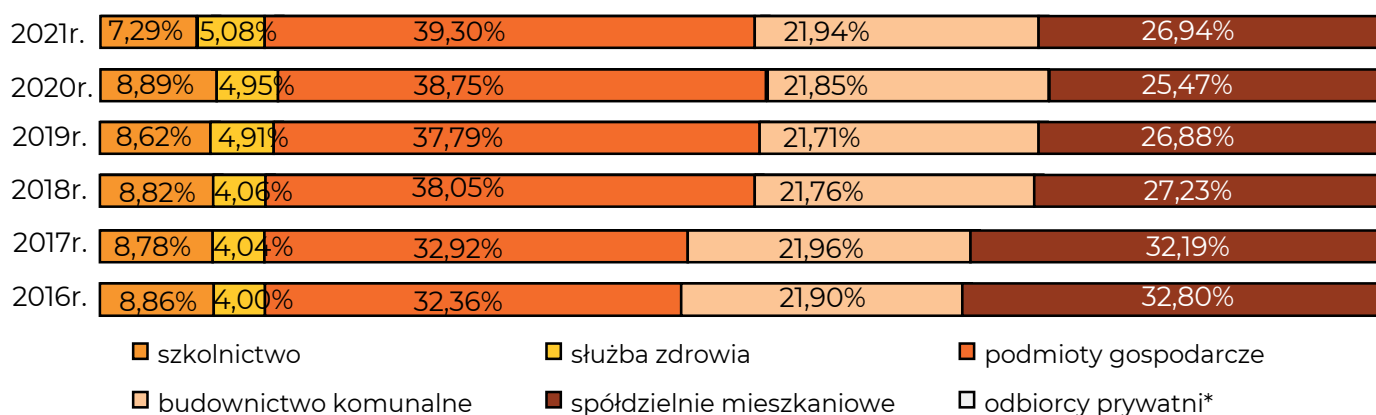
Głównym producentem energii cieplnej w mieście jest Fortum Silesia SA, natomiast zadania w zakresie dostarczenia energii cieplnej dla celów grzewczych oraz ciepłej wody użytkowej w obszarze Bytomia, wykonuje Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (PEC Sp. z o.o.). W 2021 roku Spółka zarządzała siecią ciepłą o długości 144,2 km, z tego sieć ciepłownicza stanowiła 111,3 km, a zewnętrzna instalacja odbiorcza 32,9 km. W stosunku do roku 2020 długość sieci cieplnej wzrosła o 5,4 km.

Tabela 61: Podstawowe dane dotyczące infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o. w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:					
		2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Długość sieci ciepłej, w tym:	km	122,4	122,5	125,6	128,5	138,8	144,2
- sieć ciepłownicza	km	79,6	83,3	91,0	98,1	107,7	111,3
- zewnętrzna instalacja odbiorcza	km	42,8	39,2	34,6	30,4	31,1	32,9
Liczba kotłowni ogółem, w tym:	ilość	3	3	3	1	-	-
- kotłownie lokalne	ilość	2	2	2	1	-	-
- kotłownie zdalaczynne	ilość	1	1	1	-	-	-
Wielkość produkcji energii ciepłej z własnych źródeł ciepła ogółem, w tym:	GJ	2 030	2 123	1412	252	-	-
- z kotłowni lokalnych	GJ	733	795	700	252	-	-
- z kotłowni zdalaczynnych	GJ	1 297	1328	712	-	-	-
Liczba węzłów ciepłych ogółem, w tym:	ilość	524	619	726	806	890	929
- grupowe węzły ciepłe (własne)	ilość	63	60	56	53	56	56
- indywidualne węzły ciepłe (własne)	ilość	359	458	571	655	724	764

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp z o.o. w Bytomiu

Wykres 29: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy ciepłej w latach 2016-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp z o.o. w Bytomiu

W 2021 roku wielkość zamówionej przez odbiorców mocy ciepłej uległa zmniejszeniu w stosunku do 2020 roku z 221,304 MW do 215,690 MW. Największymi odbiorcami ciepła były podmioty gospodarcze. Łączna powierzchnia lokali centralnie ogrzewanych wynosiła 2 546,9 tys. m², natomiast łączna powierzchnia lokali objętych dostawą ciepłej wody użytkowej – 1 063,2 tys. m².

Inwestycje i remonty

W ramach inwestycji, w tym dofinansowanych z Funduszu Spójności, służących ograniczeniu niskiej emisji oraz poprawie efektywności działania systemu ciepłowniczego w 2021 roku wykonano prace o wartości: 7 100 272 zł netto.

Zakres inwestycji wykonany w 2021 roku w ramach zadań dofinansowanych z Funduszu Spójności obejmował budowę/przebudowę sieci ciepłowni-

czych: ok. 2,28 km, budowę/przebudowę zewnętrznych instalacji instalacji odbiorczych ok. 0,61 km, budowę nowych węzłów - 36 szt., wymianę izolacji termicznej ok. 0,403 km, w tym w ramach projektu: • Modernizacji gospodarki ciepłej dla gmin: Bytom i Radzionków 2015-2020:

- budowa/przebudowa zewnętrznych instalacji odbiorczych – ok. 0,61 km

• Modernizacji systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023:

- budowa sieci ciepłowniczych – ok. 0,3 km

- budowa nowych węzłów ciepłych – 6 szt.

- wymiana izolacji termicznej – ok. 0,403 km

• Likwidacja niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2020-2021:

- Budowa sieci ciepłowniczych – ok. 1,98 km

- budowa nowych węzłów ciepłych – 30 szt.

Wszystkie projekty są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków POIiŚ 2014-2020 w ramach działania 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim.

W 2021 roku zawarto z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach aneks do projektu „Modernizacja gospodarki ciepłej dla gmin: Bytom i Radzionków 2015-2020”. Umowa została zawarta w dniu 30.05.2017 roku, aneks nr 4 z dnia 05.02.2021 roku. W 2021 roku złożono również w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wnioski dotyczące aktualizacji zakresu rzeczowego projektów:

- „Modernizacja gospodarki ciepłej dla gmin: Bytom i Radzionków 2015-2020” - wniosek z dnia 14.05.2021 roku;
- „Modernizacja systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023” - wniosek z dnia 30.09.2021 roku.

Pozostałe inwestycje wykonane w 2021 roku, w tym niektóre zadania dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, obejmowały budowę sieci ciepłowniczej na terenie miasta Bytomia: ok. 0,439 km, oraz budowę nowych węzłów na terenie miasta Bytomia - 15 szt.

W 2021 roku w ramach przeprowadzonych prac remontowych, wyremontowano łącznie 0,318 km sieci ciepłowniczej, a także zabezpieczono przed utratą właściwości izolacyjnych 662 mb izolacji termicznej Magistrali Południowej, zaopatrującej w energię ciepłą dzielnice: Szombierki, Łagiewniki, Rozbark i częściowo Centrum. Dodatkowo przeprowadzono remont 8 pomieszczeń węzłów ciepłych. Prace obejmowały m.in. remont stolarki okiennej, instalacji odwodnienia pomieszczeń, malowania ścian i sufitów, a także wymianę drzwi. Poza tym wyko-

nano pomiary stanu izolacji termicznej rurociągów preizolowanych na terenie Centrum Bytomia, Miechowic, Karbia, Stroszka, Arki Bożka i Szombierek, a miejsca gdzie występowały zawilgocenia rurociągów – zawilgocenia usunięto. Wszystkie zrealizowane prace remontowe miały na celu poprawę stanu technicznego sieci ciepłowniczej, węzłów ciepłych oraz obiektów budowlanych. Dzięki temu dla odbiorców ciepła systemowego zmniejsza się ryzyko wystąpienia awarii, a mieszkańcy z pewnością zauważą poprawę estetyki obiektów PEC Bytom.

W roku 2021 Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. nie posiada kotłowni lokalnych.

4.3.5 Gazownictwo

Przesyłowe sieci gazowe wysokiego ciśnienia na terenie miasta obsługiwane są przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA, natomiast dystrybucyjną sieć gazową obsługuje Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze. Kluczowym zadaniem Spółki jest niezawodny i bezpieczny transport paliw gazowych siecią dystrybucyjną na terenie całego kraju bezpośrednio do odbiorców końcowych oraz sieci innych operatorów lokalnych. Spółka świadczy usługę transportu paliwa gazowego na bazie umów zawartych z przedsiębiorstwami zajmującymi się sprzedażą paliwa gazowego. Do zadań PSG należy prowadzenie ruchu sieciowego, rozbudowa, konserwacja oraz remonty sieci i urządzeń, dokonywanie pomiarów jakości i ilości transportowanego gazu.

W 2020 r. sieć gazowa wraz z przyłączami w Bytomiu osiągnęła długość 408,4 km, to jest o 0,8 km więcej niż w roku poprzednim. Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury gazowej na terenie miasta w latach 2016-2021 prezentuje tabela nr 62.

Tabela 62: Infrastruktura gazowa w latach 2016 – 2021

Lp.	Wybrane Informacje	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.
I.	Ogółem sieć gazowa z przyłączami (m)	378 913	382 090	378 821	394 420	407 611	408 407
1.	Sieć wysokiego ciśnienia bez przyłączy (m)	3 125	2 476	2 476	2 476	2 490	2490
2.	Sieć podwyższonego średniego ciśnienia bez przyłączy (m)	2 993	2 893	2 893	2 893	2 893	2893
3.	Sieć średniego ciśnienia bez przyłączy (m)	107 066	109 756	113 602	115 938	118 250	120 360
4.	Sieć niskiego ciśnienia bez przyłączy (m)	179 651	180 010	174 723	184 522	191 230	189 958

5.	Przyłącza gazowe (m)	86 078	86 955	85 127	88 591	92 748	92 706
	w tym:						
	• pś/c (m)	27	29	29	29	29	29
	• ś/c (m)	27 983	28 366	28 653	29 323	30 344	30 910
6.	• n/c (m)	58 068	58 560	56 445	59 239	62 375	61 767
	Przyłącza gazowe (szt.)	7 126	7 464	7 362	7 731	8 168	8 214
	w tym do budynków mieszkalnych (szt.)	6 356	7 222	7 117	7 452	7 852	7 891
7.	Stacje gazowe I °	5	5	5	5	5	4
8.	Stacje gazowe II °	15	15	15	15	14	13
9.	Stopień gazyfikacji gminy [%]:			74,22	76,91	85,75	79,73

Źródło: Dane z Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze

Ww. sieć gazowa jest w dobrym stanie technicznym. Gazociągi są systematycznie kontrolowane pod względem bezpieczeństwa i na bieżąco są usuwane awarie. Całodobowe pogotowie gazowe czuwa nad bezpieczeństwem oraz nad ciągłością dostawy paliwa gazowego. Sieci gazowe, których stan techniczny budzi wątpliwości są na bieżąco remontowane lub wymieniane w miarę pozyskiwania środków finansowych.

wanego zużycia. Jednocześnie należy zauważyć, że w porównaniu z rokiem poprzednim (18 643 tys. m³) zużycie gazu w tej taryfie wzrosło o 8%.

4.3.6 Telekomunikacja i monitoring wizyjny

Potrzeby mieszkańców w zakresie telekomunikacji zaspokaja telefonia przewodowa i bezprzewodowa. W zakresie telefonii przewodowej usługi telekomunikacyjne świadczą m.in. operatorzy: Telekomunikacja Polska SA, Netia SA oraz UPC Polska.

Tabela 63: Podział odbiorców na grupy taryfowe

Taryfa	2017		2018		2019		2020		2021	
	ilość gazu w tys.m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys. m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys. m ³	ilość instalacji
W-1.1	4 838,29	37 564	4 500,43	37 194	4 214,23	37 048	4 159,20	36 952	4 265,00	36 199
W-1.2	5,18	38	3,98	42	5,92	43	6,3	48	8,031	56
W-2.1	7 152,88	10 764	7 112,40	11 035	6 868,40	11 548	7 136,00	12 082	8 278,51	11 853
W-2.2	10,14	15	10,05	13	9,9	21	16,8	23	16,11	43
W-3.6	6 132,79	3 429	6 423,53	3 510	6 061,67	3 252	6 053,00	3 227	7 393,67	4 257
W-3.9	168,94	80	158,04	80	150,03	86	156,9	82	173,48	87
W-4	1 458,40	119	1 360,35	124	1 200,13	110	1 114,80	103	1 188,93	105
W-5.1	2 683,24	92	2 658,83	95	2 556,67	101	2 473,80	103	3 020,28	105
W-6.1	1 342,89	8	1 309,79	8	1 176,95	9	1 117,90	9	1 189,27	8
W-7A.1	2 111,61	1	756,03	1	-	-	-	-	-	-
RAZEM	25 904,35	52 110	24 293,42	52 102	22 243,89	52 219	22 234,7	52 629	25 533,28	52 713

Źródło: dane Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze

Grupy taryfowe

Grupy taryfowe W1, W2 i W3 dotyczą domów jednorodzinnych i lokali mieszkalnych. Zużycie gazu w tych grupach taryfowych w 2021 r. wyniosło 20 134,8 tys. m³, co stanowiło ok. 79% całego odnoto-

W mieście dostępne są usługi wszystkich operatorów sieci bezprzewodowej działających na terenie naszego kraju, tj. Polskiej Telefonii Cyfrowej SA (sieć T-MOBILE), Polskiej Telefonii Komórkowej Centertel Sp. z o.o. (sieć ORANGE), Polkomtel SA (PLUS GSM)

oraz P4 Sp. z o.o., która jest operatorem sieci PLAY.

System monitoringu wizyjnego miasta Bytomia na dzień 31.12.2021 r. składał się z 64 kamer. Centrum monitoringu zlokalizowane jest w wydzielonym pomieszczeniu budynku Komendy Miejskiej Policji przy ul. Powstańców Warszawskich 74.

4.3.7 Drogi publiczne i komunikacja

Siecią dróg publicznych oraz drogami wewnętrznymi, stanowiącymi własność gminy, powiatu lub Skarbu Państwa nieoddanymi we władanie innym podmiotom, placami i ciągami pieszymi w granicach miasta Bytomia, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, zarządza jednostka budżetowa Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu.

Bytom jest ważnym węzłem logistycznym z uwagi na przebiegające przez miasto drogi krajowe:

- DK nr 11 relacji: Kołobrzeg – Koszalin – Piła – Poznań – Ostrów Wlkp. – Kluczbork – Lubliniec – Bytom,
- DK nr 78 relacji: Chałupki – Wodzisław Śl. – Rybnik – Gliwice – Bytom – Katowice – Pyrzowice – Siewierz

– Zawiercie – Chmielnik,

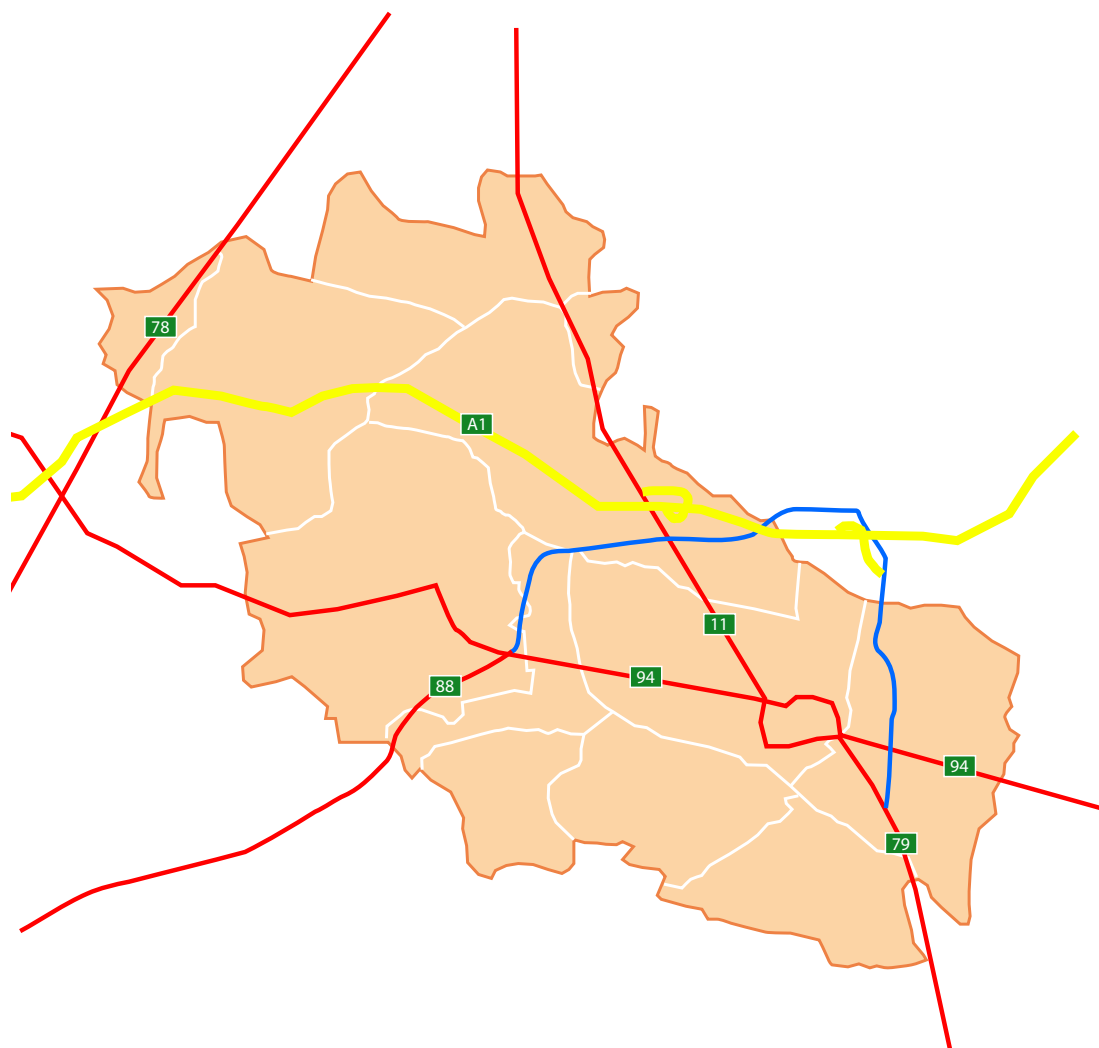
- DK nr 79 relacji: Warszawa – Sandomierz – Kraków – Katowice – Bytom,
- DK nr 88 relacji: Strzelce Opolskie – Gliwice – Bytom,
- DK nr 94 relacji: Legnica – Wrocław – Opole – Bytom – Sosnowiec – Olkusz – Kraków.

Dodatkowe połączenia zapewniają drogi wojewódzkie nr 911 oraz 925. Przez Bytom przebiega również autostrada A-1 (jej węzeł znajduje się przy ul. Strzelców Bytomskich) oraz obwodnica bytomska (Al. Jana Nowaka Jeziorańskiego), która pozwala na skrócenie przejazdu przez miasto.

Sieć drogowa w utrzymaniu Gminy Bytom stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne. Długość dróg znajdujących się w granicach miasta wynosiła 295 km, w tym:

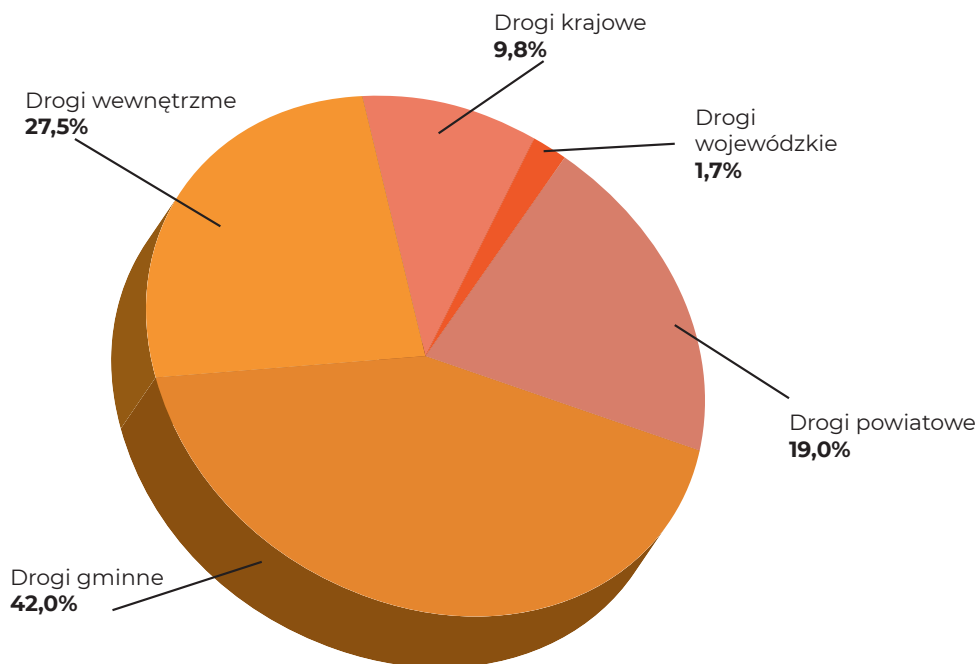
- krajowe – 29 km;
- wojewódzkie – 5 km;
- powiatowe – 56 km;
- gminne – 124 km;
- drogi wewnętrzne gminy – 81 km.

Mapa 3: Układ drogowy Bytomia

Źródło: Wydział Komunalny Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 30: Struktura dróg w Bytomiu

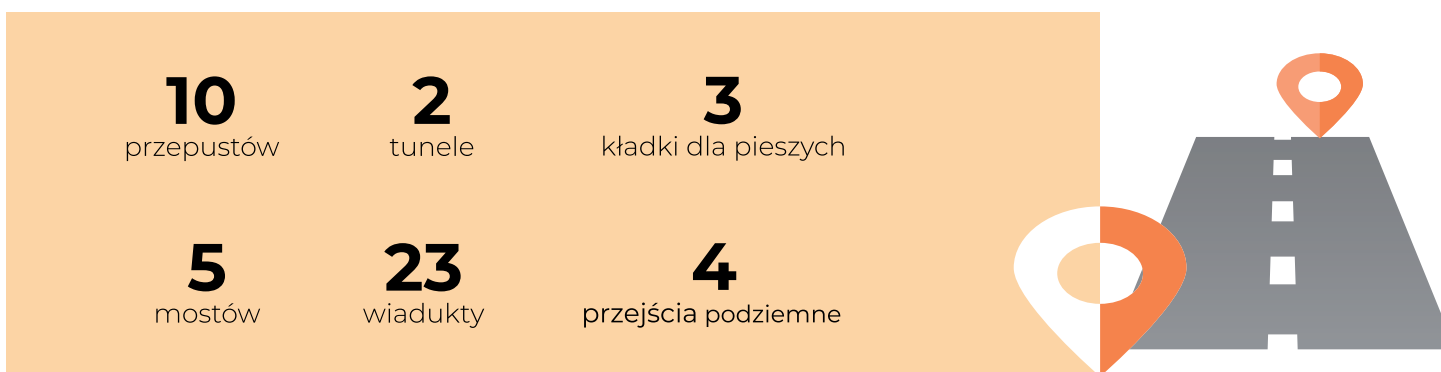

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

W porównaniu z rokiem 2020 długość dróg gminnych wzrosła o 2 km, co związane było z zaliczeniem ul. Św. Elżbiety, ul. Szyby Rycerskie oraz drogi bocznej od ul. Siemianowickiej, które były dotychczas drogami wewnętrznymi, do kategorii dróg gminnych. Dodatkowo zmieniła się długość dróg wewnętrznych gminy w wyniku przeprowadzanej w 2020 r. inwentaryzacji zleconej przez Miejski Za-

- Przebudowę ulicy Frycza-Modrzewskiego w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego;
- Budowę drogi gminnej pomiędzy ul. Orzegowską a ul. Konstytucji w Bytomiu;
- Budowę i przebudowę przystanków komunikacji miejskiej;
- Budowę drogi dojazdowej do ul. Hakuby;

Infografika 23: Infrastruktura drogowa w Bytomiu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

ząd Dróg i Mostów w Bytomiu, która ujawniła dodatkowe 31 km dróg osiedlowych i dojazdowych, jednakże prace weryfikacyjne będą kontynuowane a Gmina przejmuje drogi wewnętrzne należące do prywatnych osób i podmiotów więc powyższą liczbę należy traktować jako orientacyjną.

Ważniejsze inwestycje w zakresie dróg

Ważniejsze inwestycje w zakresie dróg w 2021 r. obejmowały:

- Przebudowę konstrukcji nawierzchni wiaduktu drogowego w ciągu ul. Chorzowskiej nad Al. Jana Pawła II.

Na powyższe inwestycje wydatkowano kwotę ok. 9,53 mln zł, natomiast w 2021 r. na inwestycje drogowe wydatkowanych zostało łącznie 10,93 mln zł (zgodnie z wydatkami w dziale 600 – Transport i łączność).

*Zdjęcie 53: Ulica Frycza-Modrzewskiego
po remoncie*

Źródło: www.bytom.pl

Energooszczędne oświetlenie w całym mieście

Zgodnie z umową zawartą w dniu 26.06.2021r pomiędzy Gminą Bytom, a firmą TAURON Nowe Technologie SA., w mieście wymienionych zostało 7628 opraw sodowych na energooszczędne wykonane w technologii LED. Wszystkie oprawy, posiadają identyczne obudowy dla zachowania spójności architektonicznej. Natomiast, ze względu na chęć osiągnięcia jak najlepszych efektów świetlnych projektanci systemu zastosowali kilka typów optyki rozsyłu oraz mocy opraw. Całość pozwoli na redukcję kosztów z tytułu zużycia energii elektrycznej o około 70%. Wszystkie oprawy emitują światło „dzienne”-neutralne, o temperaturze barwowej w przedziale 3800-4000K - zachowując wysoki stopień oddawania barw. Wymiana ponad 7,6 tys. opraw należących do Grupy Tauron generuje kolejne oszczędności zużycia energii elektrycznej.

Przebudowa i doświetlenie przejść dla pieszych

Zadanie było zrealizowane w ramach 3 zadań inwestycyjnych i pozwoliło na poprawę bezpieczeństwa dla pieszych z uwzględnieniem wytycznych Ministra Infrastruktury dla prawidłowego oświetlenia przejść dla pieszych, rekomendowanych wszystkim zarządcom dróg i ulic. Działaniem objęto następujące obiekty:

- ul. Powstańców Warszawskich – rejon skrzyżowania z ul. Moniuszki;
- ul. Siemianowicka – rejon skrzyżowania z ul. Kochanowskiego;
- ul. Siemianowicka - przejście przy posesji 79;
- ul. Frenzla – rejon skrzyżowania z ul. Racjonalizatorów;
- ul. Frenzla – rejon skrzyżowania z ul. Andersa;
- ul. Strzelców Bytomskich – rejon skrzyżowania z ul. Fałata;

- ul. Chorzowska – rejon zjazdu na Al. Jana Pawła II;
- ul. Konstytucji – przy zjeździe z wiaduktu;
- ul. Łokietka – rejon skrzyżowania z ul. Blachówka;
- ul. Witczaka – rejon skrzyżowania z ul. Sandomierską.

Głównym wykonawcą było Przedsiębiorstwo Remontów Ulic i Mostów SA z Gliwic.

Strefa płatnego parkowania

Na terenie miasta funkcjonowała Strefa Płatnego Parkowania, za którą odpowiedzialny był Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu. Opłatę za parkowanie uiszcza się w parkometrze bądź za pomocą telefonu komórkowego w strefie oznaczonej znakiem D-44, D-45, D-18 „strefa parkowania”. Zgodnie z uchwałą nr XLIV/607/21 Rady Miejskiej miasta Bytomia z dnia 21 czerwca 2021 r., ustalono następujące stawki za postój w strefie płatnego parkowania:

- za pierwszą godzinę - 2,50 zł;
- za drugą godzinę - 3,00 zł;
- za trzecią godzinę - 3,60 zł;
- za czwartą godzinę i każdą kolejną - 2,50 zł.

Parkowanie pojazdów samochodowych w SPP jest płatne w dni robocze (od poniedziałku do piątku) w godzinach od 9.00 do 17.00 z wyjątkiem parkingu pod Urzędem Miejskim, na którym opłaty są pobierane w dni robocze w poniedziałki w godzinach od 8.00 do 17.30, a od wtorku do piątku od 8.00 do 15.00. Ponadto wprowadzona została zerowa opłata dla klientów Urzędu Miejskiego na parkingu przy ul. Parkowej pod Urzędem Miejskim, przez pierwszą godzinę parkowania, oraz wszystkich kierowców korzystających z SPP o ile postój nie przekracza 20 min. Warunkiem skorzystania z zerowej opłaty jest pobranie biletu zerowego w parkomacie, z zastrzeżeniem, że bilet zerowy na dany numer rejestracyjny można otrzymać tylko raz dziennie. Od 01.07.2021 r Strefa Płatnego Parkowania została rozszerzona o ulice: Batorego, Chrzanowskiego (na odcinku od ul. Wyczółkowskiego do ul. Wrocławskiej), ul. Matejki (na odcinku od ul. Szkolnej do Katowickiej), Sokoła (na odcinku od ul. Korfante-go do ul. J.Matejki). Obsługa SPP realizowana była przy pomocy 97 parkomatów dostarczonych przez Wykonawcę, wyłonionego w ramach ogłoszonego przez MZDiM przetargu. Opłatę za postój można było wnieść przy użyciu kart VISA/MASTERCARD oraz za pomocą systemu BLiK. Od dnia 01.07.2022 uruchomiono piątego operatora płatności mobilnych M-PAY, uruchomiono również możliwość uiszczenia opłaty dodatkowej w parkomacie.

Ewidencję pojazdów rejestrowanych w Bytomiu przedstawia poniższa infografika:

Infografika 24: Ilość samochodów zarejestrowanych na terenie Bytomia

Według stanu na koniec 2021 r., na terenie miasta zarejestrowanych było **107 451** pojazdów, w tym **86 285** samochodów osobowych. Liczba zarejestrowanych pojazdów w 2021 r. wynosiła **10 570**, z czego **8 910** to samochody osobowe, natomiast wyrejestrowano **2 336** pojazdów. Zgłoszono zbycie **5 856** pojazdów. Na terenie miasta funkcjonowało **15** stacji kontroli pojazdów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Komunikacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

4.3.8 Transport publiczny

Organizatorem komunikacji zbiorowej jest Zarząd Transportu Metropolitalnego z siedzibą w Katowicach, transport kolejowy jest realizowany przez spółkę Koleje Śląskie Sp. z o.o., natomiast komunikację tramwajową na terenie całej aglomeracji realizują Tramwaje Śląskie SA

W roku 2021 zostały posadowione nowe wiaty przystankowe dla pasażerów w następujących miejscach:

- przystanek autobusowy „Bytom Zamłynie” kierunek Szombierki ul. Zabrzeńska;
- przystanek autobusowo-tramwajowy „Łagiewniki

Infografika 25: Linie autobusowe i tramwajowe na terenie Bytomia

W 2020 r. mieszkańcy Bytomia mogli korzystać z **50 linii autobusowych** o łącznej długości sieci **88,8 km** i **11 linii tramwajowych** o łącznej długości sieci torowisk **25 km**. Łączna długość linii autobusowych wyniosła **344,4 km**, a linii tramwajowych **86,8 km**. Na terenie miasta usytuowanych było **297** przystanków, w tym: autobusowych – **189**, w tym **1** dworzec autobusowy;

tramwajowych – **108**.

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Na terenie miasta w 2021 roku zostały uruchomione linie metropolitalne:

- M102 w relacji Tarnowskie Góry – Radzionków – Bytom;
- M3 w relacji Katowice - Chorzów – Bytom;
- M14 w relacji Gliwice – Bytom – Mierzęcice – Siedliska.

Ponadto w roku 2022 planowane jest uruchomienie kolejnych linii metropolitalnych:

- M17 – w relacji Będzin - Piekary Śląskie – Bytom;
- M16 – relacji Gliwice – Bytom;
- M20 – relacji Bytom – Piekary Śląskie – Pyrzowice.

Krzyżowa” kierunek Świętochłowice ul. Świętochłowicka;

- przystanek autobusowy „Rozbark Dom Kopalni” kierunek Piekary Śląskie ul. Siemianowicka;
- przystanek autobusowy „Rozbark Droga do Szybu Lompy” kierunek Piekary Śląskie ul. Siemianowicka.

Zgodnie z uchwałą nr LIII/651/17 w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych i dworców autobusowego, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Bytom, pobierane są opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych.

Tabela 64: Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia

	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Komunikacja autobusowa	47	47	39	40	50	50
-ponadlokalna	brak danych	brak danych	33	34	43	43
-lokalna	brak danych	brak danych	6	6	7	7
Komunikacja tramwajowa	9	9	10	10	8	11
-ponadlokalna	brak danych	brak danych	8	8	6	8
-lokalna	brak danych	brak danych	2	2	2	2
Przystanki	317	279	297	297	297	297

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Górnośląska Kolej Wąskotorowa (GKW)

Od połowy XIX w. na terenie Bytomia funkcjonuje Górnośląska Kolej Wąskotorowa (GKW), której operatorem jest działające od 2003 r. Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, posiadające licencję na wykonywanie transportu kolejowego. Celem Stowarzyszenia jest zachowanie w jak najlepszym stanie istniejących linii, obiektów i taboru GKW oraz ochrona dóbr kultury i tradycji jakie stanowią zabytki kolejnictwa i techniki. Stowarzyszenie realizuje swoje cele w szczególności poprzez: prowadzenie ruchu pociągów Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, zarządzanie przyległą infrastrukturą kolejową, eksploatację taboru kolejowego, a także dbanie o eksponaty muzealne kolejnictwa i techniki w celu ich utrzymania lub prowadzenia działalności muzealnej. Utrzymanie GKW w dobrym stanie wymaga stałych nakładów i modernizacji jej infrastruktury. Stąd też miasto aktywnie włączyło się w proces zabezpieczenia dalszej przyszłości GKW, ratując jedną ze swoich największych turystycznych atrakcji, będącej jednym z ostatnich materialnych dowodów jej industrialnego dziedzictwa.

- Na początku roku 2021 rozpoczęto procedurę mającą za zadanie przejąć w drodze darowizny od Spółki Restrukturyzacji Kopalń, zbędne składniki majątku w postaci taboru kolejowego. W wyniku zawartego porozumienia, zwięźzonego umową darowizny z dnia 27.12.2021 r. miasto przejęło m.in.: 16 wagonów podsadzkowych oraz kilkanaście wozów średnich do transportu materiałów, dwie lokomotywy WLP50, WLP 85 na rozstaw 470 mm oraz cysternę. Łączna wartość rynkowa przejętego do zasobu miasta taboru wynosi: 225 174,00 zł;

- W okresie od września do grudnia 2021 trwał remont oraz konserwacja wieży piaskowej. Stalowa mocno zardzewiała wieża pełni rolę stelaża podtrzymującego zbiornik piasku technologicznego używanego do napełniania piasecznic w lokomotywach. Piasecznice to urządzenia stosowane w pojazdach szynowych. Ich rolą jest sypanie piasku pod koła napędowe, by te nie ślizgały się podczas hamowania i ruszania. W ramach prac remontowych dokonano piaskowania konstrukcji stalowej, podłogi stalowej, pomostu górnego oraz otuliny zbiornika na piasek. Usunięto nadmiernie skorodowane elementy i zastąpiono je nowymi. Wykonano izolację przeciwwilgociową fundamentu podstawy wieży, a także odtworzono gumowego węża wykorzystywanego do podawania piasku do lokomotywy. Następnie konstrukcja wieży (piasecznicy) została pomalowana farbami na bazie żywic. Całość prac zamknięta została w kwocie 10 000,00 zł;

- W wyniku rozstrzygniętego zamówienia publicznego przystąpiono do remontu kanału wyczystkowego na terenie Stowarzyszenia. Całość robót związanych z wykonaniem inwestycji wyniosła ponad 109 tys. zł. Jest to budowla umożliwiająca oczyszczanie popielnika parowozu z resztek spalonego węgla;

- W roku 2021 została dopuszczona do eksploatacji lokomotywa parowa pochodząca z 1950 roku. Lokomotywa została pozyskana w 2019 r. przez Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych. Gmina zakupiła za 140 tys. zł udziały w prawie własności do tej lokomotywy, co umożliwiło przeprowadzenie jej remontu. Przeprowadzono gruntowny remont kotła, wymieniono inżektory (czyli urządzenia podające do kotła wodę potrzebną do wytworzenia pary), wodowskazy, zawory i wiele innych części niezbędnych do bezpiecznej eksploatacji pojazdu. Po wykonaniu wszystkich niezbędnych napraw przeprowadzono konieczne próby ciśnieniowe kotła.

Wzdłuż trasy GKW znajduje się wiele atrakcji turystycznych oraz terenów rekreacyjnych takich jak: kompleks leśny „Dąbrowa Miejska”, Dolomity Sportowa Dolina, Rezerwat Przyrody Segiet, Zabytkowa Kopalnia Srebra. Górnośląska Kolej Wąskotorowa jest wpisana w Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego i jest doskonałym łącznikiem pomiędzy terenami rekreacyjno-turystycznymi znajdującymi się na jej trasie.

Inni przewoźnicy

Stałe połączenia lotnicze krajowe i zagraniczne, a także połączenia czarterowe umożliwia znajdujący się w odległości ok. 20 km od Bytomia Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach. Port lotniczy Katowice Airport oferuje szeroki wybór połączeń lotniczych z Polski do Europy. Lotnisko obsługuje zarówno regularne połączenia pasażerskie, jak i loty cargo oraz czarterowe. Te ostatnie realizowane są z kilkudziesięcioma popularnymi w kraju touroperatorami. Pasażerowie mają do wyboru loty z Polski do kilkudziesięciu destynacji w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej, w tym do największych europejskich miast i stolic. Połączenia lotnicze obsługiwane są przez pięciu przewoźników – niemieckie linie Lufthansa i Germanwings, węgierski Wizz Air, irlandzki Ryanair oraz rodzime Polskie Linie Lotnicze LOT.

Komunikację dalekobieżną krajową, realizuje kilku przewoźników obsługujących regularne linie autobusowych, które zapewniają bezpośrednie połączenia z miastami, takimi jak m.in.: Zakopane, Czarny Dunajec, Kraków. Z uwagi na pandemię Covid-19, w 2021 r. część przewozów została wstrzymana i zawieszona. Przy centrum handlowym Plejada znajduje się autobusowy przystanek komunikacji międzynarodowej. Istnieje możliwość podróży do Niemiec, Francji, Szwajcarii, Austrii czy Wielkiej Brytanii.

Sieć kolejowa PKP zapewnia stałe połączenia z miastami takimi jak, m.in.: Gliwice, Przemyśl, Częstochowa, Katowice, Kraków, Oświęcim, Lubliniec, Tarnów, Rzeszów, Poznań, Szczecin oraz Tarnowskie Góry.

4.4 INWESTYCJE

4.4.1 Wybrane inwestycje miasta

W 2021 r. mimo panującej pandemii, udało się utrzymać wysokie tempo i wartość realizowanych inwestycji miejskich. Do najważniejszych inwestycji realizowanych w 2021 r. należały:

Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 48

Przedmiotem zadania było wykonanie dokumentacji projektowej oraz robót termomodernizacji budynku, tj.: ocieplenie budynku wraz z naprawą dachu. Zakres robót obejmował: ocieplenie ścian budynku, wymianę parapetów zewnętrznych, wymianę balustrad zewnętrznych, naprawę schodów zewnętrznych oraz montaż daszków nad wejściem (głównym i bocznym). Wartość umowna zadania: 427 900,00 zł. Inwestycja dofinansowana z rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 155 900, 00 zł.

Zdjęcie 54: Przedszkole Miejskie nr 48 po termomodernizacji

Źródło: zasoby Wydziału Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Rozbudowa i przebudowa Przedszkola Miejskiego nr 36

Zadanie w całości dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Przedmiotem inwestycji były prace budowlane obejmujące rozbudowę istniejącego przedszkola. W ramach dobudowy powstały dwie nowe sale przedszkolne z zapleczem sanitarnym oraz pomieszczeniem dla logopedy i pomieszczeniami dla nauczycieli. W istniejącej części przedszkola wykonano adaptację pomieszczenia przy wejściu na szatnię dla nowych grup przedszkolnych, które będą zajmować dobudowaną część budynku. Dobudowaną część połączono z budynkiem głównym przedszkola łącznikiem. Dobudowano jedną kondy-

gnację nadziemną z poddaszem nieużytkowym i dachem czterospadowym pokrytym blachodachówką. Wartość umowna zadania: 1 909 145,19 zł.

Zdjęcie 55: Rozbudowa i przebudowa Przedszkola Miejskiego nr 36

Źródło: www.bytom.pl

Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 10

Projekt dofinansowany z RPO WSL na lata 2014-2020, oś Priorytetowa IV Efektywność Energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działania 4.3. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT. Celem głównym projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynków Przedszkola nr 10. Zakres robót obejmuje między innymi: roboty ociepleniowe dachów, ścian zewnętrznych i piwnic, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, odtworzenie/wymianę instalacji odgromowej, roboty odtworzeniowe po pracach termomodernizacyjnych, regulację instalacji c.o. usprawnienie wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej, wymianę opraw oświetleniowych. Roboty w toku. Planowane zakończenie: I kwartał 2021 r. Wartość projektu: 2 771 845,85 zł

6 dla Stroszka - Budowa miejsca wypoczynkowego i rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych przy ulicy Hlonda (w ramach Budżetu Obywatelskiego) Na placu zabaw zainstalowane zostały obiekty małej architektury w postaci urządzeń zabawowych oraz urządzeń towarzyszących takie jak: piaskownica modułowa, huśtawka wahadłowa podwójna

2 szt., bujak sprężynowy 2 szt., karuzela słupowa, huśtawka wagowa, chwytak piłek, Stolik z krzesłkami 2 szt., zestawy zabawowe 2 szt., gry termoplastyczne 4 szt. Została wykonana górką saneczkowa. Pod urządzeniami wykonana została nawierzchnia amortyzująca upadki oraz trawnik i chodnik z kostki betonowej. Plac zabaw został ogrodzony stalowym ogrodzeniem systemowym z dwiema furtkami oraz bramą serwisową. W strefie boiskowej uzupełnione zostały ciągi piłkochwytów na zachodnim i wschodnim boku boiska. W miniparku wykonanie zostały alejki o nawierzchni mineralnej z drobnego kruszywa oraz zamontowano ławki, kosze na śmieci oraz drewniane pergole i stojak na rowery. Wartość umowna: 554 930,87 zł

Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z placem zabaw przy Szkole Podstawowej nr 27 (zadanie w całości dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych). W ramach zadania przeprowadzono rozbiórkę nawierzchni asfaltowej oraz elementów istniejących na placu. Wykonano nową nawierzchnię z kostki betonowej w dwóch kolorach – dojścia i dojazdy oraz boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej sportowej wraz z malowaniem linii i wyposażeniem. Na boisku zainstalowano bramki do piłki ręcznej, kosze do koszykówki oraz słupki do siatkówki z osprzętem. Wymieniono i rozbudowano instalację oświetleniową zewnętrzną oraz zamontowano ławki i kosze na śmieci. Zamontowano regulamin placu zabaw, stół do ping-ponga, stoły do gier. Posadowiono donice na roślinność z nasadzeniami, a na terenach zieleni posadzano roślinność. Dodatkowo przebudowano istniejące schody do pomieszczeń gospodarczych, odnowiono stopień istniejących schodów do budynku głównego szkoły oraz wykonano grafikę na ścianie „mapa świata”. Boisko wielofunkcyjne zostało otoczone ogrodzeniem hybrydowym o wysokości 5m i ogrodzeniem z siatki PP o wys. 6m. Wartość zadania: 510 000,00 zł

Zdjęcia 56 i 57: Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z placem zabaw przy Szkole Podstawowej nr 27

Źródło: zasoby Wydziału Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Budowa budynku Przedszkola Miejskiego nr 58

Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. W ramach zadania ujęte jest opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz realizacja zamierzenia budowlanego - budowy nowego budynku przedszkola z oddziałem żłobkowym wraz z zagospodarowaniem terenu i parkingiem, infrastrukturą techniczną (przyłącza), z uwzględnieniem terenu rekreacyjnego dla całego terenu przedszkola, a także rozbiórka istniejącego budynku przedszkola. Opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy. Wybrano wykonawcę robót w systemie „projektuj wybuduj”, a także podpisano umowę z inwestorem zstępczym. Złożono i zaakceptowano projekt koncepcyjny budowy przedszkola. Złożono wniosek o wydanie pozwolenia na budowę. Planowany termin zakończenia zadania: III kwartał 2022 r. Kwota zaplanowana w budżecie: 13 500 000,00 zł.

Termomodernizacja sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3

Zadanie dofinansowane z RPO WSL na lata 2014-2020, oś Priorytetowa IV Efektywność Energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działania 4.3. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej- ZIT. Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Bytomiu obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: roboty ociepleniowe dachu, ścian przyziemia, posadzek i ścian zewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, odtworzenie/wymiana instalacji odgromowej, naprawa izolacji ścian i poprawy ich izolacyjności cieplnej, malowanie pomieszczeń po pracach termomodernizacyjnych, wymianę instalacji c.o., modernizację elementów wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej, wymianę opraw oświetleniowych. Wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową oraz audyt energetyczny wraz z analizami niezbędnymi do wypełnienia wniosku o dofinansowanie. Trwają prace mające na celu przygotowanie postępowania o zamówienie publiczne na aktualizację dokumentacji projektowej. Wartość projektu: 1 120 322,61 zł.

Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Smolenia 35

Zadanie realizowane w ramach projektu RPO WSL na lata 2014-2020; oś priorytetowa IV. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infra-

strukturze publicznej i mieszkaniowej dla poddziałania: 4.3.1. efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT. Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Miejskiego w Bytomiu przy ul. Smolenia 35 obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego. Sporządzono dokumentację techniczną. Trwa aktualizacja i sprawdzanie dokumentacji projektowej. Planowany termin zakończenia zadania: IV kwartał 2022 r. Wartość zadania: 5 312 138,02 zł.

Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Parkowa 2 - budynek Rady Miejskiej

Zadanie realizowane w ramach projektu RPO WSL na lata 2014-2020; oś priorytetowa IV. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej dla poddziałania: 4.3.1. efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT. Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku Rady Miejskiej w Bytomiu przy ul. Parkowej 2 obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego. Sporządzono dokumentację techniczną. Złożono wnioski o dofinansowanie RPO WSL, projekt uzyskał dofinansowanie. Trwa aktualizacja i sprawdzanie dokumentacji projektowej. Uzyskano pozwolenie konserwatorskie. Planowany termin zakończenia zadania: IV kwartał 2022 r. Wartość zadania: 1 729 168,00 zł.

Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Olejniczaka 22 - Urząd Stanu Cywilnego

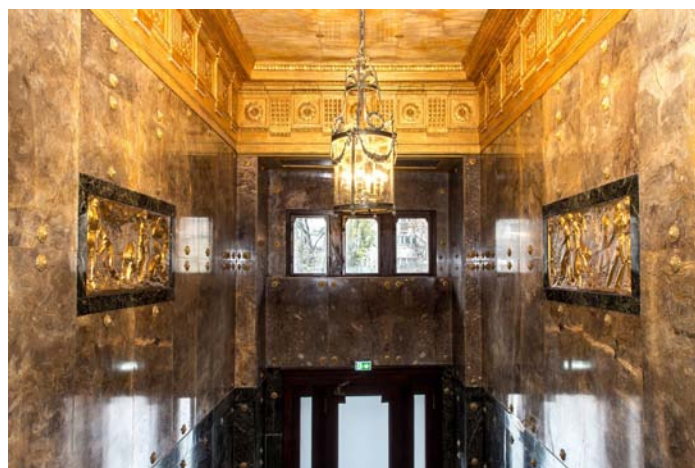
Zadanie realizowane w ramach projektu RPO WSL na lata 2014-2020; oś priorytetowa IV. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej dla poddziałania: 4.3.1. efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT. Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Stanu Cywilnego w Bytomiu przy ul. Olejniczaka 22 obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego. Sporządzono dokumentację techniczną. Trwa aktualizacja i sprawdzanie dokumentacji projektowej. Uzyskano pozwolenie konserwatorskie. Wartość zadania: 545 019,00 zł.

Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1

Projekt dofinansowany w ramach RPO 2014-2020, Oś Priorytetowa V „Ochrona środowiska i efektywne

wykorzystywanie zasobów” Działanie 5.4.”Dziedzictwo kulturowe”, Poddziałanie 5.3.2.”Dziedzictwo kulturowe – OSI”. Rzeczowy zakres zadania obejmował sporządzenie projektu i przeprowadzenie prac budowlanych, renowacyjnych oraz instalacyjnych zabytkowego obiektu będącego siedzibą Młodzieżowego Domu Kultury w Bytomiu. W wyniku realizacji projektu udostępniono w obiekcie nową ofertę kulturalną wpływającą na podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zasobów dziedzictwa kulturowego Bytomia oraz na jego rozpoznawalność, a jednocześnie na wzmacnianie poczucia identyfikacji lokalnej oraz ochronę wartości kulturowo – społecznych. Projekt obejmował prace renowacyjne, roboty instalacyjne w obrębie zabytkowego budynku będącego siedzibą MDK nr 1 w Bytomiu, a także prace budowlano- remontowe, w tym między innymi: renowację zabytkowych elewacji budynku, renowację/ wymianę stolarki okiennej, remont dachu, dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących przepisów ppoż., BHP i sanitarnych, wykonanie, instalacji wentylacji mechanicznej nawiewno wywiewnej oraz klimatyzacji dla kompleksu sali koncertowej, wykonanie klimatyzacji dla pomieszczenia sali narad/ gabinetu, wymianę instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji elektrycznej, renowację zabytkowych klatek schodowych, remont pomieszczeń sanitarnych, przyłączenie mediów bądź uzyskanie nowych warunków technicznych przyłączenia sieci elektroenergetycznej, gazowej, wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, instalacji teletechnicznej oraz wykonanie instalacji centralnego ogrzewania, dostosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych. Wszystkie prace prowadzone były w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Koszt projektu: 8 921 681,33 zł.

Zdjęcia 58: Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1

Źródło: www.bytom.pl

Dostosowanie budynku i otoczenia dla potrzeb osób niepełnosprawnych Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” etap II. - modernizacja balkonów wraz z naprawą elewacji – 41-908 Bytom, ul. Stolarzowska 33

Inwestycja dofinansowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ramach inwestycji modernizowane były balkony ośrodka oraz naprawiona została elewacja budynku. Modernizacja balkonów i ich przebudowa przyczyniła się do likwidacji barier architektonicznych budynku, a także umożliwiła osobom niepełnosprawnym swobodną komunikację wewnętrzną i zewnętrzną, w tym bezpieczne prowadzenie zajęć terapeutycznych poprzez werandowanie i hortiterapię – czyli terapię opartą na kontakcie z przyrodą. Koszt II-go etapu: 996 200,00 zł.

Zdjęcie 59: Dostosowanie budynku i otoczenia dla potrzeb osób niepełnosprawnych Domu Pomocy Społecznej „Kombatant”

Źródło: zasoby Wydziału Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2

Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynku szkoły obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: roboty ociepleniowe stropodachów, ścian fundamentowych i ścian zewnętrznych z daszkami, ogniomurami, oraz robotami towarzyszącymi, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o. Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową. Projekt został zgłoszony do Rządowego Funduszu Polski Ład i uzyskał dofinansowanie. Trwa przygotowanie dokumentów do ogłoszenia postępowania o zamówienie publiczne na wybór wykonawcy robót. Wartość projektu: 5 026 170,25 zł.

BUDŻET OBYWATELSKI

Rozbark-nowoczesne, bezpieczne, pełnowymiarowe, oświetlone boisko ze sztuczną nawierzchnią na GKS Rozbark przy ul. Chorzowskiej

W ramach projektu wybudowano pełnowymiarowe boisko ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach: 74 mx115 m wraz z ogrodzeniem i oświetleniem. Zakres prac obejmował między innymi: roboty przygotowawcze, ziemne i rozbiórkowe, wykonanie podbudowy, drenażu, ułożenie nawierzchni boiska ze sztucznej trawy, wykonanie ogrodzenia z piłkochwytnymi, montaż wyposażenia boiska (bramki 7x2, bramki 5 x 2, kabiny dla zawodników rezerwowych), montaż słupów oświetleniowych oraz monitoringu, ułożenie nowych chodników. Boisko uzyskało certyfikat FIFA Quality Pro. Umowna wartość zadania: 4.194.500,00 zł. Projekt uzyskał dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach programu Sportowa Polska 2020 w kwocie 1 898 624,65 zł.

Zdjęcie 60: Boisko GKS Rozbark przy ul. Chorzowskiej

Źródło: zasoby Wydziału Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Piękna Szkoła w naszym mieście - czyszczenie elewacji budynku SP 4

Na potrzeby zadania sporządzono dokumentację projektową. Wykonane roboty budowlane obejmowały czyszczenie i renowację elewacji ze szczególnym uwzględnieniem odtworzenia detali architektonicznych i zdobień budynku. Uzupełniono uszkodzenie tynków i wątku ceglanego. Wykonano hydrofobizację całej elewacji, wymianę obróbek blacharskich czyszczenie i malowanie klatek zewnętrznych oraz wymianę bramy wjazdowej na podwórze. Roboty wykonywane były pod nadzorem Miejskiego Konserwatora Zabytków. Wartość umowna projektu: 1 209 057,39 zł.

WCZORAJ TRAWA-DZIŚ ZABAWA” Budowa placów zabaw przy Przedszkolach Miejskich nr: 4, 18, 29, 30 Projekt obejmował modernizację i rozbudowę istniejących placów zabaw dla dzieci w wieku przedszkolnym, zlokalizowanych przy przedszkolach nr 4, 18, 29 i 30. Place zabaw wyposażono w certyfikowany, bezpieczny sprzęt i urządzenia rekreacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym, zgodnie z opracowanym dla każdej placówki projektem technicznym. Wartość zadania: 536 227,89 zł.

Kolorowe place zabaw - Modernizacja i rozbudowa istniejących placów zabaw przy Przedszkolach Miejskich nr: 8, 33, 42, 59

Projekt obejmował modernizację i rozbudowę istniejących placów zabaw dla dzieci w wieku przedszkolnym, zlokalizowanych przy przedszkolach nr 8, 33, 42 i 59. Place zabaw wyposażono w certyfikowany, bezpieczny sprzęt i urządzenia rekreacyjne m.in. zjeżdżalnie, przeplotnie, domki, pociągi, huśtawki, karuzele, zgodnie z opracowanym dla każdej placówki projektem technicznym. Wartość zadania: 492 932,50 zł.

Zdjęcie 61: Plac zabaw przy Przedszkolu Miejskim nr 44

Źródło: zasoby Wydziału Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Fikanie na polanie - przedszkolne place zabaw. Modernizacja i rozbudowa placu zabaw przy Przedszkolu Miejskim nr 44

Projekt obejmował modernizację i rozbudowę istniejącego placu zabaw dla dzieci w wieku

przedszkolnym. Plac zabaw został wyposażony w certyfikowany, bezpieczny sprzęt i urządzenia rekreacyjne m.in.: piaskownice z siedziskiem, huśtawki zabawki na sprężynie, autko statyczne, sześciokąt wielofunkcyjny, urządzenie linowe, trap ruchomy, przejście linowe, równoważnię, tablicę do rysowania podwójną, zestaw zabawowy, zestaw zabawowy typu statek z piaskownicą, karuzelę metalową. Zamontowano regulamin placu zabaw oraz dwa kosze na śmieci. Piaskownice zostały zadaszone żaglem. Wartość projektu: 120 775,50 zł.

Poprawa infrastruktury technicznej na stadionie LKS Tempo Stolarzowice

Zakres robót obejmował: ułożenie nawierzchni chodnika z kostki betonowej, wyłożenie kostką betonową „kącika rekreacyjnego”, wymianę ław i stołów w kąciku rekreacyjnym, adaptację pomieszczenia na potrzeby sekcji darta, wymianę wiat sportowych dla zawodników przy płycie głównej, zakup i montaż wiaty łuczniczej. Wartość umowna projektu: 127 500,00 zł

Teraz Karb - Rozbudowa placu zabaw i architektury w Parku im. Marii Konopnickiej

Projekt obejmował rozbudowę boiska wielofunkcyjnego z ogrodem sensorycznym, boisko do siatkówki plażowej oraz otwartą siłownię przy MDK nr 2. Wykonano ścieżkę żwirową z elementami edukacyjnymi. Posadzono zieleni ozdobną oraz zamontowano monitoring. Wartość umowna projektu: 171 142,02 zł.

4.4.2. Zasoby mieszkaniowe w mieście

Zasoby mieszkaniowe Bytomia obejmują budynki komunalne, spółdzielcze, będące własnością osób prawnych i fizycznych oraz wspólnoty mieszkaniowe. Z uwagi na brak aktualnych danych dot. budynków spółdzielczych, osób prawnych oraz fizycznych poniżej zostały opisane jedynie budynki komunalne oraz wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez ZBM - TBS Sp. z o.o.

Infografika 26: Zasoby mieszkaniowe Bytomia

Zgodnie z danymi opublikowanymi w Roczniku Statystycznym 2020* Bytom dysponował potencjałem mieszkaniowym liczącym **73 627** mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej **4 051,3 tys. m²**.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rocznika Statystycznego

W tabeli nr. zaprezentowano dane dotyczące komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz wspólnot mieszkaniowych za lata 2016-2021

Tabela 65: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2020 r.
Lokale mieszkalne:	73 403	73 469	73 559	73 627	*	*
Lokale mieszkalne gminne	12 475	12 156	11 855	11 501	11 338	10 831
we wspólnotach mieszkaniowych będących w zarządzie Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o.	12 152	12 813	12 725	11 760	11 673	11 506
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²):	4 026,6	4 034,2	4 043,6	4 051,3	*	*
komunalnych	637,5	619,3	603,7	584,8	575,3	546,3
wspólnoty mieszkaniowe będące w zarządzie Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o.	649,2	646,8	632,7	623,8	607	616,9
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m²:	x	x	x	x	x	x
1 mieszkania	54,9	54,9	50,9	50,8	50,7	50,4
*na 1 osobę	23,7	24,0	25,1	25,7	27,2	27,7
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,31	2,29	2,03	1,98	1,87	1,82
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania (nowo wybudowane) ogółem, w tym **:	50	66	52	51	*	*
wielorodzinne**	1	1	1	1	*	*
jednorodzinne**	49	65	51	50	*	*

* dane nie zostały opublikowane w Roczniku Statystycznym

** na podstawie danych opublikowanych w Roczniku Statystycznym w roku 2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań, ZBM – TBS Sp. z o.o. oraz danych z Roczników Statystycznych.

Komunalne zasoby mieszkaniowe

Zasób komunalny miasta jest zarządzany przez jednostkę budżetową Bytomskie Mieszkania. W 2021 r. zasób obejmował 640 budynków (bez Wspólnot Mieszkaniowych). W komunalnym zasobie Bytomia na dzień 31.12.2021 r. znajdowało się ogółem 10 831 lokali mieszkalnych o łącznej po-

wierzchni użytkowej 546,3 tys. m², w tym m.in.:

- 1 861 (17,18%) wolnostanów;
- 378 (3,49%) lokali objętych najmem socjalnym.

W skład zasobu wchodziło także 1 446 lokali użytkowych o łącznej powierzchni 101,7 tys. m².

Tabela 66: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2016-2021

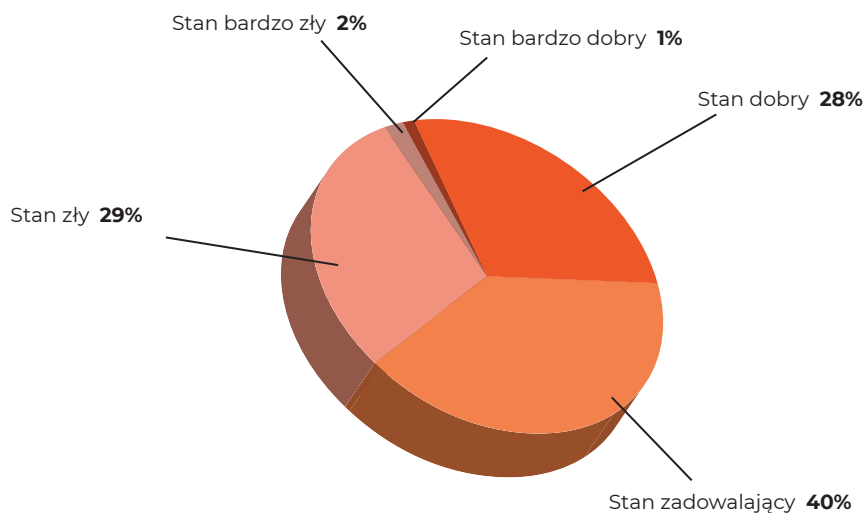
Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2020 r.
Liczba budynków mieszkalnych	729	727	711	685	670	640
Liczba lokali mieszkalnych, ogółem, w tym m.in.:	12 475	12 156	11 855	11 501	11 338	10 831
- wolnostany	1 450	1 583	1 738	1 800	1 904	1 861
- lokale socjalne	358	331	303	286	307	378
- lokale o czynszu wolnym	35	30	0	26	25	20
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²)	637,5	619,3	603,7	584,8	575,3	546,3
Liczba lokali użytkowych	1 776	1 715	1 655	1 611	1 532	1 446
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	125,0	118,9	115,0	112,6	107,2	101,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Stan techniczny mieszkań komunalnych określony został w 69% jako zadowalający, dobry lub bardzo dobry, natomiast w 31% jako zły i bardzo zły. Strukturę budynków mieszkalnych według stanu technicznego przedstawia poniższy wykres.

w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Bytom. W zakresie lokali użytkowych zasady najmu i dzierżawy lokali użytkowych w roku 2021 regulowała uchwała nr XV/181/07 Rady Miejskiej w Bytomiu

Wykres 31: Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego

Źródło: opracowano na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Stopień wyposażenia zasobów mieszkaniowych w podstawowe instalacje i urządzenia sanitarne przedstawiał się następująco:

- 97,5% mieszkań posiadało instalację wodociągową;
- 65,9% mieszkań posiadało WC;
- 61,4% mieszkań posiadało łazienki;
- 18,3% mieszkań posiadało centralne ogrzewanie i 1,67% centralnie dostarczaną ciepłą wodę użytkową.

W 2021 r. zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy regulowała uchwała nr XXV/367/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 lutego 2020 r.

z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie: zasad gospodarowania lokalami użytkowymi (z późn. zm.).

W poniższych tabelach przedstawiono dane liczbowe w zakresie:

- zawartych przez Bytomskie Mieszkania umów na lokale mieszkalne,
- przyznanych lokali mieszkalnych,
- liczby osób oczekujących na lokale,
- kosztów odszkodowań za niedostarczenie lokali o najmie socjalnym lub tymczasowych pomieszczeń.

Tabela 67: Ilość zawartych umów w latach 2015-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zawarte umowy na lokale mieszkalne, w tym:	369	185	215	477	374	539
- lokale mieszkalne do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	49	26	19	246	216*	260*
- lokale do remontu kapitalnego na koszt przyszłego najemcy	216	102	19	200	110	164
- lokale socjalne	29	32	54	25	74	109
- przydzielone na podstawie §27, §28, §29 uchwały**	75	25	26	6	5	6

*w tym: umowy najmu po wykonanym remoncie przez przyszłego najemcę -98 szt.,
umowy zawarte na czas nieoznaczony – 61 szt.,
umowy najmu zawarte na podstawie art. 691 k.c. – 47 szt.
regulacje stan prawnego lokalu – 54 szt.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Tabela 68: Przyznane lokale mieszkalne w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Przydzielone lokale mieszkalne, w tym:	373	193	232	277	217	354
lokale mieszkalne do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	49	26	19	14	70	47*
lokale do remontu kapitalnego na koszt przyszłego najemcy	216	102	116	200	110	164
lokale o najmie socjalnym	33	40	65	7	57	137
przydzielone na podstawie §27, §28, §29 poprzednio obowiązującej uchwały uchwała nr XV/205/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2013 r.	75	25	32	6	5	6

*w tym: z tytułu wykwaterowania -25 szt.,
z pieczy zastępczej – 3 szt.,
lokale przyznane w realizacji listy osób uprawnionych do uzyskania lokalu do zasiedlenia, remontowane we własnym zakresie. – 19 szt.

Tabela 69: Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań, w tym:	472	373	359	385	406	377
lokali do zasiedlenia	78	56	45	33	157	70
lokali wymagających przeprowadzenia remontu:	394	317	314	352	249	307
- przeznaczono do sprzedaży	52	72	39	31	53	36
- przeznaczono na wykaz lokali do remontu na koszt własny przyszłego najemcy	192	116	117	214	153	208

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 70: Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i o najmie socjalnym w latach 2016-2021

Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i o najmie socjalnym, w tym:	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób oczekujących na lokale o czynszu za lokale mieszkalne zgodnie z obowiązującymi listami	93	96	125	167	198	180
Liczba osób oczekujących na lokale o najmie socjalnym zgodnie z obowiązującymi listami	1153	1089	1040	83	1059	1029
Liczba osób oczekujących na lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy	2411	2138	1913	2009	1729	1441

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 71: Szczegółowy wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych lub tymczasowych pomieszczeń w latach 2015-2020

Rok	Należność główna	Kwota odsetek	Koszty sądowe	RAZEM
2013	873 089,51 zł	179 866,12 zł	45 972,66 zł	1 098 928,29 zł
2014	2 531 448,42 zł	107 643,26 zł	59 608,43 zł	2 698 700,11 zł
2015	1 472 165,67 zł	246 221,43 zł	26 636,05 zł	1 745 023,15 zł
2016	227 531,99 zł	10 787,27 zł	9 453,85 zł	247 773,11 zł
2017	84 606,31 zł	342,78 zł	7 730,90 zł	92 679,99 zł
2018	105 462,72 zł	2 007,38 zł	12 427,34 zł	119 897,44 zł
2019	1 806 747,32 zł	208 585,16 zł	10 313,49 zł	2 025 645,97 zł
2020	94 017,74 zł	9 546,17 zł	11 069,45 zł	114 633,03 zł
2021	282 976,38 zł	50 163,21 zł	45 434,12 zł	378 573,71 zł

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Zadania inwestycyjne realizowane przez Bytomskie Mieszkania:

Projekt: „Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 – Bytom Śródmieście, Rozbark”

Przedmiotem projektu jest remont 7 budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Bytomiu położonych przy ul.: Piłsudskiego 34-36, Piłsudskiego 38, Piłsudskiego 40, Piłsudskiego 42, Piłsudskiego 44, Piłsudskiego 50, Kwietniewskiego 23. Planowany jest remont części wspólnych budynków oraz przeniesienie sanitariatów do lokali zamieszkałych. Ponadto wyburzenie budynków oficyn i zabudowań gospodarczych wraz z zagospodarowaniem terenów po wyburzeniach oraz zagospodarowanie przestrzeni miejskich przy ul.: Piłsudskiego 15, Żeromskiego 32, Żeromskiego 34-36, Żeromskiego 38, Piekarska 27, Piekarska 43, Piekarska 45, Piłsudskiego 40, Piłsudskiego 42, Siemianowicka 16, Siemianowicka 18, Katowicka 11, Katowicka 13, Katowicka 60, Katowicka 34, Piłsudskiego 34-36, 38-40, 42, 44, 50, Kwietniewskiego 23.

Wartość całkowita projektu

wartość projektu 25 761 687,91 zł.

Dofinansowanie 23 145 820,55 zł

w tym:

współfinansowanie UE 20 709 418,36 zł

Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Okres realizacji

Okres rzeczowej realizacji: X.2018 - IV. 2023r.

Planowany termin zakończenia robót: II kwartał 2023.

Projekt „Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom za- bytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec”

Przedmiotem projektu jest remont 14 budynków wielorodzinnych obecnie wyłączonych z użytkowania zlokalizowanych przy ul. Kolonia Zgorzelec 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 24, 25, 27, 28, 31, 32, 35. Planowany jest remont części wspólnych budynków. W budynku przy ul. Kolonia Zgorzelec powstanie Punkt Aktywności Lokalnej. Ponadto zagospodarowanie terenu osiedla wraz z wyposażeniem go w odpowiednią infrastrukturę towarzyszącą budownictwu mieszkaniowemu

Wartość całkowita projektu

wartość projektu 28.908.000,00 zł

dofinansowanie 24 166 081,54 zł

w tym:

współfinansowanie UE 21 622 283,48 zł

Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Okres realizacji

Okres rzeczowej realizacji: I.2019 - XII.2022r.

Planowany termin zakończenia robót: VI kwartał 2022.

Projekt: „Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark) ”

Przedmiotem projektu jest Utworzenie Centrum Usług Społecznych przy ul. Piekarskiej 39 - cały budynek przeznaczony jest do realizacji projektu współfinansowanego z EFS w ramach RPO WSL przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Ponadto utworzenie 31 lokali socjalnych i 2 wspomaganych

nych w budynkach, które zostaną wyremontowane w całości tj. części wspólne budynków i lokale mieszkalne wraz z zagospodarowaniem otoczenia budynków zlokalizowanych przy ul. Siemianowickiej 29, Witczaka 7 oficyna, Żeromskiego 3 oficyna, Kochanowskiego 15. Również utworzenie 36 pojedynczych lokali na najem socjalny (obecnie lokale są pustostanami) w następujących lokalizacjach: ul. Alojzjanów 1/12, Alojzjanów 10/4, Alojzjanów 21/8, Alojzjanów 26/12, Alojzjanów 31/7, Brzezińska 35/18, Brzezińska 35/22, Brzezińska 35/7, Brzezińska 6/5, Brzezińska 9/14, Brzezińska 9/3a, Chełmońskiego 17/8, Fałata 5a/1, Kochanowskiego 21/1, Miarki 7/1, Orłąt Lwowskich 4/8, Piekarska 27/2a, Piekarska 32/4a, Piekarska 73/10, Piekarska 73/2, Piekarska 73/7, Piłsudskiego 82/23, Powstańców Śląskich 3/7, Reymonta 10/10, Reymonta 10/8, Rostka 11/10, Rostka 12/5, Siemianowicka 16/1, Smolenia 1/12, Smolenia 33/5, Smolenia 6/6, Witczaka 20/13, Alojzjanów 31/4, Witczaka 7/8, Witczaka 82/10, Żeromskiego 5/17.

Wartość całkowita projektu

wartość projektu 16 082 815,80 zł

dofinansowanie 15 190 500,31 zł

w tym:

współfinansowanie UE 13 591 500,28 zł

Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Okres realizacji

Okres rzeczowej realizacji: I.2019 - XII.2022r.

Planowany termin zakończenia robót: II kwartał 2022.

Projekt: „Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia”

Przedmiotem projektu jest kompleksowa termomodernizacja 21 budynków komunalnych, poprzez poprawę izolacyjności przegród budowlanych, a także wymianę okien i drzwi zewnętrznych na wyroby o lepszej izolacyjności, wymianę/modernizację źródeł ciepła nieefektywnych ekologicznie wraz z pozostałymi elementami systemu grzewczego na źródła/systemy grzewcze wykorzystujące paliwo gazowe. Lista budynków: ul. Katowicka 49, 51, 53, 59, 60,

ul. Korfantego 7, 9, 11, ul. Matejki 39, 46, ul. Staromiejska 2, 3, ul. Żeromskiego 6, 14, ul. Kochanowskiego 17, ul. Witczaka 37, 83, 85,

ul. Miętkiewicza 5, 7, ul. Józefczaka 15

Wartość całkowita projektu

wartość projektu 23 887 672,00 zł

dofinansowanie 20 821 186,00 zł

w tym:

współfinansowanie UE 18 629 482,00 zł

Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Okres realizacji

Projekt realizowany będzie w okresie IX. 2018 – I. 2023.

Planowany termin zakończenia robót: I kwartał 2023.

Projekt: „Likwidacja niskiej emisji oraz termomodernizacja budynków stanowiących własność Gminy Bytom”

Przedmiotem projektu modernizacja energetyczna 5 budynków mieszkalnych położonych w Bytomiu przy ul: Konstytucji 118, Murarskiej 17, Piekarskiej 40, Rostka 12, Placu Wolskiego 7. Projekt obejmuje modernizację systemu c.o., wymianę okien w mieszkaniach i na klatce schodowej, drzwi wejściowych, docieplenie ścian zewnętrznych, stropodachów oraz modernizację oświetlenia.

Wartość całkowita projektu

wartość projektu 3 564 217,00 zł

dofinansowanie 2 005 900,00 zł.

Dofinansowanie pozyskane z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Okres realizacji

Projekt realizowany będzie w okresie 2019- XII.2022

Planowany termin zakończenia robót: IV kwartał 2021.

Projekt: „Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu – podobszar 8”

Przedmiotem projektu jest utworzenie 54 lokali socjalnych w tym: 4 w budynku przy ul. Zabrzeńskiej 126, 7 w budynku przy ul. Olszewskiego 11, 40 pojedynczych lokali w innych budynkach tj.: ul. Czajkowskiego 3/1,2,3,5/7,7/9,10,11/7,11,13/3,4,15/5,10, 17/7; ul. Jo-chymczyka 1/6,5/10,9/7,11/1,7,12/4,10; ul. Olszewskiego 4/10,1/9,2/1, 3/1,10, 6/10,11, 10/3, 12/6,16/7, 18/1; ul. Stalmacha 4/7,5/8; ul. Żwirowa 4/2,8, 5/3,4, 6/8,7/8,9/8.

Wartość całkowita projektu

wartość projektu 18 574 818,00 zł

dofinansowanie 15 190 500,00 zł.

w tym:

współfinansowanie UE 13 591 500,00 zł.

współfinansowanie z krajowych środków budżetu państwa 1 599 000,00 zł.

Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Okres rzeczowej realizacji IV kw. 2020 r. IV kw. 2022 r.

Planowany termin zakończenia robót: IV kwartał 2022.

Wspólnoty mieszkaniowe

Rada Miejska w dniu 24 maja 2019 r. podjęła uchwałę nr XIII/161/19 w sprawie wyrażenia zgody na połącze-

nie spółek gminnych: Towarzystwa Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o. i Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o., których Gmina Bytom jest jedynym Wspólnikiem. Na podstawie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Towarzystwa Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o., udokumentowanej w protokole objętym aktem notarialnym nr Rep. A 356/2020 z dnia 26 marca 2020 r., nastąpiło połączenie spółki Towarzystwo Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o. ze spółką Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o. ZBM – TBS Sp. z o.o. na dzień 31.12.2021 r. zarządzał 907 wspólnotami mieszkaniowymi, w tym 905

wspólnotami mieszkaniowymi z terenu miasta Bytomia.

W budynkach wspólnot znajdowało się 11 506 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 616,9 tys. m² oraz 710 lokali użytkowych o powierzchni 54,9 tys.m², w tym:

- 7852 lokali własnościowych,
- 3654 lokali gminnych.

Wszystkie pustostany występujące w zarządzanych budynkach wspólnot są własnością gminy.

Tabela 72: Przyznane lokale mieszkalne w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba zarządzanych wspólnot mieszkaniowych	937	931	922	915	915	905
Liczba lokali mieszkalnych	64	49	26	19	14	70
ogółem w tym m.in.	13 009	12 813	12 725	11 760	11 673	11 506
- lokale własnościowe	7 608	7 390	7 836	7 868	7 772	7 852
- lokale gminne	5 401	5 423	4 889	3 892	3 901	3 654
- pustostany	0	0	452*	276	67	289
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m ²)	649,2	646,8	632,7	623,8	607	616,9
Liczba lokali użytkowych	789	781	795	704	718	710
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m ²)	59,9	64,3	57,6	53,4	55,8	54,9

*liczba wszystkich pustostanów w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych, zarządzanych przez różne podmioty

Źródło: Dane na podstawie informacji z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o.

Infografika 27: Struktura wiekowa budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2021 r.

Wybudowane:

- przed rokiem 1918 - **24,82%**
- w latach 1918 do 1945 - **40,8%**
- w latach 1946 do 1959 - **18,45%**
- w latach 1960 do 1980 - **12,36%**
- w latach 1981 do 2020 - **3,57%**

Źródło: informacji otrzymane z poszczególnych Administracji ZBM – TBS Sp. z o.o.

Tabela 73: Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2021 r. wg stanu technicznego

Wyszczególnienie	Ilość budynków (% udziału)
Stan bardzo dobry	44 (4,86%)
Stan dobry	603 (66,62%)
Stan zadowalający	250 (27,63%)
Stan zły	8 (0,89%)
Stan bardzo zły	-

Źródło: dane z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o. w Bytomiu

Zasoby własne ZBM - TBS Sp. z o.o.

ZBM - TBS Sp. z o.o. na dzień 31.12.2021 r. posiadał łącznie 295 lokali, w tym 249 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 13,05 tys. m² oraz 46 lokali użytkowych (w tym całe budynki przy ul. Kolejowej 2A, ul. Orzegowskiej 68A, ul. Alojzjanów 4, ul. Matejki 20A) o łącznej powierzchni użytkowej 8,66 tys. m². Zasoby Spółki rozmieszczone są zarówno w budynkach będących własnością Spółki (100% udziału), jak i w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.

Na zasoby mieszkaniowe, którymi dysponuje ZBM -TBS Sp. z o.o. składają się:

- 18 lokali mieszkalnych, 2 lokale użytkowe i 12 garaży w 2 budynkach Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Nowej 74, 76, 78;
- 1 budynek przy ul. Nowej 94, w którym znajduje się 20 lokali mieszkalnych;
- 1 budynek przy ul. Francuskiej 70bc, w którym znajdują się 42 lokale mieszkalne;
- 1 budynek przy ul. Hutniczej 4, w którym znajduje się 14 lokali mieszkalnych oraz 1 lokal użytkowy;
- 1 budynek przy ul. Karpackiej 4, w którym znajduje się 39 lokali mieszkalnych;
- 1 budynek przy ul. Karpackiej 6, 6a, w którym znajdują się 24 lokale mieszkalne;
- 20 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Karpackiej 8, 8a, 8b;
- 3 lokale mieszkalne i 6 lokali użytkowych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy Rynku 19, budynek objęty ochroną konserwatorską;
- 1 budynek przy Rynku 20, w którym znajduje się 11 lokali mieszkalnych i 8 lokali użytkowych, budynek objęty ochroną konserwatorską;
- 1 lokal mieszkalny i 3 lokale użytkowe w budynku

Wspólnoty Mieszkaniowej przy Rynku 21, budynek objęty ochroną konserwatorską;

- 3 lokale mieszkalne i 7 lokali użytkowych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy Rynku 26-Krawieckiej 1, budynek objęty ochroną konserwatorską;
- 7 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Katowickiej 58;
- 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Karola Miarki 13;
- 1 lokal mieszkalny i 1 lokal użytkowy w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Karola Miarki 21;
- 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Piłsudskiego 25;
- 3 lokale mieszkalne i 2 lokale użytkowe w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Jainty 18;
- 5 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Popiełuszki 7-7c;
- 20 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Cybisa 6, 6a, 6b, 8, 8a, 8b;
- 2 lokale mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 66-68;
- 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 70;
- 3 lokale mieszkalne w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 76;
- 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 77-91;
- 5 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Chelmońskiego 20, 22 Grottgera 14;
- 2 lokale mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Gwareckiej 24ab;
- 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Woźniaka 59;

Infografika 28: Struktura wiekowa budynków mieszkalnych i użytkowych będących własnością Spółki (100% udział)

Wybudowane:

- **przed rokiem 1918 - 30 % (3 szt.)**
- **w latach 1918 do 1945 - 10 % (1 szt.)**
- **w latach 1946 do 1959 - 0 %**
- **w latach 1960 do 1980 - 20 % (2 szt.)**
- **w latach 1981 do 2021 - 40 % (4 szt.)**

Źródło: informacji otrzymane z poszczególnych Administracji ZBM – TBS Sp. z o.o.

Tabela 74: Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (w%)

Rodzaj wyposażenia	Liczba lokali (% udziału)
Ciepła woda	464 (4,03%)
Centralne ogrzewanie	3 660 (31,81%)
Łazienka	11 082 (96,31%)

WC (samodzielne)	6 323 (54,95%)
Gaz sieciowy	11 036 (95,91%)
Instalacja wodno-kanalizacyjna	11 506 (100%)

Źródło: dane z Administracji ZBM - TBS Sp. z o.o. w Bytomiu

Zdjęcia 62 i 63: Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Rydza Śmigłego 11 ABC, zarządzana przez ZBM-TBS sp. z o.o., przed i po remoncie

Źródło: zasoby ZBM – TBS Sp. z o.o.

4.4.3. Gospodarka nieruchomościami

Sprzedaż i oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości

Nieruchomości stanowiące własność gminy lub Skarbu Państwa są sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu lub w trybie bezprzetargowym. Przetargi na zbycie nieruchomości przeprowadzane są w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania

przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zastosowanie trybu bezprzetargowego następuje w przypadkach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w tym m.in. przy zbywaniu nieruchomości na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu lub sprzedaż następuje na rzecz użytkownika wieczystego nieruchomości. Strukturę sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Gminy Bytom w latach 2017-2021 przedstawia tabela nr 75.

Tabela 75: Sprzedaż nieruchomości stanowiących własność gminy Bytom w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017 r.		2018 r.		2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)
Nieruchomości ogółem, w tym:	432	13 220,5	403	14 140,1	378	17 291,9	396	12 941,9	482	22 903,2
nieruchomości lokalowe	338	6 220,6	302	5 040,3	294	6 357,6	306	5 843,4	386	9 257,8
nieruchomości zabudowane	8	768,7	12	791,2	17	4 811,4	14	1 771,3	22	4 887,0
garaże	9	127,5	8	43,7	4	49,1	8	109,7	9	182,4
nieruchomości gruntowe	77	6 103,7	81	8 264,9	63	6 073,8	68	5 217,5	65	8 576,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W roku 2021 zbyto 482 nieruchomości stanowiące własność Gminy Bytom na łączną kwotę 22 903,20 tys. zł oraz 3 nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa na łączną kwotę 811,05 tys. zł.

Nieruchomości nabyte do gminnego zasobu nieruchomości

W 2021 r. do gminnego zasobu nieruchomości nabyto prawo własności lub użytkowania wieczystego 28 działek położonych na terenie miasta o łącznej powierzchni 58 994 m² za kwotę 154,4 tys. zł. Kontrahentami były zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, a zakup nieruchomości do zasobu gminy związany był przede wszystkim z regulacjami stanu terenowo-prawnego nieruchomości lub nabyciem ich pod realizację konkretnej inwestycji. Strukturę nabytych nieruchomości w ujęciu dzielnicowym i własnościowym przedstawia tabela nr 76.

Tabela 76: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w roku 2021

Obręb	Kontrahent	2021 r.		
		Ilość	Powierzchnia działek (w m ²)	Wartość (tys. zł)
Ogółem, w tym:	X	28	58 994	154,4
Bytom	os. prawna	8	43 425	43,0
	os. fizyczna	2	9 543	0,0
Rozbark	os. prawna	1	75	2,0
	os. fizyczna	2	86	9,1
Szombierki	os. prawna	1	326	0,0
Bobrek	os. prawna	8	4 405	0,0
	os. fizyczna	1	598	29,5
Miechowice	os. fizyczna	2	489	64,8
Sucha Góra	os. fizyczna	3	47	6,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrótu Nieruchomościami UM Bytom

W tabeli nr 77 przedstawiono zmiany ilości, wartości i powierzchni Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2017-2021.

Tabela 77: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2012-2021

Rok	Ilość nieruchomości	Powierzchnia działek (w m ²)	Wartość (w tys. zł)
2017	18	93 904	4 235,2
2018	30	24 903	1 469,3
2019	12	98 263	609,4
2020	6	1 894	177,9
2021	18	58 994	154,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrótu Nieruchomościami UM Bytom

4.4.4. Inne inwestycje w mieście

Na terenie Bytomia w okresie od stycznia do grudnia 2021 r. wydano łącznie 162 decyzje o warunkach

zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym m.in. dotyczące następujących inwestycji:

- budowa samodzielnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych przy ulicach: Bażantowej, Boya-Żeleńskiego, Dąbrówki, Długiej, Fredry, Gajowej, Kościuszki, Musioła, Paczyńskiej, Strzelców Bytomskich, Ściegiennego, Trampisza, Wyszyńskiego, Żołnierskiej;
- budowa zespołów budynków jednorodzinnych przy ulicach: Bażantowej, Lazarówka, Strzelców Bytomskich, Tęczowej;
- budowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ulicach: Armii Krajowej, Krzyżowej, Ludowej,
- budowa budynków biurowych przy ul. Strzelców Bytomskich;
- budowa budynków handlowo-usługowych przy ulicach: Gombrowicza, Pszczyńskiej, Siemianowickiej, Żołnierskiej;

- budowa garaży przy ulicach: Arki Bożka, Bażantowej, Chorzowskiej;
- budowa budynków przemysłowych przy ul.: Krzy-

- zowej, Piłkarskiej, Siemianowickiej;
- realizacja infrastruktury technicznej:

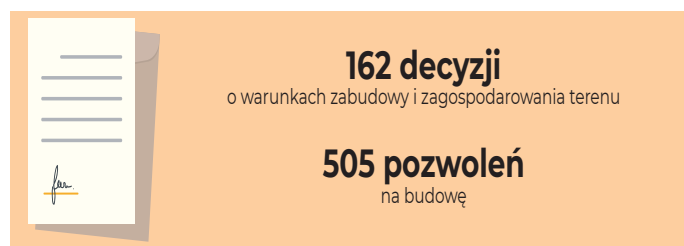
- drogi i parkingi przy ulicach: Bażantowej, Elektrycznej;
- sieci uzbrojenia terenu przy ulicach: Bernardyńskiej, Francuskiej, Gutenberga.

Ponadto, w 2021 r. wydano 505 decyzji o pozwoleniu na budowę (dla 660 obiektów), w tym m.in. dotyczących budowy:

- budynków mieszkalnych jednorodzinnych (samodzielnych) przy ulicach: Armii Krajowej, Bażantowej, Blachówka, Cegielnianej, Dąbrówki, Dolomitowej, Drobczyka, Fredry, Gajowej, Gombrowicza, Koksowej, Kołobrzesckiej, Kościuszki, Kwiatowej, Musioła, Nickla, Orzegowskiej, Paczyńskiej, Polnej, Przyjemnej, Rostkowskiego, Słonecznej, Strzelców Bytomskich, Ściegiennego, Tęczowej, Trampisza, Wiejskiej, Żołnierskiej;
- zespołów budynków jednorodzinnych przy ulicach Rostkowskiego i Spacerowej;
- budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych o trzech i więcej mieszkaniach przy ulicach: Adamka, Armii Krajowej, Ludowej, Podleśnej, Spacerowej;
- budynków handlowo-usługowych przy ulicach: Adamka, Gombrowicza, Kościuszki, Narutowicza, Wrocławskiej;
- budynków biurowych przy ulicach Jodłowej i Strzelców Bytomskich;

- garaży przy ulicach: Rolnej, Staffa, Wyzwolenia;
- budynków przemysłowych i magazynowych przy ulicach: Celnej, Szyby Rycerskie, Siemianowickiej, św. Elżbiety, Żołnierskiej;
- sieci uzbrojenia terenu dotyczących budowy:
 - sieci wodociągowej przy ulicach: Boya-Żeleńskiego, Grota-Roweckiego, Musioła, Piekarskiej, Strzelców Bytomskich, Witczaka, Wolnego, Tęczowej, Żołnierskiej;
 - sieci kanalizacyjnej przy ulicach: Boya-Żeleńskiego, Wiejskiej, Witczaka, Zakątek;
 - sieci gazowej przy ul. Wrocławskiej;
 - sieci energetycznej przy ulicach: Katowickiej, Witczaka, Wyszyńskiego;
 - sieci ciepłej przy ulicach: Konstytucji, Korfantego, Małachowskiego, Matejki, Prokopa, Sokoła.

Infografika 29. Decyzje i pozwolenia dotyczące budowy obiektów wydane w Bytomiu w 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Architektury Urzędu Miejskiego w Bytomiu

4.5 MIENIE KOMUNALNE

4.5.1 Wartość majątku komunalnego

Wartość majątku komunalnego określona została w oparciu o:

- ewidencje księgowe prowadzone przez gminne i powiatowe jednostki organizacyjne,
- bilanse spółek prawa handlowego oraz innych podmiotów, w których Gmina posiada udziały i akcje.

Wartość księgowa majątku komunalnego netto według stanu na dzień 31.12.2021 roku wynosiła:

- majątku gminnego wraz z wartością akcji i udziałów Gminy w spółkach prawa handlowego 3 341 121 076 zł
- majątku powiatowego 283 480 744 zł

Struktura wartościowa majątku komunalnego w użytkowaniu jednostek gminnych według stanu na dzień 31.12.2021 r.

Jednostki budżetowe:

- majątek trwały netto gminnych jednostek budżetowych	1 427 814 091 zł
- wyposażenie i księgozbiory	59 541 501 zł
- majątek obrotowy	328 564 512 zł

Instytucje kultury:

- majątek trwały netto	14 608 729 zł
- wyposażenie i księgozbiory	5 641 789 zł
- majątek obrotowy	249 185 zł

Struktura wartościowa majątku komunalnego w użytkowaniu powiatowych jednostek według stanu na dzień 31.12.2020 r.

- majątek trwały netto	141 213 192 zł
- wyposażenie i księgozbiory	35 356 537 zł
- majątek obrotowy	20 433 673 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Biura Nadzoru Właścicielskiego

Tabela 78: Dochody z tytułu wykonywania prawa własności lub użytkowania wieczystego

GMINA		POWIAT	
Wykonanie 31.12.2021 r.	Plan 2022 r. po zmianach	Wykonanie 31.12.2021 r.	Plan 2022 r. po zmianach
80 733 445 zł	78 002 388 zł	12 739 404 zł	7 936 883 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Biura Nadzoru Właścicielskiego

Ograniczone prawa rzeczowe

1) Stan hipotek (tj. ograniczonych praw rzeczowych) ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności podatkowych wynosi: 37 797 591,83 zł, w tym:

- stan należności zastawów skarbowych ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności podatkowych należnych Gminie Bytom wynosi: 88 926,58 zł.
- stan należności podatkowych zhipotekowanych wynosi: 18 161 649,86 zł.

2) Stan hipotek (tj. ograniczonych praw rzeczowych) ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności

dochodów niepodatkowych wynosi: 2 360 213,44 zł, w tym:

- stan zaległości niepodatkowych zhipotekowanych wynosi: 251 301,30 zł.

3) Dochody uzyskane z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych wynosiły: 27 445 388,39 zł.

4) Stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych w zakresie należności podatkowych i niepodatkowych wynosił 0 zł.

4.5.2 Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

Na dzień 31.12.2021 r. Gmina Bytom posiadała akcje i udziały w 10 spółkach prawa handlowego, których łączna wartość księgowa na ten dzień wynosiła: 383 035 275,33 zł i była niższa od stanu na koniec 2020 r. o kwotę: 109 045 806,15 zł.

W porównaniu do stanu na koniec 2020 r. uległa zmianie wartość udziałów w:

- wzrosła wartość udziałów w Bytomskim Sporcie Polonii Bytom Sp. z o.o. o kwotę 1 200 000,00 zł, w związku z objęciem przez gminę Bytom udziałów

w podwyższonym kapitale zakładowym;

- zmniejszyła się wartość udziałów w Bytomskim Przedsiębiorstwie Komunalnym Sp. z o.o. o kwotę 110 246 000,00 zł w związku z umorzeniem udziałów i obniżeniem kapitału zakładowego w celu pozyskania środków finansowych na nabycie przez Gminę Bytom zorganizowanej części przedsiębiorstwa Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. pn. „ZCP Deszczówka”, co dokonało się 31 grudnia 2020 r.

Zestawienie udziałów gminy i ich wartości w poszczególnych podmiotach, przedstawia tabela nr 79.

Tabela 79: Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

Nazwa jednostki	Udziały/akcje		w tym udziały/akcje jednostki samorządu terytorialnego		Uwagi
	Ilość	Kwota (zł)	Ilość	Kwota (zł)	
Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o.	460 810	230 405 000,00 zł	460 810	230 405 000,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2021 r. wynosi 235.407.119,15 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 5.002.119,15 zł z tyt. tzw. agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki
ZBM - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Bytom Spółka z o.o.	51 474	51 474 000,00 zł	51 474	51 474 000,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2021 r. wynosi 51.474.343,85 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 343,85 zł stanowi tzw. agio i wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o.	69 377	34 688 500,00 zł	52 764	26 382 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 76,05%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2021 r. wynosi 26.383.546,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 1.546,00 zł z tyt. tzw. agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Spółka z o.o. w likwidacji	7 124	7 124 000,00 zł	7 124	7 124 000,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2021 r. wynosi 7.124.970,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 970,00 zł z tyt. tzw. agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.

Bytomski Sport Polonia Bytom Spółka z o.o.	436 837	43 683 700,00 zł	436 837	43 683 700,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2021 r. wynosi 43.683.786,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 86,00 zł z tyt. tzw. agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA	1 370 693	137 069 300,00 zł	2.000	200 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 0,146%
Fundusz Górnośląski SA	13 156 732	131 567 320,00 zł	234 600	2 346 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 1,783%
Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich PRInż -1 Spółka z o.o. w restrukturyzacji	352 726	35 272 600,00 zł	1 078	107 800,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 0,306%
Tramwaje Śląskie SA	14 988 531	149 885 310,00 zł	1 429 771	14 297 710,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 9,54%; wartość księgowa akcji na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 14.297.710,33 zł; różnica pomiędzy wartością księgową z tyt. tzw. agio w kwocie 0,33 zł wpływa na kapitał zapasowy Spółki
Klub Sportowy „Polonia” Bytom SA	1 632 711	16 327 110,00 zł	200 000	2 000 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 12,25%
Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Społeczna	2	20 000,00 zł	1	10 000,00	udział Gminy Bytom: 50%

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z Wydziału Nadzoru Właścicielskiego oraz Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora.

4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich

Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. W roku 2021 BPK poniosło ogółem wydatki związane z remontami w wysokości

3 835,1 tys. zł (dane przedbilansowe), w tym:

- wydatki na remont infrastruktury wodociągowej wyniosły 1 289 500 zł;
- wydatki na remont infrastruktury kanalizacyjnej wyniosły 1 286 200 zł;
- wydatki na remont przepompowni ścieków wyniosły 319 600 zł;
- wydatki na remont oczyszczalni ścieków wyniosły 504 800 zł;

- wydatki na remont składowiska odpadów wyniosły 98 700 zł;

- wydatki na remont samochodów wyniosły 227 400 zł.

W roku 2021 BPK poniosło nakłady inwestycyjne w wysokości 21 829 800 zł (dane przedbilansowe), w tym:

- nakłady inwestycyjne na urządzenia wodociągowe 5 496,4 tys. zł;
- nakłady inwestycyjne na urządzenia kanalizacyjne 10 389,6 tys. zł.

Ponadto w 2021 r. zakupiono nowy samochód ciśnieniowy o wartości 2 739,0 tys. zł

Wartości wykupu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w roku 2021 przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka	2021 r.	
			Plan	Wykonanie
1	wykup sieci wodociągowej	tys. zł	980,0	705,0
2	wykup sieci kanalizacyjnej	tys. zł	1 400,0	655,4
	Razem	tys. zł	2 380,0	1 360,4

ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Na dzień 31.12.2021 r. ZBM - TBS sp. z o.o. zarządza 907 wspólnotami mieszkaniowymi, w tym 905 wspólnotami mieszkaniowymi z terenu miasta Bytomia. W Bytomiu w budynkach wspólnot znajdowało się 11 506 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 616,9 tys. m² oraz 710 lokali użytkowych o powierzchni 54,9 tys. m² w tym:

- 7 852 lokale własnościowe,
- 3 654 lokale gminne.

ZBM - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. na dzień 31 grudnia 2021 r. posiadała łącznie 295 lokali, w tym 249 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 13 050 m² oraz 46 lokali użytkowych (w tym całe budynki Kolejowa 2A, Orzegowska 68A, Alojzjanów 4, Matejki 20A) o łącznej powierzchni użytkowej 8,66 tys. m². Zasoby Spółki rozmieszczone są zarówno w budynkach będących własnością (100% udziału) Spółki, jak i w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych. Spółka odnotowała stratę w wysokości 36 826,60 zł z tytułu udzielonej bonifikaty najemcom/ dzierżawcom lokali użytkowych, którzy zwrócili się z wnioskiem o jej udzielenie w związku z pandemią. Bonifikaty dotyczyły lokali gastronomicznych.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

Mieszkańcy Bytomia uiszczają opłaty za ciepło wg taryf dla ciepła: Fortum Silesia SA oraz Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytomiu. Fortum Silesia SA wprowadziła z dniem 1 czerwca 2021 roku nową taryfę dla ciepła zatwierdzoną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.18.2021.PS z dnia 13 maja 2021 roku.

Taryfa obowiązuje odbiorców grupy A, dla których wytwórcą ciepła jest Fortum Silesia SA Dla odbiorców grupy B, dla których wytwórcą ciepła jest PEC Sp. z o.o. w Bytomiu ceny ciepła nie uległy zmianie. Zmiana cen i stawek opłat zatwierdzona w taryfie Fortum Silesia SA kształtuje się na poziomie:

1. zmiana cen i stawek opłat ogólnie +10,73%,
2. zmiana cen w zakresie wytwarzania ciepła +11,70%,
3. zmiana stawek opłat w zakresie przesyłania i dys-

trybucji +3,01%.

Nowa taryfa dla ciepła Fortum Silesia SA będzie

obowiązywać do 31 maja 2022 roku.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytomiu wprowadziło z dniem

1 grudnia 2021 roku w rozliczeniach z odbiorcami nową taryfę dla ciepła zatwierdzoną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

Nr OKA.4210.67.2021.RZ z dnia 19 października 2021 roku. Średni wzrost stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła dla odbiorców Bytomia zasilanych z Fortum Silesia SA i sieci przesyłowych PEC Sp. z o.o. (grupy: A1, A2, A3, A4) wynosi 9,18%. Taryfa wytwórcy ciepła Fortum Silesia SA pozostaje bez zmian. W związku z powyższym w rachunku ciągłym z cenami wytwórcy ciepła opłaty ogółem w grupach A wzrastają o 2,59%.

Natomiast dla odbiorców ciepła z Bytomia – Stroszek zasilanych z Ciepłowni Radzionków (grupy taryfowe B1, B2, B3) wzrost cen ciepła i stawek opłat za jego przesył wynosi 9,14%. Kapitał zakładowy spółki wynosi 34 688 500,00 zł.

Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.

Uchwałą Rady Miasta nr XIII/16/2019 z dnia 24 maja 2019 roku podjęto decyzję o rozwiązaniu przez likwidację Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji. Spółka przez cały 2021 rok porządkowała sytuację związane z podpisanymi umowami, kwestie kadrowe oraz rachunkowe jak i te związane z bieżącą działalnością Spółki. Stan epidemii znacząco wpłynął na realizację bieżących zadań Spółki. Wprowadzone obostrzenia wpłynęły na wstrzymanie realizacji staży oraz kursów zawodowych dla uczestników. Wznowienie nastąpiło z bardzo dużym opóźnieniem oraz z obostrzeniami. Uczestnicy projektów, ze względu na panującą epidemię odczuwali znaczne obawy co do możliwości uczestnictwa w projekcie. Powyższa sytuacja miała znaczący wpływ na realizację projektu, a tym samym na osiągnięcie zakładanych w projektach wskaźników. Podczas trwania projektów Beneficjent dokładał wszelkiej staranności by zrealizować projekty i spełnić warunki umowy o dofinansowanie.

Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.

Zarząd Spółki rozpoczął proces inwestycyjny

w przedmiocie realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja i rozbudowa zespołu boisk treningowych wraz z zapleczem socjalnym przy ul. Olimpijskiej i ul. Piłkarskiej w Bytomiu – etap II” przy jednoczesnej transformacji terenów pogórnich”. Inwestycja przewiduje budowę boiska treningowego, stanowiącego bazę treningową dla ponad 300 dzieci i młodzieży – członków Akademii Piłkarskiej Polonii Bytom oraz uczniów Szkoły Mistrzostwa Sportowego. Inwestycja ma obejmować budowę pełnowymiarowego boiska piłkarskiego o nawierzchni sztucznej, umożliwiającego rozgrywanie meczów z udziałem 2,2 tys. widzów oraz budowę trzykondygnacyjnego budynku, na który będą składać się pomieszczenia szatniowe, administracyjne, pomieszczenia E-sport, siłownia, sklepy, muzeum oraz kawiarnia. Planowana inwestycja umożliwia również rozgrywanie krajowych meczów w ramach rozgrywek klubowych PZPN zgodnie z obowiązującym systemami licencyjnymi dla klubów II ligi, a obiekt sportowy będzie tak zaprojektowany, aby była możliwa jego późniejsza rozbudowa. Poza powyższymi warunkami inwestycja niesie za sobą również założenia rewitalizacji i przywrócenia funkcji obszarom górniczym, stanowiąc jeden z elementów łagodzenia skutków społeczno – gospodarczej transformacji terenów pogórnich i przemysłowych, co wpisuje się w założenia ekonomii ekologicznej Bytomia.

Wykonana została koncepcja do planowanej inwestycji „Budowa hali pneumatycznej w ramach inwestycji: Modernizacja i rozbudowa zespołu boisk treningowych wraz z zapleczem socjalnym przy ul. Olimpijskiej i ul. Piłkarskiej w Bytomiu – Etap III, realizowana przy jednoczesnej transformacji terenów pogórnich”. Przewiduje się modernizację boiska treningowego o sztucznej nawierzchni przy ul. Piłkarskiej obejmującą zakup i wielokrotny montaż na istniejącym boisku tymczasowej hali pneumatycznej przeznaczonej każdorazowo do demontażu przed upływem 180 dni. Planuje się montaż hali na okres zimowy oraz jej demontaż na okres letni.

W IV kwartale 2021 roku inwestycja była na etapie realizacji fazy projektowej, na którą składało się opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem wszelkich uzgodnień oraz decyzji umożliwiających realizację robót budowlanych. Po zakończeniu fazy projektowej Spółka przejdzie do kolejnej fazy, na którą składa się budowa boiska wraz z trybunami, elementami zagospodarowania terenu wraz z pełną infrastrukturą, budowa parkingu dla gości oraz mediów, budowa budynku zaplecza szatniowo – administracyjnego.

Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna

Gmina Bytom posiadała w 2021 roku 1 udział o wartości 10 000,00 zł w Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej. Jednocześnie Gmina Bytom przestała być członkiem Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej z dniem 1 września 2019 r. Zgodnie z zapisami §28 Statutu Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej „Po ustaniu członkostwa, udziały byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym członek przestał należeć do Spółdzielni, w całości i jednorazowo, w terminie 30 dni od daty zatwierdzenia tego sprawozdania”. Należy stwierdzić, że ww. procedura nie może zostać wdrożona ze względu na fakt, iż z dniem 16 sierpnia 2019 r. Zarząd Spółdzielni złożył rezygnację, a nowy nie został powołany, co pozostawiło Bytomsko-Radzionkowską Spółdzielnię Socjalną bez reprezentacji ale również spowodowało, że sprawozdania finansowe nie zostały przygotowane ani zatwierdzone, a tym samym udział nie został dotychczas wypłacony.

Ponadto Sąd Rejonowy w Katowicach w roku 2021 wszczął, a następnie umorzył postępowanie w sprawie wykreślenia Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Biorąc powyższe pod uwagę status prawny i faktyczny Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej w 2021 roku nie uległ zmianie.

5. ŚRODOWISKO

5.1 UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE

5.1.1 Morfologia terenu i warunki geologiczne

Teren Bytomia, zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne, należy do prowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska, a dokładnie do wchodzącej w jej skład Wyżyny Śląskiej. W skutek wielu czynników, a zwłaszcza przemysłu i zabudowy rzeźba straciła swój pierwotny charakter. Naturalne formy terenu uległy znacznemu przekształceniu, a obok nich powstały nowe wyrobiska, zwałowiska, niecki osiadań oraz sztuczne nasypy i wały. W podłożu dominują utwory triasowe (najstarszy okres ery mezozoicznej) w postaci dolnotriasowych piaskowców, mułowców, dolomitów, margli i wapieni, a także środkowotriasowych wapieni oraz dolomitów epigenetycznych. W nakładzie występują utwory młodsze, nierozpuszczalne w wodzie pozostałości tzw. eluwia glin zwałowych, a doliny rzeczne wypełniają mułki, piaski i żwiru rzeczne.

5.1.2 Warunki glebowe

Bytom charakteryzuje się bardzo dużym zróżnicowaniem ukształtowania się gleby. Można wyróżnić tu następujące typy:

- rędziny – gleby na ogół żyzne, jednak z powodu trudności w ich uprawianiu zakwalifikowane są do klasy bonitacyjnej IIIb, IV;
- zdegradowane rędziny klasy V;
- brunatne – mało żyzne, wytworzone pod wpływem lasów liściastych lub mieszanych z różnych skał macierzystych zasobnych w wapń i gleby bielcowe charakteryzujące się bardzo kwaśnym odczynem oraz małą zawartością próchnicy, o klasie IVb i V;
- zabagnione i bagienne z wysokim poziomem wody gruntowej V i VI klasy botanicznej;
- antropogeniczne – związane są z terenami przemysłowymi, zabudową mieszkaniową oraz sąsiedztwem dróg.

5.1.3 Warunki hydrologiczne

Biorąc pod uwagę podział hydrograficzny kraju, Bytom położony jest w zlewniach dwóch największych rzek - w strefie wododziałowej Odry i Wisły, w obrębie regionów wodnych Górnej i Środkowej

Odry, oraz Małej Wisły. Znaczna część powierzchni miasta, nieco ponad 60%, zlokalizowana jest w obrębie regionu wodnego Górnej Odry, około 40% - w obrębie regionu wodnego Małej Wisły, natomiast region Środkowej Odry obejmuje niewielki obszar, zlokalizowany na północy Bytomia, graniczący z Tarnowskimi Górami. Do dorzecza Odry należy rzeka Bytomka z głównymi dopływami – Rowem Granicznym, Rowem Miechowskim oraz Potokiem Rokitnickim, natomiast do dorzecza Wisły – rzeka Szalejka wraz z dopływami.

Infografika 30: Rzeki przepływające przez Bytom

Rzeki przepływające przez Bytom

Całkowita długość rzeki Bytomki wynosi ok. 20,0 km, z czego 7,0 km znajduje się w granicach administracyjnych miasta Bytomia.

Całkowita długość rzeki Szarlejki, wynosi ok. 13,0 km, z czego ok. 5,0 km znajduje się na terenie miasta Bytomia.

Źródło: dane Wydziału Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Cieki, w głównej mierze przepływają przez tereny miejskie, silnie zurbanizowane i uprzemysłowione. Wody zasilane są głównie wodami kopalnianymi, ściekami komunalnymi, zrzutem z oczyszczalni ścieków, oczyszczonych ścieków komunalnych, przemysłowymi oraz wodami opadowymi, charakteryzującymi się wysokim stopniem zanieczyszczenia. Poza wodami płynącymi, na terenie miasta znajdują się liczne zbiorniki powierzchniowe – naturalne oraz sztuczne, powstałe w wyniku działalności człowieka lub wskutek osiadań terenu związanych z prowadzeniem eksploatacji górniczej. Obecnie zalewiska powstałe wskutek osiadań, pełnią funkcję zbiorników retencyjnych, magazynujących nadmiar

wód gruntowych oraz wód pochodzących ze spływów powierzchniowych.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami i Hydrograficzną Mapą Polski, teren Bytomia znajduje się w obrębie sześciu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

- Górnej Odry – JCWP Bytomka;
- Środkowej Odry – Stoła od źródła do Kanara;
- Małej Wisły – Szarlejka;
- Rów Michałkowicki;
- Brynica od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia;
- Rawa.

W przypadku wód podziemnych teren Bytomia należy do czterech Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd), w tym:

- JCWPd 110, obejmująca niewielki obszar północnej części miasta, w rejonie dzielnicy Sucha Góra, w regionie wodnym Środkowej Odry;
- JCWPd 111, obejmująca północną-wschodnią część Bytomia, na terenie dorzecza Wisły, w obrębie regionu wodnego Górnej Odry. Z uwagi na długoletnią działalność górniczą, reżim hydrogeologiczny na terenie miasta jest zaburzony, a zwierciadło wody obniżone w stosunku do naturalnego, z uwagi na utratę kontaktu hydraulicznego wód podziemnych z wodami powierzchniowymi płynącymi;
- JCWPd 128, obejmująca nieznaczny obszar położony w północno-zachodniej części miasta, w regionie wodnym Górnej Odry;
- JCWPd 129, jednolita część wody podziemnej przeważająca na terenie Bytomia, obejmująca południowo-zachodnią część miasta w granicach dorzecza Odry, w regionie wodnym Górnej Odry.

W obrębie miasta występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

- GZWP (329) Bytom, którego granica przebiega wzdłuż początku Lasu Miechowskiego w Miechowicach i Dąbrowy Miejskiej w kierunku północnym;
- GZWP (330) Gliwice, obejmujący północną część

miasta, w tym dzielnice Stolarzowice - Górniki oraz Bytom – Sucha Góra.

5.1.4 Warunki klimatyczne

Bytom zaliczany jest do śląsko-krakowskiej dzielnicy klimatycznej, której cechą jest przewaga oceanicznych mas powietrza nad kontynentalnymi, a bliskość Bramy Morawskiej przyczynia się do niewielkiego wpływu mas powietrza zwrotnikowego. Leży w obrębie typu klimatów podgórskich nizin i kotlin krainy górnośląskiej.

5.1.5 Szata roślinna i fauna

Wśród terenów zielonych na obszarze Bytomia przeważają kompleksy leśne, stanowiące ok. 20% powierzchni miasta. Drzewostan stanowi głównie sosna i świerk z domieszką buka i innych drzew liściastych. Na terenie miasta zachowało się kilka cennych przyrodniczo obszarów wyróżniających się dużą bioróżnorodnością, które opisane są w podrozdziale 5.1.6

Różnorodność świata zwierzęcego, podobnie jak w przypadku flory skupia się na obszarach chronionych. Na terenie rezerwatu Segiet oraz w Podziemiach Tarnogórsko-Bytomskich wytworzyły się dogodne warunki dla zimowiska nietoperzy.

Poza tym w skład gatunkowy fauny wchodzi: chronione chrząszcze, trzmiele, kilka gatunków motyli, płazy, gady i ptaki, a także ssaki w tym m.in.: lis, dzik i sarna.

Bardzo dużą bioróżnorodnością charakteryzuje się także obszar Żabich Dołów. Stwierdzono tutaj występowanie łącznie ok. 130 gatunków ptaków, kilkuset gatunków owadów, 9 gatunków płazów, a także kilkanaście gatunków ssaków, takich jak: jeże, krety, ryjówki aksamitne, nietoperze, zające, piżmaki, karczowniki, myszy, szczury wędrownie, nornice, lisy pospolite, kuny domowe, tchórze zwyczajne i łasice.

5.1.6 Obszary cenne przyrodniczo

Do najcenniejszych obszarów przyrodniczych na terenie naszego miasta, ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych należą:

Infografika 31: Warunki klimatyczne w Bytomiu

Średnia roczna ilość opadów w 2021 r. kształtowała się pomiędzy **700 - 750 mm**. Średnia roczna temperatura powietrza wyniosła **+8,0 - 9,0 °C**. Najwyższe temperatury powietrza przypadły na lipiec, gdzie średnia temperatura wynosiła powyżej **+21,0°C**, a najniższe wystąpiły w styczniu, o wysokości średniej **-1,0°C**. W ciągu roku odnotowuje się **34 dni mroźne** oraz **27 dni** z temperaturą przewyższającą **+25°C**. Kierunek i prędkość wiatrów tu panujących przyczyniają się do niekorzystnych wpływów emisji pyłowo-gazowych z terenów sąsiadujących

- Rezerwat Przyrody Segiet - stanowi fragment krajobrazu pogórniczego Srebrnej Góry i jest jednym z obiektów wpisanych w 2017 r. na listę światowego dziedzictwa UNESCO pod nazwą „Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach”. Rezerwat został utworzony w celu ochrony lasu bukowego i obejmuje obszar o powierzchni 24,54 ha. Zbudowany jest z trzech typów buczyn – ciepłolubnej buczyny storczykowej, kwaśnej buczyny niżowej oraz buczyny karpackiej. Poza 15 gatunkami drzew, na terenie rezerwatu występuje ponad 100 gatunków krzewów, roślin zielonych mszaków;

Zdjęcie 64: Rezerwat Segiet

Źródło: www.bytom.pl

- Zespół przyrodniczo - krajobrazowych „Żabie Doły” – zespół obejmuje obszary o powierzchni 44,57 ha położone w granicach administracyjnych Bytomia oraz obszary o pow. 173,09 ha położone w granicach administracyjnych Chorzowa. Zespół tworzy kompleks nieużytków, stawów oraz gruntów rolnych stanowiących miejsca gniazdowania nielicznych w skali województwa śląskiego ptaków. Na terenie zespołu zarejestrowano kilkaset gatunków roślin naczyniowych, w tym chronionych oraz występowanie ssaków reprezentowanych przez gatunki owadożerne, drapieżne i gryzo-

- Zespół przyrodniczo - krajobrazowy Suchogórski Labirynt Skalny - o powierzchni 20,6 ha leży na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór, w rejonie ulic: Wodczaka, Prywatnej i Obrońców Westerplatte. Celem ochrony niniejszego zespołu jest zachowanie fragmentu krajobrazu, który powstał na skutek działalności człowieka jak i naturalnej sukcesji przyrodniczej;

- Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Miechowicka Ostoja Leśna - obszar lasu o powierzchni około 305,60 ha, położony w północno-zachodniej części Bytomia, którego zasięg wyznaczają: od północy – ul. Stolarzowska, od południa – ul. ks. Jana Frenzla, od wschodu – granice zabudowy osiedla Miechowice, od zachodu

- granica miasta Bytomia i Zabrze oraz fragment koryta Potoku Rokitnickiego;

- Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej Kamieniołom Blachówka – celem ochrony obiektu jest zachowanie fauny i flory na terenach dawnych wyrobisk dolomitu, gdzie obowiązują szczególne przepisy z zakresu ochrony przyrody. Od 2017 roku stanowisko dokumentacyjne znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Na uwagę zasługują wyloty sztolni, w których gnieździ się 8 gatunków nietoperzy. Ogromnym zagrożeniem dla podziemi i przebywających w niej nietoperzy jest rozwijająca się w ostatnich latach niekontrolowana penetracja podziemi, mimo zabezpieczenia wylotów sztolni metalowymi kratami.

Zdjęcie 65: Kamieniołom Blachówka

Źródło: www.bytom.pl

- Użytek ekologiczny Verona o powierzchni 14,45 ha, stanowiący obszar po byłej kopalni rud galmanu „Verona”, na którym znajdują się tereny leśne wraz z polaną śródleśną z formami wypukłymi (kopce, wydmy) z licznie występującymi rzadkimi gatunkami roślin, ściśle związanymi z prowadzoną dawniej działalnością wydobywczą rud cynkowo-ołowiowych, formami wklęsłymi (doły, zagłębienia terenu wypełnione wodą, dawne zbiorniki i wyrobiska) oraz dolinką potoku, podlegający pod leśnictwo Stolarzowice – Nadleśnictwo Brynek. W 2021 r. podjęto działania mające na celu objęcie ochroną przedmiotowego terenu (przygotowanie oraz opracowanie projektu uchwały) z uwagi na jego cenne walory przyrodnicze, naukowe, dydaktyczne oraz krajobrazowe, natomiast uchwała w sprawie uznania za użytek została podjęta w styczniu 2022r.

Na terenie Bytomia znajdują się również parki spacerowo-wypoczynkowe, w tym m.in.:

- Park Miejski imienia Franciszka Kachla w Śródmieściu – założony w około 1840 r. na terenach dawnych wyrobisk górniczych, zajmujący powierzchnię 43 ha;
- Park Fazaniec w Szombierkach – założony w drugiej połowie XIX wieku jako park prywatny na tere-

nach o bardzo specyficznej rzeźbie, wykorzystujący istniejący las grądowy z niewielką domieszką dębów, zajmujący powierzchnię 18,1 ha;

- Park Ludowy w Miechowicach – zajmujący powierzchnię 13,95 ha, założony na początku XIX wieku jako park pałacowy. W latach 1840-1850 ogród pałacowy połączono z przylegającym do niego lasem;
- Park Mickiewicza w Rozbarku – założony na początku XX wieku, wykorzystując naturalny las, a także ukształtowanie terenu, położony w Rozbarku przy dolinie rzeki Bytomki;
- Park Grota w Suchej Górze – założony siłami mieszkańców na wyrobiskach rud na powierzchni około 2 ha;
- Park Amendy w Łagiewnikach - na którego terenie znajduje się duży staw.

Parki zajmują obszar o łącznej powierzchni 97 ha (ok. 1.4% powierzchni miasta), z czego parki: Miejski, Fazaniec i Ludowy objęte są ochroną Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ze względu

systemów podziemnych na świecie obejmujący 5 sztolni odwadniających oraz liczne szyby i odsłonięcia w kamieniołomach. Powierzchnia tego terenu wynosi 3 490,8 ha i graniczy z obszarem Rezerwatu Przyrody Segiet oraz stanowiskiem dokumentacyjnym przyrody nieożywionej Kamieniołom Blachówka. Położony jest w obrębie następujących gmin: Bytom, Tarnowskie Góry, Radzionków i Zbrostawice. Podziemia tworzą wyrobiska po eksploatacji kruszców metali ciężkich, które powstały w czasie od XII do XX wieku i obejmują ponad 300 kilometrów chodników oraz liczne komory i wybierki. Obszar „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” stanowi jedno z największych w Europie oraz drugie, co do wielkości w Polsce, zimowisko nietoperzy, które liczy kilkanaście tysięcy osobników. Obiekt zasiedlany jest przez nietoperze również w okresie letnim. Poza ssakami podziemia zasiedlają między innymi: pajęczaki, skoczogonki, dżdżownice, muchówki i chrząszcze. Przedstawicielami flory są mszaki i paprocie, które

Zdjęcie 66: Park Amendy

Źródło: www.bytom.pl

na szczególne ukształtowanie ekosystemów, parki te wyróżniają się dużymi wartościami przyrodniczymi oraz bogactwem gatunków.

5.1.7 Obszar NATURA 2000

Na terenie Bytomia występuje Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie, który stanowi jeden z największych

występują w strefach przyotworowych podziemi. Wewnątrz podziemi występują formy naciekowe: stalaktyty, stalagmity, stalagnaty, perły jaskiniowe i inne.

5.2 DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA I STAN OGÓLNY ŚRODOWISKA NATURALNEGO W BYTOMIU

5.2.1 Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Na terenie Bytomia brak jest stanowiska pomiarowego. Stacją pomiarową re-prezentatywną dla obszaru miasta jest stanowisko zlokalizowane w Zabrze przy ulicy Marii Curie-Skłodowskiej 34. Monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) koordynowany i prowadzony jest zgodnie z ustawą z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Na stronie internetowej GIOŚ na bieżąco zamieszczane są powiadomienia o jakości powietrza m.in. w województwie śląskim. Z uwagi na fakt, że Bytom - zgodnie z „Programem Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego” mającym na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji - zlokalizowany jest na terenie Aglomeracji Górnośląskiej, komunikaty dotyczące jakości powietrza w tej strefie, odnoszą się również do terenu Bytomia. Komunikaty są również publikowane na stronie internetowej www.bytom.pl w zakładce Dla Mieszkańca – Środowisko – Jakość powietrza.

Zdjęcie 67: Krótkoterminowa prognoza jakości powietrza dla województwa śląskiego na stronie <https://powietrze.gios.gov.pl>

Źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl>

Na terenie Bytomia są zainstalowane czujniki, które sygnalizują jakość powietrza.

W ramach sieci pomiarowej dokonywany jest pomiar stężenia pyłów zawieszonych PM_{2,5} i PM₁₀. Wyniki pomiarów dostępne są na stronie PEC Sp. z o.o. pod adresem <https://www.pec.bytom.pl> w Aktualnościach w zakładce Alarm smogowy oraz rozpowszechniane są poprzez portale społecznościowe Facebook i Instagram. Ponadto Urząd Miejski w Bytomiu jest w posiadaniu drona, wyposażone-

go w mobilne laboratorium pomiarowe, które bada skład dymu wydobywającego się z kominów. W wyniku przeprowadzonego pomiaru powietrza możliwe jest określenie poziomu związków gazowych to jest: chlorowodór, cyjanowodór, formaldehyd oraz lotne związki organiczne, czyli substancji charakterystycznych dla spalania odpadów. Pomiarów można dokonywać zarówno z ziemi, jak i na wysokości. W 2021 roku skontrolowano ponad 200 posesji, gdzie występowała znaczna emisja dymu z kominów. Podczas przelotów zaznaczane są na mapie miejsca, w których dron wykrył nieprawidłowości, a następnie są one sprawdzane przez Straż Miejską. W 2021 roku zespół składający się z pracowników Wydziału Inżynierii Środowiska oraz funkcjonariuszy Straży Miejskiej w sezonach grzewczych prowadził kontrole na terenie miasta dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw.

Pola elektromagnetyczne

W ramach monitoringu środowiska GIOŚ dokonuje również pomiaru pól elektromagnetycznych w trybie realizacji czynności ustawowych Programu Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016-2020 (<https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-pol-elektromagnetycznych>).

W 2020 roku Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opublikował „Stan środowiska w województwie śląskim w 2020 roku.

Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych przedstawione w Raporcie z 2020 wykazały, że średnia wartość natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w badanym punkcie obserwacji, nie przekracza dopuszczalnego limitu średniej wartości określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Ponadto na bieżąco są analizowane oraz rejestrowane aktualizacje stacji bazowych telefonii komórkowych zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska.

5.2.2 Zanieczyszczenie wód

Na terenie Bytomia brak jest urządzeń kontrolno-pomiarowych służących określeniu jakości wód powierzchniowych i podziemnych znajdujących się w granicach administracyjnych miasta. W celu oceny jakości wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych na terenie Bytomia należy posiłkować się pośrednio oceną wynikającą z badań z przeprowadzonego monitoringu jednolitych części wód w punktach kontrolno-pomiarowych zlokalizowanych w miastach sąsiadujących.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Od 1 stycznia 2019 r. badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych, realizuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOS).

Obecnie obowiązującym kluczowym dokumentem w obszarze krótko i średnioterminowych badań stanu środowiska jest „Strategiczny program państwowego monitoringu środowiska na lata 2020-2025”, obejmujący zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju, a także innych programów i dokumentów programowych. Celem Programu Państwowego Monitoringu Środowiska jest m.in. dostarczenie informacji o stanie wód rzecznych i zbiorników zaporowych wyznaczonych jako jednolite części wód powierzchniowych (jcwp). Punkty pomiarowo-kontrolne zostały zlokalizowane na podstawie dostępnych dokumentów referencyjnych przekazanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej oraz wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Wyniki badań wód rzeki Szarlejki oraz Bytomki, określające średni poziom stężeń metali tj. kadmu, rtęci, ołowiu i niklu oraz ich związków w tych wodach, opublikowane zostały przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska pod adresem <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>.

Z uwagi na obecny stan jakościowy oraz ilościowy wód występujących na terenie Bytomia, gmina nie posiada własnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych służących zaopatrzeniu ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Do występujących na terenie Bytomia ujęć wód, zaliczyć można studnie ujmujące wody podziemne – głównie wody pochodzące z odwodnienia wyrobisk górniczych, wykorzystywane na indywidualne potrzeby zakładów.

W 2021 r. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego wybranych jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 380 punktach pomiarowych, w tym w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd 129, obejmującej południowo-zachodnią część miasta Bytomia, w granicach dorzecza Odry.

Na podstawie przeprowadzonych badań piezometrem określono:

- głębokość do stropu warstwy wodonośnej: 65,2 m p.p.t.;
- przedział ujętej warstwy wodonośnej: 70,0 - 90,0 m p.p.t.;
- zwierciadło wody: swobodne;
- typ wód: szczelinowo-krasowe;
- użytkowanie terenu: zabudowa miejska luźna.

Otrzymane wyniki badań terenowych i laboratoryjnych poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Badania fizykochemiczne prób jednolitej części wody podziemnej JCWPd 129 w dorzeczu Odry na terenie Bytomia wykazały, że wody podziemne w punkcie monitoringu diagnostycznego, wg danych z 2021 r., są wodami zadowalającej jakości, w związku z czym zgodnie z ww. rozporządzeniem klasyfikują się do III klasy jakości wód podziemnych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2021 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2021 poz. 1576).

Gospodarka wodno-ściekowa

Dla osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z polityką Ramowej Dyrektywy Wodnej, przyjęte zostały m.in. plany gospodarowania wodami na obszarze poszczególnych dórzeczy, których głównym celem jest analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych oraz ocena ich wpływu na stan wód. Jedną z form działań podejmowanych przez Gminę w ramach ochrony wód i gospodarki wodno-ściekowej w roku 2021 r. była kontynuacja prowadzonej ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, celem umożliwienia monitoringu ilości odprowadzanych ścieków pochodzących z indywidualnych systemów oczyszczania. Przedmiotowa ewidencja pozwala także na bieżącą kontrolę przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska przez jej użytkowników.

Jednocześnie, na terenie gminy współtworzona jest wraz z miastem Radzionków, tzw. Aglomeracja Bytom, integralna część Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), opracowanego na potrzeby spełnienia wymogów określonych w Dyrektywie Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

Głównym celem programu jest ograniczanie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a w konsekwencji ochronę środowiska wodnego. Program zawiera wykaz inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych, a także terminy ich realizacji, niezbędnych do wykonania dla osiągnięcia standardów jakości odprowadzanych ścieków do środowiska.

Na podstawie zawartego we wrześniu 2020 r. porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania Gminy Bytom oraz Gminy Radzionków przy realizacji zadania polegającego na wyznaczeniu Aglomeracji Bytom, przyjętego uchwałą nr XXXII/464/20 Rady Miejskiej w Bytomiu, oraz spełniając obowiązek określony ustawą – Prawo wodne, w 2021 r. dokonano przeglądu utworzonej Aglomeracji. Przeprowadzona weryfikacja wykazała aktualny stopień skanalizowania Aglomeracji wynoszący 99,36%, natomiast po zrealizowaniu planowanych inwestycji związanych z budową sieci kanalizacji sanitarnej w latach 2020-2027 i podłączeniu mieszkańców, stopień skanalizowania terenów wchodzący w skład aglomeracji wzrośnie do 99,6%. Zgodnie z Dyrektywą Rady 91/271/EWG poziom skanalizowania aglomeracji nie może być mniejszy niż 98 proc. Mając na uwadze powyższe aglomeracja Bytom spełnia ww. wymogi.

Na podstawie ww. działań, uchwałą nr XLV/620/21 Rada Miejska w Bytomiu zatwierdziła obszar i granice Aglomeracji Bytom.

W celu przystosowania oraz wzmocnienia miasta do zmieniających się warunków klimatycznych, w tym mogących mieć wpływ na gospodarowanie wodami (np. powodzie, susze), w ramach Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), na terenie Bytomia realizowany jest „Plan Adaptacji Miasta Bytom do zmian klimatu do roku 2030” przyjęty uchwałą XVI/205/19 Rady Miejskiej w Bytomiu. Dokument dostępny jest na stronie internetowej: <https://www.bytom.pl/dla-mieszkanca/programy-w-zakresie-ochrony-srodowiska>

5.2.3 Zanieczyszczenie gleb

Gleby występujące na obszarze Bytomia są w większości zanieczyszczone i zdegradowane. Nadal uznaje się, że na terenie Bytomia występują gleby naturalne – zmienione w mniejszym lub większym stopniu w wyniku antropogenicznej działalności człowieka oraz gleby o pogłębionym poziomie próchnicznym czy ulepszonej strukturze.

W roku 2021 nie stwierdzono, aby stan gleb na terenie Bytomia, w stosunku do lat ubiegłych uległ zmianie. Obecność zanieczyszczeń w glebie wynika zarówno z lokalizacji na terenie Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, jak i historycznego rozwoju Bytomia (rozwój przemysłu hutniczego, wydobywczego i przerobczego). Istotne znaczenie ma również wysoka naturalna zawartość metali w glebie oraz przebieg przez miasto głównych tras tranzytowych sprzyjających intensyfikacji zanieczyszczeń gleby w rejonach bezpośrednio do nich przyległych.

5.2.4 Ochrona powietrza

Program ochrony powietrza

Bytom, jako jedno z czternastu miast tworzących Aglomerację Górnośląską, objęty jest „Programem ochrony powietrza dla województwa śląskiego”, przyjętym uchwałą numer VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z 22 czerwca 2020 roku, który zastąpił dotychczasowy „Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji”.

Nadrzędnym celem Programu ochrony powietrza jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy stanu jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa śląskiego.

W roku 2021, w dalszym ciągu kontynuowane były zadania naprawcze, wskazane w wyżej wymienionym dokumencie oraz mające na celu poprawę stanu jakości powietrza atmosferycznego, w tym między innymi:

- ograniczenie emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy (do 1 MW);
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych;
- ograniczenie emisji ze źródeł punktowych;
- prowadzenie spójnej polityki planowania przestrzennego;
- prowadzenie działań wspomagających (informowanie o stanie jakości powietrza, edukacja ekologiczna, działania kontrolne, termomodernizacja

obiektów podłączonych do sieci ciepłowniczej), wdrożenie i zarządzanie realizacją programu ochrony powietrza;

- prowadzenie innych działań wspomagających, przewidzianych do warunkowej realizacji.

W ramach działań z zakresu ochrony powietrza i zdrowia mieszkańców, dnia 15 lutego 2021 r. ogłoszony został nabór wniosków na dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła oraz montażu ogniw fotowoltaicznych w budynkach jednorodzinnych oraz lokalach i budynkach wielorodzinnych, realizowany w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Bytom (PONE) – etap na 2021 rok. Umowa pożyczki z przeznaczeniem na dofinansowanie powyższego zadania została podpisana 4 lipca 2020 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, a jej realizacja trwała od 1 stycznia 2021 r. do 30 listopada 2021 r.

stało zawarte na czas realizacji programu, tj. na lata 2020 – 2029. W ramach podpisanego porozumienia, w 2021 r. udało się przekazać 28 wniosków o dofinansowanie: w tym 26 wniosków o podstawowy poziom dofinansowania (wariant I) i 2 wnioski o poziom podwyższony (wariant II) wraz z dołączonym zaświadczeniem wskazującym przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego Wnioskodawcy, oraz rodzaj tego gospodarstwa (jednoosobowe albo wieloosobowe) wydanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu. Dodatkowo udzielono pomocy 3 Wnioskodawcom w sprawie przygotowania wniosku o płatność.

Uchwała antysmogowa

Od września 2017 r. na terenie całego województwa śląskiego, w tym na obszarze Bytomia, obowiązuje uchwała numer V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego

Infografika 32: Realizacja PONE dla Gminy Bytom w 2021 r.

W ramach realizowanego Programu Ograniczenia Niskiej Emisji podpisano łącznie 200 umów z mieszkańcami Bytomia w tym:

- 28 umów na wymianę nieefektywnego źródła ciepła na kocioł węglowy min. 5 klasy w domach jednorodzinnych,
- 29 umów na wymianę nieefektywnego źródła ciepła na kocioł gazowy w domach jednorodzinnych,
- 30 umów na montaż instalacji fotowoltaicznej w domach jednorodzinnych,
- 18 umów na wymianę nieefektywnego źródła ciepła na kocioł na biomasę w domach jednorodzinnych,
- 9 umów na wykonanie instalacji centralnego ogrzewania w przypadku podłączenia lokali do miejskiej sieci ciepłowniczej,
- 82 umowy na wymianę nieefektywnego źródła ciepła na kocioł gazowy w lokalach mieszkalnych,
- 4 umowy na montaż ogrzewania elektrycznego w lokalach mieszkalnych.

Łączny koszt zadania na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniósł 1 453 918,50 zł.

Źródło: Dane Wydziału Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Dodatkowo w ramach działań z zakresu ochrony powietrza i zdrowia mieszkańców, w dniu 27 maja 2021 r. Gmina Bytom zawarła porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, ustalające zasady promocji oraz realizacji na terenie Bytomia programu „Czyste Powietrze”, w tym wsparcia i obsługi wnioskodawców programu w procesie składania wniosków o podstawowy oraz podwyższony poziom dofinansowania, a także w procesie uzyskiwania i rozliczania dofinansowania. Porozumienie zo-

ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tak zwana „uchwała antysmogowa”), zgodnie z którą między innymi:

- obowiązuje zakaz spalania najgorszej jakości paliw węglowych,
- obowiązuje zakaz spalania biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%,
- użytkownicy urządzeń grzewczych, są zobowiązani wymienić je na kotły klasy 5 lub urządzenia spełniające wymagania tak zwanego ekoprojektu, zgodnie z terminami określonymi w uchwale, uzależnionymi

od daty produkcji urządzeń.

Powyższa uchwała dotyczy wszystkich użytkowników kotłów, pieców i kominków na paliwa stałe o mocy do 1 MW. Wprowadzone regulacje prawne mają doprowadzić do poprawy jakości powietrza w regionie, a tym samym – przyczynić się do poprawy zdrowia i większego komfortu życia mieszkańców Bytomia.

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEb)

W związku z obowiązującą od 1 stycznia 2021 r. nowelizacją ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, której rezultatem jest stworzenie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, z dniem 1 lipca 2021 r. na samorządy gminne zostały nałożone nowe obowiązki związane z inwentaryzacją źródeł ciepła. Sama ewidencja jest utworzona przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, a zobowiązani do raportowania są przede wszystkim właściciele i zarządcy nieruchomości. Deklaracje składane są w formie elektronicznej bezpośrednio do bazy GUNB lub papierowej w Urzędzie Miejskim.

Do zadań samorządów gminnych należy m.in.:

- wprowadzanie danych z kilkudziesięciu tysięcy deklaracji do CEEb;
 - przeprowadzanie akcji informacyjnej i promocyjnej skierowanej do właścicieli i zarządców nieruchomości w zakresie raportowania do CEEb;
 - zorganizowanie systemu zbierania deklaracji o emisyjności budynków;
 - weryfikacja danych wprowadzonych do CEEb poprzez kontrole nieruchomości;
 - wpisywanie do CEEb wyników przeprowadzonych kontroli, zarówno w sprawie weryfikacji danych z deklaracji, jak i wszelkich innych kontroli przeprowadzonych na podstawie przepisów prawa;
 - nakładanie kar na właścicieli i zarządców nieruchomości, którzy nie zrealizują obowiązku raportowania do bazy, w oparciu o Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia;
 - sprawozdawczość i analiza danych zawartych w CEEb w celu opracowania i wdrożenia skutecznych działań na rzecz poprawy jakości powietrza (np. programów ograniczenia niskiej emisji).
- Jeżeli deklaracja dotyczy źródła ciepła/spalania paliw uruchomionego po 1 lipca 2021 r. tzw. nowego źródła ciepła, należy ją złożyć w terminie 14 dni od dnia pierwszego uruchomienia instalacji, w przypadku kiedy deklaracja dotyczy źródła ciepła uruchomionego przed ww. datą należy ją przedłożyć w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 czerwca 2022 r.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

W roku 2021 Rada Miejska w Bytomiu uchwałami nr XXXVIII/542/21 oraz XXXVIII/543/21 z dnia 25 stycznia 2021 r., przyjęła odpowiednio dokumentację pn. „Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bytom” oraz „Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną oraz paliwa gazowe dla Gminy Bytom”.

Zarówno Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, jak również Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną oraz paliwa gazowe są dokumentami strategicznymi, których wdrożenie pośrednio przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń, a tym samym do poprawy stanu środowiska i zdrowia mieszkańców.

Pierwszy z dokumentów wyznacza kierunki działań na szczeblu lokalnym, w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych, a konieczność jego sporządzenia wynika z zobowiązań, jakie Polska podjęła w ramach porozumień międzynarodowych w zakresie ograniczania niskiej emisji.

Drugi natomiast, jest konkluzją zmian, jakie nastąpiły w ostatnich latach, zarówno bezpośrednio w sferze gospodarki energetycznej miasta (m.in. zmiany formalno-prawne, własnościowe, organizacyjne przedsiębiorstw energetycznych), a także zmian dotyczących kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego, stanu zaopatrzenia miasta w nośniki energii, oceny bezpieczeństwa zaopatrzenia w kontekście perspektywy zaostrzenia wymagań środowiskowych oraz wskazania niezbędnych kierunków działań dla zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa energetycznego.

5.2.5 Ochrona przed hałasem

Na podstawie aktualizacji mapy akustycznej wykonanej w roku 2016 można stwierdzić poprawę klimatu akustycznego w relacji do stanu z roku 2012. Wszystkie grupy źródeł hałasu to jest hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, przemysłowy charakteryzują się lepszymi wskaźnikami akustycznymi. We wszystkich obszarach zanotowano spadek liczby mieszkańców narażonych na poszczególne źródła hałasu. Pomimo faktu, iż wartości odnoszące się do liczby mieszkańców obarczone są błędem wynikającym z faktu zameldowań, przemeldowań (co nie ma związku z parametrami akustycznymi), można zauważyć wyraźny trend spadkowy liczby osób narażonych na hałas.

W 2019 r. uchwałą numer XIII/148/19 Rady Miejskiej w Bytomiu została przyjęta „Aktualizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bytom na lata 2019-2024”, który jest opracowaniem zawierającym wskazania rozwiązań problemów akustycznych występujących na danym terenie, ujawnionych w wyniku realizacji mapy akustycznej, zaktualizowanej w 2016 roku.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska do dnia 30 czerwca 2022 roku, a następnie co 5 lat zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem oraz prezydent miasta o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy sporządza strategiczne mapy hałasu i przekazuje je Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska oraz właściwemu marszałkowi województwa. W roku 2021 przystąpiono do przygotowania opracowania „Strategicznej mapy hałasu dla miasta Bytomia”.

Działania na rzecz ochrony środowiska przed hałasem podejmowane są również w procesie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Podmioty planujące realizację przedsięwzięcia występujące o wydanie wyżej wymienionej decyzji, są zobowiązane do przedstawienia działań mających na celu wyeliminowanie lub w znacznym stopniu ograniczenie uciążliwości związanych z oddziaływaniem hałasu na otoczenie, w tym zdrowie ludzi, zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji przedsięwzięcia.

Realizacja przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku na najbliższych terenach podlegających ochronie akustycznej określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

5.2.6 Ochrona przyrody i ochrona zwierząt

W 2021 r. podjęto następujące działania w zakresie ochrony przyrody i zwierząt:

- Na wyznaczonym terenie (działka o powierzchni ok. 120 m²) przynależnym do schroniska dla bezdomnych zwierząt w Bytomiu zlokalizowanym przy ul. Łaszczyka 18 przeprowadzone zostały prace remontowo - porządkowe, celem utworzenia miejskiej pasieki ekologicznej. Prowadzone prace związane były m.in. z uporządkowaniem terenu, wybrukowaniem podłoża kostką betonową oraz zamontowaniem ogrodzenia panelowego. Na ogrodzonej i oznakowanej nieruchomości zostało posadowionych 10 drewnianych domków dla pszczoł. Ponadto w ramach współpracy z organizacją pozarządową, Gmina Bytom zakupiła dodatkowe wyposażenie oraz specjalistyczny sprzęt dla pszczelarzy na potrzeby prowadzenia miejskiej pasieki (m.in. miodar-

kę do pozyskiwania produktów pszczelich).

- Rozszerzona została działalność bytomskiego schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz wprowadzony został na dany rok kalendarzowy, zgodnie z warunkami umownymi, program edukacyjny z zakresu ochrony zwierząt. Dzięki realizacji powyższych działań zarządca schroniska wyposażył gabinet weterynaryjny w sprzęt diagnostyczny (ultradźwiękowy skaner do walki z profilaktyki chorób jamy ustnej) oraz wdrożył procedury przed adopcyjne w formie elektronicznej. Dodatkowo, zarządca przeznaczył określoną miesięczną pulę mikroprocesorów na potrzeby czipowania zwierząt dla mieszkańców o trudnej sytuacji materialnej oraz prowadził dodatkowe prelekcje edukacyjne dla najmłodszych o tematyce dotyczącej m.in. opieki nad zwierzętami.

Wskaźnik odbiorów i adopcji zwierząt bezdomnych w bytomskim schronisku dla bezdomnych zwierząt w 2021 r. wyniósł powyżej 63%, a wskaźnik eutanazji wyniósł ponad 5%.

- Z uwagi na przypadki pojawiania się dzikich zwierząt podjęto szereg działań mających na celu ochronę mieszkańców oraz zwierząt. W tym celu podpisano umowę na kompleksową ochronę rannych dzikich zwierząt oraz zwierząt gospodarskich, a także umowę na rehabilitację rannych dzikich zwierząt w ramach prewencji przed występowaniem zagrożeń ze strony zwierząt niebezpiecznych, zwłaszcza dzików.

5.2.7 Edukacja ekologiczna

W 2021 r. w ramach realizacji zadań z zakresu edukacji ekologicznej:

- udzielono wsparcia finansowego w postaci zakupu kwiatów i roślin dla bytomskich placówek oświatowych;
- sfinansowano zakup leków dla pszczoł Śląskiego Związku Pszczelarzy - Oddział Tarnowskie Góry oraz Oddział Nakło Śląskie dla bytomian zrzeszonych w tych jednostkach;
- usunięto i wywieziono odpady w ramach przeprowadzonych akcji społecznych zorganizowanych przez Ochotniczą Straż Pożarną oraz Nadleśnictwo Brynek;
- uprzątnięto odpady w dzielnicy Stolarzowice, Górniki oraz w Miechowskiej Ostoi Leśnej. Podobną akcją zorganizowano w Parku Słonecznym przy zbiorniku wody – staw „Malek” w Karbiu, w którą zaangażowała się lokalna społeczność wraz z miłośnikami przyrody;
- w ramach powyższych akcji usadowiono kontenery na odpady oraz przekazano worki na śmieci;
- w dniach 21 – 22 maja 2021 r. odbyła się akcja TrashChallenge - Sprzątanie Świata, w ramach której przekazano worki foliowe w ilości 565 sztuk oraz rę-

kawiczki jednorazowe w ilości 470 sztuk. W sprzątanie miasta zaangażowało się ponad 20 grup mieszkańców Bytomia, którzy posprzątali swoją najbliższą okolicę;

Zdjęcie 68: TrashChallenge - Sprzątanie Świata

Źródło: www.bytom.pl

- 15 września 2021 r. w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark zorganizowano 15. Otwartą Konferencję Ekologiczną Miasto Zielone – Miasto Zdrowe z cyklu „Bezpieczeństwo ekologiczne w mieście”. Celem konferencji było podniesienie świadomości o wpływie środowiska przyrodniczego w mieście na jakość życia jego mieszkańców. Program konferencji został skierowany do wszystkich zainteresowanych, a przede wszystkim młodzieży i nauczycieli, ale także samorządowców, przedstawicieli instytucji zajmujących się ochroną środowiska i utrzymaniem zieleni miejskiej oraz organizacji pozarządowych. Poza prelekcjami, które odbyły się w dwóch blokach tematycznych, odbyły się imprezy towarzyszące i ekotargi oraz zostały uruchomione punkty konsultacyjne dla mieszkańców;

- w trzeci weekend września tj. 17 - 19.09.2021 r. zorganizowano Akcję Sprzątanie Świata – Polska 2021 r. Przesłanie akcji to „Myślę, więc nie śmieczę”, w której udział wzięło 51 placówek oświatowych w tym: przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowych oraz Specjalny Ośrodek Wychowawczy nr 2 w Bytomiu. Dzieci oraz młodzież posprzątali tereny na terenie Bytomia: tereny wokół placówek oświatowych, Park Miejski im. Franciszka Kachla, Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy Miechowska Ostoja Leśna, Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy Żabie Doły, Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy Suchogórki Labirynt Skalny, Zabytkowy Park Fazaniec w Szombierkach, Plac Akademicki, Plac Słowiański, Park Amendy w Łagiewnikach oraz teren stawu za kortami tenisowymi;

- 12 października 2021 r. zorganizowano „Dzień Drzewa” w bytomskim Przedszkolu Miejskim nr 36;
- zakupiono kukurydzę na potrzeby Koła Łowiec-

kiego „Diana” Bytom w ilości 5 ton przeznaczonej na pasy zaporowe, w celu zatrzymania dzikiej zwierzyny;

- wykonano kalendarze ścienne, jednostronne na rok 2022, w którym zostali ukazani podopieczni Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Bytomiu wraz ze sławnymi osobami ze świata kultury i sportu. Kalendarze zostały przekazane darczyńcom, dzięki czemu na rzecz Schroniska zostały przekazane liczne dary tj.: karma sucha różnego rodzaju (w tym 32 kg specjalistycznej karmy typu „gastro”, która pomaga nam zadbać o najbardziej potrzebujące psy i koty), karma mokra różnego rodzaju, koce, legowiska dla psów i kotów, ręczniki, środki czystości, rękawiczki jednorazowe nylonowe i lateksowe, worki na śmieci, zabawki dla psów i kotów, suplementy wspomagające prawidłowe funkcjonowanie, smycze i obroże. Promowanie Schroniska dzięki kalendarzom znacząco wpłynęło na ilość adopcji;

Zdjęcie 69: Kalendarz Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Bytomiu na rok 2022

Źródło: www.bytom.pl

- zawiązano współpracę z bytomskimi pszczelarzami, którzy na terenie miasta prowadzą pasieki i chcą zajmować się ochroną pszczół oraz rozwojem pszczelarstwa;

- w ramach edukacji ekologicznej zorganizowano konkurs na „Ekologiczną choinkę świąteczną” przeznaczony dla dzieci uczęszczających do bytomskich przedszkoli oraz bytomskich szkół podstawowych. Przedmiotem konkursu było wykonanie pracy przedstawiającej świąteczną choinkę z surowców wtórnych. 285 prac z 58 szkół podstawowych i przedszkoli wpłynęło na konkurs. Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się w Pałacu Tiele-Wincklerów w Miechowicach;

- sfinansowano wykonanie i montaż tablicy infor-

macyjnej o jerzykach w Bytomiu przy ul. Łokietka;
 • rozpoczęto akcję „Bytom jest Eko” dla bytomskich placówek oświatowych, której celem jest zbieranie makulatury, plastikowych butelek PET i baterii.

5.2.8 Gospodarka odpadami (odpady przemysłowe)

W 2021 r. rozpoczęto działania polegające na monitorowaniu dzikich wysypisk. W ramach pilotażowego programu uruchomiono 6 mobilnych fotopułapek z 12 kamerami dozoru, które monitorowały tereny Gminy Bytom. Mobilne fotopułapki realizowały zadania na całym obszarze miasta. Lokalizacje były zmieniane co 7 dni i były stawiane w miejscach najbardziej zagrożonych na ewentualne pojawienie dzikich wysypisk. W ramach działań tylko w miesiącu sierpniu 2021 udało się zarejestrować 55 zdarzeń dotyczących zanieczyszczenia terenu. Sprawy zostały skierowane do Straży Miejskiej celem realizacji dalszych działań służbowych.

W roku 2021 wygenerowano 2 779 raportów dotyczących zanieczyszczenia terenu oraz wjazdów na teren, gdzie obowiązywał zakaz. Część raportów przekazano do organów ścigania, a część została procedowana przez tut. jednostki miejskie. Dodatkowo zamontowano 25 tablic informacyjnych o treści „Zakaz wysypywania śmieci i gruzu/Teren monitorowany”, w miejscach najbardziej narażonych na wyrzucanie odpadów w nieprzeznaczonych do tego miejscach, co wszystko sprawiło że w 2021 r. stanowczo spadła liczba miejsc zanieczyszczanych.

Dodatkowo w 2021 r. na terenie Bytomia zarejestrowano następującą ilość zdarzeń przy pomocy kamer Predator:

- Predator 002 przy ul. Kędzierzyńskiej: 2618 zgłoszeń (przekroczenie znaku „B-2” – zakaz wjazdu);
- Predator 003 przy ul. Witczaka 19: 19 zgłoszeń (składowanie odpadów);
- Bezpośrednie zgłoszenia do Straży Miejskiej w Bytomiu: 50;
- Zgłoszenia realizowane przez Wydział Inżynierii Środowiska tut. urzędu: 92

Ponadto na terenie miasta funkcjonowały podmio-

ty prowadzące działalność na podstawie zezwoleń wydawanych przez Marszałka Województwa Śląskiego.

W 2021 roku przeprowadzono kontrole wszystkich miejsc, gdzie została zakończona działalność polegająca na gospodarowaniu odpadami. Z wyjątkiem dwóch lokalizacji, miejsca po prowadzonej działalności zostały posprzątane.

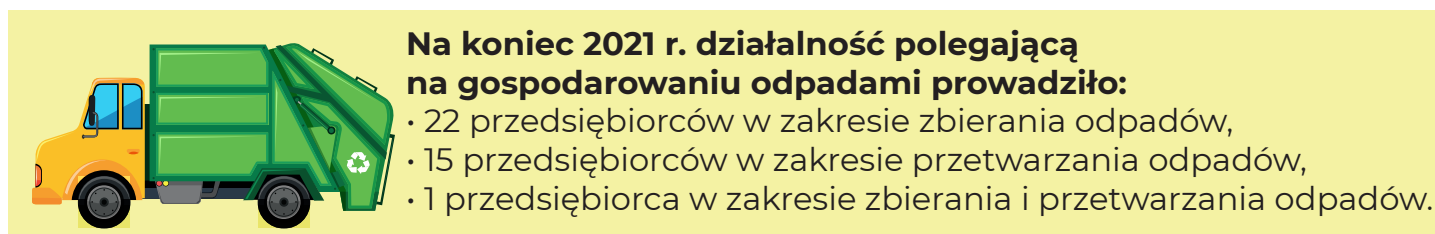
W ramach pomocy podmiotom gospodarczym, które przepisami prawa zobowiązane są do prowadzenia ewidencji odpadów, w związku z wejściem w życie przepisów zmieniających przepisy ustawy o odpadach, w lutym 2021 r. zorganizowane zostało szkolenie w formie webinarium, dotyczące obowiązków związanych z postępowaniem z odpadami, sprawozdawczością i wpisami do bazy BDO.

Działania monitorujące miasto pozwoliły na wskazanie głównych problemów związanych z zaśmiecaniem przestrzeni publicznej miasta oraz nielegalnym pozbywaniem się odpadów.

Pomimo możliwości oddania odpadów powstających w gospodarstwach domowych do punktu zbierania odpadów komunalnych przy ul. Brzezińskiej, stwierdzano, że nadal odpady takie porzucone są w lasach, na poboczach dróg i w innych miejscach. Problemem jest również zaśmiecanie okolic przystanków, dworca autobusowego, miejsc pozostawionych bez dozoru. Wyzwaniem dla władz miasta jest ukrócenie pozbywania się odpadów przez posiadaczy ogródków działkowych. Za ogrodzeniami ogrodów znajdują się wyrzucane części roślin, często dużych rozmiarów, które szpecą otoczenie ogródków. Do tego dochodzą odpady wielkogabarytowe, pochodzące z mebli lub urządzeń, których działkowcy już nie potrzebują i pozbywają się w nielegalny sposób. W 2021 roku wszczęto kontrole umów na odbiór odpadów, zawieranych przez zarządy ogrodów działkowych. W powyższych sprawach korzystne wydaje się przeprowadzenie szerokiej edukacji ekologicznej.

Systematycznie kontynuowano usuwanie odpadów porzuconych przez nieznanych sprawców na terenach gminnych, a właścicieli terenów prywatnych zobowiązywano do oczyszczania swoich nieru-

Infografika 33: Przedsiębiorcy prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami w Bytomiu

Źródło: dane Wydziału Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu

chomości. W przypadku niewykonania obowiązku wszczynane były postępowania administracyjne w przedmiocie wydania nakazu usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania. W 2021 r. wydano 5 takich nakazów. W ramach podejmowanych działań miasto przejęło nieruchomości, na której znajdowało się gruzowisko po wyburzeniu budynku. Odpady zostały usunięte, a teren posprzątny.

Po podjęciu działań monitorujących oraz zobowiązujących właścicieli do usuwania odpadów ze swoich terenów, w II połowie 2021 roku zauważono znaczący spadek ilości zdarzeń polegających na porzucaniu odpadów.

Przypadki prowadzenia działalności związanej z nieprawidłowym lub nielegalnym gospodarowaniem odpadami są zgłaszane do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach. W 2021 roku Inspektorat nałożył na nierzetelnego przedsiębiorcę administracyjną karę pieniężną w wysokości 20 tys. zł za gospodarowanie odpadami bez wymaganego zezwolenia oraz 15 tys. zł za utrudnianie organowi przeprowadzanie czynności kontrolnych. W 2021 r. podjęto intensywne działania w celu li-

kwidacji nielegalnie magazynowanych odpadów niebezpiecznych w rejonie ul. Szyby Rycerskie. Przeprowadzone zostały konsultacje rynkowe z podmiotami zajmującymi się profesjonalnie usuwaniem tego rodzaju odpadów. Na podstawie uzyskanych informacji sporządzono dokumentację przetargową i ogłoszono przetarg nieograniczony w celu wyłonienia wykonawcy zadania. Umowa z wykonawcą została zawarta 30 grudnia 2021 r. Przedsięwzięcie dofinansowane jest ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Powstała dokumentacja ustalająca masę odpadów koniecznych do usunięcia i zutylizowania z terenu byłych zakładów ceramiki budowlanej przy ul. Łokietka 10 oraz szacunkowy koszt tego zadania, który został określony na 9 – 10 tys. zł za 1 tonę odpadów. Szacowana ilość do usunięcia to ponad 5 tys. ton. Równocześnie trwa postępowanie mające na celu wyegzekwowanie usunięcia odpadów przez właścicieli terenu.

Zdjęcie 70: Zlikwidowane dzikie wysypisko przy ul. Węglowej

Źródło: www.bytom.pl

5.3 EKSPLOATACJA GÓRNICZA

5.3.1 Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia

W 2021 roku na terenie miasta funkcjonowały następujące zakłady górnicze:

- Węglkoks Kraj Sp. z o.o. KWK Bobrek – Piekary. Węglkoks Kraj Sp. z o.o. KWK Bobrek-Piekary prowadził działalność górniczą

w oparciu o przyznane koncesje:

- nr 38/99 z dnia 1 września 1999r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bytom III” objętego obszarem górniczym „Bytom III – ZG”, udzielonej na okres 27 lat;

- nr 1/2013 z dnia 7 marca 2013r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bobrek-Miechowice 1” objętego obszarem górniczym „Bobrek-Miechowice 1”, obowiązującą do 31 grudnia 2050 r.

W dniu 22 grudnia 2020 r. Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach zatwierdził plan ruchu dla Węglkoksu Kraj Sp. z o.o. Kopalnia Węgla Kamiennego „Bobrek – Piekary” na okres od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2023r.

- Zakład Górniczy „Eko - Plus” Sp. z o.o., Zakład Górniczy „EKO-PLUS” Sp. z o.o. prowadził eksploatację ze złoża „Bytom I-1” w oparciu o koncesję Nr 2/2015 na wydobywanie węgla kamiennego, ważną do 2043 r. Z.G. „EKO-PLUS” Sp. z o.o. w Bytomiu w 2021 r. prowadził ruch zakładu górniczego na podstawie planu ruchu zatwierdzonego 30 grudnia 2019r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. Wymieniony plan ruchu został negatywnie zaopiniowany przez Prezydenta Bytomia pismem z dnia 2 grudnia 2019 r., m.in. z uwagi na fakt, iż działania kopalni mogą naruszać zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony torowiska kolejki wąskotorowej - obiektu ujętego w gminnej ewidencji zabytków, a także ze względu na sprawę ochrony obiektów kubaturowych położonych przy ul. Przy Kopalni oraz przy ul. Celnej w zasięgu wpływów planowanej eksploatacji.

- Zakład Górniczy „Siltech” Sp. z o.o.

W dniu 8 listopada 2019r. Zakład Górniczy „Siltech” Sp. z o.o. uzyskał koncesję nr 6/2019 na wydobycie węgla kamiennego ze złoża „Bobrek-Miechowice 2”, objętego obszarem górniczym Bobrek-Miechowice

II, leżącego na terenie Gminy Bytom ważną do dnia 31 grudnia 2023r. Obecnie Zakład Górniczy „Siltech” Sp. z o.o. posiada zatwierdzony 16 grudnia 2020r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach plan ruchu Zakładu Górniczego „Siltech” Sp. z o.o. w Zabrze na okres od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2023r. Przedmiotowy plan ruchu został negatywnie zaopiniowany przez Prezydenta Miasta Bytomia z uwagi na poddanie wpływom eksploatacji górniczej magistrali ciepłowniczej. Ze względu na jej kategorię odporności (niższą niż kategoria przewidywanych wpływów), istnieje możliwość uszkodzenia magistrali, co spowodować mogłoby znaczne perturbacje w systemie ogrzewania południowej części miasta.

- Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu:

- Kopalnia Węgla Kamiennego „Centrum” (w likwidacji):

W 2021 r. Oddział prowadził likwidację zakładu górniczego na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach w grudniu 2020r. dodatku nr 16 do planu ruchu likwidowanego podziemnego zakładu górniczego na lata 2016 – 2020, wydłużającego ważność przedmiotowego planu ruchu do końca 2021 roku oraz na podstawie zatwierdzonego przez Ministra Aktywów Państwowych „Programu likwidacji podziemnego zakładu górniczego KWK „Centrum” na lata 2015 – 2021”.

Decyzją Ministra Środowiska z dnia 31 maja 2017r. została wygaszona koncesja nr 6/2008 z dnia 10 kwietnia 2008r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Centrum” objętego obszarem górniczym Bytom-Centrum I. Jednocześnie dla SRK SA w Bytomiu Oddział w Bytomiu KWK „Centrum” z siedzibą w Bytomiu została określona przestrzeń górnicza w górotworze w „Umowie o ustanowieniu użytkowania górniczego nr 1518/OS/2017 z dnia 19 maja 2017r. w sprawie ustanowienia prawa użytkowania górniczego wyrobisk Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego „Centrum” z siedzibą w Bytomiu wyłączonych z eksploatacji górniczej i niezbędnych do utrzymania systemu odwadniania likwidowanej części zakładu górniczego dla zapewnienia bezpieczeństwa ich utrzymania oraz bezpieczeństwa sąsiedniego czynnego zakładu górniczego przed za-

grożeniem wodnym”, do której wprowadzono aneks nr 1 z dnia 28 sierpnia 2019r. zmieniający zakres przestrzeni użytkowania górniczego.

W grudniu 2021 r. został zatwierdzony przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach, plan ruchu likwidowanego podziemnego zakładu górniczego na lata 2022 – 2023 dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego „Centrum” z siedzibą w Bytomiu.

- Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi: CZOK prowadził odwadnianie górotworu w Pompowni Stacjonarnej Szombierki na podstawie zatwierdzonego w grudniu 2020r. przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach planu ruchu SRK SA w Bytomiu Oddział Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi na okres od dnia 01 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2026r. Po przejęciu w grudniu 2020r. przez SRK SA w Bytomiu Centralnej Pompowni Bolko Spółka z o.o. Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach zatwierdził w grudniu 2020r. plan ruchu Centralnej Pompowni Bolko Sp. z o.o. w Bytomiu na lata 2021 - 2026. Pompownia Bolko została włączona w struktury SRK SA CZOK od 01 stycznia 2021r.

- Zakład Kopalnie Węgla Kamiennego w całkowitej likwidacji w Dąbrowie Górniczej:
Zakład prowadzi m.in. sprawy związane z usuwaniem szkód górniczych na obiektach budowlanych, odwadnianiem niecek bezodpływowych i rekultywacją zdegradowanych terenów wyrządzonych ruchem zlikwidowanych zakładów górniczych: „Bobrek – Miechowice”, „Centrum - Szombierki”, „Powstańców Śląskich”, „Rozbark” bez konieczności posiadania planów ruchu.

W posiadanych planach ruchu zakłady górnicze zobowiązały się do zapobiegania i ograniczania szkód poprzez prowadzenie profilaktyki zarówno górniczej jak i budowlanej. Nadzorem konstrukcyjno – budowlanym objęto obiekty o kategorii niższej bądź równej projektowanym wpływom eksploatacji górniczej. W celu umożliwienia bezpiecznego przejęcia przez obiekty wpływów projektowanej eksploatacji górniczej realizowano prace naprawcze i zabezpieczające oraz rozbiórkowe. W przypadku ujawnienia się poważnych uszkodzeń w tym w obiektach liniowych tj. sieciach wodociągowo – kanalizacyjnych, gazowych, obiektach inżynieryjno – drogowych kopalnie usuwały je w trybie awaryjnym.

W roku 2021 kontynuowane były prace Zespołu Porozumiewawczego (narady koordynowane przez

Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach) dla okresowej oceny wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu jak również realizacji napraw szkód górniczych w granicach Gminy Bytom z udziałem Prezydenta Miasta Bytomia oraz przedstawicieli Wyższego Urzędu Górniczego - Departamentu Ochrony Środowiska i Gospodarki Złożem w Katowicach, Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA oraz dyrektorów zakładów górniczych prowadzących roboty związane z ruchem zakładów górniczych w granicach Gminy Bytom.

Ponadto, o możliwość eksploatacji pod terenami Gminy Bytom ubiegają się dwie prywatne firmy górnicze:

- Spółka CARBO VENECO Sp. z o.o. spółka komandytowa stara się o uzyskanie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego pod ścisłym centrum Bytomia, w filarze ochronnym dla śródmieścia miasta Bytomia. Gmina złożyła protest w sprawie przyznania możliwości eksploataowania węgla do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, do Głównego Geologa Kraju oraz do Ministra Klimatu i Środowiska. Na podstawie uzyskanych informacji z Ministerstwa Klimatu i Środowiska - Departament Geologii i Koncesji Geologicznych przedstawił Ministrowi Klimatu i Środowiska negatywne stanowisko w tym temacie i rozważana jest interwencja poprzez Ministerstwo Aktywów Państwowych celem zablokowania tego przedsięwzięcia.

- Przedsiębiorstwo Usług Górniczych Greenway Sp. z o.o. zamierza eksploatować pod obszarem Gminy Chorzów z negatywnym wpływem eksploatacji na teren Gminy Bytom. Oddziaływanie negatywne dotyczy m.in. takich obiektów jak zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Żabie Doły”, Rów Graniczny i rzekę Bytomkę. Protest w sprawie tej eksploatacji skierowano do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 1 lutego 2021r. uchylono zaskarżoną decyzję w całości i sprawa została przekazana do ponownego rozpatrzenia.

5.3.2 Wpływ i skutki eksploatacji górniczej – ujęcie dzielnicowe

Śródmieście

Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego „Centrum” z siedzibą w Bytomiu nie prowadzi eksploatacji od jej zakończenia 28 kwietnia 2015 r. przez Kompanię Węglową SA

W 2018 roku stwierdzono wygaśnięcie obniżeń, o czym Oddział poinformował Gminę Bytom w piśmie z dnia 12 marca 2018 r. Znak: SRK/KWKC/TMG/261/124/18.

W październiku 2020 r. kopalnia przekazała do Urzędu Miejskiego w Bytomiu „Dokumentację określającą kategoryzację przydatności terenu do zabudowy po zakończeniu działalności górniczej dla SRK SA Oddział KWK „Centrum” opracowana przez GIG w Katowicach. Dokumentacja zawiera wszystkie informacje dotyczące wpływów i skutków eksploatacji górniczej prowadzonej w przeszłości oraz zagrożenia jakie mogą wynikać po zakończeniu eksploatacji na teren Gminy Bytom. Dokumentacja obejmuje teren górniczy Bytom – Centrum I z wyłączeniem terenu będącego pod wpływami sąsiednich czynnych zakładów górniczych.

W maju 2021 r. została zakończona budowa rurociągu odwadniającego od osadników głównych do nowego miejsca zrzutu do rzeki Bytomki zlokalizowanego na południe od dotychczasowego zrzutu wody.

Prowadzona likwidacja KWK „Centrum” nie wpływa negatywnie na obiekty i urządzenia znajdujące się na powierzchni terenu górniczego. W przypadku wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko związanego z emisją hałasu lub zanieczyszczeniem powietrza Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA w Bytomiu Oddział KWK „Centrum” z siedzibą w Bytomiu zobowiązana jest do podjęcia niezbędnych czynności ograniczających to oddziaływanie. W okresie obowiązywania planu ruchu były prowadzone prace rekultywacyjne na terenie zakładu górniczego po przeprowadzonej likwidacji infrastruktury przemysłowej.

Karb

W rejonie filara ochronnego dzielnicy Karb w 2021 roku w jego północnej części (rejon ul. Łanowej i ul. Konstytucji) prowadzono eksploatację górniczą ścianą 1a' w pokładzie 504 w.d., która zakończyła swój bieg w kwietniu 2021r. We wrześniu 2021r. KWK „Bobrek-Piekary” rozpoczęła eksploatację ścianą 2a w pokładzie 504 w.d., na północ od filara ochronnego dzielnicy. W 2022 r. planuje się dalszą eksploatację ścianą 2a, której wpływy swoim zasięgiem obejmą północną część filara ochronnego dzielnicy Karb.

W rejonie dzielnicy Karb miasta Bytomia wartości obniżeń terenu pomierzone w okresie od września 2020 r. do września 2021r. kształtowały się następująco:

- rejon bud. Kościoła pw. Dobrego Pasterza 0,01 m;
- skrzyżowanie ul. Konstytucji z ul. Miechowską od 0,03 m do 0,09 m;
- ul. Falista od 0,10 m do 0,19 m;
- ul. Młodzieżowa od 0,13 m do 0,26 m;
- ul. Św. Marka 0,21 m do 0,29 m;
- ul. Orkana od 0,13 m do 0,16 m;

- ul. Kołłątaja od 0,12 m do 0,13 m;
- ul. Krańcowa 0,14 m;
- ul. Raclawicka od 0,15 m do 0,17 m;
- ul. Św. Tomasza od 0,26 m do 0,36 m;
- ul. Braci Śniadeckich od 0,02 m do 0,08 m.

Miechowice

Eksploatacja ścianą 6 w pokładzie 504 prowadzona była we wschodniej części filara ochronnego dzielnicy Miechowice, kończąc swój bieg w listopadzie 2021r. w rejonie skrzyżowania ul. Zamkowej z ul. Generała Andersa. Eksploatacja ścianą 15 w pokładzie 509 w.g. rozpoczęła się w kwietniu 2021 r., prowadzona była na południe od filara ochronnego dzielnicy Miechowice w rejonie al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego oraz będzie kontynuowana w 2022 r. Dodatkowo na południowy zachód od rejonu „fińskich domków”, w rejonie po byłej kopalni „Miechowice” kopalnia rozpoczęła eksploatację ścianą 9 w pokładzie 504, która kontynuowana będzie w 2022 roku. W rejonie dzielnicy Miechowice wartości obniżeń pomierzone w okresie od października 2020 r. do listopada 2021 r. kształtowały się następująco:

- ul. Generała Andersa od 0,16 m do 1,27 m;
- ul. Wolnego od 0,03 m do 1,26 m;
- ul. Warszawska/ ul. Ogrodowa od 0,02 m do 1,48 m;
- ul. Księdza Jana Frenzla od 0,02 m do 0,17 m;
- ul. Karbowska od 0,16 m do 0,26 m;
- ul. Elsnera od 0,08 m do 0,76 m;
- ul. Pogodna od 0,11 m do 1,33 m;
- ul. Gruntowa od 0,07 m do 0,17 m;
- ul. Lipowa od 0,10 m do 0,33 m;
- ul. Zamkowa od 0,13 m do 0,71 m.

Monitoring wpływów eksploatacji górniczej w kopalni „Bobrek – Piekary” prowadzony był zgodnie z zatwierdzonym przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego „Harmonogramem obserwacji geodezyjnych dla określenia deformacji powierzchni terenu górniczego „Bytom III – ZG” i „Bobrek-Miechowice 1” na lata 2021 - 2023”. Pomiary geodezyjne prowadzone są w okresach półrocznych (cykl wiosenny i cykl jesienny). Pomierzone wielkości deformacji terenu nie przekroczyły wartości prognozowanych w bieżącym planie ruchu kopalni. Nie stwierdzono występowania deformacji nieciągłych w nowych rejonach w wyniku prowadzonych robót górniczych.

Obiekty o szczególnym znaczeniu lub obiekty użyteczności publicznej, w okresie ujawniania się wpływów eksploatacji, są monitorowane ze zwiększoną częstotliwością. Do obiektów tych należy m.in. kościół p.w. Świętego Krzyża w Bytomiu-Miechowicach. Na budynku kościoła, który w 2021 r. znajdował się w zasięgu wpływów od prowadzonej eksploatacji

ścianą 6 w pokładzie 504, zaobserwowano w okresie od listopada 2020 r. do października 2021 r. obniżenia w zakresie od 0,10 m do 0,14 m.

Obiekty znajdujące się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej objęte były bieżącym nadzorem budowlanym, który prowadzony jest przez pracowników Instytutu Techniki Budowlanej w Katowicach przy współpracy pracowników Głównego Instytutu Górniczego w Katowicach. Z prowadzonego nadzoru wykonywane były w okresach kwartalnych sprawozdania techniczne, na podstawie których prowadzone są na bieżąco doraźne prace naprawcze i zabezpieczające

Miechowice - okolice EC Fortum

Zakład Górniczy SILTECH sp. z o.o. w 2021 r. prowadził eksploatację w pokładzie 509. W lutym 2021 r. wykonano pomiar „0” na liniach obserwacyjnych zastabilizowanych na terenie górniczym Bobrek – Miechowice II (teren Gminy Bytom). W październiku 2021r. wykonano cykl nr 2. Uzyskane wyniki kształtowały się następująco:

- Linia 1: Obniżenia wynoszą od -88 mm do -21 mm;
- Linia 2: Obniżenia wynoszą od -115 mm do -36 mm;
- Linia 3: Obniżenia wynoszą od -65 mm do -43 mm.

Dąbrowa Miejska

W 2021 roku ZG EKO – PLUS Sp. z o.o. prowadziła eksploatację w OG „Bytom VII” w rejonie filara ochronnego szlaku PKP Tarnowskie Góry – Bytom oraz filara ochronnego Autostrady A-1 w pokładach 507 i 509, chodnikami wydobywczymi, wentylacyjnymi, technologicznymi, odstawczymi oraz wodnymi na głębokości średniej 550m. Zbędne wyrobiska górnicze były likwidowane przez ich podsadzanie podsadzką hydrauliczną. W okresie od grudnia 2020 r. do listopada 2021 r. maksymalne obniżenie na liniach obserwacyjnych wyniosły:

- Linia nr 1 - 122 mm na pkt. 14;
- Linia nr 2 - 104 mm na pkt. 26;
- Linia nr 3 - 74 mm na pkt. 49;
- Linia nr 5 - 86 mm na pkt. 110;
- Linia nr 6 - 96 mm na pkt. 209 i 210.

Maksymalne obniżenia na szlaku PKP w okresie grudzień 2020r. do listopad 2021r. wyniosły 120 mm w km 22/4.

5.3.3 Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych

Na terenie Gminy Bytom w 2021 r. kwoty zrealizowanych przez Węgłokoks Kraj

Sp. z o.o. KWK „Bobrek - Piekary” napraw szkód górniczych kształtowały się następująco:

- 10 675,5 tys. zł – koszt zadań poniesionych przez Wę-

głokoks Kraj Sp. z o.o.;

- 154,3 tys. zł – koszt zadań poniesionych przez SRK SA

KWK „Bobrek-Piekary” prowadziła między innymi prace likwidujące szkody górnicze obejmujące:

- bieżące finansowanie odwadniania niecek bezodpływowych i przepompowni ścieków;
- cykliczne odpompowanie zbiorników bezodpływowych w obrębie budynków mieszkalnych przy Placu Słonecznym 2, ul. Wolnego 2a, 2b i ul. Alberta 14 oraz ul. Pogodnej 10, 12, 13;
- usuwanie awarii ciągów komunikacyjnych – nawierzchnia dróg i chodników w dzielnicy Karb i Miechowice oraz infrastruktury towarzyszącej – al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego;
- wykonanie napraw w trybie awaryjnym obiektów liniowych PKP – remont linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory – Tczew w rejonie stacji kolejowej Bytom – Karb,
- wykonanie napraw szkód górniczych w infrastrukturze kolejki wąskotorowej;
- wypłacono odszkodowanie remontowe za szkody górnicze, w tym wychylenie bryły budynku plebanii Parafii Bożego Ciała w Bytomiu przy ul. Kasztanowej 3;
- wykonano naprawę szkód górniczych w Szkole Podstawowej nr 21 w Bytomiu przy ul. Worpie 14 – 16;
- zakończono rektyfikację budynku mieszkalnego przy ul. Chroboka 7 i ul. Dalekiej 16;
- bieżąca kontynuacja zadania naprawy szkód po wstrząsach wysokoenergetycznych;
- odszkodowano budynek mieszkalno-usługowy przy ul. Księdza Jana Frenzla 60, zaś w trakcie procedowania jest przebudowa linii n/h umożliwiaiąca rozbiórkę budynku mieszkalnego przy ul. Warszawskiej 24, za który wypłacono odszkodowanie;
- procedowana jest rozbiórka hal Przedsiębiorstwa Compensus Sp. z o.o. Bytom-Karb ul. Konstytucji 148;
- kontynuacja postępowania w sprawie naprawy reaktorów biologicznych „BIOMIX” przy ul. Łaszczyka – etap opinii i ekspertyz dotyczących ustalenia formy oraz kosztów naprawy reaktorów;
- wypłata jednorazowych odszkodowań za budynki mieszkalne przy ul. Falistej 1, ul. Księdza Jana Frenzla 38a, ul. Konstytucji 124-126;
- kontynuacja napraw awaryjnych: budynków, dróg, chodników, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Ponadto wykonywanych jest wiele innych drobniejszych napraw budynków realizowanych we własnym zakresie przez Poszkodowanych oraz na zlecenie Spółki. Naprawiane uszkodzenia nie zagrażają bezpieczeństwu obiektów. Zakres prac remontowych

budynków obejmuje głównie przemurowania spękanych ścian i stropów, uszkodzonych nadproży okiennych i drzwiowych, zarysowanych tynków, zwichrowanej stolarki okiennej i drzwiowej, przemurowanie uszkodzonych przewodów kominowych, itp. W nielicznych wykonywane są poziomowania posadzek, naprawy wewnętrznych instalacji wodociągo-wo-kanalizacyjnych. Ponadto wokół obiektów dokonuje się napraw podjazdów i chodników.

Niezależnie od powyższego kopalnia posiada zawarte umowy z gestorami sieci uzbrojenia podziemnego i umowy z wykonawcami, w ramach których wykonywane są prace naprawcze związane z usuwaniem ewentualnych awarii, jak i naprawy realizowane w normalnym trybie. W ramach prac związanych z zastosowaniem profilaktyki budowlanej na zlecenie Spółki prowadzony jest specjalistyczny nadzór i obserwacje obiektów budowlanych wykonywany przez specjalistów Instytutu Techniki Budowlanej oraz Głównego Instytutu Górnictwa.

W 2021 r. zgodnie z zaleceniami Komisji ds. Ochrony Powierzchni przy Wyższym Urzędzie Górniczym w Katowicach kontynuowano nadzory i obserwacje budowlane obiektów o niskiej odporności na wpływy eksploatacji górniczej. Monitoringiem tym objęto 121 obiektów budowlanych:

- 97 w dzielnicy Miechowice (w tym 5 o specjalnym przeznaczeniu);
- 24 w dzielnicy Karb (w tym 1 o specjalnym przeznaczeniu).

Zgodnie z zaleceniami z prowadzonego monitoringu, w trybie awaryjnym wykonywane są doraźne prace zabezpieczające i naprawy. Ponadto, pracownicy kopalni prowadzą niezależne obserwacje i przeglądy zabudowy znajdującej się w zasięgu oddziaływania prowadzonej eksploatacji górniczej zgodnie z ustaleniami zawartymi w planie ruchu i zarządzeniach Dyrektora.

W IV kwartale 2021 r. Węgłokoks Kraj Sp. z o.o. zawarła 9 ugód dla poszczególnych obiektów infrastruktury Parafii Św. Krzyża w Bytomiu-Miechowicach wypłacając uzgodnione przez strony odszkodowania. Na przestrzeni 2021 r. do Spółki wpłynęło 136 wniosków w sprawie roszczeń o uznanie szkód górniczych z czego 16 jako niezasadne zostało oddalonych. Na podstawie dokonanych oględzin oraz opracowanych w ubiegłym roku analiz techniczno-ekonomicznych planowana jest w roku bieżącym naprawa szkód górniczych, która w Planie Techniczno-Ekonomicznym dla 164 zadań przewiduje nakłady w wysokości 25 289 000,00 zł

Węgłokoks Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek - Piekary” w ramach umowy z Gminą Bytom współfinansował odwadnianie prowadzone na terenie niecki bezodpływowej Staw 24 „Brandka” i zalewiska Ws-47 „Bączek”.

Innym zadaniem związanym z gospodarką wodno – ściekową na terenie Gminy Bytom był zwrot przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu na rzecz Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Bytomiu kosztów utrzymania i eksploatacji przepompowni ścieków przy ul. Piłsudskiego, ul. Przelotowej, ul. Łanowej, ul. Technicznej i ul. Falistej w Bytomiu. W 2021 r. zwrócono na rzecz BPK Sp. z o.o. łącznie kwotę w wysokości 329.317,53 zł, w tym za utrzymanie przepompowni w IV kwartale 2020 r. 76.630,90 zł i za 3 kwartały

2021 r. 252.686,63 zł. Zgodnie z warunkami trójstronnej umowy zawartej pomiędzy SRK SA i Węgłokoks Kraj Sp. z o.o. a Gminą Bytom i zawartego do niej w dniu 03 lipca 2020 r. aneksu koszty za IV kwartał 2021 r. zostaną zwrócone do końca kwietnia 2022 r. Przedmiotowa umowa reguluje kwestię zwrotu kosztów utrzymania przepompowni do końca 2022 r.

Procentowy udział SRK SA w zwrocie kosztów utrzymania i eksploatacji przepompowni ścieków przedstawia się następująco:

- utrzymanie przepompowni wód opadowych i ścieków komunalnych zlokalizowanych w Bytomiu przy ul. Technicznej: 75,4% nakładów;
- ul. Piłsudskiego: 100%;
- ul. Łanowej: 72,4%;
- ul. Przelotowej: 77,9%;
- ul. Falistej: 52,3%.

SRK SA Oddział KWKCL prowadził w 2021 r. sprawy wynikające ze zobowiązań po Kompanii Węglowej SA dotyczące KWK „Bobrek”, w tym prowadzonych przez:

- Węgłokoks Kraj Sp. z o.o. (8 zadań):

a) obiekty gminne:

- nawierzchnia drogi al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego – zadanie w trakcie realizacji;

- budynek mieszkalny ul. Księdza Jana Frenzla 60 – zadanie w trakcie realizacji;

b) pozostałe obiekty:

- budynki mieszkalne osób prywatnych – 3 zadania w trakcie realizacji

- parafia p.w. Świętego Krzyża – w trakcie realizacji (2 zadania, w tym 1 postępowanie sądowe).

- SRK SA – realizowała 63 zadania, w tym m.in.:

a) obiekty gminne:

- budynek mieszkalny ul. Hutnicza 2 – zadanie zakończone;

- budynek mieszkalny, wielorodzinny ul. Reptowska 2 – zadanie w toku realizacji;
 - budynek mieszkalny, wielolokalowy ul. Przelotowa 4 – remont technicznie jest niewykonalny – Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wydał decyzję na rozbiórkę obiektu;
 - sieć kanalizacyjna ul. Kołłątaja, ul. Falista i ul. Racławicka – zadanie w toku realizacji;
 - zwrot kosztów awaryjnej naprawy w budynku przepompowni ścieków ul. Przelotowa, ul. Księdza Jana Frenzla, ul. Chroboka – zadanie w toku realizacji;
 - budowa pompowni ul. Przelotowa, ul. Księdza Jana Frenzla, ul. Chroboka – realizacja wyroku, wykonawstwo zastępcze przez BPK Sp. z o.o. SRK SA zwróci koszty budowy przepompowni;
 - boisko sportowe KS Silesia przy ul. Dzierżonia 2a – postępowanie sądowe jest w toku.
- b) pozostałe obiekty, w tym budynki mieszkalne prywatne i garaże.

Łącznie w 2021r. realizowano 71 zadań. Na realizację zadań prowadzonych przez SRK SA wydawkowano łącznie 3.425.031,55 zł.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum w zakresie usuwania szkód górniczych wywołanych ruchem zakładu górniczego w 2021 r. zakończyła realizację 8 zadań związanych z naprawą szkód górniczych w budynkach mieszkaniowych, w budynku przedszkola miejskiego oraz garażu. Kontynuowane są na bieżąco zadania związane z odwadnianiem niecek bezodpływowych na terenie miasta Bytom. Ponadto w przypadku siedmiu obiektów toczą się postępowania sądowe.

Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o. w 2021 r. nie odnotował zgłoszenia szkody górniczej wywołanej ruchem zakładu górniczego. Usunięta została szkoda górnicza zaistniała w latach wcześniejszych na szlaku PKP w km. 22.600 – 22.800 poprzez mechaniczne podbicie torów wraz z rozjazdem o około 8 cm.

Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. w 2021 r. nie odnotował zgłoszenia szkody górniczej wywołanej ruchem zakładu górniczego jak również nie usuwał w 2021 r. szkód górniczych wywołanych ruchem zakładu górniczego.

Odwadnianie niecek bezodpływowych

Gmina Bytom cały czas boryka się z zaszłościami, spowodowanymi wpływami eksploatacji górniczej, prowadzonej od XIX wieku na jej obszarze. Jednym z długofalowych skutków deformacji powierzchni, spowodowanych działalnością górniczą, było powstanie niecek bezodpływowych, wymagających systematycznego odwadniania.

W rezultacie uzgodnień, zawieranych z podmiotami górnictwami, w kompetencjach Gminy Bytom leży odwadnianie zlewni składającej się ze Stawu 24 „Brandka” i napełniającego się zbiornika Ws-47 „Bączek”. W zależności od ilości opadów atmosferycznych, zasilających ww. zbiorniki, niezbędne jest co roku kilkukrotne odpompowywanie wody z tego zbiornika. Należy dodać, że koszty odpompowywania wody w proporcji 50/50 pokrywa Węgłokoks Kraj KWK „Bobrek-Piekary”, jako sprawca szkody wraz z Gminą Bytom.

Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu w celu określenia praw i obowiązków stron związanych z odbiorem wód opadowych z niecki bezodpływowej Staw 24/ Ws-47 oraz ustalenia warunków na jakich odbiór tych wód będzie się odbywał, podpisał umowę z SRK SA w dniu 9 lutego 2021r. Zabezpieczała ona w 2021 roku odbiór wód za pośrednictwem zarządzanej przez SRK SA przepompowni Karb II zlokalizowanej przy ul. Celnej, przy czym:

- Zgodnie z powyższą umową w 2021 roku przeprowadzono 3 cykle pompowania, w trakcie których przepompowano łącznie 381, tyś. m³ wody z zalewiska Ws-47 „Bączek”;
- Łączny koszt MZDiM za zrzut wody do przepompowni Karb II wynosił 488 600,68 zł;
- Łączne koszty MZDiM za paliwo, serwisy i przeglądy techniczne oraz sanitariaty to 133 386,86 zł.

W związku z likwidacją szkody górniczej polegającej na odprowadzaniu wód z niecki Staw 24/ Ws-47 Węgłokoks Kraj Sp z o.o. zgodnie z ugodą z dnia 9 października 2019r. w wyniku odpompowania wód z niecki bezodpływowej Staw 24/ Ws-47 zwrócił Gminie Bytom kwotę 463 600,68 zł.

W 2021 r. SRK SA Oddział w Dąbrowie Górniczej Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji prowadził odwadnianie niecek bezodpływowych na terenie Gminy Bytom. Celem odwadniania niecek obsługiwano przepompownie: Karb II, Dworska, Staw 32, Zachodnia, Północna, Zielona, ROD Kościuszkowski, ROD Łan. Zadanie w 2021 roku realizowane jest w oparciu o zawartą w dniu 21 listopada 2019r. ugodę wraz z aneksem nr 1 pomiędzy SRK SA a Gminą Bytom.

Na bieżąco prowadzone jest odwadnianie niecek bezodpływowych tak by utrzymany był bezpieczny poziom wód w rzępiach, rowach i zbiornikach. Spółka zabezpiecza skład osobowy i kadrę techniczną celem obsługi i nadzoru przepompowni. Zabezpiecza dostęp do mediów (energii elektrycznej, wody, odprowadzania ścieków, łączności telefonicznej), dostęp do infrastruktury służącej odwadnianiu i do sprzętu

ciężkiego (w przypadku zaistnienia awarii na tej infrastrukturze).

Spółka zgodnie z warunkami ugody ponosi w całości koszty utrzymania w/w przepompowni. Przy czym koszty te dzielone są na dwa Oddziały Spółki tj. Oddział w Dąbrowie Górniczej Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji i Oddział w Bytomiu KWK Centrum. Zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami koszty związane z realizacją tego zadania dzielone są w następujący sposób:

- Oddział Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji odpowiada w całości za pokrycie kosztów utrzymania przepompowni: Zachodnia, Dworska, Staw 32, Karb II;
- Oddział KWK „Centrum” odpowiada w całości za pokrycie kosztów utrzymania przepompowni „Północna – Zielona” oraz ROD „Kościuszek” i ROD „Łan”.

W dniu 5 lipca 2021 r. została zawarta z firmą Haskoning DHV Polska Sp. z o.o. umowa dotycząca aktualizacji projektu technicznego zadania dotyczącego modernizacji systemu odwadniania zalewisk bezodpływowych w granicach administracyjnych miasta Bytomia w rejonach: Dworska ogródki, Staw 32, Staw 39, Staw 29, Staw 102b, ROD Łan. Termin realizacji zadania: wynosi do 18 miesięcy od daty zawarcia umowy.

Aktualizacja rozwiązań projektowych modernizacji systemu odprowadzania wód ze zlewni Dworska uwzględnić będzie konieczność weryfikacji udziałów podmiotów uczestniczących w kosztach systemu odwadniania zalewisk bezodpływowych, uporządkowanie stosunków wodnych na głównych kierunkach spływu wód powierzchniowych, w szczególności uwzględniając wykonanie systemu rowów melioracyjnych i rurociągów kanalizacji deszczowej współpracujących z modernizowanymi zbiornikami retencyjnymi oraz przepompowniami przetłaczającymi ujęte wody opadowe i roztopowe ze zlewni do rzeki Szarlejki.

Ponadto Spółka na podstawie zawartego w dniu 28 marca 2019 r. Porozumienia z Gminą Bytom a następnie na podstawie zawieranych corocznie umów zobowiązała się w latach 2019-2022 do okresowego przyjmowania do przepompowni Karb II wód opadowych z zalewiska Ws-47 zlokalizowanego na terenie Gminy. Ilość przyjmowanych wód uzależniona jest od warunków atmosferycznych. W 2021 r. przyjęto 381,7 tys.m³ tych wód.

Łączny koszt utrzymania przepompowni w 2021 roku wyniósł 2.259.781,52 zł.: w tym: Oddział KWKCL - 1.443.296,72 zł i Oddział KWK Centrum - 816.484,80 zł.

Rekultywację zdegradowanych terenów

W wyniku działalności górniczej byłej KWK „Miechowice” nastąpiło niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu na obszarze ok. 17,19 ha, o nazwie Pole F1 w Bytomiu – Miechowicach co w konsekwencji doprowadziło do wyłączenia gruntów Nadleśnictwa Brynek z produkcji leśnej. Prace rekultywacyjne, z uwagi na zalegające na tym terenie odpady podzielono na dwa etapy: Etap I obejmuje powierzchnię ok. 12,5 ha, Etap II obejmuje powierzchnię 0,75 ha - obejmujący powierzchnię, na której znajdowały się odpady. W chwili obecnej przygotowywana jest procedura przetargowa na wybór Wykonawcy zadania.

W zakresie rekultywacji zwałowiska odpadów tzw. Stawu nr 7 w Bytomiu, ze względu na skorzystanie przez Prezydenta Miasta Bytomia z prawa pierwokupu, na dzień dzisiejszy procedowana jest kwestia dotycząca uchylecia obowiązku rekultywacyjnego, dotyczącego omawianego terenu.

Modernizacja systemu odwadniania Niecki Montometu realizowana jest na mocy zawartej w dniu 2 marca 2015r. trójstronnej ugody tzw. „modernizacyjnej”, której przedmiotem było opracowanie dokumentacji technicznej a następnie wykonawstwo nowego systemu odwadniania w oparciu o pozyskane środki z NFOŚiGW. Przedsięwzięcie podzielone jest na dwa etapy:

- Etap I (w granicach miasta Piekary Śląskie) - decyzją z dnia 12 lipca 2018r. Wojewoda Śląski zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę. Decyzja ta jest prawomocna - zakres zrealizowanych robót to około 45% całości przedsięwzięcia;
- Etap II (w granicach miasta Bytom) – w dniu 17września 2019r. Spółka uzyskała decyzję o pozwoleniu na budowę.

W dniu 17 września 2020 r. została podpisana umowa na wykonanie robót budowlanych – „Budowa systemu odwodnieniowego niecki bezodpływowej tzw. Niecki Montometu w Piekarach Śląskich i Bytomiu obejmującego budowę rowu oraz mnichów spustowych na terenie miasta Bytom”. Termin realizacji 18 miesięcy od daty podpisania umowy. Wykonawcą robót jest Firma RPM SA z Lublińca. Roboty są w trakcie realizacji – zakres zrealizowanych robót – ok. 90% całości przedsięwzięcia.

5.4 ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA

Odpady na terenie przy ul. Szyby Rycerskie

W związku z ujawnieniem nielegalnego składowiska odpadów niebezpiecznych pochodzenia przemysłowego, w 2021 r. przystąpiono do przeprowadzenia procedury wyłonienia wykonawcy usunięcia i zutylizowania odpadów zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. Przeprowadzono konsultacje rynkowe z podmiotami zajmującymi się profesjonalnie usuwaniem tego rodzaju odpadów. Na podstawie uzyskanych informacji sporządzono dokumentację przetargową i ogłoszono przetarg nieograniczony w celu wyłonienia wykonawcy zadania. Umowa z wykonawcą została zawarta 30 grudnia 2021 roku. Przedsięwzięcie dofinansowane jest ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Odpady na terenie przy ul. Łokietka

Na terenie byłych zakładów ceramiki budowlanej zwiezione zostały odpady, częściowo w ramach prowadzonej wcześniej działalności gospodarczej, częściowo zaś zostały porzucone przez nierzetelnych przedsiębiorców. Prowadzone są działania mające na celu zobowiązanie właściciela obiektu do usunięcia odpadów. Jednocześnie wykonano pomiary masy odpadów składowanych na przedmiotowym terenie w celu ustalenia kosztów ich usunięcia.

Odpady na terenie przy ul. Krzyżowej

W 2021 r. toczyło się postępowanie administracyjne w przedmiocie wydania nakazu usunięcia odpadów przez właścicieli nieruchomości. Jednocześnie właściciele podejmowali działania w celu sprzedaży nieruchomości w celu jej korzystnego zagospodarowania, w tym usunięcia odpadów. Teren został objęty monitoringiem wizyjnym.

Odpady w rejonie ul. Kędzierzyńskiej

W następstwie działań prowadzonych w 2020 r. wstrzymane zostało nielegalne wydobywanie odpadów z nasypu kolejowego. Postępowania mające na celu ustalenie i ukaranie sprawców prowadzi policja oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

Pożar odpadów wydobywczych na hałdzie w rejonie ul. Magdaleny

Zjawiska pożarowe na uprzednio zrehabilitowanej hałdzie ujawnione zostały w 2018 r. W związku z brakiem programów umożliwiających dofinansowanie likwidacji zapożarowania hałdy, gmina Bytom podjęła starania o ustalenie możliwości ugaszenia pożaru w sposób korzystny dla środowiska, a równocześnie z wykorzystaniem możliwie najmniejszych środków finansowych z budżetu gminy. W tym celu w 2021 r. zostały przeprowadzone wstępne konsultacje rynkowe z podmiotami specjalizującymi się w tego typu pracach, w tym również z jednostką badawczą. W wyniku konsultacji otrzymano trzy propozycje metod ugaszenia palącej się hałdy. Gmina Bytom podjęła kroki, aby wspólnie z Radzionkowem przystąpić do likwidacji zapożarowania. Skierowano pismo do Gminy Radzionków o udzielenie niezbędnych informacji oraz o potwierdzenie woli realizacji zadania, opracowano projekt porozumienia w tym zakresie, odbyły się również spotkania mające na celu ustalenie dalszych działań, formy współpracy i zasad finansowania. Głównymi przyczynami obecnego przedłużania się procesu są obawa Gminy Radzionków przed poziomem kosztów oraz struktura właścicielska terenu po stronie Radzionkowa. Miasto monitoruje rozprzestrzenianie się ognisk pożarowych, zlecając w tym celu okresowo przeprowadzenie badań stanu termicznego hałdy. Ostatnie takie badanie wykonane było w 2020 r.

INDEKS MATERIAŁÓW GRAFICZNYCH

Spis map

Mapa 1: Mapa Bytomia z podziałem na dzielnice - 5

Mapa 2: Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym - 74

Mapa 3: Układ drogowy Bytomia - 157

Spis tabel

Tabela 1: Tabela 1: Stan realizacji projektów z listy podstawowej GPR - 11

Tabela 2: Tabela 2: Stan realizacji projektów z listy uzupełniającej GPR - 11

Tabela 3: Zestawienie poddziałań, w których miasto mogło ubiegać się o dotacje dla OSI wraz z przyznaną alokacją (w euro i zł) - 15

Tabela 4: Zestawienie projektów OSI EFRR z I i II naboru wraz ze stanem realizacji na koniec 2021 r. - 16

Tabela 5: Podsumowanie stanu realizacji projektów inwestycyjnych OSI na koniec 2021 r. przedstawia poniższa tabela. - 19

Tabela 6: Wartość kosztów całkowitych i dofinansowania dla zakończonych projektów inwestycyjnych OSI Bytom - 20

Tabela 7: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł) - 30

Tabela 8: Struktura dochodów uzyskanych w 2020 r. - 31

Tabela 9: Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł) - 33

Tabela 10: Struktura wydatków budżetu miasta wg działów klasyfikacji budżetowej (w złotych) - 33

Tabela 11: Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2021 r. w rozbiciu na źródła finansowania - 36

Tabela 12: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2021 r. - 36

Tabela 13: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w latach wcześniejszych, których realizacja trwała w 2021 r. - 40

Tabela 14: Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródła zewnętrznych w 2021 r. - 46

Tabela 15: Realizacja programów pomocy covid w roku 2021 - 70

Tabela 16: Struktura mieszkańców Bytomia według grup ekonomicznych w latach 2020-2021 - 72

Tabela 17: Typy i liczba bytomskich szkół publicznych, liczba uczniów i absolwentów - 76

Tabela 18: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2017-2021 - 77

Tabela 18: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2021 - 78

Tabela 19: Wybrane dane dotyczące funkcjonowania bytomskich szpitali w latach 2015-2021 - 82

Tabela 20: W Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w latach 2015 - 2021 - 83

Tabela 21: Liczba osób, którym przyznano decyzję świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2015 - 2021 - 87

Tabela 22: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2015-2021 - 88
Tabela 23: Pomoc materialna dla uczniów - 89
Tabela 24: Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2021 - 90
Tabela 25: Liczba imprez i widzów w BCK w latach 2017-2021 - 101
Tabela 26: Liczba spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2017-2021 - 102
Tabela 27: Porównanie wybranych informacji danych dotyczących MBP w Bytomiu w latach 2017-2021 - 102
Tabela 28: Liczba spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2017-2021 - 103
Tabela 29: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2017-2021 - 103
Tabela 30: Liczba wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2017-2021 - 104
Tabela 31: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury w latach 2017-2021- 105
Tabela 32: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury w latach 2017-2021 - 105
Tabela 33: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie turystyki w latach 2017-2021 - 105
Tabela 34: kwot dotacji i projektów wspartych w ramach „małych grantów” w dziedzinie turystyki w latach 2017-2021 - 105
Tabela 35: Wybrane imprezy kulturalno-rozrywkowych, jakie miały miejsce w Bytomiu w roku 2021
Tabela 36: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2017-2021 - 113
Tabela 36: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2017-2021 - 113
Tabela 37: Porównanie kwot dotacji i projektów w ramach uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w latach 2017-2021 - 114
Tabela 38: Porównanie kwot dotacji i projektów w ramach uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w latach 2017-2021 - 115
Tabela 39: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2021 r. - 116
Tabela 40: Zestawienie liczbowe wniosków o ukaranie skierowanych do sądu rejonowego w roku 2021 - 117
Tabela 41: Zestawienie liczbowe mandatów karnych wystawionych w roku 2021 - 117
Tabela 42: Zestawienie zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu odnotowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu - 118
Tabela 43: Liczba fundacji i stowarzyszeń w Bytomiu - 122
Tabela 44: Konsultacje aktów prawa miejscowego przeprowadzone w roku 2021 - 129
Tabela 45: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2017-2021 - 134
Tabela 46: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2020 r. - 136
Tabela 47: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu - 140
Tabela 48: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączani z ewidencji PUP - 140
Tabela 49: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy - 143
Tabela 50: Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2020 -2021 - 143

Tabela 51: Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego - 145	145
Tabela 52: Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs - 145	145
Tabela 53: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu w latach 2016-2021 - 147	147
Tabela 54: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu w latach 2016-2021 - 148	148
Tabela 55: Oczyszczalnie ścieków w Bytomiu - 148	148
Tabela 56: Wybrane dane dot. utrzymania infrastruktury służącej do odprowadzania wód opadowych i roztopowych - 149	149
Tabela 57: Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych w Bytomiu z terenu nieruchomości zamieszkałych w latach 2017 – 2021 - 150	150
Tabela 58: Ilość przeterminowanych leków odebranych z aptek zlokalizowanych na terenie Bytomia w latach 2017 – 2021 - 151	151
Tabela 59: Ilość odpadów zebranych w stałym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanym w Bytomiu przy Al. Jana Pawła II 10 w latach 2017 – 2021 - 151	151
Tabela 60: Informacja nt. funkcjonowania składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bytomiu przy al. Jana Pawła II nr 10 - 152	152
Tabela 61: Podstawowe dane dotyczące infrastruktury cieplnej PEC Sp. z o.o. w latach 2016-2021 - 154	154
Tabela 62: Infrastruktura gazowa w latach 2016 – 2021 - 155	155
Tabela 63: Podział odbiorców na grupy taryfowe - 156	156
Tabela 64: Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia - 160	160
Tabela 65: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu -167	167
Tabela 66: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2016-2021 - 167	167
Tabela 67: Ilość zawartych umów w latach 2015-2020 - 168	168
Tabela 68: Przyznane lokale mieszkalne w latach 2016-2021 - 169	169
Tabela 69: Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2016-2021 - 169	169
Tabela 70: Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i o najmie socjalnym w latach 2016-2021 - 169	169
Tabela 71: Szczegółowy wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych lub tymczasowych pomieszczeń w latach 2015-2020 - 170	170
Tabela 72: Przyznane lokale mieszkalne w latach 2016-2021 - 172	172
Tabela 73: Szczegółowy wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych lub tymczasowych pomieszczeń w latach 2015-2020 - 172	172
Tabela 74: Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (w%) - 173	173
Tabela 75: Sprzedaż nieruchomości stanowiących własność gminy Bytom w latach 2017-2021 - 174	174
Tabela 76: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w roku 2021 - 175	175
Tabela 77: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2012-2021 - 175	175
Tabela 78: Dochody z tytułu wykonywania prawa własności lub użytkowania wieczystego - 177	177
Tabela 79: Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach - 178	178

Spis wykresów

Wykres 1: Alokacja ZIT RPO WSL 2014-2020 (stan na 15.11.2021 r.) - 11

Wykres 2: Projekty złożone i wybrane do dofinansowania w ramach ZIT dofinansowane z EFRR i EFS (stan na 22.11.2021 r.) - 12

Wykresy 3 i 4: Pokrycie miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na dzień 31 grudnia 2021 r. - 26

Wykres 5: Kształtowanie się dochodów i wydatków miasta w latach 2017-2021 - 29

Wykres 6: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2017-2021 - 29

Wykres 7: Dochody w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (w zł) - 30

Wykres 8: Struktura dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań - 31

Wykres 9: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2017-2021 - 32

Wykres 10: Wydatki w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (w zł) - 30

Wykres 11: Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1-go mieszkańca Bytomia (w zł) według działów klasyfikacji budżetowej - 34

Wykres 12: Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne w latach 2016-2020 (w tys. zł) - 34

Wykres 13: Struktura wydatków majątkowych budżetu miasta według wybranych działów klasyfikacji budżetowej - 35

Wykres 14: Wynik finansowy budżetu miasta w latach 2016-2020 - 35

Wykres 15: Terminowość wydawania decyzji w 2021 r. – zadania własne i zlecone - 58

Wykres 16: Decyzje, do których wniesiono środki odwoławcze w 2021 r. – zadania własne i zlecone - 58

Wykres 17: Postanowienia, do których wniesiono zażalenie w 2021 r. – zadania własne i zlecone - 59

Wykres 18: Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2018-2021 - 59

Wykres 19: Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2018-2021 - 59

Wykres 20: Liczba decyzji, w których termin został przekroczony w latach 2018-2021 - 60

Wykres 21: Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2018-2021 - 60

Wykres 22: Struktura spółek z wyłącznym kapitałem krajowym według rodzaju prowadzonej działalności - 135

Wykres 23: Struktura spółek z udziałem kapitału zagranicznego według rodzaju prowadzonej działalności - 135

Wykres 24: Stopa bezrobocia w latach 2017-2021 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat) - 138

Wykres 25: Stopa bezrobocia w latach 2017-2021 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat) - 138

Wykres 26: Liczba osób zarejestrowanych w latach 2017-2021 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat) - 139

Wykres 27: Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu oraz stopa bezrobocia wg stanu na dzień 31.12 - 139

Wykres 28: Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy - 141

Wykres 29: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy cieplnej w latach 2016-2021 - 154

Wykres 30: Struktura dróg w Bytomiu - 158

Wykres 31: Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego - 168

Spis zdjęć

- Zdjęcie 1: Wizytówka Bytomia na stronie internetowej Związku Subregionu Centralnego - 11
- Zdjęcie 2 i 3: Zrewitalizowane obiekty po byłej KWK Rozbark zaadaptowane na Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych - 12
- Zdjęcie 4: Plakat promujący Projekt PAL - 12
- Zdjęcia 5, 6 i 7: Zajęcia sportowe prowadzone w ramach projektu Program Aktywności Lokalnej w Gminie Bytom - 12
- Zdjęcie 8: Logo Programu LIFE - 14
- Zdjęcia 9, 10, 11, 12 i 13 Obiekty odnowione w ramach projektów inwestycyjnych wspartych ze środków unijnych w ramach OSI Bytom (zespół pałacowy Tiele-Winklerów w Miechowicach, Młodzieżowy Dom Kultury nr 1, koncert w kościele Św. Jacka, wizyta delegacji z Drohobycza w Pałacu w Miechowicach, zajęcia w Centrum sportów wspinaczkowych i siłowych na Rozbarku - 20
- Zdjęcie 14: IV Forum Burmistrzów na Rzecz Sprawiedliwej Transformacji w Koninie - 24
- Zdjęcie 15: Mapa GPT – ortofotomapa 2021 - 26
- Zdjęcie 16: Mapa GPT – warstwy wysokościowe 2021 - 27
- Zdjęcie 17: Mapa GPT – ortofotomapa 2021 - 27
- Zdjęcie 18: Plan miasta – zastosowanie „uniwersalnej wyszukiwarki” oraz „wyszukiwarki prostej na profilu mapowym „Czas wolny” - 28
- Zdjęcia 19, 20 i 21: Projekty miasta współfinansowane ze środków zewnętrznych, zakończone w roku 2021: Lodowisko im. Braci Nikodemowiczów, Pałac w Miechowicach i wnętrze Młodzieżowego Domu Kultury nr 1 - 56
- Zdjęcia 22, 23 i 24: Projekty innych podmiotów współfinansowane ze środków zewnętrznych na terenie Bytomia, zakończone w roku 2021: budynek przy parafialny w Bytomiu-Bobruku, budynek UL oraz Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych na Rozbarku - 56
- Zdjęcia 25 i 26: Posiedzenie senatorów w ramach Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu w Bytomiu - 57
- Zdjęcie 27: Okładka informatora „Rynek 7” - 62
- Zdjęcie 28: Jeden z banerów kampanii „Bytom. Zamieszkać w wielkim stylu” - 63
- Zdjęcie 29: Mobilny punkt szczepień i punkt spisu powszechnego w Miechowicach - 67
- Zdjęcie 30: XV Inauguracja Roku Akademickiego 2021/2022 Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku - 79
- Zdjęcie 31: Aula Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej Pierwszego i Drugiego stopnia imienia Fryderyka Chopina - 80
- Zdjęcie 32: Koncert w BCK polskich tańców narodowych w wykonaniu uczniów Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. L. Różyckiego w Bytomiu - 80
- Zdjęcie 33: Zrewitalizowane wnętrza Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach Wydziału Nauk o Zdrowiu w Bytomiu - 81
- Zdjęcie 34: Wigilia w noclegowni dla osób bezdomnych zorganizowana przez Fundację Petralana - 91
- Zdjęcie 35: Widowisko „Tryptyk powstańczy - Pamięć ziemi” - 101
- Zdjęcie 36: „Bojownikom Niepodległości” - wystawa w Muzeum Górnośląskim - 103
- Zdjęcie 37: „XVII Bytomska Parada Pojazdów Zabytkowych” - 104
- Zdjęcie 38: Capstrzyk z okazji 100 rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego - 107

Zdjęcie 39: Uroczystość wręczenia Medali Miasta Bytomia - 108
Zdjęcie 40: „Dom Matki Ewy” w Miechowicach - 110
Zdjęcie 41: XII PKO Bytomski Półmaraton - 111
Zdjęcie 42: XV Bokserski Memoriał im. Leszka Błazyńskiego - 111
Zdjęcie 43: Otwarcie lodowiska przy ul. Pułaskiego - 112
Zdjęcie 44: Uroczystość nadania sztandaru Komendzie Miejskiej PSP w Bytomiu - 118
Zdjęcie 45: Wydarzenie „Bytomski kwietnik” - 124
Zdjęcie 46: Warsztaty w ramach projektu „Il fiume è la strada” - 124
Zdjęcie 47: Warsztaty Stowarzyszenia Wspólnota Amazonek „OSTOJA” - 125
Zdjęcie 48: infolinia „Bytomski Telefon Seniora” - 127
Zdjęcie 49: Obrady Młodzieżowej Rady Miejskiej w Bytomiu - 133
Zdjęcie 50: Realizacja inwestycji PHU Cora przy ul. Hakuby - 136
Zdjęcie 51: Spotkanie „Akademii Obsługi Inestora” w siedzibie CAT Mosolf Polska Sp. z o.o. Bytom CSB - 137
Zdjęcie 52: Iluminacje świąteczne na bytomskim Rynku - 153
Zdjęcie 53: Ulica Frycza-Modrzewskiego po remoncie - 159
Zdjęcie 54: Przedszkole Miejskie nr 48 po termomodernizacji - 162
Zdjęcie 55: Rozbudowa i przebudowa Przedszkola Miejskiego nr 36 - 162
Zdjęcia 56 i 57: Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z placem zabaw przy Szkole Podstawowej nr 27 - 163
Zdjęcia 58: Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 - 164
Zdjęcie 59: Dostosowanie budynku i otoczenia dla potrzeb osób niepełnosprawnych Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” - 165
Zdjęcie 60: Boisko GKS Rozbark przy ul. Chorzowskiej - 165
Zdjęcie 61: Plac zabaw przy Przedszkolu Miejskim nr 44 - 166
Zdjęcia 62 i 63: Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Rydza Śmigłego 11 ABC, zarządzana przez ZBM-TBS sp. z o.o., przed i po remoncie - 174
Zdjęcie 64: Rezerwat Segiet - 184
Zdjęcie 65: Kamieniołom Blachówka - 184
Zdjęcie 66: Park Amendy - 185
Zdjęcie 67: Krótkoterminowa prognoza jakości powietrza dla województwa śląskiego na stronie <https://powietrze.gios.gov.pl> - 186
Zdjęcie 68: TrashChallenge - Sprzątanie Świata - 192
Zdjęcie 69: Kalendarz Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Bytomiu na rok 2022 - 192
Zdjęcie 70: Zlikwidowane dzikie wysypisko przy ul. Węglowej - 194

Spis infografik

Infografika 1: Powierzchnia miasta - 5
Infografika 2: Aktywność miasta w mediach społecznościowych - 61
Infografika 3: Pomocy publiczna udzielona bytomskim przedsiębiorcom w roku 2021 - 69
Infografika 4: Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na 31.12.2021 r. - 72
Infografika 5: Przyrost naturalny w latach 2020 i 2021 - 73
Infografika 6: Wychowanie przedszkolne na terenie Bytomia - 75

Infografika 7: Liczba pracowników pedagogicznych w jednostkach i placówkach oświatowych -	77
Infografika 8: Placówki świadczące usługi medyczne -	82
Infografika 9: Porady świadczone w poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej -	83
Infografika 10: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w latach 2017–2021 -	86
Infografika 11: Wartość świadczeń wypłaconych w 2021 r. -	87
Infografika 12: Świadczenie „Dobry Start” -	90
Infografika 13: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2016-2021 -	90
Infografika 14: Placówki pomocy społecznej w Bytomiu -	91
Infografika 15: Liczba osób realizujących prace społecznie użyteczne w poszczególnych miesiącach 2021 roku -	98
Infografika 16: Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych w roku 2021 (bez szkolnych obiektów sportowych) -	112
Infografika 17: Liczba odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie Bytomia w 2020 i 2021 r. -	116
Infografika 18: Bytomski Budżet Obywatelski -	128
Infografika 19: Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy -	136
Infografika 20: Bezrobotni według wieku -	141
Infografika 21: Bezrobotni według wykształcenia -	142
Infografika 22: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy -	142
Infografika 23: Infrastruktura drogowa w Bytomiu -	158
Infografika 24: Ilość samochodów zarejestrowanych na terenie Bytomia -	160
Infografika 25: Linie autobusowe i tramwajowe na terenie Bytomia -	160
Infografika 26: Zasoby mieszkaniowe Bytomia -	166
Infografika 27: Struktura wiekowa budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2021 r. -	172
Infografika 28: Struktura wiekowa budynków mieszkalnych i użytkowych będących własnością Spółki (100% udział) -	173
Infografika 29: Decyzje i pozwolenia dotyczące budowy obiektów wydane w Bytomiu w 2021 r. -	176
Infografika 30: Rzeki przepływające przez Bytom -	182
Infografika 31: Warunki klimatyczne w Bytomiu -	183
Infografika 32: Realizacja PONE dla Gminy Bytom w 2021 r. -	189
Infografika 33: Przedsiębiorcy prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami w Bytomiu -	193